

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.व. २०८१/०८२

नेपाल सरकार

कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र

हरिहरभवन, ललितपुर

फोन नं. ९७७-१-५५२९३५९/५५३४२५८

फ्याक्स नं. ९७७-१-५५२६२७६

ईमेल: sqccnepal@gmail.com

वेबसाइट: www.sqcc.gov.np

२०८२ असोज

सम्पादक मण्डल

डा. प्रकाश आचार्य (बीउ विजन रजिष्ट्रेशन र बीउ स्वास्थ्य परीक्षण शाखा)

शालिकराम गौतम (बीउ प्रमाणीकरण र योजना तथा समन्वय शाखा)

विशेष सहयोगी

उत्सव भण्डारी, बाली विकास अधिकृत(बीउ प्रमाणीकरण र योजना तथा समन्वय शाखा)

हरि यादव (बीउ प्रमाणीकरण र योजना तथा समन्वय शाखा)

हाम्रो भनाई

खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, कृषकको आय वृद्धि र गरिबी निवारणजस्ता राष्ट्रिय प्राथमिकताहरू हासिल गर्दै समृद्ध नेपाल, सुखी नेपालीको राष्ट्रिय लक्ष्य हासिल गर्न कृषि क्षेत्रको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि अनिवार्य र आधारभूत शर्तको रूपमा रहेको छ । यस परिदृश्यमा गुणस्तरीय बीउको प्रयोग कृषि क्षेत्रको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धिको एक आधारभूत तथा महत्वपूर्ण आयामको रूपमा रहदै आएको छ ।

गुणस्तरीय बीउमा हुनुपर्ने गुणहरू, गुणस्तरीय बीउले पारिवारीक खाद्य सुरक्षामा पार्ने प्रभाव, कृषि क्षेत्रको उत्पादकत्व अभिवृद्धिमा गर्ने योगदान समेतलाई मध्यनजर गर्दै यस क्षेत्रको नियमन तथा विकासका लागि बीउ बिजन ऐन २०४५, बीउ बिजन नियमावली २०८१, राष्ट्रिय बीउ बिजन नीति २०५६ तथा बीउ बिजन क्षेत्रको राष्ट्रिय दीर्घकालिन सोंच (National Seed Vision, 2013-25) का साथै विभिन्न कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा ल्याईएको छ ।

गुणस्तरीय बीउको प्रयोगका प्रभावहरूलाई आत्मसत गर्न बीउ बिजनको गुणस्तर नियन्त्रण तथा नियमन कार्य गर्न अति आवश्यक हुन आउँछ । यस कार्यको लागि "बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र"को स्थापना भई बीउ बिजनको गुणस्तर नियन्त्रण, प्रमाणीकरण तथा बीउ बजारको नियमनको कार्य हुदै आएको छ साथै सहकार्य, समन्वय र सहअस्तीत्वका माध्यमबाट यस कार्यमा प्रदेशस्तरमा बीउ बिजन प्रयोगशालाहरू पनि संलग्न रहदै आएका छन् ।

यस पुस्तिकामा बीउ बिजनको गुणस्तर नियन्त्रण, प्रमाणीकरण तथा यस सँग सम्बद्ध ऐन प्रदत्त अधिकार तथा नेपाल सरकारको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने सिलसिलामा यस केन्द्र तथा प्रदेश स्तरीय बीउ बिजन प्रयोगशालाहरूले आ.व. २०८१/०८२ मा सम्पादन गरेका सम्पूर्ण कामको उपलब्धिहरूलाई समेट्न प्रयास गरिएको छ र यो पुस्तिका बीउ बिजनसँग सम्बन्धित व्यक्ति, समुह, सहकारी, संघ तथा संस्थाहरूलाई उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु ।

यो पुस्तिका प्रकाशनमा अग्रणी भूमिका खेल्ने यस केन्द्रका वरिष्ठ बाली विकास अधिकृत श्री शालिकराम गौतम तथा सो कार्यमा सहयोग गर्ने सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई र पुस्तिका प्रकाशनमा आवश्यक पर्ने तथ्याङ्क र जानकारीहरू उपलब्ध गराई सहयोग पुऱ्याउने यस केन्द्रका शाखा प्रमुख तथा प्रदेश तहका बीउ बिजन प्रयोगशालाहरूलाई समेत हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

र अन्त्यमा, कार्यक्रम संचालन तथा कार्य सम्पादनमा प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा सहयोग पुर्याउनु हुने सबै निकाय तथा महानुभाव प्रति कृतज्ञता व्यक्त गर्दै आगामी दिनहरूमा पनि यस प्रकारको रचनात्मक सहयोग पाईराख्ने विश्वास लिएका छौं । पुस्तिकामा भएका कमी कमजोरीहरू औल्याई दिनु भएमा आगामी वर्षहरूमा अझ परिस्कृत रूपमा प्रस्तुत गर्नेछौं । धन्यवाद ।

बेनु प्रसाद प्रसाई

प्रमुख (रा.प. प्रथम प्रा.) तथा सदस्य - सचिव

राष्ट्रिय बीउ बिजन समिति

विषयसूची

खण्ड क पृष्ठभूमि र परिचय

१.१ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	३
१.२ केन्द्रको परिचय, उद्देश्य र संरचना	४

खण्ड ख कार्यक्रम र प्रगति

२.१ आ.व. २०८२/०८३ मा बीउ प्रवर्द्धन तथा गुण नियन्त्रण कार्यक्रमको वार्षिक कार्यक्रम	१३
२.२ केन्द्रको आ.व. २०८१-०८२ को वार्षिक प्रगति विवरण	३०
२.३ केन्द्रको आ.व. २०८१-०८२ को त्रैमासिक बजेट निकास र खर्च विवरण	३८
२.४ केन्द्रको आ.व. २०८१-०८२ मा शीर्षकगत खर्चको विवरण	३८
२.५ यस केन्द्रबाट आ.व. २०८१/०८२ को वार्षिक अवधिमा भएका मुख्य मुख्य कार्यहरूको उपलब्धि विवरण	४०
२.६ बीउ प्रतिस्थापन दर निर्धारण	५५
२.७ सूचित बीउ बिजन आयात/निर्यातका लागी अनुमति प्रदान	५६
२.८ बीउ बिजन नियमनका लागी अनुगमन	५६
२.९ बीउ उत्पादक, बीउ व्यवसायीहरू तथा प्राविधिकहरूलाई तालिम	५६
२.१० अन्तर्राष्ट्रिय बीउ सम्मेलन आयोजना:	५७
२.११ Seed Digitization: DESIS २.० को कार्यान्वयन: २०८१।१०।१७ गते Official Launching भएको र हाल कार्यान्वयनमा रहेका प्रणालीहरू	५७
२.१२ Custom Seed Production मा संलग्न निकाय र बाली	५७
२.१३. बीउ बिजन प्रयोगशाला संचालनका लागी अनुमति प्रदान	५७
२.१४. किसानको क्षतिपूर्ति पाउने अधिकारको सुनिश्चितता प्रदान	५७
२.१५ आ.व. २०८१/२०८२ राजस्व आम्दानी	५८
२.१६ आयोजनाहरूको प्रगति कम हुनाका कारणहरू	५८
२.१७ अनुगमन प्रतिवेदन	५९

खण्ड ग राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिका निर्णयहरू

३ राष्ट्रिय बीउ बिजन समिति तथा उपसमितिहरूको गठन तथा समितिको मुख्य मुख्य निर्णयहरूको सारांश	६७
३.१ राष्ट्रिय बीउ बिजन समिति तथा उपसमितिहरूको गठन	६७
३.२ प्राविधिक उपसमिति र प्राविधिक उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार	६७
३.३ जात अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता उपसमिति	६७
३.४ गुणस्तर निर्धारण तथा व्यवस्था उपसमिति	६८
३.५ आ.व. २०८१-०८२ को राष्ट्रिय बीउ बिजन समिति तथा उपसमितिहरूको बैठक सम्बन्धी विवरण	६८
तरकारी बालीका जातहरू	९२

खण्ड घ समस्या, निष्कर्ष तथा सुझावहरू

समस्या, निष्कर्ष तथा सुझावहरू १२३

खण्ड ङ विविध पक्ष

५.१ निजीस्तरमा ईजाजत प्राप्त प्रयोगशाला तथा सरकारी प्रयोगशालाहरूको विवरण	१२७
५.२ PBS पूर्व मूल (प्रजनन) बीउ आलु उत्पादन प्रयोगशाला (Tissue Culture Lab) हरू सरकारी तथा निजीस्तरमा PBS पूर्व मूल बीउ आलु दाना उत्पादकको नाम, ठेगाना र सम्पर्क नम्बर	१२८
५.३ बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, हरिहरभवन, ललितुरबाट हालसम्म मूल बीउ अनुमतिपत्र लिएका संस्थाहरूको विवरण	१२९
५.४ बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, हरिहरभवन, ललितुरबाट हालसम्म बीउ प्रशोधन कारखाना नम्बर लिएका संस्थाहरूको विवरण	१३७

खण्ड क
पृष्ठभूमि र परिचय

१.१ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

नेपालमा करिब ६५% भन्दा बढी जनता कृषि पेशामा निर्भर रहेका छन्। यहाँको अर्थ व्यवस्थामा कृषि क्षेत्रले ठूलो योगदान पुऱ्याउने भएकोले कृषि क्षेत्रको समग्र विकास गरी कृषि उत्पादनमा वृद्धि ल्याउनु ठूलो चुनौतीको विषय भएको छ। यसका लागि उत्पादन वृद्धिमा प्रयोग गरिने सामग्रीहरूमध्ये गुणस्तरयुक्त बीउ एक आधारभुत, सम्बेदनशिल र सस्तो सामग्री हो जसले कृषिको उत्पादकत्वमा प्रति इकाई क्षेत्रमा हुने आर्थिक वृद्धिमा समेत प्रभाव पार्दछ। गुणस्तरयुक्त बीउ उत्पादनको लागि गुण नियन्त्रण कार्य अति नै महत्वपूर्ण कार्य हो। यो कार्य विकसित मुलुकहरूमा धेरै वर्ष पहिले देखि शुरु भएपनि नेपालमा कृषकवर्गलाई गुणस्तरयुक्त बीउ उपलब्धतामा सुनिश्चितता गराउन आ.व. २०१८-१९ (ई.सं. १९६२) मा कृषि विभागको बाली विज्ञान शाखा अन्तर्गत बीउ परीक्षण प्रयोगशाला स्थापना भई गुणस्तर सुनिश्चित गर्न सहयोग पुऱ्यायो। आ.व. २०२२/२३ (१९६६) मा कृषि वनस्पति शाखाको स्थापना भएपछि यो प्रयोगशाला पनि यसै शाखामा सारियो। समयको दौरानको साथै बीउ परीक्षण कार्य बाहेक अन्य गतिविधिहरू जस्तै: खेत निरीक्षण, बीउ अनुसन्धान, बीउ प्रमाणीकरण र बीउसँग सम्बन्धित समस्याहरूको बारेमा पनि अध्ययनको कार्य सञ्चालन हुँदै आए। जुन कार्य सञ्चालनका लागि यो प्रयोगशाला बीउ प्रविधि तथा विकास कार्यक्रम महाशाखाको रूपमा परिवर्तन भयो। त्यसपछि बीउ विज्ञान तथा प्रविधि महाशाखाको रूपमा कार्य गर्दै आयो। यसै समयावधिमा बीउ बिजन ऐन, २०४५ (पहिलो संशोधन, २०६४ र दोश्रो संशोधन २०७९) लागु गरी गुणस्तर नियन्त्रण कार्य सञ्चालन गर्नुको साथै निजी क्षेत्रको सहभागितामा बीजवृद्धि गर्ने कार्य हुँदै आए तापनि बीउ बिजन नियमावली २०८१ हालसम्म पनि संसदबाट पारीत भैनसकेकोले बीउ बिजन ऐन नेपालभर लागु भएता पनि नियमावली अभावले पूर्णरूपमा कार्य सञ्चालन हुन सकेको छैन।

आ.व. २०४९/५० मा उक्त महाशाखाबाट सञ्चालन हुने बीउ अनुसन्धान कार्य बाहेक अन्य सेवामुलक कार्यहरूलाई कृषि विभाग अन्तर्गत राख्न उपयुक्त ठहर्याई आ.व. २०४९/५० मा कृषि विभाग, हरिहरभवन अन्तर्गत बीउ बिजन विकास तथा गुण नियन्त्रण सेवा महाशाखाको स्थापना गरियो र चार विकास क्षेत्रका क्षेत्रिय बीउ बिजन प्रयोगशालाहरू पनि यस महाशाखा अन्तर्गत रहन गयो। आ.व. २०४९/५० मा सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रको धनगढीमा पनि एक क्षेत्रिय बीउ बिजन प्रयोगशाला स्थापना भयो जुन हाल कञ्चनपुर जिल्लाको सुन्दरपुरमा सारिएको थियो।

आ.व. २०५२/५३ मा कृषि विभाग, बाली विकास निर्देशनालय अन्तर्गत बीउ बिजन विकास तथा गुण नियन्त्रण सेवा शाखाको रूपमा संगठनात्मक सुधार भयो। प्रत्येक क्षेत्रमा रहेको क्षेत्रिय बीउ बिजन प्रयोगशालाहरू पनि यसै शाखा अन्तर्गत कार्यरत रहेका थिए।

मिति २०५३/०७/१२ को नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सुचना अनुसार यस शाखामा भएको प्रयोगशालालाई केन्द्रीय बीउ बिजन परीक्षण प्रयोगशालाको रूपमा स्थापना भई उद्देश्य अनुरूप कार्य गर्दै आएको थियो। हाल उक्त प्रयोगशालालाई संघीयता कार्यान्वयनसँगै यस केन्द्रबाट अलग गरी आ.व. २०७३/७४ देखि केन्द्रीय कृषि प्रयोगशालाको एक शाखाको रूपमा राखिएको छ।

बिजनमा संलग्न भई बीउ बिजनको विकास, बीउ बिजन नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न र विभिन्न निकायहरूबाट कृषकवर्गलाई उपलब्ध गराइने बीउको गुणस्तर जाँच, बीउ प्रमाणीकरण, गुणस्तर निर्धारण तथा नियन्त्रण गर्ने कार्यहरू कृषि विभागको बाली विकास निर्देशनालय अन्तर्गत रहेको यस शाखाले प्रभावकारी रूपमा काम गर्न अष्टचारो भएकाले नेपाल सरकारले उक्त शाखालाई सुदृढीकरण गर्न आवश्यक ठानी आ.व. २०५८/०५९ मा सोझै कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय अन्तर्गत हरिहरभवन, ललितपुरमा रहने गरी बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रको स्थापना गरियो। त्यसै गरी, प्रदेशमा सञ्चालित तथा निजी क्षेत्रमा सञ्चालन भएका बीउ बिजन प्रयोगशालाहरूलाई प्राविधिक सहयोग पनि यसै केन्द्रबाट हुने गरेको छ। यो केन्द्र बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य गर्न नेपाल सरकारको एक अधिकारिक केन्द्रीय निकाय हो। हाल बीउ बिजन ऐन, २०४५ (पहिलो संशोधन, २०६४ र दोश्रो संशोधन, २०७९) संशोधन भई आएको र बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन तथा बीउ बिजन नीति, २०५६ को कार्यान्वयनका लागि बीउ बिजन नियमावली, २०८१ (नेपाल राजपत्रमा २०८१/०७/२४ मा प्रकाशित) भई कार्यान्वयनमा आएको

छ। यसले कृषि विभाग, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद, प्रदेश तथा स्थानीय तहमा रहेका कृषि कार्यालयहरू, कृषि सामाग्री कम्पनी, सियान, बीउ बिजन सेवा केन्द्र तथा निजी क्षेत्रमा संलग्न बीउ व्यवसायीहरूलाई प्राविधिक सेवा पनि पुऱ्याउँदै आएको छ।

१.२ केन्द्रको परिचय, उद्देश्य र संरचना

कृषि उत्पादन वृद्धिको लागि उन्नत जातको गुणस्तरयुक्त बीउको प्रयोग अपरिहार्य छ। उन्नत जातका नयाँ बीउहरू उत्पादनको सिलसिलामा विभिन्न कारणहरूबाट समिश्रण भई बीउको गुणस्तर हास हुँदै जाने हुँदा समय मै निराकरण गर्न सकिएन भने स्थानीय जात सरह भई कम उत्पादन दिने हुन्छ। तसर्थ उन्नत जातको गुणस्तरयुक्त बीउलाई हास हुनबाट जोगाउन व्यवस्थित प्रणालीबाट बीउ उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गरी बीउको गुणस्तर नियन्त्रण गर्न अति आवश्यक छ। कृषकलाई निरन्तर रूपमा नियमित समयमा उपयुक्त जातको उच्च कोटीको बीउ बिजन आवश्यक परिमाणमा उपलब्ध गराउन सरकारी, गैरसरकारी र निजी क्षेत्रका व्यवसायीहरू समेत कार्यरत छन्। यसरी बीउमा संलग्न भई बीउ बिजनको विकास गर्न, बीउ बिजन नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न र विभिन्न निकायहरूबाट कृषक वर्गलाई अपलब्ध गराइने बीउको गुणस्तर जाँच गरी प्रमाणीकरण गर्न, बीउ बिजन गुणस्तर निर्धारण तथा नियमित गर्नुका साथै बीउ बिजनको जातीय रजिष्ट्रेशन गर्न आवश्यक छ। यसको लागि बीउ बिजन गुणस्तर निकायले बीउ बिजनसँग सम्बन्धित विभिन्न निकायसँग समन्वय राखी कार्य सञ्चालन गर्नु पर्दछ र हाल नेपालले विश्व व्यापार सङ्गठन (WTO) को सदस्यता लिई सकेकोले बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण कार्य अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसार सञ्चालन गर्नु पर्ने चुनौती थपिन गएको छ। बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा ७ बमोजिम स्थापित बीउ बिजनको गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य गर्न तथा राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको सचिवालयको रूपमा काम गर्न तथा बीउ बिजन सम्बन्धी समस्याहरू समाधान गर्न, चुनौतीहरू सामान गर्न एवम् बीउ बिजन ऐन तथा नियमावलीले दिएका अधिकार र जिम्मेवारी पुरा गर्ने नेपाल सरकारको एक अधिकारिक केन्द्रीय निकाय हो।

१.२.१ मुख्य उद्देश्य

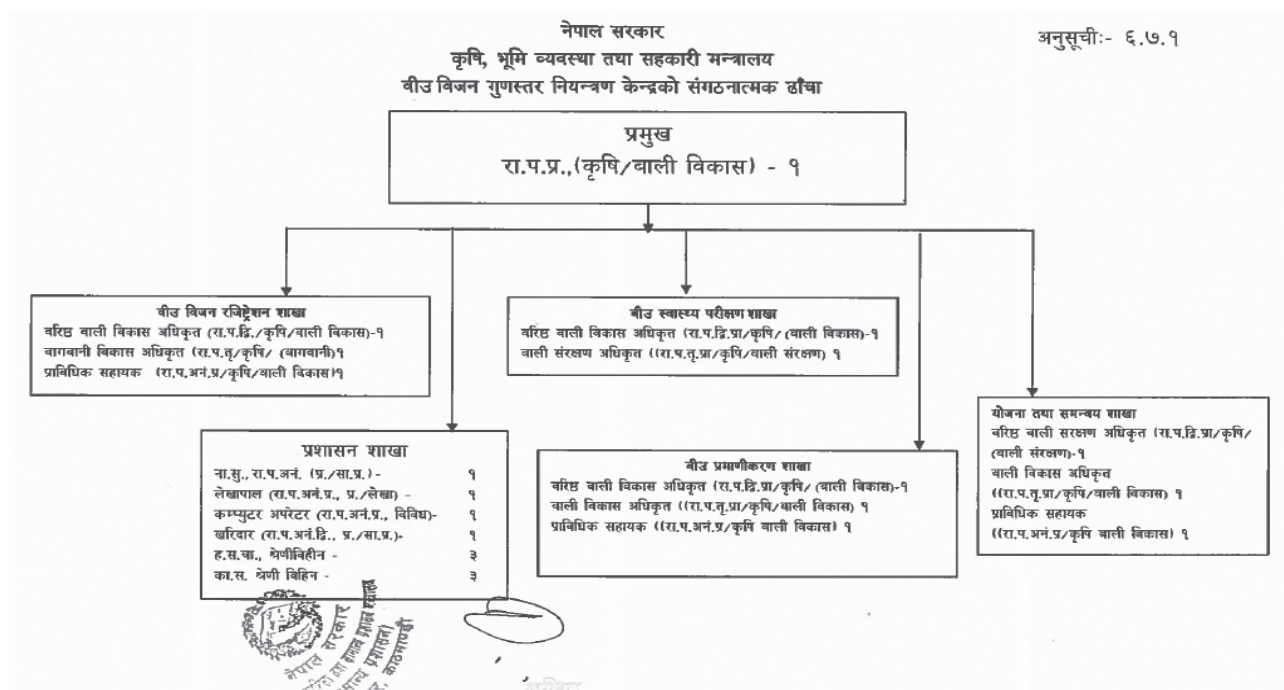
नेपाल मुलुकभरी बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण पद्धति कार्यान्वयन गरी सर्वसाधारण कृषक वर्गलाई गुणस्तरयुक्त बीउ उपलब्धतामा सुनिश्चिता गराउने।

१.२.२ अन्य उद्देश्यहरू

१. गुणस्तरयुक्त बीउ बिजन उत्पादन गरी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा बीउ बिजन बिक्री वितरण गरी कृषकको आय आर्जनमा वृद्धि गर्न सहयोग गर्ने,
२. विदेशबाट आयतित बीउ बिजनको प्रतिस्थापन तथा निर्यात प्रवर्धन गर्ने र
३. बीउ बिजन बजारमा गुणस्तरयुक्त बीउ बिजन उपलब्ध गराउन सहयोग गर्ने रहेको छ।

१.२.३ केन्द्रको संरचना

यस केन्द्रले यसको स्थापना कालदेखि नै राष्ट्रिय बीउ बिजन समिति (रा.बि.वि.स.) को सचिवालयको रूपमा काम गर्दै आइरहेको छ। यस केन्द्रमा ५ शाखाहरू (बीउ बिजन (जातीय रजिष्ट्रेशन) शाखा, बीउ बिजन प्रमाणीकरण शाखा, बीउ स्वास्थ्य परीक्षण शाखा, योजना तथा समन्वय शाखा र प्रशासन शाखा रहेका छन्।

बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रको संगठनात्मक ढाँचा

१.२.४ केन्द्रका शाखाहरू

१.२.४.१ बीउ बिजन रजिष्ट्रेशन शाखा तथा राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको सचिवालय

यो शाखा बीउ बिजन गुणस्तर केन्द्रको स्थापनासँगै आ.व. २०५८/०५९ मा स्थापना भएको शाखा हो। वालीको जातीय विकासदेखि बीउ बिजन बिक्री वितरण (आयात/निर्यात)सम्म बीउ बिजनको गुणस्तर नियन्त्रण तथा नियमन गर्ने उत्तरदायित्व यस शाखामा रहेको छ।

बीउ बिजन ऐन, २०४५ (पहिलो संशोधन, २०६४ र दोश्रो संशोधन, २०७९) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारलाई बीउ बिजन नीति निर्माण तथा कार्यान्वयनमा राय तथा परामर्श दिन राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको स्थापना भएको हो। हाल यसको तीनवटा उपसमितिहरू जस्तै: प्राविधिक उपसमिति, जात अनुमोदन, उन्मोचन तथा दर्ता उपसमिति र गुणस्तर निर्धारण तथा व्यवस्थापन उपसमिति छन्। ती उपसमितिहरूको एजेन्डा तयारी, बैठक सञ्चालन तथा नियमित निर्णयहरूको प्रकाशन तथा कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्दै आइरहेको छ।

यस शाखाबाट जातहरूको सूचीकरण तथा पञ्जीकरण कार्य गर्न समितिको सचिवालयका कार्य गर्नु का साथै बीउ बिजन आयात तथा निर्यातका कार्यहरू समेत गर्ने गरेको छ। वालीको जातीय विकासदेखि बीउ बिजन बिक्री वितरण (आयात/निर्यात)सम्म बीउ बिजनको गुणस्तर नियन्त्रण तथा नियमन गर्ने उत्तरदायित्व यस शाखामा रहेको छ।

१.२.४.१.१ मुख्य मुख्य कार्यहरू

- मुलुकभरीमा बीउ बजार निरीक्षण र बीउको गुणस्तर स्थिति अध्ययन गर्ने,
- Distinctness, Uniformity & Stability (DUS) र Value for Cultivation & Use (VCU) परीक्षण गर्ने,
- आयतित/निर्यातित बीउ बिजन अनुमति प्रदान गर्ने र आयतित/निर्यातित बीउ बिजन दर्ता र अभिलेख राख्ने,
- बीउ बजार अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने,
- उन्मोचित वालीका जातहरूको तथ्याङ्क अभिलेख राख्ने,
- बीउ बिजन वासलात तयार गर्ने,

- विभिन्न समिति तथा उपसमितिहरूको बैठक सञ्चालन गर्ने,
- समिति तथा उपसमितिहरूको निर्णय कार्यान्वयन तथा अनुगमन गर्ने,
- बीउ बिजन ऐन कार्यान्वयनका लागि निर्देशिका, विधि, मापदण्ड तयार गर्ने,
- बीउ बिजन ऐन तथा नियमको कार्यान्वयनको लागि संचार माध्यमबाट प्रचारप्रसार गर्ने।

१.२.४.२ बीउ बिजन प्रमाणीकरण शाखा

बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र अन्तर्गत एउटा शाखाका रूपमा रहेको यस शाखाले मुलुकभरीका आठवटै प्रादेशिक बीउ बिजन प्रयोगशालाहरूबाट बीउ उत्पादन गरिने खेतको निरीक्षण देखि उत्पादित बीउ बिजनको नियमानुसार प्रमाणीकरण कार्यको विभिन्न अवस्थाहरूमा अनुगमन गरी गुणस्तरयुक्त प्रमाणित बीउ बिजन कृषक उपभोक्ताहरू माझ पुर्‍याउनु नै यसको उद्देश्य रहेको छ। विभिन्न कारणहरूले गर्दा प्रमाणीकरण हुन नसकेका विभिन्न संघ/संस्थाका बीउहरू अनिवार्य रूपमा नियमानुसारको यर्थाथ संकेतपत्र लगाएर मात्र बिक्री वितरण गर्न पाईने व्यवस्था रहेको छ तर सो संस्थाहरूले त्यसरी बिक्री वितरण गरेको बीउको गुणस्तरको जिम्मेवारी सोही संस्थाहरूमा निहित रहने छ।

१.२.४.२.१ मुख्य मुख्य कार्यहरू

- देशभरको बीउ, बाली, खेत निरीक्षण तथा सो कार्यको अनुगमन गर्ने।
- नेपालभर बीउ बजार अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने, बीउको गुणस्तर स्थिती अध्ययन गर्ने,
- बीउ बिजन ऐन कार्यान्वयनका लागि निर्देशिका, विधि, मापदण्ड तयार गर्ने,
- बीउ बिजन व्यवसायी अनुमतिपत्र वितरण तथा नवीकरण कार्यकत्र नियमन गर्ने,
- उन्मोचित बालीहरूको जातहरूको तथ्याङ्क अभिलेख राख्ने तथा अद्यावधिक गर्ने,
- बीउ प्रमाणीकरण गर्ने, बीउ प्रमाणीकरणको लागि ट्याग (संकेतपत्र) उपलब्ध गराउने।
- बीउ प्रमाणीकरण कार्यको निरीक्षण तथा अनुगमन गर्ने।
- बीउ बाली खेत निरीक्षणको स्तर विकास तथा निर्धारण गर्ने।
- बीउ बाली खेत निरीक्षण तथा प्रमाणीकरणमा आइपर्ने समस्याहरूको समाधान गर्ने।
- बीउ बजारको गुणस्तरीयता कायम राख्न नियमित अनुगमन गर्ने तथा गराउने।
- विभिन्न तालिम संचालन तथा अन्य निकायसँग समन्वय कायम गर्ने।

१.२.४.३ बीउ स्वास्थ्य शाखा

संघीय संरचना संगै बीउ स्वास्थ्य शाखा स्थापना भई बीउ बिजन DNA परीक्षण तथा बीउ बिजनमा लाग्ने बीउबाट सरेने विभिन्न रोगहरूको परीक्षण कार्य यस शाखा मार्फत हुने गर्दछ।

- आयातित तथा निर्यात हुने बीउ बिजनको नियमित DNA fingerprint तयार पार्ने, सोको अभिलेख सुरक्षित राख्ने।
- निकासी वा पैठारी गनु अघि बीउ बिजनले असर पार्ने जैविक तथा मानवीय जोखिम विश्लेषण गर्ने।
- बीउ बिजन स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने,
- बीउ बिजनको स्वास्थ्य परीक्षण सम्बन्धी आइपर्ने समस्याहरूको समाधान गर्ने।
- बीउ बजारको गुणस्तरीयता कायम राख्न नियमित अनुगमन गर्ने तथा गराउने।

१.२.४.४ योजना तथा समन्वय शाखा

यस शाखाले समग्र केन्द्र तथा बीउ बिजन क्षेत्रको योजना तर्जुमा तयारी गर्ने र कार्यक्रमहरूको अनुमगन गर्ने गर्दछ। कार्यक्रमको प्रभावकारिताका लागि अन्य निकायसँग समन्वय गर्ने गर्दछ।

- केन्द्र तथा बीउ बिजन क्षेत्रको विकासका लागि योजना तर्जुमा तयारी गर्ने,
- कार्यक्रमहरूको प्रभावकारिताका लागि नियमित अनुमगन गर्ने,
- केन्द्रका कार्यक्रमहरूको नियमित प्रतिवेदन तयार पार्ने,
- अन्य निकायहरूसँग समन्वय गरी पृष्ठपोषण लिने दिने।

१.२.४.५ प्रशासन शाखा

यस शाखाले कार्यालयको दैनिक प्रशासन तथा नियमित आर्थिक प्रशासन कार्य व्यवस्थित गर्ने कार्य गर्दछ।

- केन्द्रको आन्तरिक प्रशासन सुधार योजना बनाउने,
- नियमित दैनिक प्रशासन कार्य (दर्ता, चलानी, पत्राचार, फाइलिङ जस्ता कार्य) गर्ने,
- नियमित आर्थिक प्रशासन कार्य गर्ने, बेरुजु फर्स्योट गर्ने,
- कार्यालयका जिन्सी सामानहरूको रेकर्ड राख्ने, लिलामी गर्ने, नियमित अनुगमन गर्ने, गराउने,
- अन्य निकायहरूसँग समन्वय गरी पृष्ठपोषण लिने दिने।

१.२.५ केन्द्रको मौजुदा दरबन्दी र पदपूर्ति स्थिति

सि.नं.	पद र श्रेणी	सेवा	समूह	जम्मा	प्राविधिक		प्रशासनिक		कैफियत
					पदपूर्ति	रिक्त	पदपूर्ति	रिक्त	
१.	प्रमुख (रा.प.प्रथम प्रा.)	कृषि	बाली	१	१	०	०	०	
२.	ब.बा.वि.अ. (रा.प.द्वि. प्रा.)	कृषि	बाली	३	२	१	०	०	
३.	ब.बा.सं.अ. (रा.प.द्वि. प्रा.)	कृषि	बा.सं.	१	०	१	०	०	
४.	बा.वि.अ. (रा.प.तृ. प्रा.)	कृषि	बाली	२	२	०	०	०	
५.	बाग.वि.अ. (रा.प.तृ. प्रा.)	कृषि	बागवानी	१	१	०	०	०	
६.	बा.सं.अ. (रा.प.तृ. प्रा.)	कृषि	बा.सं.	१	१	०	०	०	
७.	प्रा.स. (रा.प.अनं. प्रथम प्रा.)	कृषि	बाली	३	३	०	०	०	
८.	ना.सु. (रा.प.अनं. प्रथम प्र.)	प्रशासन	सा.प्र.	१	०	०	१	०	
९.	लेखापाल (रा.प.अनं.प्रथम प्र.)	प्रशासन	लेखा	१	०	०	१	०	
१०.	क.अ. (रा.प.अनं.प्रथम प्र.)	प्रशासन	सा.प्र.	१	०	०	१	०	
११.	खरीदार (रा.प.अनं.द्वि. प्र.)	प्रशासन	सा.प्र.	१	०	०	१	०	
१२.	ह.स.चा. (निम्नस्तर)	प्रशासन	सा.प्र.	३	०	०	१	२	
१३.	का.स. (निम्नस्तर)	प्रशासन	सा.प्र.	३	०	०	१	२	
				२२	८	४	६	४	

१.२.६ कार्यरत जनशक्ति विवरण

बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, हरिहरभवन, ललितपुरमा हाल कार्यरत कर्मचारीहरूको नामावली विवरण

सि.नं.	नाम, थर	पद	समूह	क. संकेत नं.	शाखा	दरवन्दी	पदपूर्ति
१	बेनु प्रसाद प्रसाई	प्रमुख	एगोनोमी	१८६४८७	प्रमुख	स्थायी	पदपूर्ति
२	डा. प्रकाश आचार्य	ब. बा. वि.अ.	एगोनोमी	१९१८५२	बीउ बिजन रजिस्ट्रेशन	स्थायी	पदपूर्ति
३	शालिकराम गौतम	ब. बा. वि.अ.	एगोनोमी	१९१५३३	बीउ बिजन प्रमाणीकरण	स्थायी	पदपूर्ति
४		ब. बा. वि.अ.	एगोनोमी		बीउ स्वास्थ्य परीक्षण	स्थायी	रिक्त
५		ब. बा. सं.अ.	बा.सं.अ.		योजना तथा समन्वय	स्थायी	रिक्त
६	रचना देव	बा. वि.अ.	एगोनोमी	२०३५८४	बीउ बिजन रजिस्ट्रेशन	स्थायी	पदपूर्ति
७	मित्र बन्धु भट्टराई	बाग. वि.अ.	बागवानी	१९०४३४	बीउ बिजन रजिस्ट्रेशन	स्थायी	पदपूर्ति
८	उत्सव भण्डारी	बा. वि.अ.	एगोनोमी		योजना तथा समन्वय	स्थायी	पदपूर्ति
९	प्रमिला शर्मा	बा. सं.अ.	बा.सं.		बीउ स्वास्थ्य परीक्षण	स्थायी	पदपूर्ति
१०	वालकुमारी सुनुवार	प्रा. स.	एगोनोमी	१८१७८२	बीउ बिजन रजिस्ट्रेशन	स्थायी	पदपूर्ति
११	हरि यादव	प्रा. स.	एगोनोमी	१७८०३४	योजना तथा समन्वय	स्थायी	पदपूर्ति
१२	निर्मला खतिवडा	प्रा. स.	एगोनोमी	१९२६६२	बीउ बिजन प्रमाणीकरण	स्थायी	पदपूर्ति
१३	कृष्ण वहादुर थापा	ना. सु.	प्रशासन	१८५५०२	प्रशासन शाखा	स्थायी	पदपूर्ति
१४	रश्मी कुमारी झा	लेखापाल	प्रशासन		लेखा शाखा	स्थायी	पदपूर्ति
१५	शोभा कुमारी न्यौपाने	क. अ.	प्रशासन	२२४०००	प्रशासन शाखा	स्थायी	पदपूर्ति
१६	शान्ती शर्मा आचार्य	खरीदार	प्रशासन		स्टोर शाखा	स्थायी	पदपूर्ति
१७	नेत्र वहादुर तामाङ	ह.स.चा.	प्रशासन	१५१२०८	प्रशासन शाखा	स्थायी	पदपूर्ति
१८	टेक वहादुर न्यासूर	ह.स.चा.	प्रशासन		प्रशासन शाखा	स्थायी	करार सेवा
१९	छविलाल खतिवडा	ह.स.चा.	प्रशासन		प्रशासन शाखा	स्थायी	करार सेवा
२०	भल वहादुर बस्नेत	का. स.	प्रशासन	१६८२४३	प्रशासन शाखा	स्थायी	पदपूर्ति
२१	सुमन थापा मगर	का. स.	प्रशासन		प्रशासन शाखा	स्थायी	करार सेवा
२२	जानुका दाहाल	का. स.	प्रशासन		प्रशासन शाखा	स्थायी	करार सेवा

"Care with Seed, joy with harvest", "As you sow, so you reap"

१.२.७ कार्यालय प्रमुखहरूको विवरण

बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, हरिहरभवन, ललितपुरका कार्यालय प्रमुखहरूको नामावली

सि.नं.	नाम, थर	पद	देखि	सम्म
१	डा.कौशल किशोर लाल	प्रमुख बीउ विकास अधिकृत	२०५८/१२/१२	२०५९/११/१६
२	श्री सचेत बहादुर नेपाली घिमिरे	नि.प्रमुख बीउ विकास अधिकृत	२०५९/११/१७	२०५९/१२/११
३	श्री गोविन्द प्रसाद पाण्डे	प्रमुख बीउ विकास अधिकृत	२०५९/१२/१२	२०६०/०३/०६
४	श्री महेश नाथ श्रेष्ठ	नि.प्रमुख बीउ विकास अधिकृत	२०६०/०३/०७	२०६०/०४/०१
५	डा.कौशल किशोर लाल	प्रमुख बीउ विकास अधिकृत	२०६०/०४/०२	२०६३/०३/१६
६	श्री महेश नाथ श्रेष्ठ	नि.प्रमुख बीउ विकास अधिकृत	२०६३/०३/१७	२०६३/१०/०२
७	श्री हरि भण्डारी	प्रमुख बीउ विकास अधिकृत	२०६३/१०/०३	२०६४/०६/११
८	श्री महेश नाथ श्रेष्ठ	कामु.प्रमुख बीउ विकास	२०६४/०६/२१	२०६५/०१/२६
९	श्री महेश नाथ श्रेष्ठ	प्रमुख बीउ विकास अधिकृत	२०६५/०१/२७	२०६६/१२/२०
१०	श्री डिल्लाराम भण्डारी	प्रमुख बीउ विकास अधिकृत	२०६७/०२/१२	२०७१/०२/११
११	श्री धर्मदत्त बराल	प्रमुख बीउ विकास अधिकृत	२०७२/०२/१२	२०७४/०३/०३
१२	श्री अर्जुनबाबु न्यौपाने	नि.प्रमुख बीउ विकास अधिकृत	२०७४/०३/०४	२०७४/०४/१०
१३	श्री मदन थापा	प्रमुख बीउ विकास अधिकृत	२०७४/०५/११	२०७७/०९/२६
१४	श्री केशव देवकोटा	नि. प्रमुख बीउ विकास अधिकृत	२०७७/०९/२७	२०७७/११/०५
१५	श्री बेनु प्रसाद प्रसाई	प्रमुख बीउ विकास अधिकृत	२०७७/११/०६	हालसम्म

**खण्ड ख
कार्यक्रम र प्रगति**

२.१ आ.व. २०८२/०८३ मा बीउ प्रवर्द्धन तथा गुण नियन्त्रण कार्यक्रमको वार्षिक कार्यक्रम

क्र.सं.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०८२/०८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम											
				वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
१	प्रशासन तथा लेखा शाखा					२१.			५.०५			०.००			
११.३.२०.६	ल्यापटप खरिद	३११२२	संख्या	१	०.२१	१.१	१	०.२१	१.१	०	०.००	०	०	०.००	०
११.३.२०.८	प्रिन्टर ग्री इन वन	३११२२	वटा	२	०.११	०.५५	२	०.११	०.५५	०	०.००	०	०	०.००	०
११.३.२२.१०१२	Real time PCR Lid heater (main body)	३११२२	संख्या	१	०.५३	२.७६	१	०.५३	२.७६	०	०.००	०	०	०.००	०
११.३.२२.११७१	बायोटेक्नोलोजी प्रयोगशालाको लागि नानो ड्रप स्पेक्ट्रोमिटर खरिद	३११२२	संख्या	१	३.०९	१५.९५	०	०.००	०.	१	३.०३	१५.६४	०	०.०६	०.३१
११.३.२२.११७२	मिनि सेन्ट्रीफ्युज खरीद	३११२२	संख्या	१	०.१२	०.६४	१	०.१२	०.६४	०	०.००	०	०	०.००	०
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:				६	४.०७	२१.००	५	०.९८	५.०५	१	३.०३	१५.६४	०	०.०६	०
आ) चालु खर्च अन्तर्गत कार्यक्रमहरू															
१	प्रशासन तथा लेखा शाखा					४८.४७			१५.२१	७८.५	११.३२	५८.४१		१०.६१	५४.७५
१.१.१.३	रा.प. प्रथम	२११११	जना	१२	१.९५	१०.०६	३	०.६०	३.१	३	०.४५	२.३२	३	०.४५	२.३२
१.१.१.४	रा.प. द्वितीय	२११११	जना	४८	६.९२	३५.७०	१२	२.१३	१०.९८	१२	१.६०	८.२४	१२	१.६०	८.२४
१.१.१.५	रा.प. तृतीय	२११११	जना	४८	६.२४	३२.२०	१२	१.९२	९.९१	१२	१.४४	७.४३	१२	१.४४	७.४३
१.१.१.७	रा.प.अनं.द्वितीय	२११११	जना	१२	१.२१	६.२४	३	०.३७	१.९२	३	०.२८	१.४४	३	०.२८	१.४४
१.१.१.८६	कार्यालय सहयोगी	२११११	जना	१२	१.२८	६.६०	३	०.३९	२.०३	३	०.२९	१.५२	३	०.२९	१.५३
१.१.१.९०	रा.प.अनं.प्र. (प्रा)	२११११	जना	३६	३.८५	१९.८६	९	१.१८	६.११	९	०.८९	४.५८	९	०.८९	४.५९
१.१.१.९१	रा.प.अनं.प्र. (प्र)	२११११	जना	३६	३.८५	१९.८६	९	१.१८	६.११	९	०.८९	४.५८	९	०.८९	४.५९
१.१.२.१९	हलुका सवारी चालक	२११११	जना	१२	१.४५	७.४८	३	०.४५	२.३	३	०.३४	१.७३	३	०.३३	१.७२

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०८२/०८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम											
				वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
१.३.१.३२	निजामती कर्मचारीहरूको पोशाक खर्च	२११२१ जना		१८	०.३९	२.००	०	०.००	०	०	०.००	०	१८	०.३९	२.००
१.२.२.१	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता	२११३२ जना		७२	०.७८	४.००	१८	०.१९	१.	१८	०.१९	१.	१८	०.१९	१.
१.२.४.२४६	खरिद समिति लगायत कार्यालयमा हुने अन्य बैठक भत्ता	२११३४ पटक		४	०.१७	०.९०	१	०.०५	०.२५	१	०.०५	०.२५	१	०.०५	०.२५
१.६.४.१	कर्मचारीको योगदानमा आधारित वीमा कोष खर्च	२१२१३ जना		८०	०.१९	१.००	२०	०.०४	०.२२	२०	०.०४	०.२२	२०	०.०४	०.२२
२.१.१.१	धाराको महसुल	२२१११ पटक		१२	०.०८	०.४०	३	०.०२	०.१	३	०.०२	०.१	३	०.०२	०.१
२.१.२.१	विद्युत महशुल	२२१११ पटक		१२	०.९३	४.८०	३	०.२३	१.२	३	०.२१	१.१	३	०.२१	१.१
२.१.३.१	जारको पिउने पानी	२२१११ जार		१२००	०.१९	१.००	३००	०.०५	०.२५	३००	०.०५	०.२५	३००	०.०५	०.२५
२.१.३.२६	कार्यालयमा विभिन्न प्रयोगको लागि ट्याङ्करको पानी खरिद	२२१११ पटक		१२	०.१६	०.८०	३	०.०४	०.२	३	०.०४	०.२	३	०.०४	०.२
२.१.६.१	टेलिफोन महसुल	२२११२ महिना		१२	०.१२	०.६०	३	०.०३	०.१५	३	०.०३	०.१५	३	०.०३	०.१५
२.१.७.३२	ईन्टरनेट महसुल	२२११२ पटक		१२	०.१९	१.००	३	०.०५	०.२५	३	०.०५	०.२५	३	०.०५	०.२५
२.१.७.३३	वेबसाईट संचालन खर्च	२२११२ पटक		१	०.१०	०.५०	१	०.०१	०.०५	०	०.००	०.	०	०.००	०.४५
२.१.८.१२	सह-सहसचिवको लागि संचार खर्च	२२११२ पटक		१२	०.०७	०.३६	३	०.०२	०.०९	३	०.०२	०.०९	३	०.०२	०.०९
२.१.८.१३	कार्यालयको सूचना अधिकारीको लागि संचार खर्च	२२११२ पटक		१२	०.०५	०.२४	३	०.०१	०.०६	३	०.०१	०.०६	३	०.०१	०.०६
२.१.९.१	हुलाक/कुरियर खर्च	२२११२ पटक		१२	०.०६	०.३०	३	०.०२	०.०८	३	०.०२	०.०८	३	०.०२	०.०८
२.२.२.२	पेट्रोल- दुई पाइप्रे	२२२१२ लीटर		२०५८	०.६८	३.५१	५१४	०.१७	०.८७	५१४	०.१७	०.८७	५१४	०.१७	०.९

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०८२/०८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम											
				वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
२.२.२.५	अनुगमनमा प्रयोग हुने गाडीको इन्धन	२२२१२	लीटर	२८५०	०.८९	४.५७	७००	०.२२	१.१४	७००	०.२२	१.१४	७५०	०.२२	१.१५
२.२.२.३३	गाडी, मोटरसाइकलका लागि मोबिल, गियर आयल, ब्रेक आयल, आदि	२२२१२	लीटर	१४९	०.२१	१.०८	३७	०.०५	०.२७	३७	०.०५	०.२७	३८	०.०५	०.२७
२.२.२.२६८	सह-सहसचिवको चढ्ने गाडीको लागि डिजल	२२२१२	लीटर	१३९८	०.४६	२.३५	३६६	०.११	०.५८	३६६	०.११	०.५८	३००	०.१२	०.६१
२.२.२.४५१	कार्यालय सम्बन्धी बैठक तथा कार्यक्रममा सहभागी हुन डिजल	२२२१२	लीटर	९३१	०.२९	१.४९	२३०	०.०७	०.३७	२३०	०.०७	०.३७	२४१	०.०७	०.३८
२.३.१.३	दुई पाइप्रे सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	बटा	८०	०.३३	१.७१	२०	०.१०	०.५	२०	०.१०	०.५	२०	०.०४	०.२१
२.३.१.११	चार पांग्रे सवारी साधन मर्मत	२२२१३	बटा	१२	१.४१	७.२९	३	०.४८	२.५	३.०	०.४८	२.५	३	०.००	०.
२.९.२.५५	सवारी साधन विमा तथा नविकरण	२२२१४	संख्या	२५	०.९७	५.००	२५	०.९७	५	०	०.००	०	०	०.००	०
२.३.२.६८	मेशिनरी उपकरण मर्मत	२२२२१	पटक	४	०.७८	४.००	१	०.१९	०.७५	१	०.१९	०.७५	१	०.२४	१.२५
२.३.९.४०५	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार	२२२३१	पटक	१	०.३९	२.००	०	०.००	०.	१	०.३९	२.	०	०.००	०.
२.३.१४.२२	पुराना कुर्सी टेबल, दराज तथा फर्निचर मर्मत संभार	२२२९१	पटक	३	०.१९	१.००	१	०.०३	०.१६	१	०.०३	०.१६	१	०.१३	०.६८
२.४.१.५	कार्यालय सम्बन्धी छपाई	२२३११	पटक/ संख्या	४	०.२९	१.५२	१	०.०९	०.४४	१	०.०९	०.४४	१	०.०४	०.२
२.४.१.१५	कार्यालय मसलान्द सामान खर्च	२२३११	पटक	४	०.६७	३.४४	१	०.२१	१.१०	१	०.२१	१.१०	१	०.०३	०.१४

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०८२/०८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम											
				वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
२.४.१.२२	कार्यालय सम्बन्धी विभिन्न सुचना लेखाई तथा पेटिग	२२३११ पटक			०.१५	०.७५	१	०.०४	०.२२	१	०.०४	०.२२	१	०.०२	०.०९
२.४.१.१२४	फिल्ड निरीक्षणका लागि चाहिने आवश्यक सामानहरू खरिद	२२३११ पटक			०.२७	१.४१	१	०.११	०.५५	१	०.११	०.५५	०	०.००	०
२.४.१.२७१	कार्यालयको लागि स्टेशनरी, टोनर तथा अन्य मालसामान	२२३११ पटक			०.३६	१.८८	१	०.११	०.५५	१	०.११	०.५५	१	०.०४	०.२३
२.२.३.२३	ग्याँस सिलिण्डर	२२३१४ संख्या			०.१९	१.००	१०	०.०५	०.२५	१०	०.०५	०.२५	१०	०.०५	०.२५
२.४.१.३.३६	पत्रपत्रिका, छपाई र सूचना प्रकाशन	२२३१५ पटक			०.३९	२.००	१	०.११	०.५५	१	०.११	०.५५	१	०.०७	०.३५
२.५.२.१९७	DNA, GMO प्रयोगशाला संचालन गर्न विज्ञ सेवा करार	२२४११ दिन			१.३५	६.९८	४५	०.३५	१.८	४५	०.३५	१.८	४५	०.३१	१.५८
२.५.२.७४१	DESES कार्यान्वयनका लागि कृषि स्नातक करारमा लिने	२२४११ महिना			१.१०	५.७०	३	०.२९	१.५	३	०.२९	१.५	३	०.२३	१.२
२.५.३.२८३	DNA, GMO, Pathology प्रयोगशाला सरसफाई गर्न सेवा करार	२२४११ महिना			०.५५	२.८२	३	०.१५	०.७५	३	०.१५	०.७५	३	०.११	०.५९
२.५.५.७६	Digital Seed System सँग सम्बन्धित सफ्टवेयरहरूको Maintenance, Upgrading (Maintenance/Upgrading of software related to Digital Seed Information System DESES 2.0)	२२४१२ पटक			०.५८	३.००	१	०.५२	२.७	०	०.००	०.	०	०.०६	०.३

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०८२/०८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम											
				वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
२.५.७.५	सेवा करारका कर्मचारीलाई पोशाक खर्च	२२४१३ संख्या		४	०.०८	०.४०	०	०.००	०	०	०.००	०	४	०.०८	०.४०
२.५.७.४२	कार्यालय सहयोगी	२२४१३ संख्या		८	१.३३	६.८६	२	०.२९	१.४८	२	०.२९	१.४८	२	०.४७	२.४२
२.५.७.४३	हलुका सवारी चालक	२२४१३ संख्या		८	१.५०	७.७४	२	०.३२	१.६६	२	०.३२	१.६६	२	०.५३	२.७६
२.५.१०.२०	कार्यालयको कम्प्युटर लगायत इलेक्ट्रोनिकस सामानहरूको मर्मत सम्भारको लागि सेवा करार	२२४१९ पटक		४	०.१९	०.९६	१	०.०५	०.२४	१	०.०५	०.२४	१	०.०५	०.२४
२.५.१०.२१	सरसफाई सेवा करार	२२४१९ जना		१२	०.४०	२.०४	३	०.०९	०.४५	३	०.०९	०.४५	३	०.१३	०.६९
२.७.२५.२०६६	बाली विकास समूहका सहसचिवहरूलाई बीउ विजन नियमावली २०८१ को नियम ३१ बमोजिम मुद्दा हेर्ने अधिकारीको रूपमा कार्य गर्न लिनु पर्ने कानूनी तालिमको खर्च	२२५२२ जना		३	०.५२	२.७०	३	०.५२	२.७०	०	०.००	०.	०	०.००	०.
२.८.२.२०	सरुवा भई जाँदाको भ्रमण खर्च	२२६१२ पटक		१	०.१०	०.५०	१	०.१०	०.५०	०	०.००	०	०	०.००	०
२.८.२.५८५	कर्मचारी भ्रमण खर्च	२२६१२ पटक		४	०.६८	३.५०	१	०.१५	०.७५	१	०.१५	०.७५	१	०.१५	०.७५
२.९.६.७	नियमित स्टाफ बैठकमा हुने चियापान खर्च	२२७११ महिना		१२	०.१२	०.६०	३	०.०३	०.१५	३	०.०३	०.१५	३	०.०३	०.१५
२.९.६.८	कार्यालयमा दैनिक चिया खर्च तथा अतिथि सत्कार एवं जलपान अतिथि सत्कार तथा जलपान, भोजन खर्च	२२७११ पटक		२००	०.३९	२.००	५०	०.१०	०.५०	५०	०.१०	०.५०	५०	०.१०	०.५०

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०८२/०८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम											
				वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
२.९.९.३	पुजाआजा खर्च	२२७११ पटक		१	०.०८	०.४०	१	०.०८	०.४०	०	०.००	०	०	०.००	०
२.९.९.२०२	बीउ विजन सम्बन्धित विविध समिति तथा उपसमितिहरूको बैठकको लागि चिया खाजा खर्च	२२७११ पटक		३	०.३९	२.००	३	०.१०	०.४	३	०.१०	०.४	३	०.१०	०.४
	प्रशासन तथा लेखा शाखा			१२०७	४८.४७	२५०.१०	२३१४	१२.०३	७८.४९	२४२२	११.३२	५८.४१	२४४३	११.३३	५८.४१
२	बीउ विजन रजिस्ट्रेशन शाखा					१५८.७२		९.२५	४७.७५			५९.५१			११.४१
१.२.४.३५०	जात अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता उपसमितिको लागि बैठक तथा व्यवस्थापन खर्च	२११३४ पटक		४	१.०५	५.४०	४	०.३१	१.६	४	०.३१	१.६	३	०.२३	१.०
१.२.४.३५१	प्राविधिक उप-समितिको लागि बैठक तथा व्यवस्थापन खर्च	२११३४ पटक		१२	०.८४	४.३२	३	०.२३	१.२	३	०.२३	१.२	३	०.१४	०.७२
१.२.४.३५३	गुणस्तर निर्धारण तथा व्यवस्था उप-समितिको लागि बैठक तथा व्यवस्थापन खर्च	२११३४ पटक		४	०.३५	१.८०	१	०.१०	०.४	१	०.१०	०.४	१	०.०६	०.३
१.२.४.३५४	राष्ट्रिय बीउ विजन समितिको लागि बैठक तथा व्यवस्थापन खर्च	२११३४ पटक		८	१.२०	६.१८	२	०.३१	१.६	२	०.३१	१.६	२	०.२७	१.३८
१.२.४.३५५	विषय विशेषज्ञहरूबाट नयाँ जातहरूको Proposal Review बैठक तथा व्यवस्थापन खर्च	२११३४ पटक		१२	०.४२	२.१६	३	०.१२	०.६	३	०.१२	०.६	३	०.०७	०.३६
१.२.४.३५६	बीउ प्रतिस्थापन दर निर्धारणका लागि प्राविधिक समितिको बैठक तथा व्यवस्थापन खर्च	२११३४ पटक		२	०.१०	०.५४	१	०.०६	०.३	१	०.०५	०.२४	०	०.००	०

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०८२/०८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम											
				वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
१.२.४.४५४	JICA Project को लागि Joint Co-ordination Meeting	२११३४ पटक			०.५२	२.७०	०	०.००	०	१	०.५२	२.७०	०	०.००	०
२.५.२.७१८	बीउ विजन प्रयोगशालाहरूको प्राविधिक परीक्षण (Technical Auditing of Seed Laboratory)	२२४११ पटक			०.९२	४.७५	१	०.९२	४.७५	०	०.००	०	०	०.००	०
२.५.२.७१९	स्थानीय सरकारको लागि नमूना बीउ विजन ऐनको मस्यौदा तयारी	२२४११ पटक			०.९२	४.७५	०	०.००	०.००	१	०.९२	४.७५	०	०.००	०
२.६.४.१५३०	बीउ विजन निरीक्षक तालिम (Training on seed quality control mechanism for seed inspector/seed analysts)	२२५१२ पटक			१.२९	६.६५	१	१.२९	६.६५	०	०.००	०	०	०.००	०
२.६.४.१६२०	केन्द्रीय कृषि प्रयोगशालाको समन्वयमा बीउ विश्लेषण सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तालिम	२२५१२ पटक			०.९२	४.७५	०	०.००	०.००	१	०.९२	४.७५	०	०.००	०
२.६.४.१६२१	Training on Laboratory auditing procedure & practices in collaboration with CAL	२२५१२ पटक			०.९२	४.७५	०	०.००	०.००	०	०.००	०.००	१	०.९२	४.७५
२.६.४.१६२२	वर्गशंकर बीउ उत्पादन सम्बन्धी तालिम	२२५१२ पटक			१.८४	९.५०	०	०.००	०.००	१	०.९७	५.००	१	०.८७	९.५०

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०८२/०८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम											
				वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
२.६.४.१७४९	कृषि विभाग मातहतका फार्म/केन्द्रका प्राविधिकलाई बीउ विजनको गुणस्तर नियमन र नियन्त्रण सम्बन्धमा तालिम	२२५१२ पटक			१.१०	५.७०	०	०.००	०.००	०	०.००	०.००	१	१.१०	५.७०
२.६.६.१४०८	प्रदेश बीउ विजन प्रयोगशालाहरूसँग बीउ विजनको गुणस्तर नियन्त्रणको प्रभावकारीता अभिवृद्धिका लागि अन्तरक्रिया कार्यक्रम	२२५१२ पटक			०.९२	४.७५	०	०.००	०.००	०	०.००	०.००	१	०.९२	४.७५
२.६.६.१४०७	पैतृक लाइन व्यवस्थापन (Inbreed Line maintenance) सम्बन्धी गोष्ठी	२२५१२ पटक			०.६४	३.३२	०	०.००	०.००	१	०.६४	३.३२	०	०.००	०.००
२.६.६.१४०६	जात सुविता तथा पञ्जिकरण सम्बन्धी प्रस्तावना लेखन गोष्ठी	२२५१२ पटक			१.४७	७.६०	१	०.७८	४.००	१	०.७०	३.६०	०	०.००	०.००
२.६.६.१४०९	बीउ विजनका आयातित जात दर्ता सम्बन्धी अभिमुखीकरण गोष्ठी	२२५१२ पटक			१.१०	५.७०	१	०.५८	३.००	१	०.५२	२.७०	०	०.००	०.००
२.६.६.१४६९	Balance Sheet कार्यान्वयन सम्बन्धमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम	२२५१२ पटक			१.४७	७.६०	१	०.३९	२.००	१	०.३९	२.००	१	०.३९	२.००
२.७.५.९६०	Plant Breeding Society सँगको सहकार्यमा आ.व. २०८१/०८२ मा प्रकाशन भएको Journal को भुक्तानी	२२५२२ पटक			०.८७	४.५०	१	०.८७	४.५०	०	०.००	०.००	०	०.००	०.००

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०८२/०८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम											
				वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
२.७.६.२६०	बीउ बजार अनुगमन गरी नमूना संकलन, परीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारी	२२५२२२ पटक	४	०.७०	३.६०	१	०.१९	१.००	१	०.१९	१.००	१	०.१९	१.००	१
२.७.६.४७३	आयातित बीउ विजनको प्याकेजिङ गर्ने उद्योगको प्राविधिक परीक्षण (Technical audit of packaging industry for imported seeds)	२२५२२२ पटक	२	०.५२	२.७०	१	०.२९	१.५०	१	०.२३	१.२०	०	०.००	०.००	०.
२.७.१५.२०३४	आयातित जातहरूको परीक्षणका लागि Coding/Decoding प्रयोजनार्थ सामग्री खरिद	२२५२२२ पटक	२	०.३५	१.८०	१	०.१९	१.	१	०.१६	०.८	०	०.००	०.००	०.
२.७.१५.२९९७	बाली प्रजनन तथा आनुवंशिक समाज नेपालको सहकार्यमा बाली प्रजनन, आनुवंशिक तथा बीउ विज्ञान सम्बन्धी जर्नल प्रकाशन	२२५२२२ पटक	१	०.८७	४.५०	०	०.००	०.	१	०.८७	४.५	०	०.००	०.००	०.
२.७.१५.२९९३	संचार माध्यमबाट प्रविधि प्रकाशन/प्रसारण	२२५२२२ पटक	३	०.५२	२.७०	१	०.३९	२.	२	०.१४	०.७	०	०.००	०.००	०.
२.७.१५.३०००	गुणस्तरीय बीउ प्रयोगमा सचेतना कार्यक्रम संचालन	२२५२२२ पटक	२	१.०५	५.४०	०	०.००	०.	१	०.५८	३.	१	०.४७	२.४	०.
२.७.१५.३३२१	दर्ता प्रक्रियामा रहेका आयातित तरकारी बालीका जर्तीय परीक्षण स्थलको अनुगमन निरीक्षण र प्रतिवेदन तयारी	२२५२२२ पटक	१२	१.४३	७.३६	४	०.५४	२.८	३	०.४१	२.१	३	०.४१	२.१	२

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०८२/०८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम											
				वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
२.७.२५.२०३१	नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद र निजी क्षेत्रमा जातीय विकास तथा सम्बर्द्धन गर्ने संस्थाहरूको प्राविधिक उप-समितिबाट स्थलगत अवलोकन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने	२२५२२ पटक	३		१.०५	५.४०	१	०.३९	२.	१	०.३९	२.	१	०.२७	१.४
२.७.२५.२०६७	बीउ विजनसँग सम्बन्धित निर्देशिका/कार्यविधि/ मापदण्डको मस्यौदा तयारी तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम	२२५२२ पटक	२		१.०५	५.४०	१	०.५८	३.	१	०.४७	२.४	०	०.००	०.
२.७.२५.२१२६	DESES 2.0 संचालन सम्बन्धी Tutorial निर्माण	२२५२२ पटक	१		०.८७	४.५०	०	०.००	०.	१	०.८७	४.५	०	०.००	०.
२.७.२५.२१२५	रैथाने बालीको जातीय दर्ता सहजीकरण कार्यक्रम	२२५२२ पटक	३		१.०५	५.४०	०	०.००	०.	१	०.३९	२.	१	०.२७	१.४
२.७.२५.२१२७	पैतृक लाइन प्राप्ति (Inbreed Lines acquisition) सम्बन्धी मापदण्ड/कार्यविधि तयारी	२२५२२ पटक	१		०.७०	३.६०	०	०.००	०.	०	०.००	०.	१	०.७०	३.६
२.७.२५.२२२५	उन्मोचन र दर्ता भएका जातहरूको जातीय विवरण प्रकाशन	२२५२२ पटक	१		०.७०	३.६०	०	०.००	०.	०	०.००	०.	०	०.७०	३.६
२.७.२९.५	बीउ विजन निरीक्षकको लागि परीक्षा व्यवस्थापन	२२५२३ पटक	१		०.५८	३.००	१	०.५८	३	०	०.००	०	०	०.००	०

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०८२/०८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम											
				वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
२.८.१.७१९	राष्ट्रिय बीउ विजन समितिबाट संचालन गरिने बैठकमा सहभागी सदस्यहरूको लागि भ्रमण खर्च	२२६११ पटक		४	०.४५	२.३४	१	०.१५	०.७५	१	०.१५	०.७५	१	०.०२	०.०९
	बीउ विजन रजिस्ट्रेशन शाखा			११७	३१	१५८.७२	३२	९.२५	४७.७५	३७	११.५३	५९.५१	२६	२.२१	११.४१
	बीउ विजन प्रमाणीकरण शाखा					४८.६४			१०.५०			१७.१५			२.५६
२.६.४.१५२६	बीउ विजन नियमावली बमोजिम बीउ विजन व्यवसाय अनुमतिपत्र तालिम (Training for seed business license according to the provision of Seed Regulation)	२२५१२ पटक		१२	२.१५	११.११	३	०.८७	४.५	३	०.८७	४.५	३	०.००	०.
२.६.४.१५२७	मूल बीउ उत्पादन अनुमति लिएका संस्थाका प्राविधिक कर्मचारीलाई बीउ विजनको प्रमाणीकरणसंग सम्बन्धित तालिम	२२५१२ पटक		१	०.९२	४.७५	०	०.००	०.	०	०.००	०.	१	०.००	०.
२.६.४.१८२१	फलफूल बालीको बीउ विजन/माउबोट/उन्नत बोट प्रमाणीकरण सम्बन्धी गोष्ठी	२२५१२ पटक		१	०.३७	१.९०	०	०.००	०.	१	०.३७	१.९	०	०.००	०.
२.६.४.१८२२	धौसेबाली बीउ प्रमाणीकरण सम्बन्धी गोष्ठी	२२५१२ पटक		१	०.२८	१.४२	०	०.००	०.	०	०.००	१.४२	१	०.००	०.

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०८२/०८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम											
				वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
२.६.६.१३५४	बीउ आलु उत्पादन तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धी गोष्ठी	२२५१२ पटक	पटक	१	०.९२	४.७५	०	०.००	०.	०	०.००	०.	१	०.९२	४.७५
२.६.६.१४०५	Digitally Enabled Seed Information System अभिमुखिकरण गोष्ठी	२२५१२ पटक	पटक	१	०.९२	४.७५	०	०.००	०.	१	०.९२	४.७५	०	०.००	०.
२.७.६.४५१	आलुबालीको पि.वि. एस. (प्रजनन) स्तरको बीउ प्रमाणीकरणका लागि नमूना संकलन तथा सहजीकरण	२२५२२ पटक	पटक	४	०.४२	२.१६	१	०.१२	०.६	१	०.१२	०.६	१	०.१२	०.६
२.७.६.४६१	अनुमति प्रदान गर्नका लागि निजी क्षेत्रमा संचालित टिस्यु कल्चर प्रयोगशालाको संयुक्त रूपमा अवलोकन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने	२२५२२ पटक	पटक	४	०.३५	१.८०	१	०.१०	०.५	१	०.१०	०.५	१	०.१०	०.५
२.७.६.४६२	बीउ उत्पादकको प्राविधिक परीक्षण	२२५२२ पटक	पटक	१२	१.०५	५.४०	४	०.३९	२.	४	०.३९	२.	४	०.२७	१.४
२.७.१५.१५३७	बीउ प्रमाणीकरण ट्याग छपाई तथा वितरण	२२५२२ पटक	पटक	४	०.६३	३.२४	१	०.१७	०.९	१	०.१७	०.९	१	०.१७	०.९
२.७.१५.२५४४	मूल बीउ उत्पादकहरूको बीउ उत्पादन ब्लक तथा बीउ प्रशोधन कारखानाको अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने	२२५२२ पटक	पटक	४	०.५२	२.७०	१	०.१५	०.७५	१	०.१५	०.७५	१	०.१५	०.७५
२.८.१.११०६	बीउ विजन विक्रेताहरूको अनुगमन निरीक्षण	२२६११ पटक	पटक	१२	०.४०	२.०५	३	०.११	०.५५	३	०.११	०.५५	३	०.११	०.५५

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०८२/०८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम											
				वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
२.८.१.१११४	बीउ प्रमाणीकरण कार्यको क्रसचेक अनुगमन निरीक्षण	२२६११ पटक		४	०.१८	०.९३	१	०.०५	०.२५	१	०.०५	०.२५	१	०.०३	०.१८
२.८.१.१४३	बीउ वाली खेत अनुगमन निरीक्षण	२२६११ पटक		४	०.११	०.५६	१	०.०३	०.१५	१	०.०३	०.१५	१	०.०२	०.११
२.८.१.८३२	तन्तु प्रजनन प्रयोगशाला संचालन माफत आलुको पूर्व मूल बीउ उत्पादन अनुमति लिएका संस्थाहरूको अनुगमन	२२६११ पटक		४	०.२२	१.१२	१	०.०६	०.३	१	०.०६	०.३	१	०.०४	०.२२
	बीउ बिजन प्रमाणीकरण शाखा			६९	९.४३	४८.६४	१७	२.०३	१०.५०	१९	३.३२	१७.१५	२०	३.५७	१८.४३
	५ बीउ स्वास्थ्य परीक्षण शाखा				६.४५	३३.३०		३.७८	१९.५०		२.२९	११.८०		०.३९	२.००
२.७.६.४६३	आलुको PLRV भाइरस परीक्षणको लागि ELISA Reagent खरिद	२२५२२ पटक		२	०.७०	३.६०	१	०.३९	२.	१	०.३९	१.६०	०	०.००	०
२.७.६.४६४	आलुको PVY भाइरस परीक्षणको लागि ELISA Reagent खरिद	२२५२२ पटक		२	०.७०	३.६०	१	०.३९	२.	१	०.३९	१.६०	०	०.००	०
२.७.६.४६५	आलुको PVS भाइरस परीक्षणको लागि ELISA Reagent खरिद	२२५२२ पटक		२	०.७०	३.६०	१	०.३९	२.	१	०.३९	१.६०	०	०.००	०
२.७.६.४६६	आलुको PVX भाइरस परीक्षणको लागि ELISA Reagent खरिद	२२५२२ पटक		२	०.७०	३.६०	१	०.३९	२.	१	०.३९	१.६०	०	०.००	०
२.७.६.४६७	आलुको PVA भाइरस परीक्षणको लागि ELISA Reagent खरिद	२२५२२ पटक		२	०.७०	३.६०	१	०.३९	२.	१	०.३९	१.६०	०	०.००	०

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	इकाई	आ.व. २०८२/०८३ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम											
				वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक		
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
२.७.६.४६८	आलुको PVM भाइरस परीक्षणको लागि ELISA Reagent खरिद	२२५२२ पटक		२	०.७०	३.६०	१	०.३९	२.	१	०.३९	१.६०	०	०.००	०.
२.७.६.४६९	बायोटेक्नोलोजी प्रयोगशालाको लागि प्राईमर खरिद	२२५२२ पटक		२	०.८७	४.५०	१	०.४८	२.५०	०	०.००	०	१	०.३९	२.
२.७.६.४७०	बायोटेक्नोलोजी प्रयोगशालाको लागि आवश्यक रसायन, औजार उपकरणहरू खरिद	२२५२२ पटक		२	१.४०	७.२०	१	०.९७	५.००	१	०.४३	२.२०	०	०.००	०.
	बीउ स्वास्थ्य परीक्षण शाखा			१६	६.४५	३३.३०	८	३.७८	१९.५०	७	२.२९	११.८०	१	०.३९	२.००
	६ योजना तथा समन्वय शाखा					४.२४			१.१५			०.१५		०.०३	०.१५
२.४.१.२.१८९	वार्षिक पुस्तिका प्रकाशन	२२३१५ पटक		१	०.१९	१.००	१	०.१९	१.	०	०.००	०.	०	०.००	०.
२.७.५.९००	सूचीकृत जातहरू, ऐन, नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधि तथा बीउ सम्बन्धी दस्तावेज प्रकाशन	२२५२२ पटक		१	०.५२	२.७०	०	०.००	०.	०	०.००	०.	१	०.५२	२.७
२.७.२.५.२१९९	कार्यक्रम प्रगती सम्बन्धी छलफल/बैठक तथा प्रगती प्रतिवेदन तयारी	२२५२२ पटक		१२	०.१०	०.५४	३	०.०३	०.१५	३	०.०३	०.१५	३	०.०३	०.०९
	योजना तथा समन्वय शाखा			१४	०.८२	४.२४	४	०.२२	१.१५	३	०.०३	०.१५	३	०.०३	०.१५
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:				९९५१	९५.९३	४९५.००	२५१४	३०.५०	१५७.३९	२४८८	२८.४९	१४७.०२	२४९३	२३.०८	११९.०८
कुल जम्मा खर्च				९९५७	१००	५१६.००	२५१९	३१.४८	१६२.४४	२४८९	३१.५२	१६२.६६	२४९३	२३.०८	११९.०८

२.२ केन्द्रको आ.व. २०८१-०८२ को वार्षिक प्रगति विवरण

यस केन्द्रको आ.व. २०८१-०८२ को वार्षिक भारत प्रगति ५७.६५% रहेको छ भने वित्तिय प्रगति ३८.०० प्रतिशत रहेको छ। यस केन्द्रको ६० प्रतिशत भन्दा बढी बजेट USAID Government to Government Support Program रहेकोमा मंसिर महिनामा सहयोग रोक्का भएका कारण कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा असहज पर्यो र तोकिएका कार्यक्रमहरू सम्पादन गर्न सकिएन।

तालिका ६ आ.व. २०८१-०८२ को वार्षिक लक्ष तथा प्रगति स्थिति विवरण

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	आ.व. २०८१/०८२					
		इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति	
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू							
२	प्रशासन तथा लेखा शाखा				२४.८		
११.३.२.६.१	स्कुटर खरिद(स्कुटर खरिद)	संख्या	१	०.४७	३.५	१	०.४७
११.३.७.१५४२	जि.पि.एस. उपकरण खरिद (Purchase of GPS equipment)	संख्या	२	०.१३	१.०	२	०.१३
११.३.११.११७८	बायोटेक्नोलोजि प्रयोगशालाहरूमा रहेको औजार उपकरणहरूको संचालन एवम् डिएनए फिन्गर प्रिन्टका लागि ब्रान्डेड डेस्कटप २, ल्यापटप १ र प्रिन्टर २ खरिद (Purchase of desktop computer-2, laptop 1, printer 2 for the operation of boitech laboratroy equipments and DNA finger printing)	पटक	१	०.६०	४.५	१	०.६०
११.३.२२.१०११	Centrifuse rotors with adaptors	संख्या	१	०.४०	३.०	१	०.४०
११.३.२२.१०१२	Real time PCR Lid heater (main body)	संख्या	१	०.२७	२.०	१	०.४०
११.३.२२.१०१३	Orbital Shaker	संख्या	१	०.२४	१.८	०	०.००
११.३.२२.१०१०	Gel electrophoresis system	संख्या	१	०.४०	३.०	१	०.४०
११.३.२२.१०१४	Refrigerator	संख्या	१	०.१३	१.०	०	०.००
११.६.१३.८८१	राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको सचिवालयको स्तरउन्नती	पटक	१	०.६७	५.०	१	०.६७
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:			१०	३.३१	२४.८०	८	३.०७
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू							
२	प्रशासन तथा लेखा शाखा			४०.९१	३०६.८०		
	प्रशासन तथा लेखा शाखा		९२०७	४०.९१	३०६.८०	८९११	४०.२८
३	बीउ बिजन रजिस्ट्रेशन शाखा			३.३१	२४.८०		
२.६.४.१५२६	बीउ बिजन नियमावली बमोजिम बीउ बिजन व्यवसाय अनुमतिपत्र तालिम (Training for seed business license according to the provision of Seed Regulation)	पटक	१२	२.४०	१८.००	४	०.८०

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	आ.व. २०८१/०८२					
		इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति	
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
२.७.६.२६०	बीउ बजार अनुगमन गरी नमूना संकलन, परीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारी	पटक	१६	०.४०	३.००	१३	०.३३
२.७.६.४७३	आयातित बीउ बिजनको प्याकेजिङ गर्ने उद्योगको प्राविधिक परीक्षण (Technical audit of packaging industry for imported seed)	पटक	४	०.२१	१.६०	१	०.०५
२.८.१.५२८	बीउ बिजन बिक्रेता एग्रेभेटहरूको अनुगमन निरीक्षण	पटक	१२	०.२९	२.२०	९	०.२२
	बीउ बिजन रजिस्ट्रेशन शाखा		४४	३.३१	२४.८०	२७	१.४०
४	बीउ बिजन प्रमाणीकरण शाखा			१०.९३	८१.९३		
२.६.४.१५२६	बीउ बिजन प्रयोगशालामा कार्यरत कृषि प्राविधिकहरूलाई बीउ बिजन प्रमाणीकरणसँग सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तालिम (Capacity development training on seed certification process to the technical staffs of provincial seed laboratories)	पटक	१	०.६७	५.००	१	०.६७
२.७.६.२६०	वर्णशंकर धान बीउ उत्पादन तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धी तालिम (Training on seed production and certification process of hybrid rice)	पटक	१	०.६७	५.००	०	०.००
२.७.६.४७३	मूल बीउ उत्पादन अनुमति लिएका संस्थाका प्राविधिक कर्मचारीलाई बीउ बिजनको प्रमाणीकरणसँग सम्बन्धित तालिम (Training on seed certification for the technical staff of the licenced source seed producers)	पटक	१	०.६७	५.००	०	०.००
२.८.१.५२८	Digitally Enabled Seed Information System 2.0 (DESI 2.0) validation गोष्ठी तथा तालिम (Seminar/Training on Digitally Enabled Seed Information System DESI 2.0)	पटक	४	२.६७	२०.००	१	०.६७
२.६.६.१३५४	बीउ आलु उत्पादन तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धी गोष्ठी (Workshop on Potato Seed Production and Certification))	पटक	१	०.६७	५.००	०	०.००
२.७.६.४५१	आलुबालीको पि.वि.एस.(प्रजनन) स्तरको बीउ प्रमाणीकरणका लागि नमूना संकलन तथा सहजीकरण	पटक	४	०.२७	२.०३	४	०.२७

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	आ.व. २०८१/०८२					
		इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति	
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
२.७.६.४६१	अनुमति प्रदान गर्नका लागि निजी क्षेत्रमा संचालित टिस्यु कल्चर प्रयोगशालाको संयुक्त रूपमा अवलोकन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने। (Joint monitoring and report preparation for granting license to the tissue culture laboratories operated by public/private sector)	पटक	४	०.२७	२.००	१	०.०७
२.७.६.४६२	बीउ उत्पादकको प्राविधिक परीक्षण (Technical auditing of truthful labeled seed producer)	पटक	८	०.५३	४.००	४	०.२६
२.७.१५.१५३७	बीउ प्रमाणीकरण ट्याग छपाई तथा वितरण	पटक	४	०.२८	२.१०	३	०.२२
२.७.२३.६६	नेपालमा विकास भएका उन्मोचन उन्मुख वा पाइपलाइन वा उन्मोचित/ पञ्जिकृत वर्णशंकर धानका जातहरूको बीउ उत्पादन प्रदर्शन (सडक छेउ लार्ज प्लट प्रदर्शन) Seed production demonstration (Large plot along road side) of pipe-line or pre-released or released Nepali hybrid Rice varieties	हेक्टर	४	१.३३	१०.००	०	०.००
२.७.२३.६७	नेपालमा विकास भएका उन्मोचन उन्मुख वा पाइपलाइन वा उन्मोचित/पञ्जिकृत वर्णशंकर मकैका जातहरूको बीउ उत्पादन प्रदर्शन (सडक छेउ लार्ज प्लट प्रदर्शन) (Seed production demonstration (Large plot along road side) of pipe-line or pre-released or released Nepali hybrid Maize varieties)	हेक्टर	८	२.६७	२०.००	०	०.००
२.८.१.१४३	बीउ बाली खेत अनुगमन निरीक्षण	पटक	४	०.०८	०.६०	४	०.०८
२.८.१.८३२	तन्तु प्रजनन प्रयोगशाला संचालन मार्फत आलुको पूर्व मूल बीउ उत्पादन अनुमति लिएका संस्थाहरूको अनुगमन	पटक	४	०.१६	१.२०	४	०.१६
	बीउ बिजन प्रमाणीकरण शाखा		४८	१०.९३	८१.९३	२२.	२.४०
५	बीउ स्वास्थ्य परीक्षण शाखा			२.५०	१८.७६		
२.७.६.४६३	आलुको PLRV भाइरस परीक्षणको लागि ELISA Reagent खरिद (Purchase of ELISA reagent for testing PLRV virus of seed potato)	पटक	३	०.२६	१.९५९९	१	०.०९

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	आ.व. २०८१/०८२					
		इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति	
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
२.७.६.४६४	आलुको PVY भाइरस परीक्षणको लागि ELISA Reagent खरिद (Purchase of ELISA reagent for testing PVY virus of seed potato)	पटक	३	०.२६	१.९५९९	१	०.०९
२.७.६.४६५	आलुको PVS भाइरस परीक्षणको लागि ELISA Reagent खरिद (Purchase of ELISA reagent for testing PVS virus of seed potato)	पटक	३	०.२६	१.९५९९	१	०.०९
२.७.६.४६६	आलुको PVX भाइरस परीक्षणको लागि ELISA Reagent खरिद (Purchase of ELISA reagent for testing PVX virus of seed potato)	पटक	३	०.२६	१.९५९९	१	०.०९
२.७.६.४६७	आलुको PVA भाइरस परीक्षणको लागि ELISA Reagent खरिद (Purchase of ELISA reagent for testing PVA virus of seed potato)	पटक	३	०.२६	१.९५९९	१	०.०९
२.७.६.४६८	आलुको PVM भाइरस परीक्षणको लागि ELISA Reagent खरिद (Purchase of ELISA reagent for testing PVM virus of seed potato)	पटक	३	०.२६	१.९५९९	१	०.०९
२.७.६.४६९	बायोटेक्नोलोजी प्रयोगशालाको लागि प्राइमर खरिद (Purchase of Primer for Biotechnology Laboratory)	पटक	१	०.२७	२.००	१	०.२७
२.७.६.४७०	बायोटेक्नोलोजी प्रयोगशालाको लागि आवश्यक रसायन, औजार उपकरणहरू खरिद (Purchase of tools, glass wares etc. required for biotechnology laboratory)	पटक	१	०.६७	५.००	१	०.६७
	बीउ स्वास्थ्य परीक्षण शाखा		२०	२.५०	१८.७५	८	१.४६
	६ योजना तथा समन्वय शाखा			०.८०	६.००		
२.७.५.९००	सूचीकृत जातहरू, ऐन, नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधि तथा बीउ सम्बन्धी दस्तावेज प्रकाशन (Publication of documents related to notified varieties, act, regulations, guidelines and procedures related to seed sector)	पटक	१	०.६७	५.००	०	०.००
२.८.१.१०३१	DESI (Digitally Enabled Seed Information System) कार्यक्रम अनुगमन तथा निरीक्षण	पटक	४	०.१३	१.००	४	०.१३
	योजना तथा समन्वय शाखा		५	०.८०	६.००	४	०.१३
७	राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको सचिवालय			३८.१८	२८६.३४		

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	आ.व. २०८१/०८२					
		इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति	
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
१.२.४.३५०	जात अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता उपसमितिको लागि बैठक तथा व्यवस्थापन खर्च	पटक	१२	०.३२	२.४०	९	०.२४
१.२.४.३५१	प्राविधिक उप-समितिको लागि बैठक तथा व्यवस्थापन खर्च	पटक	१२	०.५६	४.२०	११	०.५३
१.२.४.३५३	गुणस्तर निर्धारण तथा व्यवस्था उप-समितिको लागि बैठक तथा व्यवस्थापन खर्च	पटक	२	०.२१	१.६०	२	०.२१
१.२.४.३५४	राष्ट्रिय बीउ विजन समितिको लागि बैठक तथा व्यवस्थापन खर्च	पटक	४	०.४०	३.००	६	०.६०
१.२.४.३५५	विषय विशेषज्ञहरूबाट नयाँ जातहरूको Proposal Review बैठक तथा व्यवस्थापन खर्च	पटक	१२	०.०८	०.६०	१२	०.०८
१.२.४.३५६	बीउ प्रतिस्थापन दर निर्धारणका लागि प्राविधिक समितिको बैठक तथा व्यवस्थापन खर्च	पटक	२	०.०८	०.६०	२	०.०८
१.२.४.४५४	JICA Project को लागि Joint Co-ordination Meeting	पटक	१	०.२०	१.५०	०	०.००
२.५.२.७१८	बीउ विजन प्रयोगशालाहरूको प्राविधिक परीक्षण (Technical Auditing of Seed Laboratory)	पटक	१	०.६७	५.००	०	०.००
२.५.२.७१९	स्थानीय सरकारको लागि नमूना बीउ विजन ऐनको तर्जुमा (Formulation of model seed act for local government)	पटक	१	०.६७	५.००	१	०.६७
२.५.२.७२३	बीउ उत्पादन प्रवर्द्धन तथा गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धी परियोजना निर्माण (Preparation of seed production promotion and quality control project)	पटक	१	०.६७	५.००	१	०.६७
२.५.२.७२८	जातीय विकास तथा सम्बर्द्धन तथा वर्णशंकर बीउ उत्पादन अनुमति लिएका संस्थाहरूलाई बाली प्रजनक सेवा प्रवाह सहयोग कार्यक्रम (Provide expert services in breeding program through hiring plant breeder on contract basis)	पटक	१२	३.२०	२४.००	०	०.००
२.६.४.१५३०	बीउ विजन निरीक्षक तालिम (Training on seed quality control mechanism for seed inspector/seed analysts)	पटक	३	२.००	१५.००	०	०.००
२.६.४.१५३१	जात सूचित तथा पञ्जिकरण सम्बन्धी प्रस्तावना लेखन तालिम (Training on proposal writing for variety release and registration)	पटक	१	०.३३	२.५०	०	०.००

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	आ.व. २०८१/०८२					
		इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति	
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
२.६.४.१५३२	वर्णशंकर मकै बीउ उत्पादन तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धी तालिम (Training on hybrid maize seed production and certification procedures)	पटक	१	०.६७	५.००	१	०.६७
२.६.४.१५३३	सरकारी निकाय, जातीय विकास तथा सम्बर्द्धन (R&D) अनुमतिपत्र लिएका संस्थालाई पैतृक लाइन व्यवस्थापन (Inbreed Line maintenance) सम्बन्धी तालिम (Training on inbred lines maintenance to government agency and licensed R&D firm)	पटक	१	०.३३	२.५०	०	०.००
२.६.६.१३४२	प्रदेश बीउ बिजन प्रयोगशालाहरूसंग बीउ बिजनको गुणस्तर नियन्त्रणको प्रभावकारीता अभिवृद्धिका लागि अन्तरक्रिया कार्यक्रम (Interaction Workshop with provincial seed lab officials to strengthen seed quality control system)	पटक	१	०.६७	५.००	०	०.००
२.७.१५.२०३४	आयातित जातहरूको परीक्षणका लागि Coding/Decoding प्रयोजनार्थ सामग्री खरिद	पटक	२	०.०७	०.५०	२	०.०४
२.७.१५.२५४४	मूल बीउ उत्पादकहरूको बीउ उत्पादन ब्लक तथा बीउ प्रशोधन कारखानाको अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने	पटक	४	०.४०	३.००	३	०.३०
२.७.१५.२९०६	G to G कार्यक्रम संचालनका लागि कार्यविधि तयारी	पटक	१	०.३०	२.२५	१	०.०७
२.७.१५.२९८२	अनुमतिपत्र प्राप्त वर्णशंकर बीउ उत्पादकलाई उत्पादन परिमाणका आधारमा प्रोत्साहन (Output based incentive)(Output based incentives for the hybrid seed production)	पटक	५०	३.०७	२३.००	०	०.००
२.७.१५.२९९७	बाली प्रजनन तथा आनुवंशिक समाज नेपालको सहकार्यमा बाली प्रजनन, आनुवंशिक तथा बीउ विज्ञान सम्बन्धी जर्नल प्रकाशन (Journal publication in collaboration with Society for plant breeding, genetics and seed science)	पटक	१	०.६७	५.००	१	०.६७
२.७.१५.२९९३	संचार माध्यमबाट प्रविधि प्रकाशन/प्रसारण (Publication/dissemination of information related to seed technologies)	पटक	३	०.३६	२.७०	१	०.१२

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	आ.व. २०८१/०८२					
		इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति	
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
२.७.१५.२९९५	बीउ बिजन नियमावलीको अभिमूखीकरण कार्यक्रम (Orientation Program on Seed Regulation)	पटक	६	४.००	३०.००	५	३.२६
२.७.१५.२९९८	जि.टु.जि. परियोजनासँग सम्बन्धित कार्यक्रम प्रतिवेदन तयारी र प्रकाशन (Report preparation and publication related to G to G program)	पटक	१	०.२७	२.००	०	०.००
२.७.१५.३०००	गुणस्तरीय बीउ प्रयोगमा सचेतना कार्यक्रम संचालन (Awareness creating program to promote use of quality seeds)	पटक	२	०.४०	३.००	०	०.००
२.७.१५.३००८	जि.टु. जि. कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक पर्ने कार्यविधि निर्माणका लागि सरोकारवालाहरूसँग अन्तरक्रिया गोष्ठी (Consultation workshop for formulation of working guidelines of G to G programs)	पटक	१	०.४०	३.००	०	०.००
२.७.१५.३०५२	नीतिगत मस्यौदा तर्जुमा तथा तयारी (प्लान्ट भेराइटी प्रोटेक्सन, पैतृक लाइन प्राप्ति, बीउ प्रमाणीकरण निर्देशिका/मापदण्ड) (Prepare draft guidelines/standards for Plant Variety Protection, Parental Line Acquisition, Seed Certification Guidelines/Standards)	पटक	३	०.४०	३.००	१	०.१३
२.७.१५.३०५३	नीतिगत दस्तावेजहरू (प्लान्ट भेराइटी प्रोटेक्सन, पैतृक लाइन प्राप्ति, बीउ प्रमाणीकरण निर्देशिका/मापदण्ड) को प्रकाशन (Publication of guidelines/standards of Plant Variety Protection, Parental Line Acquisition, Seed Certification Guidelines/Standards)	पटक	२	०.४०	३.००	०	०.००
२.७.२३.६४	जातीय विकास तथा सम्बर्द्धन (R & D) तथा वर्णशंकर बीउ उत्पादनमा संलग्न संस्थालाई मागमा आधारित कार्यक्रम (Demand based program for R & D firm and hybrid seed producers)	पटक	२	२.१३	१६.००	०	०.००
२.७.२५.२०३१	नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद र निजी क्षेत्रमा जातीय विकास तथा सम्बर्द्धन गर्ने संस्थाहरूको प्राविधिक उप-समितिबाट स्थलगत अवलोकन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने (On-site observation and report preparation of Nepal Agricultural Research Council/R & D licenced firm by technical sub-committee)	पटक	३	०.५३	३.९९	१	०.१८

क्र.स.	कार्यक्रम/कार्यक्रम	आ.व. २०८१/०८२					
		इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति	
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार
२.८.१.७१९	राष्ट्रिय बीउ विजन समितिबाट संचालन गरिने बैठकमा सहभागी सदस्यहरूको लागि भ्रमण खर्च	पटक	४	०.४०	३.००	४	०.४०
२.८.३.१४६	निजामति र नार्कका कार्यक्रमसँग सम्बन्धित कर्मचारीलाई धान बीउ उत्पादनको नविनतम प्रविधि सम्बन्धमा वैदेशिक क्षमता अभिवृद्धि तथा अवलोकन भ्रमण (Foreign training cum exposure visits on new technologies of paddy seed production to the staffs of civil service and NARC concerned with G to G programme)	पटक	१	१३.३३	१००.००	०	०.००
			१५३	३८.१८	२८६.३४	६४	८.९२
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:			९४७७	९६.६३	७२४.६२	९०३६	५४.५८
कुल जम्मा खर्च			९४८७	१००	७४९.४२	९०४४	५७.६५

२.३ केन्द्रको आ.व. २०८१-०८२ को त्रैमासिक बजेट निकास र खर्च विवरण

(रु.हजारमा)

त्रैमासिक	कुल बजेट	निकास	यथार्थ खर्च	वित्तिय प्रगति %
प्रथम त्रैमासिक	१५९.९९७३	७८.७०	७८.७०	३०.२७
दोश्रो त्रैमासिक	२९२.५४७५	७३.५०	७३.५०	२५.१२
तेस्रो त्रैमासिक	१७१.७५७१	७०.१५	७०.१५	४०.८४
चौथो त्रैमासिक	१२५.१२७५	६१.०८	६१.०८	४८.८१
वार्षिक जम्मा	७४९.४२९४	२८४.७६	२८४.७६	३८.००

२.४ केन्द्रको आ.व. २०८१-०८२ मा शीर्षकगत खर्चको विवरण

(रु.हजारमा)

खर्च शीर्षक नं.	खर्च शीर्षक	विनियोजित बजेट	यथार्थ खर्च
२११११	तलब	१३३१३	१०७२४
२११२१	पोशाक	१८०	१५०
२११३२	महगी भत्ता	४३२	३६५

खर्च शीर्षक नं.	खर्च शीर्षक	विनियोजित बजेट	यथार्थ खर्च
२११३४	कर्मचारी बैठक भत्ता	१४९०	१३२२
२११३९	अन्य भत्ता	१००	७
२१२१३	योगदानमा आधारित बिमा कोष	१००	६६
२२१११	पानी तथा बिजुली	६७०	३५९
२२११२	सञ्चार महशूल	३००	९८
२२२१२	इन्धन कार्यालय प्रयोजन	११८६	११८४
२२२१३	सवारीसाधन मर्मत	९९५	९९५
२२२१४	बीमा तथा नविकरण	५००	३११
२२२२१	मेशीनरी औजार मर्मत सम्भार	३५०	२३८
२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्ति मर्मत सम्भार	२००	१९२
२२२९१	अन्य सम्पत्तिको मर्मत सम्भार	५०	४६
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सम्बन्धी खर्च	९९९	९९७
२२३१४	इन्धन अन्य प्रयोजन	१००	६४
२२३१५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन	७००	१६१
२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	५००७	१३१२
२२४१२	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन गर्ने	३००	०
२२४१३	करार सेवा शुल्क	१६८५	१६२५
२२५११	कर्मचारी तालिम	१००	३३
२२५१२	सीप विकास तथा जनचेतना तालिम गोष्ठी	८८००	८९४
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	१५०६३	४२२७
२२६११	अनुगमन मूल्याङ्कन खर्च	१२००	७७३
२२६१२	भ्रमण खर्च	१०७५०	३९०
२२७११	विविध खर्च	४८८	४८७
२६४१३	अन्य संस्थालाई अनुदान	७७००	०
	चालु खर्च जम्मा	७२७५८	२६९३५
२९३११	फर्निचर तथा फिक्सचर्स	५००	४२६
२९५११	मेशिनरी औजार	१६५०	९०४
३११२१	सवारी साधन	४००	३२४

खर्च शीर्षक नं.	खर्च शीर्षक	विनियोजित बजेट	यथार्थ खर्च
	पूँजीगत खर्च जम्मा	२५५०	१६५४
	कुल जम्मा	७५३०८	२८५८९

२.५ यस केन्द्रबाट आ.व. २०८१/०८२ को वार्षिक अवधिमा भएका मुख्य मुख्य कार्यहरूको उपलब्धि विवरण

२.५.१ नीति, नियम तथा मापदण्डमा सुधार तथा कार्यान्वयन

२.५.१.१ बीउ बिजन नियमावली, २०८१ स्वीकृत भई कार्यान्वयनको रहेको।

२.५.१.२ गुणस्तर निर्धारण तथा व्यवस्था उप-समिति तथा कार्यदलको विभिन्न मितिमा बसेको बैठक तथा राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको ७४ औं बैठकबाट अध्ययन तथा सुझावको लागि प्रदेशस्तरमा पठाउने निर्णय भएको।

- बीउ प्रमाणीकरण मापदण्ड, २०८२,
- बीउ बीजन परीक्षण मापदण्ड, २०८२,
- बीउ नमूना संकलन मापदण्ड, २०८२,
- बीउ बिजनको जफत तथा व्यवस्थापन मापदण्ड, २०८२,
- नेपालमा विकास हुने तथा आयातित तरकारीका बीउ बिजनको अध्ययन परीक्षण मापदण्ड, २०८२

२.५.१.३ राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको ६ पटकको बैठकबाट भएका महत्वपूर्ण नीतिगत निर्णयहरू:

- बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा १६ को उपदफा (१) र बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २५ को उपनियम (४) बमोजिम बीउ बिजन निरीक्षक तथा विश्लेषकको नियुक्तीका लागि परीक्षा संचालन गर्न आवश्यक पाठ्यक्रम, परीक्षाको किसिम/ प्रश्नपत्र निर्माण, उत्तरपुस्तिका जाँच तथा नतिजा प्रकाशन सम्बन्धी व्यवस्था।
- समितिले सञ्चालन गर्ने बीउ बिजन व्यवसायी/उद्यमीका लागि बीउ बिजन उत्पादन तथा व्यवस्थापन तालिमको परीक्षाको पाठ्यक्रम, परीक्षामा सहभागी हुने व्यक्तिको न्यूनतम योग्यता, परीक्षाको किसिम तथा सञ्चालन प्रक्रिया र विवरण अनुमोदनको लागि समितिमा पेश गर्ने।
- बीउ बिजन नियमावली २०८१ को नियम २८ को उपनियम (२) बमोजिम कार्य गर्ने निजी स्तरका बीउ बिजन निरीक्षकको सेवा शुल्क स्वीकृत गरेको।
- बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २१ को उपनियम (१) को खण्ड (क) को व्यवस्था अनुसार निजीस्तरमा खाद्यान्न बालीको मुल वा स्रोत बीउ उत्पादन गर्न चाहने व्यक्ती वा संस्थालाई मूल वा स्रोत बीउ उत्पादनका लागि अनुमतिपत्र प्रदान प्राविधिक मापदण्ड स्वीकृत गरेको।
- बीउ बिजन ऐन, २०४५ तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ बमोजिम पञ्जीकृत हुने स्थानीय बालीका बीउ बिजनका किसिम वा जातको पञ्जीकरणका लागि नियमावलीको नियम ९ को उपनियम (१) को खण्ड (ड) बमोजिम समितिबाट स्थानीय बालीका बीउ बिजनका किसिम वा जात दर्ताका लागि प्रस्ताव पेश गर्न सक्ने निकायहरू तोकिएको।

२.५.२ नयाँ जात उन्मोचन तथा दर्ता:

कृषक माझ **जातीय** पहुँच वृद्धिका लागि बीउ बिजनको नयाँ जात उन्मोचन तथा दर्ता गरी राजपत्रमा वा मन्त्रालयको वेबसाइटमा **सूचित** तथा पञ्जीकरण गरिएको छ।

नेपालमा **हालसम्म सूचीकृत भएका बाली** तथा **जातहरू** (२०८२।०४।२६ सम्म)

- बाली — १७७,
- जातहरू — १२७४, उन्मोचन भएका जातहरू — ३२२, दर्ता भएका जातहरू — ९१७, पैतृक लाइन - ३७
- सुचीबाट हटाइएका जातहरू — १९८

२.५.२.१ हालसम्म **सूचीकृत भएका बाली** तथा **जातहरू** (२०८२।०४।२६ सम्म)

क्रस	बाली	खुला सेचित जात			बर्णशंकर जात			पैत्रिक लाइन	जम्मा	सुचीबाट हटाइएका जातहरू
		उन्मोचित	दर्ता	आयातित दर्ता	उन्मोचित	दर्ता	आयातित दर्ता			
१.	धान	७८	१९	९	२	०	५३		१६१	४०
२.	मकै	२३	१		८	२	६९	१५	११८	२८
३.	गहुँ	४१	१						४२	१३
४.	कोदो	५	१						६	
५.	जौ	७							७	
६.	फापर	३							३	
७.	चिनो		१						१	
८.	कागुनो		१						१	
९.	दलहन (८ बाली)	४४	१	१					४६	३
१०.	तेलहन बाली (४ बाली)	२०	१						२१	२
११.	औधोगिक बाली (७ बाली)	१३	१०						२३	
१२.	आलु	१३	३	३		२			२१	
१३.	तरकारी (३९ बाली)	३९	२८	२७	४	१	१७९	२२	३००	११०
१४.	घाँसेबाली (१५ बाली)	१५	२	३			४०		६०	
१५.	फलफुल (१२ बाली)	२	३३				२७		६२	
१६.	फूलबाली (८२ बाली)	३		९८			२९९		४००	२
१७.	कन्दमुल (१ बाली)	२							२	
जम्मा		३०८	१०२	१४१	१४	५	६६७	३७	१२७४	१९८

२.५.२.२ आ.व. २०८१/८२ मा विभिन्न मितिमा सूचीकृत भएका बाली तथा जातहरू

आ.व. २०८१/८२ मा विभिन्न मितिमा भएको विभिन्न उपसमितिहरू तथा राष्ट्रिय बीउ विजन समितिको निर्णयबाट स्वीकृत भई जात अनुमोदन, उन्मोचन तथा पञ्जीकरण भएका जातहरूको विवरण

बाली	खुलासेचित					वर्णशंकर		कूल
	उन्मोचन	दर्ता				दर्ता		
		नेपालमा विकास	स्थानीय	आयातित	कष्टम	आयातित	कष्टम	
धान	१			३		५		९
मकै						९		९
स्याउ		३	४	१८				२५
सुन्तला		१						१
एभोकाडो			३					३
मेकाडेमिया			१					१
निमुवा		१						१
ओखर				४				४
मेवा				५				५
भेडेखुर्सानी							३	३
गोलभेंडा							१५	१५
काँक्रो							९	९
भण्टा					१			१
तरबुजा							३	३
स्कवास							३	३
पुष्प				९१		३०८		३९९
घाँस				३		४०		४३
कूल	१	५	८	१२४	१	३६२	३३	५३४

२.५.३ अनुमतिपत्र जारी:

आ.व. २०८१/८२ मा विभिन्न मितिमा मूल बीउ उत्पादन अनुमतिपत्र तथा जातीय विकास तथा सम्बर्द्धन र वर्णशंकर बीउ उत्पादन अनुमतिपत्र ४२ वटा संस्थाहरूलाई जारी गरियो।

क्र.सं.	विषय	यस आ.व. मा	हालसम्म
१.	जातीय विकास तथा सम्बर्द्धन	५	८
२.	वर्णशंकर बीउ उत्पादन	६	११
३.	मूल/श्रोत बीउ उत्पादन	१२	७५
४.	बीउ विजन कारखाना नम्बर	१९	१०४
	कूल	४२	२९८

२.५.४ क्षमता अभिवृद्धि:

२.५.४.१ बीउ बिजन नियमावली २०८१ को अभिमूखीकरण कार्यक्रम: ६ प्रदेशका ३५८ जनालाई बीउ बिजन नियमावलीमा भएका व्यवस्थाहरूको सम्बन्धमा दक्षता अभिवृद्धि गरिएको।

२.५.४.२ बीउ बिजन प्रमाणीकरणसँग सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तालिम संचालन: ७ प्रदेशका ८ वटा बीउ बिजन प्रयोगशालाहरूमा कार्यरत ३० जना कृषि प्राविधिकहरूको बीउ बिजन प्रमाणीकरणसँग दक्षता अभिवृद्धि गरिएको।

२.५ बीउ बिजन प्रमाणीकरण: गुणस्तरीय बीउमा किसानको पहुँच वृद्धि बढाउन बीउ प्रमाणीकरणका लागि ट्याग लगाउने।

२.५.१ बीउ बाली खेत निरीक्षण: विभिन्न प्रयोगशालाहरू र केन्द्र मार्फत विभिन्न बालीका बीउ बाली खेत निरीक्षण (Field Inspection) : ११४३८.११ हेक्टर

२.५.२ बीउ बिजन परीक्षण: कूल ६४७९ वटा नमूना संकलन गरी बीउ परीक्षण गरिएको।

२.५.३ बीउ बिजन प्रमाणीकरण: यस केन्द्रबाट ५५९५ थान मूल र १९१६६ थान प्रमाणित गरी जम्मा ५४७६१ थान बीउको ट्याग वितरण भई विभिन्न स्तरका विभिन्न प्रयोगशाला तथा केन्द्र मार्फत कूल स्रोत बीउ २८२५.५८७ मे.टन प्रमाणीकरण गरिएको।

२.५.४ आलुबालीको बीउ बिजन परीक्षण तथा बीउ बिजन प्रमाणीकरण: आलुको पूर्वमूल बीउ उत्पादन अनुमतिपत्र लिएका ४ वटा संस्थाहरूको स्क्रिन हाउस र तन्तु प्रजनन प्रयोगशालाको Growth room बाट लिएका ५१ वटा नमूनाहरूको DAS ELISA परीक्षण सम्पन्न भएको थियो भने राष्ट्रिय आलुबाली अनुसन्धान कार्यक्रम, खुमलटारको समन्वयमा बीउ बिजन प्रमाणीकरण निर्देशिका, २०७४ को व्यवस्थाहरूको अधिनमा रही उक्त नमूनाहरूसँग सम्बन्धित जातहरूको २५९६७२ पिबिएस दानाको प्रमाणीकरण भएको थियो।

२.५.५ वासलात तयार तथा स्रोत बीउमा सुनिश्चितता:

२.५.५.१ खाद्यान्न बाली बीउ बिजन वासलात: विभिन्न खाद्यान्न बालीको कूल ११७५ मे.टन बीउ प्रमाणीकरण भई धान बालीको ६९६८ हे., गहुँ बालीको ७३६१ हे., मसुरो बालीको १४८ हे. र तोरी बालीको ८८५ हे. गरी कूल १५३६२ हे. क्षेत्रमा बीउ बिजनको स्रोत सुनिश्चितता हुन पुगेको थियो।

२.५.५.२ आलुबालीको Mother culture को वासलात: आलुबालीको ७ वटा संस्थाहरूको माग अनुसार १४ वटा जातहरूका १५२ जार Mother culture को वासलात तयारपारी आलु बीउको पिबिएस दाना (प्रजनन स्तर स्रोत बीउ) उत्पादनमा सुनिश्चितता पुगेका थियो।

२.५.५.१ खाद्यान्न बाली बीउ बिजन वासलात: २०८१/८२

के.जी.

बाली	प्रजनन बीउ		मूल बीउ		प्रमाणित बीउ		कूल बीउ	
	माग	आपूर्ति	माग	आपूर्ति	माग	आपूर्ति	माग	आपूर्ति
धान	२३९५०	१०१७४	२२२५५५	५१८८०७	३२२०५	६४६६७२	२७८७१०	११७५६५३
गहुँ	१४६२०६	३७२२५	७३७०९२	३३७४३२	०	०	८८३२९८	३७४६५७
मसुरो	७७७	२०५५	४८३७	२६४१	३००	२५०	५९१४	४९४६
तोरी	७२०	१९२	६०९८.५	१०१५७	२६०	४१३२	७०७८.५१	१४४८१
कूल	१७१६५३	४९६४६	९७०५८३	८६९०३७	३२७६५	६५१०५४	११७५०००.५	१५६९७३७

२.५.५.२ आलुबालीको Mother Culture को बासलातः २०८१/८२

जार

Balance sheet (Allocation of mother culture of potato crop for different licensed PBS producers) of PBS 2081/82													
Jar number of different varieties													
S.N.	Potato	Shreeram	Kushal	खाधान तथा बीउ	प्रगतिशिल युवा	Ficus Biotech	Apex Bio-tech	Total		source center			
	Development center, Nigale, Sindhu palchowk	Niketani Biotech Pvt. Ltd. Batisputali, Kathmandu-29	Research and Development Centre Pvt. Ltd.	अलु अलैची फलफूल नर्सरी उद्योग कुशादेवी, पनौती ३, काभ्रे	समूह, नाला, बनेपा न.पा.३, काभ्रे	Budanilkanta 2, kathmandu	and Agroforestry Research Centre Pvt.Ltd, Arjundhara-3, Jhapa						
Contact person	आरुण खनाल	नितिन केडिया	राम भरोस नेपाल	राजेन्द्र थापा	रोशन श्रेष्ठ	दुर्लव कार्की	प्रसोधन निरौला			अनुजारिजाल			
Contact no.	९८५१२३५८१६	९८०२०३९८३९	९८४१२४३१६०	९८६०९३५१०७	९८४१६०१२८३	९८०१०५६७७६	९८५१०३७३१			९८४९४६५१९			
Variety	Demand	Supply	allocation	Demand	Supply	allocation	Demand	Supply	allocation	Demand	Supply	allocation	NPRP, Khumaltar
1 Cardinal	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	NPRP
2 Dejire	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	NPRP
3 Janakdev	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	NPRP
4 M.S. 42.3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	NPRP
5 Khumal Seto-1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	NPRP
6 Khumal Seto-3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	NPRP

7	Khupal Ujjawal	5	5	5	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	10	10	NPRP	
8	Rojita	30	0	0	3	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	35	0	0	0	NPRP	
9	Khupal Rato-2	5	5	5	0	0	0	0	0	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	7	7	7	NPRP	
10	Khupal Rato-4	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	NPRP	
11	Kufri Jyoti	5	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	8	5	5	5	NPRP	
12	Khupal Upahar	5	0	0	3	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	5	5	5	14	5	5	5	5	NPRP	
13	Kufri Sinduri	5	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	5	5	5	5	10	10	10	10	10	NPRP	
14	Khupal Bikash	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	NPRP	
		100	60	60	37	28	28	28	8	8	8	14	11	11	11	11	11	6	4	4	33	30	30	30	209	152	152	152				

२.५.५.३ केन्द्रबाट विभिन्न मितिमा भएका आलु बालीको बीउ नमूना संकलन तथा DAS-ELISA विधिद्वारा बीउ स्वास्थ्य परीक्षणको विवरण

क्र. स.	संस्थाको नाम र ठेगाना	नमूना संकलन मिति	परीक्षण गरिएको नमूनाको संख्या	पोजेटिभ नतिजा	नेगेटिभ नतिजा	कैफियत
१.	राष्ट्रिय आलुबाली अनुसन्धान कार्यक्रम, खुमलटार, ललितपुर	२०८१/०७/२१	१५	३	१२	रोजिटाको १ नमूनामा (PVX) खुमल उपहारको दुइ नमूनामा (PVM, PVS)
२.	आलुबाली विकास केन्द्र, निगाले, सिन्धुपाल्चोक	२०८१/०७/२०	१२	५	७	रोजिटाको सबै नमूनामा (PVX)
३.	खाधान तथा बीउ आलु अलैंची फलफूल नर्सरी उद्योग, कुशादेवी-३, काभ्रेपलान्चोक	२०८१/०७/२१	१२	४	८	खुमल उपहारको एक नमूनामा (PVM, PVS), सागीटाको १ नमूनामा (PVY) कार्डिनलको दुइ नमूनामा (PVX, PVY)
४.	प्रगतिशील युवा कृषक समूह, नाला-४, काभ्रेपलान्चोक	२०८१/०७/२१	५	०	५	कुनैपनि नमूनामा भाइरस नभेटिएको
५.	कुशल एग्रिकल्चर रिसर्च एण्ड डेभलपमेन्ट सेन्टर प्रा. लि., बाँसगढी न. पा.-८, बर्दिया	२०८१/०९/१८	१४	०	१४	कुनैपनि नमूनामा भाइरस नभेटिएको
६.	एपेक्स बायोटेक एण्ड एग्रो फरेस्ट्री रिसर्च सेन्टर प्रा. लि., अर्जुनधारा-३, झापा	२०८१/०९/१८	७	०	७	कुनैपनि नमूनामा भाइरस नभेटिएको
७.	फाइक्स बायोटेक प्रा. लि, गौरादह-२ झापा र बुढानिलकण्ठ, काठमाण्डौ	२०८१/०९/१७,२१	११	०	११	कुनैपनि नमूनामा भाइरस नभेटिएको
८.	श्रीराम निकेतन बायोटेक प्रा.लि, परसवा, बिरगंज र गोदावरी, ललितपुर	२०८१/०९/१८-२०	६	०	६	कुनैपनि नमूनामा भाइरस नभेटिएको
९.	कुशल एग्रिकल्चर रिसर्च एण्ड डेभलपमेन्ट सेन्टर प्रा.लि.	२०८१/०९/१८	६	०	६	कुनैपनि नमूनामा भाइरस नभेटिएको
१०.	आलुबाली विकास केन्द्र, निगाले, सिन्धुपाल्चोक	२०८२/०३/०३	२२	०	२२	कुनैपनि नमूनामा भाइरस नभेटिएको
जम्मा नमूना			११०	१२	९८	

२.५.५.४ केन्द्रबाट विभिन्न बालीका रैथाने, स्थानीय तथा आयातित जातहरूको DNA Profile को अध्ययन विवरण

क्र. स.	बाली	जातको नाम	जातको प्रकार	परीक्षणको उद्देश्य	नमुना संकलन/प्राप्तिको स्रोत	DNA प्राइमर को प्रकार	परीक्षणको नतिजा	परीक्षण गरिएको आ.व.
१.	धान	झुम्का धान	रैथाने	नियमित	जनवातवरण बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि. कैलारी गा.पा.-६, कैलाली	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०८१/८२
२.	धान	हरियो काउचिन	रैथाने	नियमित	पिडडाँडाकृषि सहकारी संस्था लि. (पिडडाँडा सामुदायिक बीउ बैंक, सुनकोशी गा.पा.-२, सिन्धुपाल्चोक	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०८१/८२
३.	धान	जोरायल बास्मती	रैथाने	नियमित	जैविक विविधता संरक्षण, कृषि सहकारी संस्था लि. (घण्टेश्वोर, सामुदायिक बीउ बैंक, जोरायल गा.पा.-१, डोटी)	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०८१/८२
४.	धान	कालो पात्ले	रैथाने	नियमित	प्रगतिशील कृषि उत्पादक सहकारी संस्था लि. (आन्नपूर्ण सामुदायिक बीउ बैंक, आन्नपूर्ण गा.पा.-३, कास्की)	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०८१/८२
५.	धान	लाल अनादी	रैथाने	नियमित	श्रीसहकारी संस्था लिमिटेड, लाल झाडी गा.पा.-३ कंचनपुर	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०८१/८२
६.	धान	गोरखनाथ ५०९ र गोरखनाथ ५१०		अनुरोध		SSR	दुवै जातको DNA समान रहेको	२०८०/८१
७.	धान	रातो अनादि	रैथाने	नियमित	उन्नत बीज वृद्धि कृषक समूह	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/८०
८.	धान	रातो अनादि	रैथाने	नियमित	राईनास-९ लमजुङ	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/८०
९.	धान	कालो झिनुवा	रैथाने	नियमित	राईनास-९ लमजुङ	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/८०

क्र. स.	बाली	जातको नाम	जातको प्रकार	परीक्षणको उद्देश्य	नमुना संकलन/प्राप्तिको स्रोत	DNA प्राइमर को प्रकार	परीक्षणको नतिजा	परीक्षण गरिएको आ.व.
१०.	धान	सावित्री	उन्नत	नियमित	उन्नत बीज वृद्धि कृषक समूह	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/८०
११.	धान	सुक्खा-२	उन्नत	नियमित	उन्नत बीज वृद्धि कृषक समूह	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/८०
१२.	धान	हर्दिनाथ-३	उन्नत	नियमित	उन्नत बीज वृद्धि कृषक समूह	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/८०
१३.	धान	स्वर्ण सब-१	उन्नत	नियमित	उन्नत बीज वृद्धि कृषक समूह	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/८०
१४.	धान	सबा मन्सुली सब-१	उन्नत	नियमित	उन्नत बीज वृद्धि कृषक समूह	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/८०
१५.	धान	इन्द्रबेली	रैथाने	नियमित	राईनास-९ लमजुङ	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/८०
१६.	धान	पोखरेली जेठो बुढो	रैथाने	नियमित	राईनास-९ लमजुङ	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/८०
१७.	धान	पहेँले	रैथाने	नियमित	जैविक स्रोत संरक्षण अभियान संस्था	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/८९
१८.	धान	एक्ले	रैथाने	नियमित	जैविक स्रोत संरक्षण अभियान संस्था	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/८९
१९.	धान	रातो अनादी	रैथाने	नियमित	जैविक स्रोत संरक्षण अभियान संस्था	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/८९
२०.	धान	कालो झिनुवा	रैथाने	नियमित	जैविक स्रोत संरक्षण अभियान संस्था	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/८९

क्र. स.	बाली	जातको नाम	जातको प्रकार	परीक्षणको उद्देश्य	नमुना संकलन/प्राप्तिको स्रोत	DNA प्राइमर को प्रकार	परीक्षणको नतिजा	परीक्षण गरिएको आ.व.
२१.	धान	बयानी	रैथाने	नियमित	जैविक स्रोत संरक्षण अभियान संस्था	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/८९
२२.	धान	तिल्की	रैथाने	नियमित	दाङ्ग	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/८०
२३.	धान	डल्ले मसिनो	रैथाने	नियमित	भानु-९ तनहुँ	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/८०
२४.	धान	छ्यूपुरी	रैथाने	नियमित	बर्दिया	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/८०
२५.	धान	Dy-28	वर्णशंकर	अनुरोध	बजार तथा फिल्ड अनुगमन	SSR	Dy-28 नम्रको पुष्टी	२०७८/८९
२६.	मकै	P3355 (Hybrid)	वर्णशंकर	अनुरोध	बजार तथा फिल्ड अनुगमन	SSR	P3355 हो भन्ने पुष्टी	२०८१/८२
२७.	मकै	P3522 (Hybrid)	वर्णशंकर	अनुरोध	बजार तथा फिल्ड अनुगमन	SSR	P3522 हो भएको पुष्टी	२०८१/८२
२८.	मकै	CP808 (Hybrid)	वर्णशंकर	अनुरोध	बजार तथा फिल्ड अनुगमन	SSR	CP808 हो भन्ने पुष्टी	२०८१/८२
२९.	मकै	NMH8352 (Hybrid)	वर्णशंकर	अनुरोध	बजार तथा फिल्ड अनुगमन	SSR	NMH8352 हो भन्ने पुष्टी	२०८१/८२
३०.	मकै	आरुण-२	प्रजनन्	नियमित	रामपुर, चितवन	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/७९
३१.	मकै	रामपुर हाइब्रिड-१०	वर्णशंकर	नियमित	रामपुर, चितवन	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/७९
३२.	मकै	रामपुर कम्पोजीट	प्रजनन्	नियमित	रामपुर, चितवन	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/७९
३३.	मकै	Bioseed hybrid Corn-9220	वर्णशंकर	नियमित	बजार अनुगमन	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/७९

क्र. स.	बाली	जातको नाम	जातको प्रकार	परीक्षणको उद्देश्य	नमुना संकलन/प्राप्तिको स्रोत	DNA प्राइमर को प्रकार	परीक्षणको नतिजा	परीक्षण गरिएको आ.व.
३४.	मकै	Bioseed hybrid Corn TX 369	वर्णशंकर	अनुरोध	बजार अनुगमन	SSR	परीक्षण गरिएको नामुनाहरूको DNAमा समान रहेको	२०७७/०७८
३५.	गोलभेडा	पुसा रुबी	प्रजनन्	नियमित	राष्ट्रिय बागबानी अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद खुमल्लटार, ललितपुर	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०८०/८१
३६.	गोलभेडा	सिर्जना (पर्मिला सीड्स)	वर्णशंकर	अनुरोध	बजार तथा फिल्ड अनुगमन	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/८०
३७.	गोलभेडा	सिर्जना	वर्णशंकर	नियमित	राष्ट्रिय बागबानी अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद खुमल्लटार, ललितपुर	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७७/०७८
३८.	गोलभेडा	20X2	वर्णशंकर	नियमित	राष्ट्रिय बागबानी अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद खुमल्लटार, ललितपुर	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७७/०७८
३९.	गोलभेडा	14X7	वर्णशंकर	नियमित	राष्ट्रिय बागबानी अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद खुमल्लटार, ललितपुर	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७७/०७८
४०.	गोलभेडा	सिर्जना फरक फरक प्याकेट	वर्णशंकर	नियमित	बजार अनुगमन	SSR	सबै प्याकेटको DNA समान रहेको	२०७७/०७८
४१.	प्याज	Onion Nasic N-53	प्रजनन्	नियमित	राष्ट्रिय बागबानी अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद खुमल्लटार, ललितपुर	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०८०/८१
४२.	प्याज	Onion Nasic N-53	प्रजनन्	नियमित	बजार अनुगमन	RAPD	DNA प्रोफाइल निर्माण/ आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/८०

क्र. स.	बाली	जातको नाम	जातको प्रकार	परीक्षणको उद्देश्य	नमुना संकलन/प्राप्तिको स्रोत	DNA प्राइमर को प्रकार	परीक्षणको नतिजा	परीक्षण गरिएको आ.ब.
४३.	मूला	प्युठाने रातो	प्रजनन्	नियमित	राष्ट्रिय बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद खुमल्लटार, ललितपुर	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०८०/८१
४४.	मूला	चालिस दिने	प्रजनन्	नियमित	राष्ट्रिय बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद खुमल्लटार, ललितपुर	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०८०/८१
४५.	मूला	चालिस दिने	प्रजनन्	नियमित	शीतोष्ण बागवानी विकास केन्द्र, मार्फा, मुस्ताङ	RAPD	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/८९
४६.	मूला	मिनो अर्ली	प्रजनन्	नियमित	राष्ट्रिय बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद खुमल्लटार, ललितपुर	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०७७/०७८
४७.	मूला	मिनो अर्ली लङ्ग व्हाइट	प्रजनन्	नियमित	राष्ट्रिय बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद खुमल्लटार, ललितपुर	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०७७/०७८
४८.	रायो	जिम्पाखा	रैथाने	नियमित	जुनेली महिला कृषि समूह	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०८१/०८२
४९.	रायो	कालो भाजी	रैथाने	नियमित	जुनेली महिला कृषि समूह	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०८१/०८२
५०.	रायो	मार्फा, चौडा पाते	प्रजनन्	नियमित	शीतोष्ण बागवानी विकास केन्द्र, मार्फा, मुस्ताङ	RAPD	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/७९
५१.	काँक्रो	मादले काँक्रो	रैथाने	नियमित	प्रगतिशील कृषि उत्पादन सहकारी संस्था लि. अन्नपूर्ण गा. पा.-३ कास्की	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०८१/०८२
५२.	काँक्रो	कृष्ण parent line सहित	वर्णशंकर	नियमित	राष्ट्रिय बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद खुमल्लटार, ललितपुर		DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/०७०

क्र. स.	बाली	जातको नाम	जातको प्रकार	परीक्षणको उद्देश्य	नमुना संकलन/प्राप्तिको स्रोत	DNA प्राइमर को प्रकार	परीक्षणको नतिजा	परीक्षण गरिएको आ.ब.
५३.	काँक्रो	मधु parent line सहित	वर्णशंकर	नियमित	राष्ट्रिय बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद खुमल्लटार, ललितपुर		DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०७९/०७०
५४.	काउली	खुमल ज्याप्	प्रजनन्	नियमित	राष्ट्रिय बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद खुमल्लटार, ललितपुर	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०८०/८१
५५.	काउली	काठमान्डौ लोकल	प्रजनन्	नियमित	राष्ट्रिय बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद खुमल्लटार, ललितपुर	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०८०/८१
५६.	खुर्सानी	तिस्टुङ्ग अकबारे	रैथाने	नियमित	साना किसान सहकारी संस्था लिमिटेड, थाहा न.पा.-६, मकवानपुर	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०८१/०८२
५७.	भिंडी (Okra)	अर्का अनामिका	वर्णशंकर	नियमित	बजार अनुगमन	ISSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/०८९
५८.	केराउ	न्यू लाइन	op	नियमित	बजार अनुगमन	RAPD	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/०८९
५९.	बन्दा	कोपन्हेगन मार्केट	op	नियमित	बजार अनुगमन	RAPD	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/०८९
६०.	सिमि	चौमासे	प्रजनन्	नियमित	राष्ट्रिय बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद खुमल्लटार, ललितपुर	SSR	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/७९
६१.	सलगम	पर्पल टप	प्रजनन्	नियमित	शीतोष्ण बागवानी विकास केन्द्र, मार्फा, मुस्ताङ	RAPD	DNA प्रोफाइल निर्माण / आनुवंशिक संरक्षण	२०७८/७९

२.६ बीउ प्रतिस्थापन दर निर्धारण

देशभरका बीउ उत्पादकहरू तथा बीउ विक्रेताहरूको विवरण संकलन गरी हरेक वर्ष बाली लगाइने क्षेत्रलाई आधार मानी बीउ खपतका आधारमा बीउ प्रतिस्थापन दर निर्धारण गरिन्छ। कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बीउ विजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, कृषि विभाग, बाली विकास तथा कृषि जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र लगायतका निकायहरूको संलग्नतामा राष्ट्रिय स्तरको बीउ प्रतिस्थापन दर निर्धारण गरिन्छ। आ.व. २०७९/८० र आ.व. २०८०/८१ मा केन्द्रबाट विभिन्न निकायहरूको संलग्नतामा विभिन्न निकायहरूबाट विवरण संकलन गरी बीउ प्रतिस्थापन दर निम्नानुसार तय गरिएको छ।

बीउ प्रतिस्थापन दर आ.व. २०७९/८० र आ.व. २०८०/८१

क्र.स.	बाली	२०७९/८०				२०८०/८१			
		क्षेत्रफल हे	आवश्यक बीउ परिमाण मे.टन	आपूर्ति बीउ परिमाण मे.टन	प्रतिस्थापन दर %	क्षेत्रफल हे	आवश्यक बीउ परिमाण मे.टन	आपूर्ति बीउ परिमाण मे.टन	प्रतिस्थापन दर %
१.	धान	१४४७७८९	६५८७४	१९०२०.७४३	२८.८७	१४५०४५७	५८०१८.२८	१६५५०.१८३	२८.५३
२.	मकै	९४०२५६	२३५०६	३५५९.१६५	१५.१४	९३५५५०	२३३८९	३९३९.६३४	१६.८४
३.	गहुँ	६९७७६२	८३७३१	१८४८७.१५	२२.०८	७००७६२	८४०९१	१८५८१	२२.१०
	खाद्यान्न	३०८५८०७	१७३१११	४१०६७.०५८	२३.७२	३०८६७६९	१६५४९८.३	३९०७०.८१७	२३.६१
४.	मसुरो	१७३०११	५१९०	२९९.५५	५.७७	१६५०००	४९५०	२६५.०२	५.३५
५.	तोरी	१६९७६९	१३५८	१८३.६४	१३.५२	१६५५५०	१३२४	१८४.६१	१३.९४

२.७ सूचित बीउ बिजन आयात/निर्यातका लागी अनुमति प्रदान

२.७.१. निर्यात अनुमतिपत्र जारी: नेपालमा सूचीकृत गरिएका तरकारी बालीको १६० के. जी. (रु १६,६१,१२५ मूल्यको) भएको छ।

२.७.२. आयात अनुमतिपत्र जारी: आ.व. २०८१/८२ मा खाद्यान्न बालीको ६७५५.१६ मे.टन, तरकारी बालीको ८६१.८७ मे.टन र घाँसे बालीको ४०८.० मे.टन गरी कुल ११९.६८८ मे.टन तथा फलफूल बालीको विरुवा ६६२६०२ संख्या र फलफूलको बीउ ४.३१९ के. जी. गरी कुल ११९९.६७२ मे.टन (रु ४२५.६४९६ करोड मूल्यको) आयात अनुमतिपत्र जारी भएको छ।

आ.व. २०७६/७७ देखि २०८१/८२ सम्म बीउ बिजन आयातको विवरण

वर्ष	कूल आयात मे. टन	खाद्यान्न बालीको बीउ मे. टन	तरकारी बालीको बीउ मे. टन	घाँसको बीउ मे. टन	फलफूल मे. टन	आयात रकम रु अर्ब
०८१/८२	११९९.७	६७५५	८६२	४०८	०.००४३	४.२५७
०८०/८१	६७४०	५९८८	५६९	१८३		३.२५२
०७९/८०	५७७२	५२८९	२४३	२६०		२.६३५
०७८/७९	५५०५	५०६८	२४६	१९१		२.७५
०७७/७८	६४९९	६३५५	१४४			२.६८
०७६/०७७	४३४०	४२२०	१००			१.६५

२.८ बीउ बिजन नियमनका लागि अनुगमन

२.८.१ बीउ उत्पादनको प्राविधिक परीक्षण संस्थाहरूको ४ पटक अनुगमन।

२.८.२. बीउ बजार अनुगमन २२ पटक।

२.८.३ बीउ बाली खेत निरीक्षण ४ पटक।

२.८.४ आलुबालीको पि.वि.एस. (प्रजनन) बीउ नमूना संकलन तथा प्रमाणीकरण ७ पटक गरी कूल ३३ पटक अनुगमन गरिएको।

२.८.५ कृषकहरूको बीउ बिजन निरीक्षण, परीक्षण तथा प्रमाणीकरण कार्यमा सहजता पुऱ्याउन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा सरकारी सेवामा कार्यरत स्थायी प्राविधिक कर्मचारीहरूको लागि मिति २०८२ जेठ ३१ गते लिएको बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषकको लिएको परीक्षामा उत्तीर्ण भएका २४७ जना प्रशिक्षार्थीहरू मध्ये ९४ जना प्रशिक्षार्थीहरूलाई तालिम प्रदान गरिएको।

२.९ बीउ उत्पादक, बीउ व्यवसायीहरू तथा प्राविधिकहरूलाई तालिम

बीउ बिजन व्यवसाय सञ्चालन गरी बीउ बिजन क्षेत्रमा कृषकहरूमा गुणस्तरीय बीउ बिजन उपलब्धतामा सहयोग पुऱ्याउन तथा बीउ बिजन कारोबार मर्यादित गराउन केन्द्रको कार्यक्रमबाट ४ पटकमा जम्मा १४७ जना र विभिन्न कार्यालयहरूको सहयोग तथा समन्वयमा २५ पटकमा ७२७ जना गरी जम्मा २९ पटकमा ८७४ जना बीउ बिजन व्यवसायी/उद्यमीहरूलाई बीउ बिजन उत्पादन तथा व्यवस्थापन तालिम संचालन प्रदान भएको।

२.१० अन्तर्राष्ट्रिय बीउ सम्मेलन आयोजना:

MoALD, NARC, CIMMYT/NSAF र नेपाल बीउ व्यवसायी संघको समन्वयमा बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रले भाद्र ६ देखि ८ गते सम्म काठमाडौँमा आयोजना।

- Research and Development को मार्गचित्र तय भएको।
- Custom Seed Production को औपचारिक शुरुवात भएको।
- Seed technology को Cutting edge technology मा जानकारी प्राप्त भएको।

२.११ Seed Digitization: DESIS २.० को कार्यान्वयन: २०८१।१०।१७ गते Official Launching भएको र हाल कार्यान्वयनमा रहेका प्रणालीहरू

२.११.१. Seed Inspector/Analyst license System

२.११.२. Seed Balance Sheet System

२.११.३. Seed Import System

२.११.४. Seed Catalog System

थप सुधार गरी कार्यान्वयनमा जाने क्रममा रहेका बीउ प्रणालीहरू:

२.११.५. Seed Certification and Tracking System

२.११.६. Varietal Seed Registration System

२.१२ Custom Seed Production मा संलग्न निकाय र बाली

२.१२.१. SSSC, Thankot & Frontier Seed Company – भेडेखुर्सानीको वर्णशंकर जात

२.१२.२. Annapurna Beej Bhandar & Naamdhari Seeds – स्क्वास तथा खरबुजा ।

२.१२.३. Karma Seeds & CP Seeds, Thailand – मकै बाली (CP808) ।

२.१२.४. CG Seeds & Lal Teer Bangladesh – भण्टा, काउली, भिण्डी ।

२.१३. बीउ बिजन प्रयोगशाला संचालनका लागि अनुमति प्रदान

२.१३.१. निजी र सरकारी स्तरमा अनुमतिपत्र प्राप्त संचालित आलुको PBS बीउ उत्पादन ४ वटा संस्थाको अनुमतिपत्र नविकरण गरेको ।

२.१३.२. निजी स्तरमा अनुमतिपत्र प्राप्त संचालित बीउ बिजन परीक्षण प्रयोगशाला २ वटा संस्थाको अनुमतिपत्र नविकरण गरेको ।

२.१४. किसानको क्षतिपूर्ति पाउने अधिकारको सुनिश्चतता प्रदान

२.१४.१. धादिङ्ग (थाक्रे गाँउपालिका)– मकै बालीको नक्कली CP८०८ को कारणबाट – रु १६ लाख क्षतिपूर्ति दिलाउन पहल भएको ।

२.१४.२. धादिङ्ग (खानीखोला)– काउली बालीमा गलत सूचनाका कारण – रु. ३ लाख क्षतिपूर्ति दिलाएको ।

२.१४.३. मकवानपुर जिल्लामा – सूचीकृत नभएको जातमा दाना नलाग्दा रु. ५०००० क्षतिपूर्ति दिलाएको ।

२.१४.४ महारनीझोडासाना किसान सहकारी संस्था लि.मार्फत रु १७८५०० क्षतिपूर्ति दिलाएको ।

२.१५ आ.व. २०८१/२०८२ राजस्व आम्दानी

क्र.सं.	ब.शि.नं.	विवरण	वार्षिक तथा हालसम्मको जम्मा राजस्व आम्दानी रु.
१.	१४२११	कृषि क्षेत्रको आय	०.०
२.	१४२२४	परीक्षा शुल्क	३३९७००.०
३.	१४२२६	आयात निर्यात ईजाजत पत्र दस्तुर	७१८०००.०
४.	१४२२७	टेन्डर फाराम दस्तुर	०.०
५.	१४२२९	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	२०५४५१.०
६.	१४३१२	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	०.०
७.	१५१११	अन्य (बेरुजु)	०.०
जम्मा			१२६३१५१

२.१६ आयोजनाहरूको प्रगति कम हुनाका कारणहरू

बजेट उप-शीर्षक नं. बजेट उप-शीर्षक नं. ३१२००१०३ प्रगति स्थिति (%) भारित: 57.65, वित्तीय ३८.० प्रतिशत ।
प्रगति कम हुनाका कारणहरू: कार्यालयको समग्र बजेटको ६० प्रतिशत भन्दा बढी USAID Agricultural Direct Financing (G to G) परियोजनाको कार्यक्रम रहको र उक्त बजेट स्थगित भएको हुनाले कार्यक्रम संचालन गर्न नसकिएको र वार्षिक लक्षित भार तथा वित्तीय प्रगति कमी हुन पुगेको ।

२.१७ अनुगमन प्रतिवेदन

बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रले विभिन्न जिल्लामा रहेका बीउ उत्पादक, बीउ व्यवसायीहरू तथा अन्य निकायहरूको कार्यक्रम अनुगमन, निरीक्षण तथा समन्वय गरिएको विवरण

क्र.सं.	अनुगमनको विषय	सम्पादित कार्य/उपलब्धिहरू	सिकाई/सुझावहरू	अनुगमनकर्ता	अनुगमन जिल्ला	अनुगमन मिति	कैफियत
१.	बीउ बिजन उत्पादक तथा बीउ व्यवसायीहरूको अनुगमन निरीक्षण गर्ने	- धान बालीको खडा बाली खेत निरीक्षण - बरियारपट्टी गाउँपालिका वडा नं. ५ स्थित जिझौल गाउँमा श्री जय कृष्ण बिउ उत्पादन कृषक समूहले लगाएको पाइयो। - निरीक्षणको क्रममा समूहको जम्मा ३७ मे .टन प्रमाणित बीउ उत्पादन गर्न लेकष्य राखिएको। - दुबै जिल्लामा बीउ बिजन विक्रेता एग्रीभेटहरूको अनुगमन निरीक्षण गर्दा विभिन्न कम्पनीहरूको बीउ बिजनहरूको प्याकेजिङ्ग रहेको पाइयो।	बीउ बिजन कारोबार व्यवस्थित गर्ने र बीउ उत्पादन रेकर्ड व्यवस्थित गर्ने।	श्री हरि यादव प्राविधिक सहायक	सिरहा	२०८१/०४/२७ देखि २०८१/०४/३१ सम्म	
२	बीउ बाली खेत निरीक्षण तथा अनुगमन	राष्ट्रिय बाली अनुसन्धान केन्द्र, खुमलटारको ६.५ हे. धान बीउ बाली निरीक्षण गरिएको।	बेजात तथा झारपात हटाउन, राम्रोसँग पकेपछि अनुगमन गराई मात्र बाली काट्ने सुझाव दिइएको।	श्री हसमुल्लाह मुसलमान बाली विकास अधिकृत हरि यादव प्राविधिक सहायक	ललितपुर	२०८१।६।७	
३.	बीउ बिजन उत्पादनको प्राविधिक परीक्षण तथा DESES कार्यक्रम अनुगमन गर्ने।	यथार्थ संकेत पत्र पद्धती अवलम्बन गरी बीउ उत्पादन गर्ने संस्थाहरूको प्राविधिक परीक्षण सर्लाही जिल्लामा सामुदियक कृषक समूह ,बरहथवा न.पा.-७ ,शान्तिनगर गाउँमा अनुगमन निरीक्षण गरियो र गोदाम १५० मे. टन क्षमता रहेकोमा १६.९२ मे टन गहुँको बीउ विक्रि गरेको रहेको र ३९.३ हे.मा धान बीउ बाली खेत निरीक्षण गरी सिफारिस भएको पाइयो।	बीउ उत्पादन रेकर्ड व्यवस्थित गर्ने र समयमा प्रतिवेदन सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गर्ने।	बा.वि.अ. श्री हसमुल्लाह मुसलमान र श्री हरि यादव प्राविधिक सहायक	सर्लाही र रौतहट	२०८१/०६/१० गतेदेखि २०८१/०६/१६ गतेसम्म	

क्र.सं.	अनुगमनको विषय	सम्पादित कार्य/उपलब्धिहरू	सिकाई/सुझावहरू	अनुगमनकर्ता	अनुगमन जिल्ला	अनुगमन मिति	कैफियत
		- सर्लाही जिल्लामा साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि., बरहथवा न.पा.-७, बरहथवा वजारमा अनुगमन निरीक्षण गरियो। गोदाम १००० मे टन क्षमता रहेकोमा १००.२८ मे. टन गहुँको बीउ रहेको र ४४.४२ हे.मा धान बीउ बाली खेत निरीक्षण भएको। - रौतहट जिल्लामा श्रीकृष्ण महिला कृषि सहकारी संस्था लि., चन्द्रपुर न.पा.-९, नजरपुर गाउँ, रौतहट जिल्लामा जनउत्थान कृषि फर्म प्रा. लि., चन्द्रपुर न.पा.-७, गोदाम १००० मे. टन क्षमता रहेकोमा १६.९२ मे.टन गहुँको बीउ विक्रि गरेको र ३९.३ हे.मा धान बीउ बाली खेत निरीक्षण गरी सिफारिस भएको पाइयो। - रौतहट जिल्लामा सामुहिक बीजवृद्धि कम्पनी प्रा. लि., चन्द्रपुर न.पा.-९, सन्तपुर गाउँमा अनुगमन निरीक्षण गरियो। गोदाम १००० मे. टन क्षमता रहेकोमा १२७.९५ मे.टन गहुँको बीउ विक्रि गरेको र ७०.६६ हे.मा धान बीउ बाली निरीक्षण गरी सिफारिस भएको पाइयो।					
४.	मूल बीउ उत्पादन अनुमतिपत्र तथा बीउ प्रशोधन कारखाना नं. लिन निवेदन दिएका संस्थाहरूको अनुगमन निरीक्षण गर्न।	१. महोत्तरी जिल्लाको बर्दिबास न.पा. वडा नं.०९ को किसानपुर गाउँमा अचिन्त एग्रिकल्चर एण्ड लाईभस्टक ईण्डस्ट्रि प्रा.लि. ले मूल बीउ उत्पादन अनुमतिपत्र तथा बीउ प्रशोधन कारखाना नं. पाउँ भनि दिएको निवेदन अनुसार अनुगमन निरीक्षण गर्दा निज संस्थासँग चेकलिस्ट अनुसारका आवश्यक कागजातहरू, भौतिक संरचनाहरू तथा यन्त्र उपकरणहरू मध्ये अधिकांस कागजातहरू, यन्त्रहरू र संरचनाहरू रहेको पाइयो।	१. अचिन्त एग्रिकल्चर एण्ड लाईभस्टक ईण्डस्ट्रि प्रा.लि. ले आवश्यक कागजात र पूर्वाधार पुरा भए पछि मात्र मूल बीउ उत्पादन अनुमतिपत्र तथा बीउ प्रशोधन कारखाना नम्बर उपलब्ध गराउन सिफारिस गरिएको।	श्री हरि यादव प्राविधिक सहायक	महोत्तरी र बारा	२०८१/११/२३ गतेदेखि २०८१/११/२९ गतेसम्म	

क्र.सं.	अनुगमनको विषय	सम्पादित कार्य/उपलब्धिहरू	सिकाई/सुझावहरू	अनुगमनकर्ता	अनुगमन जिल्ला	अनुगमन मिति	कैफियत
		२. बारा जिल्लाको करैयामाई गा.पा. वडा नं. ०५ को ढोढिया गाउँमा साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि. ले मूल बीउ उत्पादन अनुमतिपत्र तथा बीउ प्रशोधन कारखाना नं. पाउँ भनि दिएको निवेदन अनुसार अनुगमन निरीक्षण गर्दा निज संस्थासँग चेकलिस्ट अनुसारका आवश्यक कागजातहरू, भौतिक संरचनाहरू तथा यन्त्र उपकरणहरू मध्ये अधिकाँस कागजातहरू, यन्त्रहरू र संरचनाहरू रहेको पाइयो।	२. साना किसान सहकारी संस्था लि. अनुगमन निरीक्षण गर्दा निज संस्थासँग चेकलिस्ट अनुसारका आवश्यक कागजातहरू, भौतिक संरचनाहरू तथा यन्त्र उपकरणहरू रहेकोले निज सहकारी संस्थालाई मूल बीउ उत्पादन अनुमतिपत्र तथा बीउ प्रशोधन कारखाना नम्बर उपलब्ध गराउन सिफारिस गरिएको।				
५.	पिविएस बीउ आलु उत्पादन अनुमतिपत्र लिएका संस्थाहरूले उत्पादन गरेको पिविएस भेरिफिकेशन, पिविएस नमूना संकलन तथा अनुगमन गर्ने।	१. प्रगतिशिल युवा कृषि कृषक समूह, नाला, काभ्रे र आलुबाली विकास केन्द्र, सिन्धुपाल्चोकले उत्पादन गरेको पिविएस भाइस मुक्त दानाको स्थलगत भेरिफिकेशन एवं खाद्यान्न तथा बीउ प्रजनन आलु अलैची फलफूल नर्सरी उद्योग, काभ्रेको तन्तु प्रयोगशालाको अनुगमन निरीक्षण गरिएको। २. माथिका संस्थाका जिम्मेवार व्यक्तिहरूसँग पिविएसको व्यवस्थापन र आलुबालीको बीउको उत्पादनका सम्बन्धमा आवश्यक छलफल र अन्तरक्रिया। १. पिविएस बीउ आलु उत्पादन अनुमतिपत्र लिएका संस्थाहरूले अरुबालीको जस्तै पूर्वजानकारी फाराम भरी PBS बीउ आलु लगाएको करिब २१ दिनभित्र राष्ट्रिय आलुबाली अनुसन्धान कार्यक्रम र बीउ विजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने।	१. अनुमतिपत्र प्राप्त मूल बीउ उत्पादकलाई मात्र certified पूर्व मूल बीउ उपलब्ध गराई प्रमाणीकरण प्रक्रियालाई गति दिनु पर्ने। २. PBS बीउ आलु उत्पादन अनुमतिपत्र प्राप्त सरकारी निकायले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र मूल बीउ उत्पादक तयार गरी तिनीहरूलाई लक्षित गरी प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने।	ब.बा.वि.अ.श्री मोहन खतिवडा र प्रा.श्री हरि यादव	काभ्रे र सिन्धुपाल्चोक	२०८१।१०।३० देखि २०८१।११।०५ सम्म	

क्र.सं.	अनुगमनको विषय	सम्पादित कार्य/उपलब्धिहरू	सिकाई/सुझावहरू	अनुगमनकर्ता	अनुगमन जिल्ला	अनुगमन मिति	कैफियत
		२. राष्ट्रिय आलुबाली अनुसन्धान कार्यक्रम र बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रले PBS बीउ आलु को ELISA परीक्षणको लागि सोही बमोजिम समय तालिका निर्धारण गरी नमूना संकलन गर्नु पर्ने। ३. प्रमाणीकरण गरिएको PBS बीउ आलु दानाबाट श्रोत बीउ उत्पादनका लागि अनुमतिपत्र प्राप्त सँस्थालाई मात्र PBS बीउ आलु उपलब्ध गराउनु पर्ने र आलुको बीउ उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्नु पर्ने। ४. यसरी उत्पादन भएको PBS बीउ आलु आलुको श्रोत बीउको प्रमाणीकरण प्रदेश बीउ बिजन प्रयोगशालाहरूबाट हुने व्यवस्था हुनु पर्ने।					
६.	पिविएस बीउ आलु उत्पादन अनुमतिपत्र लिएका संस्थाहरूले उत्पादन गरेको पिविएस बीउ आलु भेरिफिकेशन, पिविएस नमूना संकलन तथा अनुगमन गर्ने।	१. Ficus Biotech pvt. Ltd., गौरादह न.पा.-२, झापा र Apex Bio-tech and Agroforestry Research Centre pvt. Ltd., अर्जुनधारा न.पा.-३, झापाले चालु आ.व.मा उत्पादन गरेको पिविएस बीउ आलु भाइरस मुक्त दानाको स्थलगत भेरिफिकेशन एवं खाद्यान्न तथा बीउ आलु केरा फलफूल नर्सरी उद्योग, तन्तु प्रजनन प्रयोगशालाको अनुगमन निरीक्षण गरिएको। २. Ficus Biotech pvt. Ltd., गौरादह न.पा.-२, झापा संस्थाका जिम्मेवार व्यक्तिहरू श्री दुर्लब कार्की र Apex Bio-tech and Agroforestry Research Centre pvt. Ltd., अर्जुनधारा न.पा.-३, झापा संस्थाका जिम्मेवार व्यक्ति प्रशोधन निरौलासँग पिविएसको व्यवस्थापन र आलुबालीको बीउको उत्पादनका सम्बन्धमा आवश्यक छलफल र अन्तरक्रिया।	१. अनुमतिपत्र प्राप्त मूल बीउ उत्पादकलाई मात्र certified पूर्वमूल बीउ उपलब्ध गराई प्रमाणीकरण प्रक्रियालाई गति दिनु पर्ने। २. PBS बीउ आलु उत्पादन अनुमतिपत्र प्राप्त सरकारी निकायले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र मूल बीउ उत्पादक तयार गरी तिनीहरूलाई लक्षित गरी प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने।	प्रा.अ. श्री निरु त्रिपाठी र प्रा.स. श्री हरि यादव	झापा	२०८१।११।०६ देखि २०८१।११।०८ सम्म	

क्र.सं.	अनुगमनको विषय	सम्पादित कार्य/उपलब्धिहरू	सिकाई/सुझावहरू	अनुगमनकर्ता	अनुगमन जिल्ला	अनुगमन मिति	कैफियत
७	बीउ वाली खेत निरीक्षण तथा अनुगमन	राष्ट्रिय वाली अनुसन्धान केन्द्र, खुमलटारको ४.९ हे. गाँहु बीउ वाली खेत निरीक्षण गरिएको।	बेजत तथा झारपात हटाउन, राम्रोसँग पाकेपछि अनुगमन गराई वाली भण्डारण गर्न सुझाव दिइएको।	श्री शालिकराम गौतम बरिष्ठ वाली विकास अधिकृत हरि यादव प्रा. स.	ललितपुर	२०८२।१।१० र २०८२।१।३१	
८	विभिन्न बीउ उत्पादकहरू र बीउ व्यवसायीहरूको अनुगमन निरीक्षण।	१. प्राविधिक अडिट दाङ जिल्लामा रहेका (हरितक्रान्ति कृषि सहकारी, दाङ, जैविक विविधता सहकारी संस्था रामपुर, दाङ, आलु बीउ उत्पादन फार्म दाङ) २. कुशल एग्रिकल्चर फार्म, बर्दियाको विविग्स दानाको आलु बीउ प्रमाणीकरण ३. घोराही, तुल्सीपुरमा रहेका बीउ बिजन पसल तथा एग्रोभेटहरूको कृषि ज्ञान केन्द्र, दाङ, बीउ बिजन प्रयोगशाला, खजुरा र यस केन्द्रको संयुक्त रूपमा बीउ बजार अनुगमन निरीक्षण गरेको। ४. बीउ उत्पादन तथा व्यवस्थान तालिम (कृषि ज्ञान केन्द्र, दाङको आयोजनामा र बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रको समन्वयमा गरेको।)	१. बीउ उत्पादन रेकर्ड व्यवस्थित रूपमा राख्नु पर्ने। २. आलु बीउ व्यवस्थित तरिकाले शित भण्डारमा राख्नु पर्ने। ३. अनुमति लिइ मात्र कारोबार गर्ने, आधिकारिक निकायहरूबाट मात्र कारोबार गर्नु हुन, सूचीकृत भएको बीउ बिजन मात्र बिक्री वितरण गर्नु हुन, सिफारिस क्षेत्र अनुसारको बीउ बिजन मात्र बिक्री वितरण गर्नु हुन।	श्री शालिकराम गौतम बरिष्ठ वाली विकास अधिकृत श्री मित्र बन्धु भट्टराई वागवानी विकास अधिकृत	दाङ, बर्दिया	२०८२।१।२६ देखि २०८२।१।३१ सम्म	
९	जातीय परीक्षण प्रदर्शन अनुगमन तथा निरीक्षण	मकै वालीका आयातित जातहरू र स्वदेशी जातहरूको जातीय परीक्षण प्रदर्शन अनुगमन निरीक्षण गरेको।	बाली भण्डारण भएको ६ महिनाभित्र उक्त Promising varieties को Complete information आउने गरी data/ Proposal पेश गर्ने।	बेनु प्रसाद प्रसाई प्रमुख डा. प्रकाश आचार्य बरिष्ठ वाली विकास अधिकृत	तरहरा, परवानीपुर, चितवन	२०८२/०१/१५ गतेदेखि २०८२/०१/१७ गतेसम्म	

खण्ड ग
राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिका निर्णयहरू

३ राष्ट्रिय बीउ बिजन समिति तथा उपसमितिहरूको गठन तथा समितिको मुख्य मुख्य निर्णयहरूको सारंश

३.१ राष्ट्रिय बीउ बिजन समिति तथा उपसमितिहरूको गठन

बीउ बिजन ऐन, २०४५ अनुसार नेपाल सरकारले बीउ बिजन सम्बन्धी नीति निर्धारण गरी कार्यान्वयन गर्न र बीउ बिजनसम्बन्धी विषयमा नेपाल सरकारलाई आवश्यक परामर्श दिन कृषि विकास मन्त्रालयका सचिवज्यूको अध्यक्षतामा विभिन्न निकायबाट प्रतिनिधित्व हुने किसिमले १५ सदस्यीय राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको गठन गरिएको छ। बीउ बिजन नियमावली, २०८१ अनुसार समितिको निर्धारित कार्यहरूलाई सूचारु रूपले परिचालन गर्नका लागि समिति अन्तर्गत तीनवटा उपसमितिहरू पनि गठन गरिएका छन्। ती उपसमितिहरू र तिनीहरूको मुख्य कार्य निम्न प्रकार छन्।

३.२ प्राविधिक उपसमिति र प्राविधिक उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

समितिलाई प्राविधिक विषयमा राय तथा सुझाव उपलब्ध गराउन प्रमुख, बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रको अध्यक्षतामा १२ सदस्यीय बमोजिमको प्राविधिक उपसमिति रहको छ। प्राविधिक उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः

- बालीका जातहरूको अध्ययन परीक्षणका लागि आवश्यक प्रोटोकल तथा मापदण्ड तयार गरी समिति समक्ष स्वीकृतिका लागि पेश गर्ने,
- बीउ बिजनका किसिम वा जात उन्मोचन वा दर्ता सम्बन्धमा समितिले राय माग गरेमा राय तथा सुझाव दिने,
- समितिले तोकेको आधार तथा मापदण्ड बमोजिम नभएका सूचित वा पञ्जीकृत बीउ बिजनका किसिम वा जातलाई सूचीबाट हटाउन समितिमा सिफारिस गर्ने,
- बीउ बिजनको आपूर्ति सुचारु रूपले गर्ने व्यवस्था मिलाउन समितिलाई सहजीकरण गर्ने,
- प्रदेश समिति तथा स्थानीय बीउ बिजन व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गर्ने तथा प्राविधिक सुझाव दिने,
- बीउ बिजनको मूल्य निर्धारणका लागि समितिलाई प्राविधिक सुझाव दिने,
- समितिको निर्देशन अनुसार अन्य आवश्यक कार्य गर्ने।

३.३ जात अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता उपसमिति

बीउ बिजनका किसिम वा जातको उन्मोचन वा दर्ता गर्ने सम्बन्धमा समितिबाट राय माग भएमा समितिलाई राय तथा सुझाव उपलब्ध गराउन कृषि विभागका महानिर्देशकको अध्यक्षतामा ८ सदस्यीय जात अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता उपसमिति रहनेछ। यस उपसमितिले विकसित गरिएका बीउ बिजनका जातहरूको अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ताको लागि आवश्यक पुर्वाधारहरू तयार गरी समितिबाट अनुमोदन गराउने र उन्मोचित बीउ बिजनको जातको सम्बर्धन तथा संरक्षणको व्यवस्था मिलाउने गर्दछ। जात अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम रहेको छः-

- बीउ बिजनका किसिम वा जात उन्मोचन वा दर्ता सम्बन्धमा समितिले राय माग गरेमा राय तथा सुझाव दिने,
- बीउ बिजन क्षेत्रको सुदृढीकरण तथा प्रवर्द्धनका लागि परिषद्, निजी क्षेत्र तथा सम्बद्ध सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गर्ने,
- समितिबाट भएका निर्देशनको कार्यान्वयन गर्ने, गराउने।

३.४ गुणस्तर निर्धारण तथा व्यवस्था उपसमिति

बीउ बिजनको गुणस्तर निर्धारण तथा व्यवस्था सम्बन्धमा समितिलाई राय तथा सुझाव उपलब्ध गराउन नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्का कार्यकारी निर्देशकको अध्यक्षतामा गुणस्तर निर्धारण तथा व्यवस्था उपसमिति रहको छ। गुणस्तर निर्धारण तथा व्यवस्था उपसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम रहेको छ।

- बीउ बिजनको उत्पादनमा संलग्न प्रयोगशाला (तन्तु प्रजननसमेत) नियमनका लागि मापदण्ड तयार गरी स्वीकृति लागि समिति समक्ष पेश गर्ने,
- बीउ बिजनको न्यूनतम गुणस्तर मापदण्ड तयार गरी अनुमोदनको लागि समिति समक्ष सिफारिस गर्ने,
- प्रयोगशालाको प्राविधिक परीक्षण सम्बन्धी मापदण्ड लगायतका अन्य विषयमा समिति समक्ष सिफारिस गर्ने,
- बीउ बिजनको गुणस्तर नियन्त्रण तथा व्यवस्था गर्न समितिलाई आवश्यक राय तथा सुझाव उपलब्ध गराउने,
- बीउ बिजनको गुणस्तर निर्धारण तथा व्यवस्था सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने।

३.५ आ.व. २०८१-०८२ को राष्ट्रिय बीउ बिजन समिति तथा उपसमितिहरूको बैठक सम्बन्धी विवरण

यस आ.व.मा राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको ६ बैठक र उपसमिति तथा अस्थायी प्राविधिक उपसमितिहरू साथै विविधको २३ पटक बैठकहरू सञ्चालन भएका छन्।

- बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा ६ को उपदफा ६.१ मा समितिको काम कारबाहीमा सहयोग पुऱ्याउन समितिले उपसमिति गठन गर्न सक्ने तथा बीउ बिजन नियमावली २०८१ को नियम-३ मा समितिले प्राविधिक उपसमिति, जात अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता उपसमिति तथा गुणस्तर निर्धारण तथा व्यवस्था उपसमिति गठन गर्न सक्ने व्यवस्था उल्लेख भएको हुँदा समितिको यस बैठकले नियमावलीको नियम ४, ५ र ६ बमोजिमको उपसमिति तथा त्यसको काम, कर्तव्य र अधिकारलाई अनुमोदन गर्ने।
- बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम ४ को उपनियम (२) को खण्ड (ग) बमोजिम सूचित वा पञ्जीकृत बीउ बिजनका किसिम वा जातलाई सूचीबाट हटाउन आवश्यक आधार तथा मापदण्डको मस्यौदा तयार गरी समिति समक्ष पेश गर्न सचिवालयलाई जिम्मेवारी प्रदान गर्ने।
- बीउ बिजन नियमावलीको नियम ९ को उपनियम (१) को खण्ड (क) बमोजिम उन्मोचन हुने नेपालमा विकास गरिएका बीउ बिजनका किसिम वा जात, खण्ड (ख) बमोजिम दर्ता हुने प्राथमिकता प्राप्त आयातित बीउ बिजनको किसिम वा जात र खण्ड (च) बमोजिम पुनः उन्मोचन हुने नेपालमा विकास गरिएका बीउ बिजनको किसिम वा जात तथा सीड विथआउट बोर्डर सम्झौता बमोजिम दर्ताका लागि पेश हुने बीउ बिजनको किसिम वा जातको अनुमोदन, उन्मोचन वा दर्ता गर्दा नियम ४ को उपनियम (१) बमोजिमको प्राविधिक उपसमिति तथा नियम ५ को उपनियम (१) बमोजिमको जात अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता उपसमितिको राय माग गर्ने।
- बीउ बिजन नियमावलीको नियम ९ को उपनियम (१) को खण्ड (क) बमोजिम उन्मोचन हुने नेपालमा विकास गरिएका बीउ बिजनका किसिम वा जात, खण्ड (ख) बमोजिम दर्ता हुने प्राथमिकता प्राप्त आयातित बीउ बिजनको किसिम वा जात र खण्ड (च) बमोजिम पुनः उन्मोचन हुने नेपालमा विकास गरिएका बीउ बिजनको किसिम वा जात तथा सीड विथआउट बोर्डर सम्झौता बमोजिम दर्ताका लागि पेश हुने बीउ बिजनको किसिम वा जातको अनुमोदन, उन्मोचन वा दर्ता गर्दा नियम ४ को उपनियम (१) बमोजिमको प्राविधिक उपसमिति तथा नियम ५ को उपनियम (१) बमोजिमको जात अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता उपसमितिको राय माग गर्ने। बीउ बिजन नियमावलीको नियम ९ को उपनियम (१) को खण्ड (ग) बमोजिम दर्ता हुने प्राथमिकता प्राप्त बाली बाहेक अन्य बालीका नेपालमा विकास भएका बीउ बिजनका किसिम वा जात, त्यस्ता बालीका आयातित बीउ बिजनका

किसिम वा जात र नेपाली निकाय वा संस्थाले स्वदेशी वा विदेशी संघ संस्थाको सहयोग वा साझेदारीमा वा अन्य कुनै किसिमले बीउ बिजनको उत्पादन गरी नेपालभित्र व्यावसायिक कारोबार नगरी नेपाल बाहिर निर्यात गरिने आयातित बीउ बिजनका किसिम वा जात, खण्ड (घ) बमोजिम दर्ता हुने रैथाने बीउ बिजनका किसिम वा जात र खण्ड (ङ) बमोजिम दर्ता हुने पेश हुने स्थानीय बालीका बीउ बिजनका किसिम वा जातको अनुमोदन, उन्मोचन वा दर्ता गर्दा नियम ५ को उपनियम (१) बमोजिमको जात अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता उपसमितिसँग राय माग गर्ने।

- बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम ९ को उपनियम (१) को खण्ड (ग) बमोजिम पेश हुने बीउ बिजनका किसिम वा जातहरूको दर्ता गर्ने प्रयोजनका लागि बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को अनुसूची-४ मा उल्लिखित संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरूको सूचीको बुँदा ५ मा दर्ता गर्न आवश्यक पर्ने जातीय पहिचानसँग सम्बन्धित मोलिक्युलर ट्रेटस् को हकमा समितिबाट आवश्यक पर्ने भनी निर्णय गरेको अवस्थामा आवश्यक पर्ने व्यवस्था भएको सन्दर्भमा उपरोक्त बमोजिमका बीउ बिजनको किसिम वा जात दर्ता गर्ने प्रयोजनका लागि देहाय अनुसारका बालीको हकमा डिएनए फिंगरप्रिन्ट माग अनिवार्य गर्ने।

- तरकारी बाली (वर्णशंकर जातको मात्र)
- खाद्यान्न बाली
- दलहन बाली
- तेलहन बाली

- बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम ९ को उपनियम (१) को खण्ड (ख) बमोजिम प्राथमिकता प्राप्त आयातित बीउ बिजनको किसिम वा जातको दर्ताका लागि आवश्यक अध्ययन परीक्षण प्रोटोकल नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्, बाली तथा बागवानी निर्देशकको नेतृत्वमा देहाय बमोजिमका बाली विशेष अनुसन्धान केन्द्रले तयार गरी सचिवालय मार्फत बीउ बिजन नियमावली, २०८१को नियम ४ को उपनियम (२) को खण्ड (क) बमोजिम प्राविधिक उपसमितिको बैठकबाट सिफारिस गराई समिति समक्ष पेश गर्ने।

बाली	जिम्मेवारी
धान	राष्ट्रिय धान बाली अनुसन्धान कार्यक्रम, हर्दिनाथ
मकै	राष्ट्रिय मकै बाली अनुसन्धान कार्यक्रम, रामपुर
गहुँ	राष्ट्रिय गहुँ बाली अनुसन्धान कार्यक्रम, भैरहवा
कोदो तथा फापर	पहाडी बाली अनुसन्धान कार्यक्रम, दोलखा
आलु	राष्ट्रिय आलु बाली अनुसन्धान कार्यक्रम, खुमलटार
केरा	राष्ट्रिय बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, खुमलटार
मुसुरो, भटमास, रहर तथा राजमा	कोशेबाली अनुसन्धान कार्यक्रम, खजुरा
सूर्यमुखी तथा तोरी/सस्यौँ	तेलहन बाली अनुसन्धान कार्यक्रम, नवलपुर, सर्लाही
उखु	राष्ट्रिय उखुबाली अनुसन्धान कार्यक्रम, जीतपुर

- राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिबाट बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम ९ को उपनियम (१) को खण्ड (ग) बमोजिम बीउ बिजनका किसिम वा जात दर्ता गर्न नियमावलीको अनुसूची-४ मा उल्लिखित संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरूको विवरणको बुँदा नं. १० को व्यवस्था बमोजिम देहाय अनुसारको राजश्व दस्तुर निर्धारण गर्ने।

क्र स	बालीको प्रकार	बुझाउनुपर्ने राजश्व दस्तुर रु (प्रति जात)
१	नेपालमा विकास गरिएका अन्य बाली/आयातित अन्य बाली/विदेशी संस्थासँग सम्झौता गरी उत्पादन भई विदेशमा नै निर्यात हुने बीउ बिजनका किसिम वा जात	वर्णशंकर जात: रु ५०० प्रति जात अन्य जात: रु ५०० प्रति जात

- बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा १५ ख. बमोजिम मुल वा स्रोत बीउको अनुमति दिने प्रयोजनको लागि बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २१ को उपनियम (१) को खण्ड (क) को व्यवस्था अनुसार निजी स्तरमा खाद्यान्न बालीको मुल वा स्रोत बीउ उत्पादन गर्न चाहने व्यक्ती वा संस्थालाई मुल वा स्रोत बीउ उत्पादनका लागि अनुमति पत्र प्रदान गर्न तल दिइए बमोजिमको प्राविधिक मापदण्ड स्वीकृत गर्ने। साथै, बीउ बिजन ऐनको दफा १५.ख१ बमोजिम प्रदेश समितिबाट प्रदेश कानून बमोजिम आफ्नो प्रदेश भित्र कार्यक्षेत्र रहने गरी मुल वा स्रोत बीउ उत्पादन अनुमति पत्र प्रदान गर्दा समेत यस समितिबाट स्वीकृत मापदण्डको आधारमा गर्ने।

खाद्यान्न बालीको मुल वा स्रोत बीउ उत्पादन अनुमतिका लागि मापदण्ड, २०८१

(बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २१ को उपनियम (१) को खण्ड (क) सँग सम्बन्धित)

अ) जनशक्ति सम्बन्धी मापदण्ड

- क. मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थाबाट कृषि विषयमा स्नातक गरेको प्राविधिक (बाली अवधि भरको लागि आंशिक वा पूर्णकालिन) कम्तिमा १ जना
- ख. मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थाबाट प्राविधिक सहायक/नायव प्राविधिक सहायकको योग्यता पुगेको प्राविधिक (आंशिक वा पूर्णकालिन) कम्तिमा १ जना

आ) आवश्यक न्यूनतम मेशिनरी तथा पूर्वाधार सम्बन्धी मापदण्ड

- बीउ प्रशोधन मेशिन (प्रशोधन प्लान्ट रहेको जग्गा निवेदकको आफ्नै वा भाडामा लिइएको हो खुलाउने, आफ्नै भए जग्गाधनी प्रमाणपूर्जाको प्रतिलिपि वा भाडामा लिएको भए कम्तीमा ३ वर्षसम्म जग्गा उपयोग गर्ने गरी जग्गा धनीसँग लिखित सम्झौता गरेको प्रमाणित प्रतिलिपि प्रति समावेश गर्नुपर्ने)
- सीड ड्रेसिङ्ग ड्रम,
- चिस्यान नाप्ने यन्त्र,
- हाइग्रो मिटर वा सापेक्षित आर्द्रता मापन यन्त्र,
- थर्मोमिटर वा तापक्रम मापन यन्त्र
- बोरा सिलाउने मेशिन,
- बोरा (लेबल लगाइएको)/थैला,विन/,हर्मेटिक ब्याग आदि
- फ्युमिगेसन सिट,
- गोदाम,
- सिमेन्टेड थ्रेसिङ्ग फ्लोर वा बीउ सुकाउन उपयुक्त अन्य सामग्री
- गोदाममा बीउ बोरा राख्न प्रयोगमा आउने ताप र चिस्याउन अवरोधक सामग्री (जस्तै काठका पिक्रा आदि)।

इ) अन्य आवश्यक शर्त तथा मापदण्ड

- संस्थाको कानूनी हैसियत खुल्ने कागजात (दर्ता, करचुक्ता, पान वा भ्याट प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि)
- बीउ बिजन बिक्री विरतण अनुमति पत्रको प्रतिलिपि (नवीकरण समेत)
- आवेदक कृषक समूह वा सहकारी भए संस्थाको निर्णयको प्रतिलिपि
- गतवर्ष तथा यस वर्षको बीउ उत्पादन विवरण तथा बीउ उत्पादन कार्ययोजना
- बीउ बिजन ऐन, २०४५ तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ बमोजिम पञ्जीकृत हुने स्थानीय बालीका बीउ बिजनका किसिम वा जातको पञ्जीकरणका लागि नियमावलीको नियम ९ को उपनियम (१) को खण्ड (ड)

बमोजिम समितिबाट तोकनु पर्ने प्रस्ताव पेश गर्ने निकायको सम्बन्धमा देहाय बमोजिमका निकायले स्थानीय बालीका बीउ बिजनको किसिम वा जात दर्ताका लागि राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिमा प्रस्ताव पेश सक्ने व्यवस्था गर्ने।

तपसिल

स्थानीय बालीका बीउ बिजनका किसिम वा जात दर्ताका लागि प्रस्ताव पेश गर्न सक्ने निकायहरू

१. कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय मातहतका फार्म केन्द्र/केन्द्रहरू/फार्म केन्द्रहरू
 २. नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् मातहतका अनुसन्धान कार्यक्रम/केन्द्र/निर्देशनालयहरू
 ३. कृषि विषय अध्यापन गर्ने विश्वविद्यालय
 ४. प्रदेश स्थित कृषि विषय हेर्ने मन्त्रालय मातहतका फार्म केन्द्रहरू
 ५. प्रदेश कानून बमोजिम तोकिएका निकायहरू
- बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा १५घ को उपदफा १५घ२ तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २१ को उपनियम (३) बमोजिम जातीय विकास तथा सम्बर्द्धन अनुमति पत्र पाएका संस्थाहरू।
 - क. मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लिमिटेड, काठमाण्डौ महानगरपालिका-३, बसुन्धरा, काठमाण्डौ (खाद्यान्न तथा तरकारी बाली) ।
 - ख. फस्ट च्वाइस फुड्स प्रा. लि., बुटवल उपमहानगरपालिका-१३, रूपन्देही (आलु बाली) ।
 - ग. सि.जि.एन.एस. सिड्स प्रा.लि., कोशी गाउँपालिका-३, सुनसरी (तरकारी बाली) ।
 - घ. युनिक सीड कम्पनी प्रा.लि., धनगढी उपमहानगरपालिका-१३, कैलाली (खाद्यान्न बाली) ।
 - ड. पन्चशक्ती सीड कम्पनी प्रा लि, धनगढी उपमहानगरपालिका-६, कैलाली (खाद्यान्न बाली) ।
 - बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा १५ग को उपदफा १५ग२ तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २१ को उपनियम (३) बमोजिम **वर्णशंकर बीउ उत्पादन अनुमतिपत्र प्राप्त गर्ने संस्थाहरू**
 - क. मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लिमिटेड, काठमाण्डौ महानगरपालिका-३, बसुन्धरा, काठमाण्डौ (खाद्यान्न तथा तरकारी बाली) ।
 - ख. सि.जि.एन.एस. सिड्स प्रा.लि., कोशी गाउँपालिका-३, सुनसरी (आलु बाली) ।
 - ग. युनिक सीड कम्पनी प्रा.लि., धनगढी उपमहानगरपालिका-१३, कैलाली (खाद्यान्न बाली) ।
 - घ. पन्चशक्ती सीड कम्पनी प्रा लि, धनगढी उपमहानगरपालिका-६, कैलाली (खाद्यान्न बाली) ।
 - बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा १६ को उपदफा (१) बमोजिम बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषकको नियुक्तीका लागि सोही दफाको उपदफा १६.४ बमोजिम राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिबाट लिइने परीक्षा सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २५ को उपनियम (४) बमोजिम बीउ बिजन निरीक्षक तथा विश्लेषकको नियुक्तीका लागि परीक्षा संचालन गर्न आवश्यक पाठ्यक्रम, परीक्षाको किसिम/ प्रश्नपत्र निर्माण, उत्तरपुस्तिका जाँच तथा नतिजा प्रकाशन सम्बन्धमा देहाय बमोजिम गर्ने।

क. पाठ्यक्रम

Chapter 1: Seed policies, rules and regulations

- National Seed Vision 2013-2025 (Vision, Mission, Goal, Target, Priorities, Review of National Seed Vision, Issues of implementation)
- National Seed Policy, 2056 (Objectives, Major provisions, Issues, Review of Policy)
- Agriculture Development Strategy (Only seed sector related)

- Seeds Act, 1988 and Seeds Rules, 2024 (Major provisions, features, Issues)
- Variety release and registration process in Nepal
- Seed export and import procedure in Nepal (Status, Issues, Way out)

Chapter 2: Basic concept of seed

- Definition of Seed
- Basic concept of seed formation, development and composition
- Differences between seed and food grain production
- Importance of good quality seed to increase crop production
- Seed classes
- Characteristics of good quality seed

Chapter 3: Seed Sector Situation in Nepal

- Role of NSB, SQCC and NARC in varietal development and maintenance
- Status of seed production and distribution in Nepal
- Seed value chain and the role of groups, cooperatives and seed entrepreneurs in improving the quality of seeds
- Seed replacement rate of different crops (Definition of SRR and Variety Replacement Rate, Process of computing SRR, Status, Issues), Seed Multiplication Ratio (SMR)
- Involvement of private sector in seed business
- Role of different agencies in seed research and development: SQCC, NARC, DoA, Educational institutions, Agriculture Knowledge Center/Agriculture Development Office/Veterinary Hospital and Livestock Service Expert Center and private sector

Chapter 4: Seed Production Technology

- Seed production techniques: Open pollinated and hybrids
- Major seed production program implemented by the Government of Nepal and other institutions
- Varietal characteristics of recently released and registered national varieties of rice, maize, wheat, vegetables, and fodders.

Chapter 5: Field inspection techniques: Principle and practices

- Procedures for field inspection at specific growth stages of different crops
- Field standards of major cereals and vegetables in Nepal.
- Hybrid seed production and certification standard of Nepal.
- Considerations during field visit for practical exercise on Field Inspection.

Chapter 6: Post-harvest operations of seeds

- Seed processing and conditioning, seed handling, seed storage and seed marketing
- Seed protection measures at storage
- Procedure of making seed lots
- Considerations during field visit for practical exercise on sampling techniques and processing observation

Chapter 7: Seed Quality Control and Certification System

- Seed sampling techniques

- Seed standards for various classes of seeds
 - Germination Test - Process, Plotting and Seedling Evaluation
 - Physical Purity Test
 - Moisture Test
 - Seed Vigor Test
 - Seed Health
- Seed quality control system in Nepal
- Seed certification procedures
- Role and responsibilities of seed inspector and seed analyst
- Legal framework for case registration against violation of seed act

Chapter 8: Importance of record keeping and digital innovations in seed sector

- Crops history records, production records, seasonal records and income records
- Seed auditing system
- Importance and scope of digital innovations in seed system
- Digital plate-forms for seed production, multiplication, certification, import/export and notification.

ख. परीक्षा किसिम/प्रश्नपत्र निर्माण :

क्र स	किसिम	प्रश्न संख्या	समय (मिनेट)	उत्तिर्णाङ्क
क	वस्तुगत बहुउत्तर (४ विकल्पहरू)	१००	९०	४०

ग. परीक्षा संचालन : बीउ बिजन निरीक्षक तथा विश्लेषकको लागि लिनुपर्ने परीक्षा सम्बन्धी सम्पूर्ण कारवाही सचिवालयले गर्ने

घ. उत्तरपुस्तिका जाँच सम्बन्धी व्यवस्था: बीउ बिजन निरीक्षक तथा विश्लेषकको लागि लिइने परीक्षाको उत्तरपुस्तिकाको जाँचको व्यवस्था सचिवालयले मिलाउने र उत्तरपुस्तिका परीक्षण विधि ऋणात्मक(Negative Marking) नहुने।

ङ. नतिजा प्रकाशन: बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषकको परीक्षा सम्पन्न भएको १५ दिन भित्र सचिवालयले परीक्षाको परीक्षाफल प्रकाशन गर्ने।

च. अनुमोदन : खण्ड (ड) बमोजिमको सचिवालयले प्रकाशन गरेको परीक्षाको नतिजा विवरण सचिवालयले राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको बैठकमा पेश गरी अनिवार्य रूपमा अनुमोदन गराए पश्चात मात्र राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको सचिवालयले बीउ बिजन नियमावली, २०८१ बमोजिम तालिम संचालन तथा अनुमतिपत्र प्रदान गर्ने प्रक्रिया प्रारम्भ गर्नुपर्ने।

- बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रको मौजुदा जनशक्ति तथा संगठन संरचनाका कारण देश भरिको बीउ बिजन प्रमाणीकरण गर्न कठिन हुने अवस्थालाई दृष्टिगत गर्दै प्रमाणीकरण र यससंग सम्बन्धित सम्पूर्ण कार्य अर्को व्यवस्था नभएसम्म बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रले बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा १६ को उपदफा १६.१ को खण्ड (क) बमोजिम योग्यता पुगेका कर्मचारी रहेको प्रदेश बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र वा प्रदेश स्थित बीउ बिजन प्रयोगशाला वा केन्द्रीय बीउ बीउ बिजन प्रयोगशाला मार्फत गर्ने, गराउने। साथै, प्रदेश स्थित कृषि हेर्ने मन्त्रालयलाई प्रदेश बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र तथा प्रदेश स्थित बीउ बिजन प्रयोगशालामा बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा १६ को उपदफा १६.१ को खण्ड (क) बमोजिम योग्यता पुगेका स्थायी कर्मचारीलाई परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्न अनुरोध गर्ने।

- बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा १७क को उपदफा १७क२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी ऐनको दफा १६ को उपदफा १६.६ बमोजिम अनुमति प्राप्त गरी बीउ बिजन नियमावलीको नियम २८ को उपनियम (२) बमोजिम देहायका कार्य गर्ने निजी स्तरका बीउ बिजन निरीक्षकको सेवा शुल्क देहाय बमोजिम कायम गर्ने।
क. खेत निरीक्षण शुल्क : रु ३२० प्रति हेक्टर (प्रति पटक)
ख. बीउ नमूना संकलन शुल्क: रु २१४ प्रति नमूना
ग. निरीक्षकलाई सम्बन्धित संस्थाले उपलब्ध गराउनु पर्ने दैनिक भ्रमण भत्ता: नेपाल सरकारको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको अधिकृत स्तरको कर्मचारीले पाए सरहको।
- बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा ११क.१ मा उल्लिखित बीउ बिजनको बिक्री वितरण अनुमति सम्बन्धी व्यवस्थाको कार्यान्वयनको लागि बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम ८ को खण्ड (च) तथा नियम १६ को उपनियम (१) बमोजिम समितिले सञ्चालन गर्ने परीक्षाको पाठ्यक्रम, परीक्षामा सहभागी हुने व्यक्तिको न्यूनतम योग्यता, परीक्षाको किसिम तथा सञ्चालन प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुने र सो परीक्षा समितिको सचिवालयले मर्यादितरूपमा सञ्चालन र व्यवस्थापन गरी प्रत्येक आ.व. मा उतिर्ण प्रशिक्षार्थीको विवरण अनुमोदनको लागि समितिमा पेश गर्ने।

क. परीक्षाको पाठ्यक्रम:

क्र.सं.	तालिमको क्षेत्र	विषयवस्तुहरू
१.	नेपालमा बीउ बिजनको वर्तमान अवस्था, समस्या र चुनौती तथा समाधानका उपाय	बीउको आपूर्ति अवस्था, बीउको आयात निर्यात, बीउ प्रतिस्थापन दर, नेपालमा सूचीकृत बीउ बिजनका जातहरू, मुख्य समस्या, चुनौतीहरू र समाधानका उपायहरू
२.	बीउको परिचय र गुणस्तरीय बीउका गुणहरू	बीउको परिभाषा (वानस्पतिक तथा ऐनले परिभाषित गरे अनुसार), बीउ र अन्नमा भिन्नता, बीउका विभिन्न भागहरू, बीउको महत्व, असल बीउका गुणहरू (जातीय शुद्धता, भौतिक शुद्धता, चिस्यान, ओजस, उमारशक्ति, १००० दानाको तौल, बीउको स्वास्थ्य, बीउको समानता आदि)
३.	बीउ उत्पादनका सामान्य सिद्धान्तहरू	आनुवंशिक सिद्धान्त, बाली विज्ञानका सिद्धान्त
४.	बीउको स्तर, बीउको तथा जातको प्रकार	प्रजनन, मूल, प्रमाणित तथा उन्नत बीउ, अर्थोडक्स तथा रिक्वाल्सिटेन्ट बीउ, एक दलिय र दुई दलिय बीउ, उन्नत जात, स्वयंसेचित परसेचित (OP), हाईब्रिड, GMO -परिभाषा, GMO नियमन सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था, GMO बीउले कृषि क्षेत्रमा पार्न सक्ने प्रभावहरू
५.	बीउ बिजनका किसिम वा जात सूचित वा पञ्जीकरण गर्ने प्रक्रिया	हालसम्म सूचित तथा पञ्जीकृत भएका जातहरू, सुचीबाट हटाइएका जातहरू, बीउ बिजनका जातहरू सूचित वा पञ्जीकरण गर्ने प्रक्रिया, बीउ बीजनको अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता सम्बन्धी व्यवस्था
६.	बीउ बिजन बिक्री वितरण अनुमतिपत्र लिने प्रक्रिया तथा तत् सम्बन्धी अन्य व्यवस्था	बीउ बिजन बिक्री वितरण अनुमतिपत्र लिने सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्था, अनुमतिपत्र प्राप्त, आवश्यक कागजात, अनुमतिपत्रको ढाँचा, नवीकरण तथा खारेजी, क्षतिपूर्ति सम्बन्धी व्यवस्था

क्र.सं.	तालिमको क्षेत्र	विषयवस्तुहरू
७.	बीउ विजन सम्बन्धी नीतिगत तथा कानुनी व्यवस्था	बीउ विजन नीति, २०५६, बीउ विजनको दिर्घकालीन सोच (२०१३-२०२५), बीउ विजन ऐन, २०४५, बीउ विजन नियमावली, २०८१, बीउ विजनसँग सम्बन्धित सम्बन्धित विभिन्न निर्देशिका/कार्यविधि/मापदण्डहरू
८.	बीउ विजनको उत्पादन, आयात तथा निर्यात	बीउ विजनको उत्पादन, आयात तथा निर्यात प्रक्रिया, बीउ विजन आयातको अवस्था, आयात निर्यातका लागि पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू
९.	बीउ बाली खेत निरीक्षण तथा प्रमाणीकरण प्रक्रिया	बीउ विजन गुणस्तर नियन्त्रणका प्रावधानहरू, गुणस्तर नियन्त्रण पद्धति (प्रमाणिकरण पद्धति र यथार्थ संकेतपत्र पद्धति), विभिन्न स्तरका बीउका ट्यागहरू सम्बन्धी जानकारी, बीउ बाली खेत स्तरका मापदण्ड, बीउ स्तरका मापदण्ड
१०.	बीउ विजनको लट निर्माण तथा नमूना संकलन	लटको परिभाषा, लट बनाउदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू, लटको संकेत राख्ने विधि, बीउ नमूनाको परिभाषा, बीउ नमूनाका किसिम, नमूना लिने साधन, बीउको लटबाट प्राथमिक नमूना लिने तरिका तथा विधि, नमूना लिदा ध्यान दिने कुराहरू
११.	बीउ विजनको प्रशोधन भण्डारण तथा बजारीकरण	बीउ प्रशोधन (परिभाषा, बीउ प्याकेजिङ, बीउ उपचार, ग्रेडिङ गर्ने, सुकाउने, सरसफाई गर्ने, भण्डारण गर्ने), बीउ भण्डारणमा प्रभाव पार्ने तत्वहरू तथा सुरक्षित बीउ भण्डारणका तरिकाहरू
१२.	बीउ विजनमा संलग्न विभिन्न सरोकारवालाहरूको भूमिका तथा बीउ विजन प्रवर्द्धनमा भएका प्रयासहरू	बीउ विजन उत्पादन तथा कारोबारका संलग्न विभिन्न निकायहरू, तिनीहरूको भूमिका तथा कर्तव्य, बीउ विजन प्रवर्द्धनमा भएका प्रयासहरू (भौतिक पूर्वाधार निर्माण, नीतिगत व्यावस्था, प्रोत्साहन अनुदान, DESIS, DESES बीउ वासलात)

ख. परीक्षामा सहभागी हुने व्यक्तिको न्यूनतम योग्यता: नेपाली नागरीक, अठार वर्ष उमेर पुगेको र कम्तिमा १० कक्षा उत्तिर्ण भएको।

ग. परीक्षा किसिम:

क्र.सं.	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या“ अंक	समय
१.	१००	४०	बहुवैकल्पिक प्रश्न (विकल्प ४)	१००“१ अंक	९० मिनेट

घ. तालिम अवधि: कम्तीमा ३ कार्य दिन

राष्ट्रिय बीउ विजन समितिको ७१ औं तथा ७२ औं बैठकका निर्णयहरू मिति: २०८१ फाल्गुण ८ गते

मुख्य मुख्य निर्णयहरूका सारंश

- बीउ विजन ऐन, २०४५ को दफा ११ तथा बीउ विजन नियमावली, २०८१ को नियम १० को उपनियम (१) को खण्ड (ख) बमोजिम पञ्जीकृत बीउ विजनको रूपमा तोक्ने प्रयोजनार्थ बीउ विजन नियमावली, २०८१ को नियम ९ को उपनियम (३) अनुसार दर्ताका लागि विभिन्न निकायबाट नियमावलीको नियम ९ को उपनियम (१) को खण्ड (ड) बमोजिम पेश भएका स्याउ, एभोकाडो, मेकाडेमिया नट, सुन्तला, जुनार र कागती बालीका स्थानीय जातहरूको दर्तासम्बन्धमा उपसमितिको बैठकमा छलफल गर्दा देहाय बमोजिम गर्ने।

तपसिल

स्याउ, एभोकाडो, मेकाडेमिया नट, सुन्तला, जुनार र कागती बालीका बालीका स्थानीय जातहरू

प्रस्तावक	बाली	बालीको किसिम	प्रस्तावित जातको नाम	Yield	Chilling Requirement	सिफारिस क्षेत्र	उपसमितिको निर्णयको संक्षिप्त व्यहोरा
राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्र, कीर्तिपुर, काठमाडौं / शितोष्ण बागवानी विकास केन्द्र, मुस्ताङ	स्याउ	स्थानीय	गोल्डेन डेलिसियस (Golden Delicious)	8.51 t/ha	१०००-१५०० घण्टा	समुद्री सतहदेखि २०००-३२०० मि. उचाई सम्मको शितोष्ण हावापानी भएको क्षेत्र	- मेकाडेमिया नटको प्रस्तावित जातको नाम सम्बन्धमा प्रस्तावक निकायबाट पेश गरिएको नाम मालेपाटन मेकाडेमिया - १ को सट्टा उक्त जातलाई मालेपाटन मेकाडेमिया (Malepatan Mecadamia) को नामबाट दर्ता प्रक्रिया अगाडि बढाउने - पेश गरिएका स्याउ, एभोकाडो र मेकाडेमिया नट बालीका स्थानीय जातहरू (स्याउ-गोल्डेनडेलिसियस (Golden Delicious), रेडडेलिसियस) Red Delicious, रोयलडेलिसियस) Royal Delicious, रिचारेडडेलिसियस) Rich A Red Delicious, एभोकाडो-हास (Hass), रिड (Reed), इटिन्जर (Ettinger) र मेकाडेमिया नट - मालेपाटन मेकाडेमिया (Malepatan Mecadamia) लाई बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा ५ को उपदफा ५.५ र बिजन नियमावली, २०८१ को नियम ९ को उपनियम (३) अनुसार दर्ता गरी सोही ऐनको दफा ११ तथा नियमावलीको नियम १० को उपनियम (१) को खण्ड (ख) बमोजिम पञ्जीकृत बीउ बिजनको रूपमा तोकन उपयुक्त देखिएको हुँदा बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा (३) बमोजिमको राष्ट्रिय बीउ बिजन समिति समक्ष दर्ताका लागि सिफारिस गर्ने
		स्थानीय	रेडडेलिसियस (Red Delicious)	8.51 t/ha	१०००-१५०० घण्टा	समुद्री सतहदेखि २०००-३२०० मि. उचाई सम्मको शितोष्ण हावापानी भएको क्षेत्र	
		स्थानीय	रोयल डेलिसियस (Royal Delicious)	8.51 t/ha	१०००-१५०० घण्टा	समुद्री सतहदेखि २०००-३२०० मि. उचाई सम्मको शितोष्ण हावापानी भएको क्षेत्र	
		स्थानीय	रिचारेड डेलिसियस (Rich A Red Delicious)	8.51 t/ha	१०००-१५०० घण्टा	समुद्री सतहदेखि २०००-३२०० मि. उचाई सम्मको शितोष्ण हावापानी भएको क्षेत्र	
कृषि अनुसन्धान केन्द्र, पाखीवास, धनकुटा	एभोकाडो	स्थानीय	हास (Hass)	50-60 Kg/tree		समुद्री सतहदेखि ८००-१६०० उचाई सम्मका क्षेत्रहरू	
			रिड (Reed)	85-90 Kg/tree		समुद्री सतहदेखि ८००-१६०० उचाई सम्मका क्षेत्रहरू	
			इटिन्जर (Ettinger)	110-115 Kg/tree		समुद्री सतहदेखि ८००-१६०० उचाई सम्मका क्षेत्रहरू	
बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, मालेपाटन, पोखरा	मेकाडेमियानट	स्थानीय	मालेपाटन मेकाडेमिया-१ (Malepatan Macadamia-1)	4-5 t/ha (20-25 kg/tree)		समुद्री सतहदेखि १३०० मि उचाई सम्मका क्षेत्रहरू	

प्रस्तावक	बाली	बालीको किसिम	प्रस्तावित जातको नाम	Yield	Chilling Requirement	सिफारिस क्षेत्र	उपसमितिको निर्णयको संक्षिप्त व्यहोरा
राष्ट्रिय सुन्तलाजात अनुसन्धान कार्यक्रम, पारिपाल्ले, धनकुटा	सुन्तला	स्थानीय	सिक्किमे स्थानीय सुन्तला (Sikkime Local Mandarin Orange) NCRP-12	23 t/ha		समुद्री सतहदेखि १०००-१६०० मि उचाई सम्मका मध्य पहाडी क्षेत्रहरू	सुन्तला, जुनार र कागती बालीका जातहरू क्रमशः सिक्किमेस्थानीयसुन्तला (Sikkime Local Mandarin Orange) NCRP-12, धनकुटास्थानीयजुनार (Dhankuta Local Sweet Orange) NCRP-34 र पन्त-१ (Panta-1) NCRP-54 को सम्बन्धमा प्रस्तावक निकायले प्रस्तावित जातहरू स्थानीय जात हुनका लागि आवश्यक कम्तिमा ५० वर्षको इतिहास सम्बन्धित विवरण खुल्ने कागजात समावेश गरी पुनः पेश गर्ने वा जात दर्ताका लागि बीउ बिजन नियमावली, २०८१ मा उपलब्ध अन्य व्यवस्थाहरू मध्ये उपयुक्त व्यवस्था छनौट गरी सोही व्यवस्था अनुसार पुनः सम्बन्धित प्रस्तावकले प्रस्ताव पेश गर्ने।
राष्ट्रिय सुन्तलाजात अनुसन्धान कार्यक्रम, पारिपाल्ले, धनकुटा	जुनार	स्थानीय	धनकुटा स्थानीय जुनार (Dhankuta Local Sweet Orange) NCRP-34	23.47 t/ha		समुद्री सतहदेखि १०००-१६०० मि उचाई सम्मकानेपालको पूर्वी क्षेत्र (धनकुटा वरीपरी)	
राष्ट्रिय सुन्तलाजात अनुसन्धान कार्यक्रम, पारिपाल्ले, धनकुटा	कागती	स्थानीय	पन्त-१ (Panta-1) NCRP-54	6.15 t/ha		समुद्री सतहदेखि ८०० मि उचाई सम्मका तराइका माथिल्लो भाग, भित्रि मधेश, टार, नदीकिनारका क्षेत्रहरू	

- बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा ११ तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम १० को उपनियम (१) को खण्ड (ख) बमोजिम पञ्जीकृत बीउ बिजनको रूपमा तोक्ने प्रयोजनार्थ बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम ९ को उपनियम (३) अनुसार दर्ताका लागि विभिन्न निकायबाट नियमावलीको नियम ९ को उपनियम (१) को खण्ड (ग) बमोजिम पेश भएका नेपालमा विकास भएका जुनार र सुन्तला बालीका जातहरूको दर्ता सम्बन्धमा देहाय बमोजिम गर्ने:

क. नेपालमा विकास भएका सुन्तला र जुनार बालीका जातहरू

प्रस्तावक	बाली	बालीको किसिम	प्रस्तावित जातको नाम	जात विकास गर्ने संस्था/देश	Yield (t/ha)	सिफारिस क्षेत्र
राष्ट्रिय सुन्तलाजात अनुसन्धान कार्यक्रम, पारिपाल्ले, धनकुटा	सुन्तला	नेपालमा विकास भएका अन्य बाली	पारिपाल्ले अगौटे सुन्तला-२	राष्ट्रिय सुन्तलाजात अनुसन्धान कार्यक्रम, पारिपाल्ले, धनकुटा	१५.४८	समुद्री सतहदेखि १०००-१६०० मि उचाई सम्मका कोशी प्रदेशका मध्य पहाडी क्षेत्रहरू

प्रस्तावक	बाली	बालीको किसिम	प्रस्तावित जातको नाम	जात विकास गर्नेसंस्था/देश	Yield (t/ha)	सिफारिस क्षेत्र
राष्ट्रिय सुन्तलाजात अनुसन्धान कार्यक्रम, पारिपाल्ले, धनकुटा	जुनार	नेपालमा विकास भएका अन्य बाली	पाइनेपल (Pineapple) NCRP-86	राष्ट्रिय सुन्तलाजात अनुसन्धान कार्यक्रम, पारिपाल्ले, धनकुटा	१९.५	समुद्री सतहदेखि १०००-१६०० मि उचाई सम्मका नेपालको पूर्वी भाग(धनकुटा आसपास)
		नेपालमा विकास भएका अन्य बाली	वाशिङ्टन नेभल (Washington Navel) NCRP-23		१८.१९	समुद्री सतहदेखि १०००-१६०० मि उचाई सम्मका नेपालको पूर्वी भाग(धनकुटा आसपास)
		नेपालमा विकास भएका अन्य बाली	भ्यालेन्सियालेट (Valencia Late) NCRP-87		२८.११	समुद्री सतहदेखि १०००-१६०० मि उचाई सम्मका नेपालको पूर्वी भाग(धनकुटा आसपास)

ख. नेपालमा विकास भएका स्याउ बालीका जातहरू

प्रस्तावक	बाली	बालीको किसिम	प्रस्तावित जातको नाम	जात विकास गर्ने देश वा संस्था	Yield (t/ha)	सिफारिस क्षेत्र	उसमितिको निर्णयको संक्षिप्त व्यहोरा
बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, राजीकोट, जुम्ला	स्याउ	नेपालमा विकास भएका अन्यबाली	स्टार क्रिमसन डेलिसियस Starkrimson Delicious	बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, राजीकोट, जुम्ला	१९.४३	समुद्री सतहदेखि १५००-२७०० मि. उचाई सम्मका क्षेत्रहरू	पेश गरिएका स्याउ बालीका जातहरूलाई बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा ५ को उपदफा ५.५ र बिजन नियमावली, २०८१ को नियम ९ को उपनियम (३) अनुसार दर्ता गरी सोही ऐनको दफा ११ तथा नियमावलीको नियम १० को उपनियम (१) को खण्ड (ख) बमोजिम पञ्जीकृत बीउ बिजनको रूपमा तोकन उपयुक्त देखिएको हुँदा बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा (३) बमोजिमको राष्ट्रिय बीउ बिजन समिति समक्ष दर्ताका लागि सिफारिस गर्ने।
		नेपालमा विकास भएका अन्यबाली	ब्राइट एण्ड अर्ली (Bright and Early)		१४.४८	समुद्री सतहदेखि १५००-२७०० मि. उचाई सम्मका क्षेत्रहरू	
		नेपालमा विकास भएका अन्यबाली	स्टार्कस्पर गोल्ड (Stark Spur Gold)		१७.४१	समुद्री सतहदेखि १५००-२७०० मि. उचाई सम्मका क्षेत्रहरू	

- बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा १५ख. बमोजिम मुल वा स्रोत बीउको अनुमति दिने प्रयोजनको लागि बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २१ को उपनियम (१) को खण्ड (क) को व्यवस्था अनुसार निजी स्तरमा आलु बालीको मुल वा स्रोत बीउ उत्पादन गर्न चाहने व्यक्ती वा संस्थालाई मुल वा स्रोत बीउ उत्पादनका लागि अनुमति पत्र प्रदान गर्न **अनुसूची-१** बमोजिमको प्राविधिक मापदण्ड स्वीकृत गर्ने। साथै, बीउ बिजन ऐनको दफा १५ड बमोजिम प्रदेश कानून बमोजिम आफ्नो प्रदेश भित्र कार्यक्षेत्र रहने गरी आलु बालीको मुल वा स्रोत बीउ उत्पादन अनुमति पत्र प्रदान गर्दा समेत यस समितिबाट स्वीकृत यसै मापदण्डको आधारमा गर्ने।
- जातीय विकास तथा सम्बर्द्धन कार्यका लागि बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २१ को प्रक्रिया पुरा गरी अनुसूची-१८ बमोजिमको जनशक्ति तथा पुर्वाधार समेत पूरा गरेको देखिएको हुँदा निम्न संस्था/ निकायहरूलाई बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा १५घ. को उपदफा १५घ.२ तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २१ को उपनियम (३) बमोजिम जातीय विकास तथा सम्बर्द्धन अनुमति पत्र दिने।
- क. सि.जि.एन.एस. सिड्स प्रा.लि., कोशी गाउँपालिका-३, सुनसरी (तरकारी बाली)।
- बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा १५ग. को उपदफा १५ ग.२ तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २१ को उपनियम (३) बमोजिम वर्णशंकर बीउ उत्पादन अनुमति पत्र प्रदान गर्ने।
- क. नमूना एकीकृत सहकारी खेती बीउ उत्पादन समूह, गौरादह गाउँपालिका -५, झापा (धान र मकै बाली)
- ख. एग्रो नाइन कम्पनी प्रा.लि., माडी नगरपालिका- ५, चितवन (धान र मकै बाली)

अनुसूची-१

आलु बालीको मुल वा स्रोत बीउ उत्पादन अनुमतिका लागि प्राविधिक मापदण्ड

(बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २१ को उपनियम (१) को खण्ड (क) सँग सम्बन्धित)

१) जनशक्ति:

- क) मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थाबाट कृषि विषयमा कम्तिमा स्नातक गरेको प्राविधिक (बाली अवधि भरको लागि आंशिक वा पूर्णकालिन) कम्तिमा १ जना
- ख) मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थाबाट कम्तिमा नायव प्राविधिक सहायकको योग्यता पुगेको प्राविधिक (आंशिक वा पूर्णकालीन) कम्तिमा १ जना

२) आवश्यक न्यूनतम मेशिनरी तथा पूर्वाधारहरू:

क्र.सं.	विवरण	शर्त	अनिवार्य	ऐच्छिक
१.	जग्गा	आफ्नो वा भाडामा लिएको	√	
२.	Curing Shed	छानो सहितको, संभव भएसम्म सिमेन्टको भुँईं भएको र बढीमा ६० मेस साइजको इन्सेक्ट नेटले बारेको।		√
३.	भण्डारण घर	आफ्नो वा भाडामा लिएकोरस्टिक स्टोर, कोल्ड स्टोरवा लामो समयसम्म बीउ आलु राख्न सकिने अन्य स्टोरहरू।	√	
४.	ग्रेडिङ मेशिन			√
५.	बोरा सिलाउने मेशिन		√	
६.	थर्मोमिटर र हाइग्रोमिटर	भण्डारण गृहको तापक्रम र सापेक्षिक आद्रताको मापन।	√	
७.	तौलने मेशिन		√	
८.	बीउ उपचारका उपकरण/सामग्रीहरू	Dipping tank, sprayer etc.		√
९.	बोरामा लेवलिंग	बोराको बाहिर सम्पूर्ण विवरणहरू खुलेको	√	

३) अन्य आवश्यक शर्त तथा मापदण्ड:

- संस्थाको कानूनी हैसियत खुल्ने कागजात (दर्ता कर चुक्ता पान वा भ्याट प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि)
- बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को अनुसूची १२ बमोजिम बीउ बिजन विक्री वितरण अनुमतिपत्रको प्रतिलिपि
- आवेदक कृषक समूह वा सहकारी भए संस्थाको निर्णयको प्रतिलिपि
- गत वर्ष तथा यस वर्षको बीउ उत्पादन विवरण तथा बीउ उत्पादन कार्ययोजना

- जात अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता उपसमितिको मिति २०८१/११/८ मा बसेको बैठकको सिफारिस समेतको आधारमा देहाय बमोजिमको विवरण भएका स्याउ, एभोकाडो, मेकाडेमिया नट बालीका स्थानीय जातहरूलाई बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा ५ को उपदफा ५.५ तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम ९ को उपनियम (३)ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी दर्ता गर्ने। साथै, दर्ता गरिएका निम्न विवरण भएका स्याउ, एभोकाडो, मेकाडेमिया नटबालीका स्थानीय जातहरूलाई बिजन ऐन, २०४५ को दफा ११ एवम् बीउ बिजन नियमावलीको नियम १० को उपनियम (१) को खण्ड (ख) बमोजिम पञ्जीकृत बीउ बिजनको रूपमा तोक्न कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयमा सिफारिस गर्ने।

तपसिल

क्र.स.	बाली	बालीको किसिम	जातकोनाम	Yield	सिफारिस क्षेत्र	प्रस्तावक
१.	स्याउ	स्थानीय	गोल्डेनडेलिसियस (Golden Delicious)	8.51 t/ha	समुद्री सतहदेखि २०००-३८०० मि. उचाई सम्मको शितोष्ण हावापानी भएको क्षेत्र	राष्ट्रिय
२.	स्याउ	स्थानीय	रेडडेलिसियस (Red Delicious)	8.51 t/ha	समुद्री सतहदेखि २०००-३८०० मि. उचाई सम्मको शितोष्ण हावापानी भएको क्षेत्र	फलफूल विकास केन्द्र, कीर्तिपुर,
३.	स्याउ	स्थानीय	रोयलडेलिसियस (Royal Delicious)	8.51 t/ha	समुद्री सतहदेखि २०००-३८०० मि. उचाई सम्मको शितोष्ण हावापानी भएको क्षेत्र	काठमाडौं शितोष्ण बागवानी विकास केन्द्र, मुस्ताङ
४.	स्याउ	स्थानीय	रिचरेडडेलिसियस (Rich A Red Delicious)	8.51 t/ha	समुद्री सतहदेखि २०००-३८०० मि. उचाई सम्मको शितोष्ण हावापानी भएको क्षेत्र	
५.	एभोकाडो	स्थानीय	हास (Hass)	50-60 Kg/tree	समुद्री सतहदेखि ८००-१६०० उचाई सम्मका क्षेत्रहरू	कृषि अनुसन्धान केन्द्र, पाखीवास, धनकुटा
६.	एभोकाडो	स्थानीय	रिड (Reed)	85-90 Kg/tree	समुद्री सतहदेखि ८००-१६०० उचाई सम्मका क्षेत्रहरू	
७.	एभोकाडो	स्थानीय	इटिन्जर (Ettinger)	110-115 Kg/tree	समुद्री सतहदेखि ८००-१६०० उचाई सम्मका क्षेत्रहरू	
८.	मेकाडेमियानट	स्थानीय	मालेपाटन मेकाडेमिया (Malepatan Mecedamia)	4-5 t/ha (20-25 kg/tree)	समुद्री सतहदेखि १३०० मि उचाई सम्मका क्षेत्रहरू।	बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, मालेपाटन, पोखरा

- जात अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता उपसमितिको मिति २०८१/११/८ र ९ मा बसेको बैठकको सिफारिस समेतको आधारमा देहाय बमोजिमको विवरण भएका सुन्तला र स्याउबालीका नेपालमा विकास गरिएको जातहरूलाई बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा ५ को उपदफा ५.५ तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम ९ को उपनियम (३)ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी दर्ता गर्ने। साथै, दर्ता गरिएका निम्न विवरण

भएकासुन्तला र स्याउ बालीका नेपालमा विकास गरिएका जातहरूलाई बिजन ऐन, २०४५ को दफा ११ एवम् बीउ बिजन नियमावलीको नियम १० को उपनियम (१) को खण्ड (ख) बमोजिम पञ्जीकृत बीउ बिजनको रूपमा तोक्न कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयमा सिफारिस गर्ने।

नेपालमा विकास गरिएको सुन्तला बालीको जात

क्र.स.	बाली	बालीको किसिम	प्रस्तावित जातको नाम	जात विकास गर्ने संस्था/देश	Yield (t/ha)	सिफारिस क्षेत्र	प्रस्तावक
१.	सुन्तला	नेपालमा विकास भएका अन्यबाली	पारिपाल्ले अगौटे सुन्तला-२	राष्ट्रिय सुन्तलाजात अनुसन्धान कार्यक्रम, पारिपाल्ले, धनकुटा	15.48	समुद्री सतहदेखि १०००-१६०० मि उचाई सम्मका कोशी प्रदेशका मध्य पहाडी क्षेत्रहरू	राष्ट्रिय सुन्तलाजात अनुसन्धान कार्यक्रम, पारिपाल्ले, धनकुटा

नेपाल विकास गरिएका स्याउ बालीका जातहरू

क्र.स.	बाली	बालीको किसिम	प्रस्तावित जातको नाम	जात विकास गर्ने देश वा संस्था	Yield (t/ha)	सिफारिस क्षेत्र	प्रस्तावक
१.	स्याउ	नेपालमा विकास भएका अन्यबाली	स्टारक्रिमसन डेलिसियस (Starkrimson Delicious)	बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, राजीकोट, जुम्ला	19.43	समुद्री सतहदेखि १५००-२७०० मि. उचाई सम्ममा क्षेत्रहरू	बागवानी अनुसन्धान केन्द्र, राजीकोट, जुम्ला
२.	स्याउ		ब्राइट एण्ड अर्ली (Bright and Early)		14.48	समुद्री सतहदेखि १५००-२७०० मि. उचाई सम्ममा क्षेत्रहरू	
३.	स्याउ		स्टार्कस्परगोल्ड (Stark Spur Gold)		17.41	समुद्री सतहदेखि १५००-२७०० मि. उचाई सम्ममा क्षेत्रहरू	

राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको मिति २०८२/३/११ मा बसेको ७३औँ बैठकका प्रस्ताव एवम् निर्णयहरूका सारंश

- बीउ बिजन ऐन, २०४५ (संशोधन समेत) को दफा १६ को उपदफा १६.१ बमोजिम नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारबाट बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषक नियुक्त गर्ने प्रयोजनका लागि ऐनको दफा ५ को उपदफा ५.८घ. बमोजिम बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषकको परीक्षा संचालन गर्ने सन्दर्भमा बीउ बिजन नियमावली, २०८१को नियम २५ को उपनियम (४) को व्यवस्था बमोजिम राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिबाट स्वीकृत पाठ्यक्रम तथा परीक्षा सम्बन्धी अन्य प्रबन्ध र समितिको मिति २०८१/८/२१ को बैठकबाट परीक्षा संचालन एवम् नतिजा प्रकाशन सम्बन्धमा समितिको सचिवालय(बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र)लाई प्राप्त निर्देशन र प्रत्यायोजित अधिकार अनुसार समितिको सचिवालयले नियमावलीको नियम २५ को उपनियम (१) बमोजिम परीक्षामा ऐनको दफा १६ को उपदफा १६.१ बमोजिमको योग्यता पुगेका संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको सरकारी सेवामा कार्यरत प्राविधिक कर्मचारी सम्मिलित हुन मिति २०८१/१२/२५ मा

सूचना गरी मिति २०८२/२/३१ मा संचालन गरेको परीक्षा सचिवालयले पेश गरेको परीक्षाको नतिजा सूची अनुमोदन गर्ने। साथै, परीक्षा उत्तिर्ण हुने उम्मेदवारलाई बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २६ को उपनियम (१) बमोजिम तालिम दिए पश्चात् नियमावलीको अनुसूची-२६ को ढाँचामा सम्बन्धित विषयको अनुमति पत्र प्रदान गर्न सचिवालयलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने।

- प्राविधिक उपसमितिको मिति २०८२/१/१० र जात अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता उपसमितिको मिति २०८२/२/२१ मा बसेको बैठकको सिफारिस समेतको आधारमा देहाय बमोजिमको विवरण भएको नेपालमा विकास गरिएको धान बालीको जात खुमल-१८ लाई बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा ५ को उपदफा ५.५ तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम ९ को उपनियम (३)ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी उन्मोचन गर्ने। साथै, उन्मोचन गरिएको निम्न विवरण भएको धानबालीको जात खुमल-१८ लाई बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा ११ को उपदफा ११.१ एवम् बीउ बिजन नियमावलीको नियम १० को उपनियम (१) को खण्ड (क) बमोजिम नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी सूचित बीउ बिजनको रूपमा तोक्न कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयमा सिफारिस गर्ने।

क. उन्मोचन भएको नेपालमा विकास भएको धानको जात

क्र स	बाली	जात	प्रस्ताव/आवेदन पेश गर्ने निकाय	जात विकास गर्ने निकाय र देश	प्रकार	सिफारिस वर्ष	उत्पादकत्व (के जी/हे)	पाक्ने अवधि (दिन)	सिफारिस क्षेत्र
१.	धान	खुमल-१८	राष्ट्रिय बाली प्रजनन तथा आनुवंशिक अनुसन्धान केन्द्र, खुमलटार, ललितपुर	राष्ट्रिय बाली प्रजनन तथा आनुवंशिक अनुसन्धान केन्द्र, खुमलटार, ललितपुर	खुला सेचित	२०८२ (२०२५)	५२००	१४५	समुद्री सतहबाट ७५० देखि १५०० मिटर उचाई सम्मका मध्य पहाडी क्षेत्रका सिचित भुभागहरू

- जात अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता उपसमितिको मिति २०८२/२/२५ मा बसेको बैठकको सिफारिस समेतको आधारमा देहाय बमोजिमको विवरण भएको निबुवा बालीको नेपालमा विकास गरिएका जातलाई बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा ५ को उपदफा ५.५ तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम ९ को उपनियम (३) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी दर्ता गर्ने। साथै, दर्ता गरिएका निम्न विवरण भएको निबुवा बालीको नेपालमा विकास गरिएका जातहरूलाई बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा ११ एवम् बीउ बिजन नियमावलीको नियम १० को उपनियम (१) को खण्ड (ख) बमोजिम पञ्जीकृत बीउ बिजनको रूपमा तोक्न कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयमा सिफारिस गर्ने।

ख. दर्ता भएको नेपालमा विकास गरिएको निबुवाको जात

क्र स	बाली	दर्ता/पञ्जीकरण विधि	जात अनुमोदन, उन्मोचन र दर्ता उपसमितिबाट सिफारिस जातको नाम	समितिबाट कायम गरिएको जातको नाम	जात विकास गर्ने संस्था/देश प्रस्तावक	उत्पादकत्व (मे.ट/हे.)	सिफारिस वर्ष	सिफारिस क्षेत्र
१.	निबुवा	नेपाल माविका सभएका अन्यबाली	पारिपाल्ले सुनौलो कागती	पारिपाल्ले सुनौलो निबुवा*	राष्ट्रिय सुन्तलाजात अनुसन्धान कार्यक्रम, पारिपाल्ले, धनकुटा	२०-३०	२०८२ (२०२५)	समुन्द्र सतहदेखि ८०० मि. उचाई सम्मको तराइ, भित्री मधेश, बेसी र नदी किनार

*= निबुवाको यो जात पूर्वी नेपालको कोशी प्रदेश र आसपासका क्षेत्रमा ठूलो कागतीका नामले पनि चिनिने गरेको पाइन्छ।

- बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम ९ को उपनियम (१) को खण्ड (ग) बमोजिम प्राथमिकता प्राप्त बाली बाहेक अन्य बालीका नेपालमा विकास गरिएका तथा नेपाल भित्र कारोबार हुने आयातित तरकारी बालीको बीउ बिजनको किसिम वा जातको दर्ताका लागि नियमावलीको अनुसूची-४ को बीउ बिजनका किसिम वा जात दर्ता गर्न संलग्न गर्नु पर्ने आवश्यक कागजातहरूको विवरण सूचीको बुँदा नं. ४ बमोजिम प्रस्तावक निकायले गर्नु पर्ने कम्तिमा एक मौसम परीक्षणका लागि आवश्यक अध्ययन परीक्षण प्रोटोकलको मस्यौदा तयार गरी नेपालमा विकास हुने तथा आयातित तरकारीका बीउ बिजनको अध्ययन परीक्षण प्रोटोकल, २०८२ लाई संशोधन सहित अनुसूची-२ बमोजिमको नेपालमा विकास हुने तथा आयातित तरकारीका बीउ बिजनको अध्ययन परीक्षण मापदण्ड, २०८२ को रूपमा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम ४ को उपनियम (२) को खण्ड (क) को व्यवस्था एवम् नियमावलीको अनुसूची-४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी स्वीकृत गर्ने।
- बीउ बिजन ऐन, २०४५ तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ बमोजिम बीउ बिजनको गुणस्तर निर्धारण, नियन्त्रण तथा नियमनका लागि आवश्यक बीउ प्रमाणीकरण, बीउ परीक्षण, बीउको नमूना संकलन, बीउको जफत सम्बन्धी मापदण्डलाई बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा ५ को उपदफा ५.४ र दफा ८.१.२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी स्वीकृत गर्ने प्रस्ताव उपर छलफल गर्दा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम ६ को उपनियम (१) बमोजिमको गुणस्तर निर्धारण तथा व्यवस्था उपसमितिको मिति २०८२/३/१० मा बसेको बैठकको सिफारिस बमोजिम समितिको सचिवालयले गुणस्तर निर्धारण तथा व्यवस्था उपसमितिमा समेत छलफल गरी तयार गरेका बीउ बिजन प्रमाणीकरण मापदण्ड, २०८२, बीउ बिजन परीक्षण मापदण्ड, २०८२, बीउ बिजनको नमूना संकलन मापदण्ड, २०८२ र बीउ बिजनको जफत तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०८२ उपर १५ दिन भित्र आवश्यक प्रतिक्रिया एवम् पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका लागि सात वटै प्रदेशका कृषि विषय हेर्ने मन्त्रालय, प्रदेश बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, बीउ बिजन प्रयोगशाला र एकीकृत कृषि प्रयोगशालामा पठाउने। उपरोक्तानुसारका निकायबाट प्राप्त सुझाव तथा प्रतिक्रियालाई समावेश गरी सचिवालयले मापदण्डको मस्यौदा पुनः गुणस्तर निर्धारण तथा व्यवस्था उपसमिति मार्फत स्वीकृतिका लागि समिति समक्ष पेश गर्ने।

राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको ७४ औं बैठकका निर्णयहरूको सारंश

- बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २१ को प्रक्रिया पुरा गरी अनुसूची-१७ बमोजिमको जनशक्ति तथा पुर्वाधार समेत पूरा गरेको इन्टर नेपाल एग्रोभेट कम्पनी प्रा.ली., भरतपुर महानगरपालिका-२, चितवनलाई बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा १५.ग को उपदफा १५.ग२ तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २१ को उपनियम (३) बमोजिम धान र मकै बालीको वर्णशंकर बीउ उत्पादन अनुमति प्रदान गर्ने।
- राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको बैठकले निर्धारण गरेको खाद्यान्न बालीको मुल वा स्रोत बीउ उत्पादनका लागि प्राविधिक मापदण्ड पुरा गरेको देखिएको हुँदा कञ्चन बीउ उत्पादन उद्योग प्रा.लि., मेचिनगर नगरपालिका-१०, झापा र साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि., करैयामाई गाउँपालिका-५, बारालाई बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा १५.ख को उपदफा १५.ख२ तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ को नियम २१ को उपनियम (३) बमोजिम खाद्यान्न बालीको वर्णशंकर बीउ उत्पादन अनुमति प्रदान गर्ने।
- हाल प्रदेशबाट जारी भएका बीउ बिजन ऐनका प्रावधानहरू सङ्घीय बीउ बिजन ऐनसँग बाझिएको कारण कार्यान्वयनमा जटिलता हुनुको साथै सरोकारवाला व्यक्ती/निकाय/संस्थालाई समेत समस्या परेको महसुस गरिएकोले प्रदेश बीउ बिजन ऐन सङ्घीय बीउ बिजन ऐन, २०४५ सँग नबाझिने गरी तर्जुमा वा संशोधन वा जारी गर्न तर्फ विशेष पहल हुन कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय मार्फत सबै प्रदेशका मुख्यमन्त्री तथा

प्रदेश मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा अनुरोध गर्ने।

- नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्बाट बीउ विजन नियमावली, २०८१ को नियम ९ को उपनियम १ को खण्ड (क) र (च) बमोजिम जात उन्मोचन/पुन उन्मोचन/दर्ता, खण्ड (ग) बमोजिम नेपालमा विकास गरिएका जातको दर्ता तथा खण्ड (ङ) बमोजिम स्थानीय बालीको जात दर्ताका लागि ऐनको दफा ३ को बमोजिमको राष्ट्रिय बीउ विजन समिति समक्ष प्रस्ताव पेश गर्नुपूर्व अनिवार्य रूपमा नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्बाट प्रस्तावित जातको नाम, सिफारिस क्षेत्र, सिफारिस गर्नपर्ने कारण लगायतका विवरण उल्लेख गरी समितिको सचिवालयमा जातको प्रस्ताव पेश गर्ने।
- मिति २०८२/११/१२ को राष्ट्रिय बीउ विजन समितिबाट दर्ता भई कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय (माननीय मन्त्रिस्तर) को मिति २०८१/११/२७ को निर्णयबाट पञ्जीकृत भएको स्याउको नेपालमा विकास गरिएको स्याउको जात Bright and Early को नाम Bright N Early जातको नाम संशोधन गर्ने। नेपालमा विकास भएका स्याउका जातहरू (स्टारक्रिमसन डेलिसियस-Starkrimson Delicious, ब्राइट एन अर्ली-Bright N Early, स्टार्क स्पर गोल्ड Stark Spur Gold) को कायम गरिएको १५००-२७०० मिटर सिफारिस क्षेत्रलाई संशोधन गरी समुद्री सतहबाट २०००-३००० मिटर उचाई सम्मका शितोष्ण हावापानी भएका क्षेत्रहरू कायम गर्ने गरी संशोधन गर्ने।
- नेपालमा विकास भएका जातहरूको प्रवर्द्धन गरी कृषक माझ गुणस्तरीय बीउ विजनको आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउन कृषि विभाग, हरिहरभवन, ललितपुरबाट Digitally Enabled Seed Management System (DESES) मार्फत सङ्घ, प्रदेश र संचालन हुने बीउ विजन उत्पादन, आपूर्ति तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम कार्यान्वयनका क्रममा बासलातको तयारी तथा बीउ विजनको वितरण प्रणाली सम्बन्धमा सम्बद्ध निकायको सरोकारका विषयमा सम्बोधन आगामी वर्ष कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि स्वीकृत गरिने कार्यक्रम संचालन कार्यविधिमा गर्ने गरी कृषि विभाग, हरिहरभवन, ललितपुरले यस सम्बन्धमा पहलकदमी लिन अनुरोध गर्ने।

हालसालै नेपालमा विकास भएका तथा स्थानीय एवम् रैथाने सूचीकृत तथा पञ्जिकृत भएका जातहरूको विवरण

क) खाद्यान्न बालीका जातहरू

खुमल-१८ जातको विवरण

क्र.स.	विवरण	
१.	Pedigree/Genotype	NR 11105-B-B-27
२.	Cross Parents	IR 64/ Kalo Patle
३.	सिफारिस क्षेत्र	समुन्द्र सतहबाट ७५० देखि १५०० मिटर उचाई सम्मका मध्य पहाडी क्षेत्रका सिंचित भुभागहरू
४	जातीय विवरण - Plant height (cm): 132 (105-140) - Days to flowering: 105 (96-112) - Days to maturity: 145 (130-154) - Yield (kg/ha): 5200 (4900-6500) - Effective tillers/hill: 11 (9-12) 1000 grain weight (g): 18.6 (17-24.5) - Effective grain/panicle: 120 (96-131) - Straw yield: 10.5 t/ha (7-13 t/ha) - Milling recovery %: 69.42 - Head rice %: 49.5 - Broken rice %: 20.4 - Husk %: 29 - Grain shape: Slender fine - Grain size: Long - UB ratio: 3.54 - Protein %: 9.11 - Carbohydrate %: 78.06 - Ash %: 0.57	
५.	सिफारिस गर्नुपर्ने कारणहरू	- High protein content (9.11%) - Ideal plant architecture with high iron content (2.4 mg/100 g in polished rice and 5.93 mg/100 g in brown rice), enrich in zinc (2.67 mg/100g in brown rice) - High milling (69.42%) and head rice recovery (49.5%) - High grain and straw yield. Grain yield is more than Khumal-4 and grain : straw ratio is nearly 1:1 - Good cooking quality and taste - Good yield even with older seedlings (40 days) - High protein content (9.11%)

तरहरा-२ जातको विवरण

क्र.स.	विवरण	
१.	Parentage	NR 1190/ Swana Sub 1
२.	Genotype	Tarahara cross 102
३.	सिफारिस क्षेत्र	कोशी प्रदेशका तराईका जिल्लाहरू तथा मधेश प्रदेशका सप्तरी र सिरहा जिल्ला
४.	सिफारिस गर्नुपर्ने कारणहरू	• Preferred by farmers for its fine grain rice • Medium maturity duration of 135-140 days • High no. of grains per panicle • High yielding of more than 5t/h • Very good eating quality • Moderate to tolerance to Blast and BLB • Better substitute for replacement of old varieties like Ranjeet, Sona masuli • Rapidly disseminated and adopted and widely covering rice growing areas
५.	जातीय विवरण	
	विवरण	
a	Productivity	5.231 t/ha
b	Head rice %	87.25
c	Milling recovery %	65.53
d	Brown Rice %	79.05
e	Grain shape	Fine
f	Number of grains/panicles	210
g	Number of tillers/hill	10.12
h	Number of tillers/sq.m	260
i	Number of panicles/Sq.m	198-210
j	Days to flowering	100-105
k	Days to maturity	135-140
l	Plant height (cm)	100-105
m	1000 grain weight (g)	16.5
n	Rice: LB ratio	3.74
६.	Nutritional attributes	
a	Protein %	7.16
b	Crude Ash %	0.57
c	Crude fiber %	2.37
d	Carbohydrate %	75.39
e	Amylose %	20.93
f	Iron (mg/100g)	10.64
g	Phosphorus (mg/100g)	56

क्र.स.	विवरण	
h	Gelatinization temperature	75-79 (medium)
j	Fat (%)	0.55

- **Country of Origin:** Nepal
- **Variety type:** Inbred
- **Ecosystem:** Irrigated

SN	Dus characteristics	Tarahara-2
1.	Coleoptile: color	Colorless (1)
2.	Basal leaf: leaf color	Green (1)
3.	Leaf: intensity of green color	Dark (7)
4.	Leaf: Anthocyanin coloration	Absent(1)
5.	Leaf : distribution of anthocyanin coloration	Absence (1)
6.	Leaf sheath : anthocyanin coloration	Absent (1)
7.	Leaf sheath : intensity of anthocyanin coloration	Very weak (1)
8.	Leaf: Pubescence of blade surface	Absent (1)
9.	Leaf: Auricles ..	Present (9)
10.	Leaf: Anthocyanin coloration of auricles	Colorless (1)
11.	Leaf: Collar	Absent (1)
12.	Leaf: Anthocyanin coloration of collar	Absent (1)
13.	Leaf: Ligule	Tiny (3)
14.	Leaf: Shape of ligule	Truncate (1)
15.	Leaf: Colour of ligule	White (1)
16.	Leaf: Length of blade	35 cm (5)
17.	Leaf: Width of blade	1.47 cm (Medium)
18.	Culm: Attitude (for floating rice only)	-
19.	Culm: attitude	Semi erect (3)
20.	Time of heading (50% of plants with panicles)	101-104 days (Medium)
21.	Flag leaf: Attitude of blade (early observation)	Erect (1)
22.	Spikelet: Density of pubescence of lemma	Absent (1)
23.	Male sterility	Male fertile (1)
24.	Lemma : Anthocyanin coloration of keel	Absent (1)
25.	Lemma : Anthocyanin coloration of area below apex	Absent (1)
26.	Lemma : Anthocyanin coloration of apex	Absent (1)
27.	Spikelet: Colour of stigma	White (1)
28.	Stem: Thickness	0.49 cm (Medium)
29.	Stem: Length (including panicle; excluding floating rice)	115-120 cm (Medium 5)
30.	Stem: Anthocyanin coloration of nodes	Intermediate (5)
31.	Stem: Intensity of Anthocyanin coloration of nodes	Weak (3)
32.	Stem: Intensity of Anthocyanin coloration of internodes	Absent (1)
33.	Panicle: Length of main axis	23 cm (Medium 5)
34.	Flag leaf: Attitude of blade (late observation)	Erect (1)
35.	Panicle: Curvature of main axis	Deflexed (5)

SN	Dus characteristics	Tarahara-2
36.	Panicle: Number per plant	14 (medium)
37.	Spikelet: Colour of tip of lemma	Yellow (2)
38.	Lemma and Palea color	Straw (1)
39.	Panicles: Awn	Absent (1)
40.	Panicle : presence of secondary branching	Intermediate (5)
41.	Panicle : secondary branching	Strong (2)
42.	Panicle : Attitude of branches	Semi erect (5)
43.	Panicle : Exertion.	Mostly exerted (5)
44.	Time of maturity	135-140 (Medium 5)
45.	Leaf senescence	Medium (5)
46.	Sterile lemma: color	Straw (1)
47.	Grain : Weight of 1000 fully developed grains	16.5 gm (low 3)
48.	Grain : Length	7.62 mm (Short 3)
49.	Grain : Width	2.1 mm (Narrow)
50.	Decorticated grain: length	Medium (3)
51.	Decorticated grain: width	2 mm (Medium)
52.	Decorticated grain: shape (in lateral view)	Medium slender (3)
53.	Decorticated grain: color	Light brown
54.	Endosperm : Presence of amylose	Present (9)
55.	Endosperm : content of amylose	20.93 (Medium)
56.	Gelatinizing temperature through alkali spreading value	Medium (3)
57.	Decorticated grain: Aroma	Absent (1)
58.	length of panicle (cm)	23-24.5
59.	Number of grains/panicles	180-210
60.	Number of panicles/hill	10-12
61.	Number of tillers/sqm	215-250
62.	Number of panicles/ Sq.m	198-210
63.	Days to flowering	100-105
64.	Days to maturity	135-140
65.	Plant height (cm)	100-105
66.	Lodging (0-5) at maturity	0
67.	Disease resistance or tolerance to major diseases	MR to Blast and BLB
68.	1000 grain weight (g)	16.5
69.	Rice: LB ratio	3.74
70.	Grain Type	Slender

कालो पात्ले जातको विवरण

- बाली) CROP) : धान
- बैज्ञानिक नाम (Botanical Name) : *Oryza Sativa L.*
- जातका चलन चल्तिका नामहरू (Local Names): कालो पात्ले
- प्रस्तावीत नाम (Proposed Name) : कालो पात्ले राष्ट्रिय जीन बैंकबाट प्राप्त स्थायी Accession Number: NGRC10248
- जातको विशेष चारित्रिक गुणहरू (Morphological Distinguishing Characteristics):
 - पातको आकार/प्रकार/रंग : पात फिका हरियो
 - फुलको रंग : फुल रंगको सेतो
 - दानाको आकार/प्रकार/बनावट/रंग : दाना पातलो, बाला पसाउने समयदेखि नै कालो रंगको हुन्छ र पाक्ने बेला केही फुस्रो रंगको हुने; दानामा .ससाना टुँडा हुने
 - अन्य कुनै विशेष वानस्पतिक गुणहरू भएमा : रोगकिरा सहन सक्ने र खडेरी सहन सक्ने, खान मिठो र पराल नरमा भएकाले गाईबस्तुले रुचाएर खाने,. पराल गुन्द्री बुन्नका लागि प्रयोग, धान कुटाउँदा चामल नटुक्रने र न्युन मात्रामा कनिका हुने
- बाली/जातको बाली प्रणालीसंग सम्बन्धित गुणहरू (Agronomical Characteristics)
 - बोटको औषत उचाई (से.मी): ११५ देखि १२९ (औषत: १२०.८२)
 - ५० प्रतिशत फुलफुल्ने समय (ब्याड राखेको मितिबाट); ११९ देखि १३३ (औषत: १२४)
 - ८० बाली पाक्ने समय (ब्याड राखेको दिनबाट): १४९ देखि १६२ (औषत: १५५ दिन)
 - प्रति बाला दाना संख्या: .७४ देखि ८९ (औषत: ७७.५७)
 - प्रति गाँज सरा संख्या: ४ देखि ५ (औषत: ४१)
 - औसत उत्पादन (के.जी. प्रति रोपनी): १५६ देखि १५० (औषत: १६७.१५)
 - १००० दानाको तौल; २१ ग्राम
 - दानाको लम्बाई-चौडाई अनुपात:- २.३२
 - चामल प्रतिशत; ६२ देखि ६६ प्रतिशत
- विशेष पोषण, औषधीय, साँस्कृतिक गुण, महत्व (Nutritional/ Cultural Importance):
 - औषधीय गुण Diabetes भएका विरामीहरूको अनुभवमा यसले चिनी रोग कम भएको भनाइ
 - यस धानको. चामल खिर तथा सेल रोटीका लागि उपयुक्त
 - अरु जातको तुलनामा यस धानले बजार मुल्य बढी पाउने,
 - वैधानिक रूपमा बीउ उत्पादन तथा बजारिकरण गर्न सकिने।

ख) तरकारी बालीका जातहरू

पोखरा लुकी-१ जातको विवरण

- **Fruit:** Brinjal /eggplant / Aubergine
- **Botanical Name:** Solanum melongena L
- **Old Name:** Brinjal
- **Origin/ Collection:** Janakpur, Nepal
- **Since which year was cultivated in Nepal:** Since a long time
- **Original designation/Symbolic name used in testing:** Pokhara Lurkee
- **Proposed name:** Pokhara Lurkee-1
- **Cross (parents):** No
- **Gene Bank Accession Number:** NGRC08860
- **Agronomic Characters:**
 - Plant height: 150-160 cm
 - Crop duration: 170-180 days (5-6 months)
 - Days to 50% flowering: 45-50 (Days after transplanting (DAT))
 - Days to first harvest: 60-65 DAT (90-95 Days after seeding)
 - Days to last harvest: 160-170 DAT
 - Average number of fruits per plant: 12-15
 - Length of fruit : 20-25 cm
 - Weight of fruit (g): 50-60
 - Yield per plant :600-700g
 - Diameter of fruit :2.5-2.8 cm
 - Circumference :5-6 cm
 - Shape : Long
 - Fruit Color : Purple
 - Yield (mt/ha): 25-30 mt/ha
- **Morphological Data:**
- **Plant Growth Habit:**
 - The plant growth habit: Semi spreading and covering 60-75 cm canopy diameter
 - Plant height (cm): 150-160 cm
 - Days to 50% flowering: 40-50 days after transplanting and 70-80 days after seeding
 - Days to physical maturity: 60-65 days after transplanting and 90 days after seeding
 - Plant type: Compactness
- **Stem:**
 - The main stem is tall about 150-160 cm with 6- 7 side branches and the stem color is green with a mixture of pinkish spots.

- **Colour of leaf and petiole:**
 - The color of the leaf is green with green veins on the upper side and lower sides. The color of the petiole is purple on the upper side and green on the lower side
- **Fruit shape, size, and colour:**
 - The fruit shape is about 20-25 cm in length and has a purple, thin peel, excellent cooking quality, and delicious taste. The fruit is about 50-60 g in size.
 - Flower colour:Mixture of Purple and Blue
 - Fruit size:20-25 cm length, and 5-6 cm circumference
 - Weight of individual fruit (g):50-60
 - Fruit shape:Cylindrical long
 - Fruit colour:Purple on skin
 - Texture:Few seeds, fleshy with thin skin
- **Responses to stress**
 - Insects: The major insect pest of this variety is brinjal fruit and shoot borer (*Leucinodes orbonalis*).
 - Diseases: Major diseases of brinjal are wilt caused by Fungi and bacteria. This variety is moderately resistant to waterlogged condition.
 - Weeds: Weeds are competitor only during early stage of growth. Weeds are not the problem when the plants are fully established.
- **Distinctness, Uniformity, and Stability Analysis (DUS):**
 - The fruit is straight long, and cylindrical but slightly curved at the tip
 - The fruit skin is thin with purple with a mix of greenish patch
 - There are no spines in the stem and leaf
 - The flower is a mix color of blue and purple
 - The colour of the petiole is purple on the upper side and green on the lower side
 - The midrib and veins are green on the upper side and lower side
 - Fruit contains less seed, fleshier and high cooking quality
- **Comparison of different genotypes of Brinjal**

Genotype	Flower color	Fruit shape	Fruit apex	Fruit color
Pokhara Lurkee-I	Bluish Purple	Cylindrical	Pointed	Purple with slightly green
Parwanipur Selection I	Purple	Ellipsoid	Flattened	Stripe Purple
Tanahun Collection	Purple	Cylindrical	Pointed	Purple
Takunchaur Collection	Purple	Obovate	Indented	Purple
Pusa Purple Long	Purple	Cylindrical	Pointed	Dark Purple
Jumli Local	Purple	Obovate	Rounded	Greenish stripe

टिष्टुङ्ग अकबरे खुर्सानी जातको विवरण

- बाली : अकबरे खुर्सानी (*Capsicum annuum*)
- जात : टिष्टुङ्ग अकबरे खुर्सानी
 - चलन चलितको नाम : अकबरे खुर्सानी, राँगे खुर्सानी, ज्यानमारा खुर्सानी, डल्ले खुर्सानी
- राष्ट्रिय जिन बैकबाट प्राप्त स्थायि Accession number NGR09922
- बाली, बोटको पहिचान
 - अन्यत्रको भन्दा अग्लो,
 - बोट हुने हरेक आँखलाबाट २।२ वटा हाँगा फाटेर जाने र बयस्क बोट षटकोण आकार देखिने हुन्छ।
 - बोटको काण्ड गाढा हरियो एवं हल्का कलेजी रंगको हुन्छ।
 - काण्ड तथा डाँठ गोलाकार नभैकन त्रिकोणात्मक आकारको हुन्छ।
- पातको आकार प्रकार रंग
 - पातको आकार पानको पात जस्तो गोलो प्रकारको हुन्छ।
 - काण्ड देखि पातको टुप्पो सम्म ६ इन्च लामो र ४ इन्च चौडा।
 - पातको रंग हल्का मरुन कलरको र हरियो हुन्छ।
 - फूल: फुलको रंग सेतो गाढा सेतो ५ वटा पुष्पदल स्पष्ट छुट्टिएको हुन्छ।
- फल
 - फलको रंग काँचो हुदा गाढा हरिया र फल पाके पश्चात गाढा रातो वा मरुन कलरको हुन्छ।
 - फल मध्ययम साईजको गोलो, चिल्लो डल्लो आकारको हुन्छ।
 - अकबरे धेरै जसो अकबरे खुर्सानीको फलेको पछाडीको भाग चुच्चो भएता पनि यसको भने भाग समथर रहेको हुन्छ

बीउ : बीउको रंग सफा सेतो र गोलाकार हुन्छ।

- प्रयोगशाला परीक्षण बाट देखिएको जात छुट्याउने विशेष गुणहरू

Tests	Results	Remarks
Acid insoluble Ash	0.124% w/w	यो परीक्षणले अकबरे खुर्सानीको धुलोमा अन्य पदार्थको धुलो मिसिएको वा नमिसिएको तथ्य बताउँदछ। टिष्टुङ्ग अकबरे खुर्सानीको “जातमा उल्लेखित नतिजा ३ स्तर कायम भएको छ।
Scoville Heat Unit (SHU)	16310.479 SHU	यो परीक्षण बाट अकबरे खुर्सानीको परोपना देखिन्छ। Literature हरूका अनुसार ५०००० SHU -देखि १००००० SHU हुने खुर्सानी लाई अतिपिरो वर्गमा राखिन्छ। परीक्षण Report अनुसार यो जात अतिपिरो वर्गमा पनि अग्रस्थानमा देखिन्छ। तसर्थ यो जातको अति पिरो पना यसको महत्वपूर्ण जातीय गुणहो।
Vitamin A	2.782 IU/g	यो परीक्षणले अकबरे खुर्सानीको धुलोमा Vitamin A को मात्रा बताउँदछ। टिष्टुङ्ग अकबरे खुर्सानीका जातमा उल्लेखित नतिजा अनुसारको स्तर कायम भएको छ।

ग) फलफूल बालीका जातहरू

गोल्डेन डेलिसियस जातको विवरण

- जात छुट्याउने गुणहरू (Varietal characteristics) :
 - डेलिसियस समूहका सबै जातहरूको लागि उत्तम परागकणकर्ता (Best pollinizer) को रूपमा प्रयोग हुन्छ,
 - यसको बोट मझौला खालको हुन्छ तर यसको हाँगा चारै दिशामा फैलिने खालको हुन्छ,
 - साधारणतया ४ देखी ६ वर्षबाट राम्रो फल दिन थाल्दछ,
 - यस जातको स्याउको फल मझौला देखि ठूलो आकारको हुन्छ र भदौको महिनाको अन्तिम/आश्विनको पहिलो हप्तातिर पाक्न शुरु हुन्छ,
 - यस जातको स्याउको बोटमा बढी फल (Heavy fruiting) हुने हुँदा चिचिलैमा फल छाँट्नु (Fruit Thining) उपयुक्त हुन्छ जसले गर्दा बोटको हाँगा भाँचिने सम्भावना कम हुन्छ,
 - गोल्डेन डेलिसियस जातको स्याउको फल पाकेपछि बाहिरी रङ्ग सुनौलो-पहेँलो रङ्गको हुन्छ भने गुदी क्रिम रङ्गको रसदार, सुगन्धित एवम् स्वादिष्ट हुन्छ,
 - यो जात स्याउ उत्पादन हुने सबै क्षेत्रमा लगाउन सकिन्छ।
- बाली/जातको विशेष चारित्रिक गुणहरू (Special varietal characteristics) :
 - गोल्डेन डेलिसियस जातको स्याउको फल पाकेपछि बाहिरी रङ्ग सुनौलो-पहेँलो रङ्गको हुन्छ भने गुदी क्रिम रङ्गको रसदार, सुगन्धित एवम् स्वादिष्ट हुन्छ,
- बाली/जातको प्रणाली सँग सम्बन्धित गुणहरू :
 - बोटको औसतउचाई (मिटर) (Plant height): बोटको उमेर अनुसार र बोटमा गरिने तालिम तथा काँटछाँटले फरक पर्दछ। राम्रोसँग पुर्ण उत्पादनशिल १५ वर्षको बोटको औषत उचाई ३.५ देखी ४ मिटर हुन्छ।
 - पचास (५०%) फूलफुल्ने समय (दिन) (From complete leaf fall):: १३० देखी १४० दिन
 - बाली पाक्ने समय (दिन) (From flowering): १५० देखी १६५ दिन
 - प्रतिबोट दाना सङ्ख्या (Fruits/tree): ७०० देखी ८००
 - प्रति कोशा/वाला दाना सङ्ख्या (No of fruits/spur): २ देखी ३
- अन्य एग्रोनोमि/वानस्पतिक विवरण (Agronomic/botanical characters):

• Tree Morphological Characters:
○ Tree height (m) : 3.5-4 (15 yrs) ○ Collar girth (cm) : 46 ○ Canopy (m) E-W :3.2, N-S :3.02 ○ Foliage density :Dense
• Fruit Morphological Characters
○ Fruit shape :Round conical to oblong without distinct crowns ○ Fruit skin thickness : Thin ○ Fruit skin texture : Smooth ○ Fruit attractiveness :Excellent

● Bark and Foliage characters ○ Bark color : Shining grey brown ○ Bark surface: Smooth ○ Color of newly emerge leaves : Light green ○ Color of mature leaves : Green ○ Leaf apex :Acuminate ○ Leaf abse :Rounded ○ Leaf shape :Oblong ○ Leaf margin : Serrated ○ Leaf surface :Smooth ○ Leaf length (cm) :11.12 ○ Petiole length (cm) :3.4 ○ Total leaf length (cm) :14.52 ○ Leaf width (cm) :6.38
● Phenological and other characteristics ○ Dormant period (days) : 90-110 ○ Days from silver tip stage to fruit set : 50-55 ○ Days from flowering to harvesting :150-165 ○ Total flower initiation days: 12-18 ○ Total harvesting days: 10-15 ○ Days to fruit setting: 7-10 ○ No of fruits per spur: 2-3
● Flower characteristics ○ Flower length : 1.58 cm ○ Petal length :2.17 cm ○ No of Petal :5 ○ Sepal length :0.91 cm ○ No of sepal :5 ○ Pedicel length :3.39 cm ○ Number of androecium :20 ○ Number of gynoecium :5
● Pomological characteristics ○ Average fruit weight (gm) :110-135 ○ fruit color : Golden yellow to bright yellow ○ Number of fruit/kg : 7-9 ○ Fruit length/height (cm) : 5.0-5.5 ○ Fruit width (cm) :6.5-6.8 ○ Juice weight/fruit (gm): 50-55 ○ Juice volume/fruit (ml): 48-53 ○ TSS (Brix) % :12-14 ○ TA (Acidity) : 0.26-0.28 ○ No of seeds : 3-9 ○ Seed color : dark brown ○ Starch Index: 4-5 ○ TSS/TA ratio: 50-53 ○ Flesh color: creamy white ○ Shelf life: 1 months after harvest (normal room temperature at production site)
● Detailed Morphological Data:

i. Plant Growth habitat: Apple trees are small to medium sized plants that can grow upto 40 feet (12.19 m). Their canopy can spread upto 25-30 feet (7.62-9.14m) wide in wild and upto 6-15 feet (1.82-4.57m) in cultivation as they aged and these trees can survive upto 50-80 years. Tree size and shape is heavily dependent on rootstock and training system.

○ **Foliage**

In general, apple leaves are dark green in color. The leaves are alternate, simple, edges of leaves are serrated. The length and breadth of full grown leaves varies from 2.5-6.5 cm and 2-5 cm respectively.

○ **Root**

Apple tree roots consist of deep taproot and lateral fibrous roots. Lateral fibrous roots can extend to more than twice the spread of the canopy of the apple tree and influenced by soil, water availability and competition from the roots of other plants.

○ **Flowers**

The blossoms of the apple tree are white and delicate with a hint of pink around the tips. Apple tree flowers bloom in the spring and typically feature five petals per blossom.

○ **Inflorescence**

The inflorescence is a cyme of 4-6 flowers, with the center flower opening first; the central flower is often called the “King bloom”, and has the potential to produce a larger fruit than other flowers. Flowers are produced terminally from mixed buds (containing both leaves and flowers) on spurs, or to a lesser extent on long shoots. Spurs form on 2-yr-old and older wood, and generally grow only a fraction of an inch each year.

○ **Edible part:**

The fleshy edible part of an apple is thalamus. Apple fruit is pome. Pome is a faire, simple succulent fruit that develops from an inferior compound ovary. The fruit contains seeds inside.

● **Harvesting:**

Harvesting time depends upon several factors like varieties, availability of light, pruning of the trees etc. Apple should be harvested at proper stage. Harvesting at premature stage results in small size fruits, less color development, shrinkage of fruits whereas harvesting at over mature stage results in low keeping quality i.e. poor storage.

- Generally, the fruits are supposed to be ready for harvesting when color of seed becomes brownish black.
- Fruits are supposed to be ready for harvest when there is 70% color development in a fruit
- Fruits are supposed to be ready for harvest when color of flesh changes yellow from green.
- Days after flowering: Golden Delicious becomes ready for harvest from 150-165 days after flowering.
- Fruits are supposed to be ready for harvest when basal part of fruit turns yellowish from green.
- Fruits are supposed to be ready for harvest when the fruit is separated easily from the fruit stalk.
- Time of apple harvest: In Marpha apple becomes ready for harvest from Bhadra 15 onwards more prefereably last Bhadra/early Aswin.
- Fruit bearing habit: Non spur type
- Starch test: When starch index is 3 then apple is ready for harvest.
- Total soluble solid: when TSS is 12-14 degree brix suitable to harvest for local markets, when TSS is 10-12 degree brix suitable for storage.
- Acidity: when acidity is below 0.24 then suitable for harvest.

In addition to these, smell of fruits, taste of fruits, experience of farmer is also very important for maturity judgment of apple fruits (depend up on varieties).

• Recommended domain for Golden Delicious
○ Agro ecological zone: Temperate region of Nepal ○ Altitude: 2000-3800 masl ○ Moisture regime: Partially irrigated ○ Planting season: Dormant stage during Jan/Feb
• Stakeholders overall preferences (Preferred traits):
○ Medium to large sized tree. ○ Small to medium sized and attractive fruit color with pleasant aroma. ○ Suitable for local and distance market. ○ Best pollinizer variety for delicious group of apple. ○ Incidence of disease and pest is less and manageable.
• Nutritional value of Apple:
The energy value per 100 g of Apple is 56 kcal. Fresh apple contains a variety of nutrients as mentioned below: ○ Juice: >70% ○ TSS: 10-14% ○ Fructose: 6% ○ Sucrose: 2.5-3.5% ○ Glucose: 1.5-2.2% ○ Malic acid: 0.22-0.65% ○ Specific gravity: 1.04 ○ Tannin: 0.02% (Rai, 2006)
• Distinctness of Golden Delicious apple variety
○ Medium to large sized tree. ○ Best pollinizer variety for delicious group of apple. ○ Fruits are golden yellow with red blush at mature stage. ○ Sweet and sour in taste and juicy. ○ Fruits are round conical to oblong. ○ Aromatic and best quality dry apple production.
• Reason for national Listing of this variety of Apple
Based on the research result at the station: ○ Well adopted in our climatic condition. ○ Attractive size and golden yellow to bright yellow. ○ Best pollinizer variety. ○ High demand and consumer preference. ○ High chilling varieties and can tolerate extreme cold. ○ No any apple variety has been registered in Nepal till date. ○ Government and Bank need the registration of variety for subsidy and insurance which is important for production of large quantity of saplings for further distribution.

रेड डेलिसियस जातको विवरण

- **जात छुट्याउने गुणहरू (Varietal characteristics) :**
 - यसको फल भाद्र महिनाको आधाआदी देखि कार्तिकको विच सम्म टिप्न सकिन्छ,
 - बोट ठूलो हुन्छ भने हाँगाहरू माथितिर बढेका र पातला हुन्छन्,
 - स्याउको फल रातो धर्साहरू भएको मझौला देखि ठूलो आकार सम्मको हुन्छ,
 - फलको गुदी सेतो, नरम, मसिनो दाना जस्तो भएको, गुलियो, वासनायुक्त, रसिलो तथा स्वादिलो हुन्छ,
 - फल फेद तर्फ चौडा र टुप्पो तर्फ अलि साँघुरो भएको सोली आकारको हुन्छ र फलको टुप्पामा पाँच वटा चुच्चाहरू हुन्छन्,
 - यो आफैमा परागसेचन क्रिया गर्न सक्ने भएपनि अरु परागसेचनकर्ता जातहरू पनि लगाउनु पर्दछ,
 - वर्षै पिच्छे फल्ने र भदौ महिनाको अन्त्यतिर पाक्न शुरू गर्ने जात हो,
 - यो जात उच्च पहाडी क्षेत्रको लागि सिफारिस गरिएको छ।
- **बाली/जातको विशेष चारित्रिक गुणहरू (Special varietal characteristics) :**
 - फल फेद तर्फ चौडा र टुप्पो तर्फ अलि साँघुरो भएको सोली आकारको हुन्छ र फलको टुप्पामा पाँच वटा चुच्चाहरू हुन्छन्,
- **बाली/जातको प्रणालीसँग सम्बन्धित गुणहरू :**
 - बोटको औसत उचाई (मिटर) (Plant height): बोटको उमेर अनुसार र बोटमा गरिने तालिम तथा काँटछाँटले फरक पर्दछ। राम्रोसँग पुर्ण उत्पादनशिल १५ वर्षको बोटको औषत उचाई ३ मिटर देखि ४.५ मिटर हुन्छ ।
 - पचास (५०)% फूलफुल्ने समय (दिन) (From complete leaf fall): १२५ देखि १३० दिन
 - **बाली** पाक्ने समय (दिन) (From flowering): १४५ देखि १५५ दिन
 - प्रतिबोट दाना सङ्ख्या (Fruits/tree): ६०० देखि ७००
 - प्रति कोशा/वाला दाना सङ्ख्या (No of fruits/spur): १ देखि २
- **अन्य एग्रोनोमि/वानस्पतिक विवरण (Agronomic/botanical characters):**

• Tree Morphological Characters: ○ Tree height (m) : 3 -4.5 (15 yrs, plants trained on open centre) ○ Collar girth (cm): 47 ○ Canopy (m) E-W: 3.32, N-S: 3.74 ○ Foliage density: Dense
• Fruit Morphological Characters ○ Fruit shape: Round conical with five crowns ○ Fruit skin thickness: Thick ○ Fruit skin texture: Smooth and glossy ○ Fruit attractiveness: Excellent
• Bark and Foliage characters

○ Bark color: Grey brown ○ Bark surface: Smooth ○ Color of newly emerge leaves: Light green ○ Color of mature leaves: Dark green ○ Leaf apex: Acuminate ○ Leaf base: Rounded ○ Leaf shape: Oblong ○ Leaf margin: Curved serrated ○ Leaf surface: Smooth ○ Leaf length (cm): 8.96 ○ Petiole length (cm): 3.54 ○ Total leaf length (cm): 12.5 ○ Leaf width (cm): 5.14
● Phenological and other characteristics
○ Dormant period (days): 95-100 ○ Days from silver tip stage to fruit set: 50-55 ○ Days from flowering to harvesting: 145-155 ○ Total flower initiation days: 10-15 ○ Total harvesting days: 10-15 ○ Days to fruit setting: 7-10 ○ No of fruits per spur: 1-2
● Flower characteristics
○ Flower length: 1.54 cm ○ Petal length: 2.29 ○ No of Petal: 5 ○ Sepal length: 0.82 cm ○ No of sepal: 5 ○ Pedicel length: 2.27 cm ○ Number of androecium: 20 ○ Number of gynoecium: 5
● Pomological characteristics
○ Average fruit weight (gm): 125-150 ○ Fruit color (skin): Red ○ Number of fruit/kg : 6-8 ○ Fruit length/height (cm): 5.5-6 ○ Fruit width (cm): 6.2-6.9 ○ Juice weight/fruit (gm): 55-65 ○ Juice volume/fruit (ml): 50-60 ○ TSS (Brix) %: 10.5-11.5 ○ TA (Acidity): 0.27-0.29 ○ No of seeds/fruit: 3-8 ○ Seed color: dark brown ○ Starch Index: 3.5-4.5 ○ TSS/TA ratio: 35-40 ○ Flesh color: Creamy white ○ Shelf life: 2 months after harvest (normal room temperature at production site)

• **Detailed Morphological Data:**

i. Plant Growth habitat: Apple trees are small to medium sized plants that can grow upto 40 feet (12.19 m). Their canopy can spread upto 25-30 feet (7.62-9.14m) wide in wild and upto 6-15 feet (1.82-4.57m) in cultivation as they aged and these trees can survive upto 50-80 years. Tree size and shape is heavily dependent on rootstock and training system.

ii. Foliage

In general, apple leaves are dark green in color. The leaves are alternate, simple, edges of leaves are serrated. The length and breadth of full grown leaves varies from 2.5-6.5 cm and 2-5 cm respectively.

iii. Root

Apple tree roots consist of deep taproot and lateral fibrous roots. Lateral fibrous roots can extend to more than twice the spread of the canopy of the apple tree and influenced by soil, water availability and competition from the roots of other plants.

iv. Flowers

The blossoms of the apple tree are white and delicate with a hint of pink around the tips. Apple tree flowers bloom in the spring and typically feature five petals per blossom.

v. Inflorescence

The inflorescence is a cyme of 4-6 flowers, with the center flower opening first; the central flower is often called the “King bloom”, and has the potential to produce a larger fruit than other flowers. Flowers are produced terminally from mixed buds (containing both leaves and flowers) on spurs, or to a lesser extent on long shoots. Spurs form on 2-yr-old and older wood, and generally grow only a fraction of an inch each year.

vi. Edible part:

The fleshy edible part of an apple is thalamus. Apple fruit is pome. Pome is a faire, simple succulent fruit that develops from an inferior compound ovary. The fruit contains seeds inside.

results in small size fruits, less color development, shrinkage of fruits whereas harvesting at over mature stage results in low keeping quality i.e. poor storage.

- Generally, the fruits are supposed to be ready for harvesting when color of seed becomes brownish black.
- Fruits are supposed to be ready for harvest when there is 70% color development in a fruit
- Fruits are supposed to be ready for harvest when color of flesh changes yellow from green.
- Days after flowering: Red Delicious becomes ready for harvest from 145-155 days after flowering.
- Fruits are supposed to be ready for harvest when the fruit is separated easily from the fruit stalk.
- Time of apple harvest: In Marpha apple becomes ready for harvest from Bhadra 15 onwards more prefereably last Bhadra/early Aswin.
- Fruit bearing habit: Non spur type
- Starch test: when starch index is 3 then apple is ready for harvest.
- Total soluble solid: when TSS is 12-14 degree brix suitable to harvest for local markets, when TSS is 10-12 degree brix suitable for storage.
- Acidity: when acidity is below 0.24 then suitable for harvest.
- In addition to these, smell of fruits, taste of fruits, experience of farmer is also very important for maturity judgment of apple fruits (depend up on varieties).

• **Harvesting:**

Harvesting time depends upon several factors like varieties, availability of light, pruning of the trees etc. Apple should be harvested at proper stage. Harvesting at premature stage

• **Recommended domain for Red Delicious**

- Agro ecological zone: Temperate region (cool and dry) of Nepal
- Altitude: 2000-3800 masl
- Moisture regime: Partially irrigated
- Planting season: Dormant stage during Jan/Feb

• **Stakeholders overall preferences (Preferred traits):**

- Most widely grown and important commercial apple varieties.
- Average yield 8-13 t/ha
- Medium to large in size with a tall, conical shape having five crowns and attractive fruit color with pleasant aroma.
- Suitable for local and distance market.
- Incidence of disease and pest is less and manageable.

• **Nutritional value of Apple:**

The energy value per 100 g of Apple is 56 kcal. Fresh apple contains a variety of nutrients as mentioned below:

- Juice: >70%
- TSS: 10-14%
- Fructose: 6%
- Sucrose: 2.5-3.5%
- Glucose: 1.5-2.2%
- Malic acid: 0.22-0.65%
- Specific gravity: 1.04
- Tannin: 0.02% (Rai, 2006)

• **Distinctness of Red Delicious apple variety**

- Medium to large sized tree.
- Fruits are conical in shape with five distinct crowns.
- Attractive color and aromatic.

रोयल डेलिसियस जातको विवरण

• **जात छुट्याउने गुणहरू (Varietal characteristics) :**

- बोट ठूलो हुन्छ र हाँगाहरू सिधा माथितिर बढेका हुन्छन्,
- यो पनि वर्षै पिच्छे फल्ने जात हो,
- यस जातको स्याउको फल भदौ महिनाको दोश्रो हप्ता देखि पाक्न शुरू गर्दछ,
- यस जातको स्याउको फल गाढा रातो रङ्ग को, औसत तौल १२० देखि १६० ग्राम, माथिपट्टि चौडा र तलपट्टि सांघुरो परेर सोली आकारको हुन्छ,
- यसको हल्का सेतो रङ्गको गुदी हुन्छ जुन कसिलो, रसदार, वासनायुक्त र स्वादिलो हुन्छ,
- यो जात उच्च पहाडी क्षेत्रको लागि सिफारिस गरिएको छ।

• **बाली/जातको विशेष चारित्रिक गुणहरू (Special varietal characteristics) :**

- यस जातको स्याउको फल गाढा रातो रङ्ग को, औसत तौल १२० देखि १६० ग्राम, माथिपट्टि चौडा र तलपट्टि सांघुरो परेर सोली आकारको हुन्छ

• **बाली/जातको प्रणालीसँग सम्बन्धित गुणहरू :**

- बोटको औसत उचाई (मिटर) (Plant height): बोटको उमेर अनुसार र बोटमा गरिने तालिम तथा

काँटछाँटले फरक पर्दछ। राम्रोसँग पुर्ण उत्पादनशिल १५ बर्षको बोटको औषत उचाई ३ देखी ४.५ मिटर हुन्छ।

- पचास (५०%) फूलफुल्ले समय (दिन) (From complete leaf fall):: १२० देखी १२५ दिन
- **बाली** पाक्ने समय (दिन) (From flowering): १४० देखी १५० दिन
- प्रतिवोट दाना सङ्ख्या (Fruits/tree): ६०० देखी ७००
- प्रति कोशा/वाला दाना सङ्ख्या (No of fruits/spur): १ देखी २

अन्य

• एग्रोनोमि/वानस्पतिक विवरण (Agronomic/botanical characters):

• Tree Morphological Characters: ○ Tree height (m) : 3-4.5 (15 yrs) ○ Collar girth (cm) :48 ○ Canopy (m) E-W :3.1, N-S :3.60 ○ Foliage density :Dense
• Fruit Morphological Characters ○ Fruit shape : Round conical with five crowns ○ Fruit skin thickness :Intermediate between Red Delicious and Golden Delicious (Thin) ○ Fruit skin texture :Smooth ○ Fruit attractiveness :Excellent
• Bark and Foliage characters ○ Bark color : Grey brown ○ Bark surface: Smooth ○ Color of newly emerge leaves :Light green ○ Color of mature leaves :Dark green ○ Leaf apex :Acuminate ○ Leaf abse :Rounded ○ Leaf shape :Oblong ○ Leaf margin :Serrated ○ Leaf surface :Smooth ○ Leaf lenght (cm) :9.5 ○ Petiole length (cm) :4.4 ○ Total leaf length (cm) :13.9 ○ Leaf width (cm) :4.96
• Phenological characteristics

○ Dormant period (days) : 85-95 ○ Days from silver tip stage to fruit set : 50-55 ○ Days from flowering to harvesting :140-150 ○ Total flower initiation days: 10-15 ○ Total harvesting days: 10-15 ○ Days to fruit setting: 7-10 ○ No of fruits per spur: 1-2
● Flower characteristics
○ Flower length :1.71 cm ○ Petal length :2.45 cm ○ No of Petal :5 ○ Sepal length :1.0 cm ○ No of sepal :5 ○ Pedicel length :2.39 cm ○ Number of androecium :20 ○ Number of gynoecium :5
● Pomological characteristics
○ Average fruit weight (gm) :120-160 ○ Fruit color :Deep red with green streaks ○ Number of fruit/kg: 6-8 ○ Fruit length/height (cm) :6-6.8 ○ Fruit width (cm): 6.3-7.3 ○ Juice weight/fruit (gm): 85-90 ○ Juice volume/fruit (ml): 81-85 ○ TSS (Brix) % :10.5-11.5 ○ TA (Acidity) : 0.28-0.30 ○ No of seeds : 3-7 ○ Seed color :dark brown ○ Starch Index: 3-4 ○ TSS/TA ratio: 33-36 ○ Flesh color: creamy white ○ Shelf life: 2 months after harvest (normal room temperature at production site)
● Detailed Morphological Data:
i. Plant Apple trees are small to medium sized plants that can grow upto 40 feet (12.19 m). Their canopy can spread upto 25-30 feet (7.62-9.14m) wide in wild and upto 6-15 feet (1.82-4.57m) in cultivation as they aged and these trees can survive upto 50-80 years. Tree size and shape is heavily dependent on rootstock and training system.
○ Foliage In general, apple leaves are dark green in color. The leaves are alternate, simple, edges of leaves are serrated. The length and breadth of full grown leaves varies from 2.5-6.5 cm and 2-5 cm respectively.
○ Root Apple tree roots consist of deep taproot and lateral fibrous roots. Lateral fibrous roots can extend to more than twice the spread of the canopy of the apple tree and influenced by soil, water availability and competition from the roots of other plants.

○ **Flowers**

The blossoms of the apple tree are white and delicate with a hint of pink around the tips. Apple tree flowers bloom in the spring and typically feature five petals per blossom.

○ **Inflorescence**

The inflorescence is a cyme of 4-6 flowers, with the center flower opening first; the central flower is often called the “King bloom”, and has the potential to produce a larger fruit than other flowers. Flowers are produced terminally from mixed buds (containing both leaves and flowers) on spurs, or to a lesser extent on long shoots. Spurs form on 2-yr-old and older wood, and generally grow only a fraction of an inch each year.

○ **Edible part:**

The fleshy edible part of an apple is thalamus. Apple fruit is pome. Pome is a faire, simple succulent fruit that develops from an inferior compound ovary. The fruit contains seeds inside.

● **Harvesting:**

Harvesting time depends upon several factors like varieties, availability of light, pruning of the trees etc. Apple should be harvested at proper stage. Harvesting at premature stage results in small size fruits, less color development, shrinkage of fruits whereas harvesting at over mature stage results in low keeping quality i.e. poor storage.

- Generally, the fruits are supposed to be ready for harvesting when color of seed becomes brownish black.
- Fruits are supposed to be ready for harvest when there is 70% color development in a fruit
- Fruits are supposed to be ready for harvest when color of flesh changes yellow from green.
- Days after flowering: Royal Delicious becomes ready for harvest from 140-150 days after flowering.
- Fruits are supposed to be ready for harvest when the fruit is separated easily from the fruit stalk.
- Time of apple harvest: In Marpha apple becomes ready for harvest from Bhadra 15 onwards more preferably last Bhadra/early Aswin.
- Fruit bearing habit: Non spur type
- Starch test: when starch index is 3 then apple is ready for harvest.
- Total soluble solid: when TSS is 12-14 degree brix suitable to harvest for local markets, when TSS is 10-12 degree brix suitable for storage.
- Acidity: when acidity is below 0.24 then suitable for harvest.

In addition to these, smell of fruits, taste of fruits, experience of farmer is also very important for maturity judgment of apple fruits (depend up on varieties).

● **Recommended domain for Royal Delicious**

- Agro ecological zone: Temperate region (cool and dry) of Nepal
- Altitude: 2000-3800 masl
- Moisture regime: Partially irrigated
- Planting season: Dormant stage during Jan/Feb

● **Stakeholders overall preferences (Preferred traits):**

- Widely grown apple variety.
- Classic apple shape, deep red skin color with green streaks.
- Average yield 8-13 t/ha
- Medium to large sized fruits with pleasant aroma.
- Suitable for local and distance market.

• **Nutritional value of Apple:**

The energy value per 100 g of Apple is 56 kcal. Fresh apple contains a variety of nutrients as mentioned below:

- Juice: >70%
- TSS: 10-14%
- Fructose: 6%
- Sucrose: 2.5-3.5%
- Glucose: 1.5-2.2%
- Malic acid: 0.22-0.65%
- Specific gravity: 1.04
- Tannin: 0.02% (Rai, 2006)

• **Distinctness of Royal Delicious apple variety**

- Medium to large sized tree.
- Fruits are deep red in color with green streaks
- Mildly sweet, cruchy when freshly harvested.
- Fruits are conical in shape with five distinct crown.
- Aromatic

• **Reason for national Listing of this variety of Apple**

Based on the result at the station:

- Well adopted in our climatic condition.
- Attractive size and color development.
- Good yield.
- High demand and consumer preference.
- High chilling varieties and can tolerate extreme cold.
- No any apple variety has been registered in Nepal till date.
- Government and Bank need the registration of variety for subsidy and insurance which is important for production of large quantity of saplings for further distribution.

ब्राइट एन अर्ली जातको विवरण

• **Tree Morphological Characters:**

- **Tree height :** 3.7-3.9 m (10- 12 years old grafted plant, grafted on crab apple rootstock)
- **Collar girth :** 14.6-15 cm (10- 12 years old grafted plant)
- **Canopy radius :** 214-223 cm (10- 12 years old grafted plant)
- **Foliage density:** Dense

• **Fruit Morphological Characters**

- **Fruit shape:** Round conical
- **Fruit skin thickness :** Very thick
- **Fruit skin texture:** Smooth
- **Fruit attractiveness:** Excellent

• **Bark and Foliage characters**

- **Bark color:** Grey brown

○	Bark surface :	Smooth
○	Color of newly emerged leaves:	Light green
○	Color of mature leaves:	Dark green
○	Leaf apex:	Acuminate
○	Leaf base:	Rounded
○	Leaf shape:	Oblong
○	Leaf margin:	Serrated
●	Flowering characteristics	
○	Total flower initiation period (days):	12-18 days
○	Total harvesting period (days) :	10-15 days
○	Days to fruit setting after anthesis:	7-10 days
○	Days to fruit maturity after anthesis:	150-160 days
○	No. of fruits per spur:	2-3
●	Pomological characteristics	
○	Average fruit weight :	130-145 g
○	Number of fruit per kg :	7-8
○	Fruit length (Fruit height) :	5.8-6.2 cm
○	Fruit diameter:	6.5-7.0 cm
○	Juice weight per fruit :	76-90 g
○	Juice volume per fruit	71-84 ml
○	TSS (degree Brix) :	10-11
○	Acidity (%) :	0.26-0.30
○	No. of seeds per fruit	2-8
○	Starch Index	2.5-3
○	TSS/TA	35-40

Bright N Early is one of the promising spur type apple varieties for Nepal. The tree is dwarf in size with medium to large sized fruits. Fruits of Bright N Early are deep red in color, hard in texture, sweet in taste and juicy. It is one of the late season varieties. The average yield of Bright N early is 14-15 t/ha (10-12 yrs plant).

● **Detailed Morphological Data:**

○ **Plant Growth habit**

Apple trees are small to medium sized plants that can grow upto 40 feet. Their canopy can spread upto 25-30 feet wide in wild and upto 6-15 feet in cultivation as they aged and these trees can survive upto 50-80 years. Tree size and shape is heavily dependent on rootstock and training system.

○ **Foliage**

In general, apple leaves are dark green in color. The leaves are alternate, simple, edges of leaves are serrated. The length and breadth of full grown leaves varies from 2.5-6.5 cm and 2-5 cm respectively.

- **Root:** Apple tree roots consist of deep taproot and lateral fibrous roots. The taproot is analogous to the carrot, which is a taproot. Lateral fibrous roots can extend to more than twice the spread of the canopy of the apple tree and influenced by soil, water availability and competition from the roots of other plants.
- **Flowers:** The blossoms of the apple tree are white and delicate with a hint of pink around the tips. Apple tree flowers bloom in the spring and typically feature five petals per blossom.
- **Inflorescence:** The inflorescence is a cyme of 4-6 flowers, with the center flower opening first; the central flower is often called the “King bloom”, and has the potential to produce a larger fruit than other flowers. Flowers are produced terminally from mixed buds (containing both leaves and flowers) on spurs, or to a lesser extent on long shoots. Spurs form on 2-yr-old and older wood, and generally grow only a fraction of an inch each year.
- **Edible part:** The fleshy edible part of an apple is thalamus. Apple fruit is pome. Pome is a faire, simple succulent fruit that develops from an inferior compound ovary. The fruit contains seeds inside.

Stakeholders overall preferences (Preferred traits):

- Early bearing (2-3 years after planting).
- High yield 14-15 t/ha (from 10-12 years’ old plant).
- Regular bearing
- Easy to orchard management due to medium sized tree
- Medium to large sized and attractive fruit color with pleasant aroma.
- Suitable for late market.
- Incidence of disease and pest is less.

• **Nutritional composition of Bright N Early variety of Apple (per 100 gm fresh weight):**

Fresh apple contains a variety of nutrients as mentioned below:

- Moisture: **84.29 %**
- Total ash: **1.61**
- Crude Fiber (%): **5.08**
- Iron content (mg/100 gm): **1.40**
- Phosphorus content (mg/100 gm) : **32.64**
- Calcium (mg/100 gm) : **44.11**
- Vitamin C (mg % ascorbic acid) : **15.61**
- Reducing sugar (mg/100 gm): **0.01**

Source: National Food Research Centre, Khumaltar (2021/22)

• **Distinctness of Bright N Early apple variety**

- Dwarf sized tree.

- Early bearing and early color development.
- Fruit shape is round conical with dark red color.
- Pleasant aroma.
- Fruit skin is very thick that is suitable for long distance and off road transportation.

स्टार्क स्पर्क जातको विवरण

- **Tree Morphological Characters:**

- **Tree height :** 3.0-3.05 m (10- 12 years old grafted plant)
- **Collar girth :** 8.2-9.4 cm (10- 12 years old grafted plant)
- **Canopy radius :** 170-181 cm (10- 12 years old grafted plant)
- **Foliage density:** Dense

- **Fruit Morphological Characters**

- **Fruit shape:** Oblong
- **Fruit skin thickness :** Thin
- **Fruit skin texture:** Smooth
- **Fruit attractiveness:** Excellent

- **Bark and Foliage characters**

- **Bark color:** Grey brown
- **Bark surface :** Smooth
- **Color of newly emerged leaves:** Light green
- **Color of mature leaves:** Dark green
- **Leaf apex:** Acuminate
- **Leaf base:** Ovate
- **Leaf shape:** Oblong
- **Leaf margin:** Serrated

- **Flowering characteristics**

- **Total flower initiation period (days):** 11-18 days
- **Total harvesting duration (days) :** 10-15 days
- **Days to fruit setting after anthesis:** 7-10 days
- **Days to fruit maturity:** 155-165 days
- **No. of fruits per spur:** 2-3

- **Pomological characteristics**

- **Average fruit weight :** 135-150 g
- **Number of fruit per kg :** 6-7

○ Fruit length (Fruit height) :	5.8-6.0 cm
○ Fruit diameter:	6.1-6.8 cm
○ Juice weight per fruit :	66-84 g
○ Juice volume per fruit:	60-80 g
○ TSS (degree Brix) :	10-12
○ Acidity (%) :	0.4-0.5
○ No. of seeds per fruit	7-10
○ Starch Index	3-4.5
○ TSS/TA	24-26

Stark Spur Gold is one of the pollinizer apple varieties for spur type of apple varieties. The tree is dwarf in size with medium to large sized fruits. Fruits of Stark Spur Gold are golden yellow in color, fine in texture, crispy and juicy with pleasant flavor. It is one of the late season varieties. The average yield of Stark Spur Gold is 10-32 t/ha (10-12 yrs plant).

• **Detailed Morphological Data:**

○ **Plant Growth habit**

Apple trees are small to medium sized plants that can grow upto 40 feet. Their canopy can spread upto 25-30 feet wide in wild and upto 6-15 feet in cultivation as they aged and these trees can survive upto 50-80 years. Tree size and shape is heavily dependent on rootstock and training system.

- **Foliage:**In general, apple leaves are dark green in color. The leaves are alternate, simple, edges of leaves are serrated. The length and breadth of full grown leaves varies from 2.5-6.5 cm and 2-5 cm respectively.
- **Root:**Apple tree roots consist of deep taproot and lateral fibrous roots. The taproot is analogous to the carrot, which is a taproot. Lateral fibrous roots can extend to more than twice the spread of the canopy of the apple tree and influenced by soil, water availability and competition from the roots of other plants.
- **Flowers:**The blossoms of the apple tree are white and delicate with a hint of pink around the tips. Apple tree flowers bloom in the spring and typically feature five petals per blossom.
- **Inflorescence:**The inflorescence is a cyme of 4-6 flowers, with the center flower opening first; the central flower is often called the “King bloom”, and has the potential to produce a larger fruit than other flowers. Flowers are produced terminally from mixed buds (containing both leaves and flowers) on spurs, or to a lesser extent on long shoots. Spurs form on 2-yr-old and older wood, and generally grow only a fraction of an inch each year.
- **Edible part:** The fleshy edible part of an apple is thalamus. Apple fruit is pome. Pome is a faire, simple succulent fruit that develops from an inferior compound ovary. The fruit contains seeds inside.

Stakeholders overall preferences (Preferred traits):

- Early bearing (2-3 years of planting).
- High yield 10-32 t/ha (10-12 yrs plant).
- Medium to large sized and golden yellow fruit color with pleasant flavor.

- Suitable for processing and late market.
- Incidence of disease and pest is less.

- **Distinctness of Stark Spur Gold apple variety**

- Early bearing.
- Fruit shape is Oblong.
- Golden yellow fruit color with pleasant flavor.
- Suitable for processing.

स्टार क्रिमसन जातको विवरण

- **Morphological Variety**

- **Tree Morphological Characters:**

- **Tree height :** 3.7-3.85 m (10- 12 years old grafted plant)
- **Collar girth :** 13.1-14.0 cm(10- 12 years old grafted plant)
- **Canopy diameter :** 288-297 cm (10- 12 years old grafted plant)
- **Foliage density:** Dense

- **Fruit Morphological Characters**

- **Fruit shape:** Round conical with five crowns at fruit tip
- **Fruit skin thickness :** Very thick
- **Fruit skin texture:** Smooth
- **Fruit attractiveness:** Excellent

- **Bark and Foliage characters**

- **Bark color:** Grey brown
- **Bark surface :** Smooth
- **Colour of newly emerged leaves:** Light green
- **Colour of mature leaves:** Dark green
- **Leaf apex:** Acute
- **Leaf base:** Truncate
- **Leaf shape:** Oblong
- **Leaf margin:** Serrated

- **Flowering characteristics**

- **Total flower initiation period (days):** 10-15 days
- **Total harvesting period (days) :** 10-15 days
- **Days to fruit setting after anthesis:** 7-10 days
- **Days to fruit maturity after anthesis:** 145-150 days

○ No. of fruits per spur:	2-3
● Pomological characteristics	
○ Average fruit weight :	125-160 g
○ Number of fruit per kg :	6-8
○ Fruit length (Fruit height) :	5.8-6.4 cm
○ Fruit diameter:	6-7.3 cm
○ Juice weight per fruit :	74-85 g
○ Juice volume per fruit:	69-81 g
○ TSS (degree Brix) :	10-11
○ Acidity(%) :	0.27-0.44
○ No. of seeds per fruit	3-5
○ Starch Index	2.5-3
○ TSS/TA	25-37

Starkrimson Delicious is one of the promising spur type apple varieties for Nepal. The tree is dwarf in size with medium sized fruits. Fruits of Starkrimson Delicious are deep red in color, hard in texture, sweet in taste and juicy. It is one of the late season varieties. The average yield of Starkrimson Delicious is around 12-33 t/ha (10-12 yrs plant).

● **Detailed Morphological Data:**

○ **Plant Growth habit**

Apple trees are small to medium sized plants that can grow upto 40 feet. Their canopy can spread upto 25-30 feet wide in wild and upto 6-15 feet in cultivation as they aged and these trees can survive upto 50-80 years. Tree size and shape is heavily dependent on rootstock and training system.

- **Foliage:**In general, apple leaves are dark green in color. The leaves are alternate, simple, edges of leaves are serrated. The length and breadth of full grown leaves varies from 2.5-6.5 cm and 2-5 cm respectively.
- **Root:**Apple tree roots consist of deep taproot and lateral fibrous roots. The taproot is analogous to the carrot, which is a taproot. Lateral fibrous roots can extend to more than twice the spread of the canopy of the apple tree and influenced by soil, water availability and competition from the roots of other plants.
- **Flowers:**The blossoms of the apple tree are white and delicate with a hint of pink around the tips. Apple tree flowers bloom in the spring and typically feature five petals per blossom.
- **Inflorescence:**The inflorescence is a cyme of 4-6 flowers, with the center flower opening first; the central flower is often called the “King bloom”, and has the potential to produce a larger fruit than other flowers. Flowers are produced terminally from mixed buds (containing both leaves and flowers) on spurs, or to a lesser extent on long shoots. Spurs form on 2-yr-old and older wood, and generally grow only a fraction of an inch each year.
- **Edible part:** The fleshy edible part of an apple is thalamus. Apple fruit is pome. Pome is a faire, simple succulent fruit that develops from an inferior compound ovary. The fruit contains seeds inside.

Stakeholders overall preferences (Preferred traits):

- Early bearing (2-3 years of planting).

- High yield 12-33 t/ha (10-12 yrs plant).
- Medium to large sized and attractive fruit color with pleasant aroma.
- Suitable for late market.
- Incidence of disease and pest is less.

• **Distinctness of Starkrimson Delicious apple variety**

- Dwarf sized tree.
- Deep red color, shiny.
- Sweet and juicy with little acidity
- Fruit shape is round conical with five crowns.
- Fruit skin is very thick that is suitable for long distance and off road transportation.

पारिपात्ले सुनौलो कागती जातको विवरण

- **Crop:** Lemon
- **Variety:** NCRP-53
- **Gene Bank Accession Number:** NGRV0650
- **Proposed name:** पारिपात्ले सुनौलो कागती (Paripatle Golden Lemon)
- **Botanical classification**

NCRP-53
Kingdom= Plantae
Division= Tracheophyta
Class=Magnoliopsida
Order=Sapindales
Family=Rutaceae
Genus= <i>Citrus</i>
Botanical name= <i>Citrus limon</i> (L.) Osbeck
Chromosome number=2n=18

- **History**
- **Origin**

This variety was first introduced to NCRP from farmer's orchard at Chitwan in 2061 BS.

- **Importance**
- **Nutritional importance**

Lemons are an excellent source of nutrients, vitamin C and flavonoids, which are antioxidants. Antioxidants help to remove free radicals that can damage cells from the body. These nutrients can help in preventing diseases and boost health and wellbeing.

- **Economic importance**

Lemons are an important crop in Nepal because they have many uses, including juice, fragrance, flavor, cleaning, and health benefits. Lemons are also popular for pickle production in Nepal. Lemons have a year-round market demand for culinary, medicinal, and cosmetic uses making it a valuable commercial fruit, particularly in regions like Nepal where it is considered a key horticultural crop and a major source of income for many farmers; its high demand often exceeds domestic production, presenting potential for export markets as well.

- **Industrial importance**

NCRP-53 is suitable for processing like pickle and juice making. This variety of lemon have high industrial demand.

Recent crop status: Few households cultivating in small areas

- **Agronomic/botanical characteristics**

- **Tree morphology**

S. N	Characters		NCRP-53
Tree			
1	Tree shape		Spheroid (17 years old tree)
2	Tree growth habit		Spreading (17 years old tree)
3	Density of branches		Medium-Dense (17 years old tree)
4	Branch angle		Medium
5	Presence/absence of spine		Present
6	Tree height (cm)		172.5 (17 years old tree)
7	Collar girth (cm)		33.75 (17 years old tree)
8	Tree canopy (cm)	East-west	297.75 (17 years old tree)
		North-south	264.75 (17 years old tree)
Leaf (17 years old tree)			
1	Vegetative life cycle		Evergreen
2	Leaf division		Simple
3	Intensity of leaf green color		Medium-dark
4	Leaf lamina attachment		Brevipetiolate
5	Leaf length (cm)		11.00 (Average of 30 leaves)
6	Leaf width (cm)		5.91 (Average of 30 leaves)
7	Petiole wings width (mm)		3.10 (Average of 30 leaves)
8	Leaf lamina shape		Obovate
9	Leaf lamina margin		Dentate
10	Petiole wing		Present
11	Petiole wing shape		Obovate

- **Fruit and seed characters**

S.N.	Characters	NCRP-53
	Fruit	
1	Fruit shape	Spheroid
2	Shape of fruit base	Truncate
3	Shape of fruit apex	Rounded
4	Fruit skin color at ripening	Yellow
5	Fruit surface texture	Smooth
6	Albedo color	White
7	Pulp color	White
	Seed	
1	Seed shape	Ovoid
2	Seed surface	Smooth
3	Seed color	White
4	Cotyledon color	White
5	Chalaza spot color	Brown

• **Phenological characters (at NCRP, Paripatle, Dhankuta)**

Characters	NCRP-53
Initial flowering time	1 st week of Falgun
50% flowering time	2 nd week of Chaitra
Days to 50% fruit setting from flowering	46-51
Days to 50% fruit marble size from flowering	90-94
Days to 50% fruit egg size from flowering	94-101
Days to fruit maturity from flowering	170-180
Harvesting time	Final week of Bhadra and onwards

• **Pomological characteristics**

Genotype	Fruit weight (gm)	Fruit color (ripening)	Fruit diameter (cm)	Fruit height (cm)	Juice (%)	No of seed per fruit	TSS (%)	TA (%)	TSS/TA ratio
NCRP-53	108.53	Golden yellow	5.30	5.50	35.75	4.4	10.40	6.04	1.72

• **Average yield (10 years and above in Terai) = 20-30 mt/ha**

• **Seedling/sapling providing institutions: NCRP, Dhankuta**

Genotypes	Conserving organizations	Sapling producing organization	Saplings available	Method of getting saplings
NCRP-53	National Citrus Research Programme, Paripatle, Dhanakuta	National Citrus Research Programme, Paripatle, Dhankuta and other private nurseries	500	Prior application

- **Distinctness of variety**

NCRP-53 is best known for its fruit size and canker resistance. The leaves are ovate, brevipetiolate and margin is dentate. The fruit size is very large compared to other acid lime varieties which look like lemon. Medium to dwarf sized tree is free from citrus canker infestation.

- **Recommended domain:** Up-land condition of Terai, Inner Terai, foot hills and river basin region of Nepal having good drainage system up to 800 meter above mean sea level.
- **Average severity of citrus canker disease on different genotypes of Acid lime and Lemon**

S.N.	Name of genotype	Average severity of disease
1	NCRP-49	15.44
2	NCRP-51	10.39
3	NCRP-52	7.47
4	NCRP-53	0.00
5	NCRP-55	4.70
6	NCRP-107	23.73

- **Population density of citrus leaf miner in different germplasm of Acid lime and Lemon.**

S.N.	Name of genotype	Mean number of leaf miner larvae per tree
1	NCRP-49	20.20
2	NCRP-51	19.75
3	NCRP-52	20.25
4	NCRP-53	7.75 (Lowest)
5	NCRP-55	11.50
6	NCRP-107	18.00
	CD (5%)	5.50

* Mean number of leaf minor larvae per tree averaged from five trees in each of six replications.

- **Purpose of variety registration**
- Economic utilization of up-lands of Terai, and Inner Terai and River-basin areas
- High yielding, preferred by farmers
- It is about one month earlier than Sunkagati-1 and Sunkagati-2 in Terai
- It is very attractive due to its large fruit size and golden fruit color
- This variety is relatively resistant to citrus canker
- It is best for industrial purpose (pickle and juice)

तालिका नं. १५ समष्टिगत रूपमा बीउ बाली खेत निरीक्षण हेक्टरमा २०८१/०८२

क्र.सं.	प्रयोगशालाको नाम र ठेगाना	नमुना परीक्षण संख्या			परीक्षण लट परीमाण				बीउ बाली निरक्षण र बीउ प्रमाणीकरण								टयाग प्रयोग संख्या	राजस्व संकलन रु.
		न्युनतम स्तरभन्दा माथी	न्युनतम स्तरभन्दा कम	कुल जम्मा	मे टन				बीउ बाली निरक्षण (हे)				बीउ प्रमाणीकरण (मे.टन)					
					मुल	प्रमाणित	उन्नत	कूल	मुल	प्रमाणित	उन्नत	कुल जम्मा	मुल	प्रमाणित	उन्नत	जम्मा		
१	बीउ विजन प्रयोगशाला, सुन्दरपुर, कंचनपुर	९२८	८३	१०११	७४२.७	६२६.२	८७५५	१०१२३.७४२	९०.१९	३२०.३०	२७४.९९	६८५.४८	१२१.८३०	१८९.४९०	०.०००	३११.३२०	८४००	६७६५१.८
२	बीउ विजन प्रयोगशाला, खजुरा, बाँके	५३८	१५७	६९५	१८६.९३	४६५.०२	२६१३	३२६५.०६५	७९.२४	३६३.७८	११५४.२०	१५९७.२२	१४६.९५०	७०.५२५	०.०००	२१७.४७५	६४४२	१,४७२,२१३.०
३	बीउ विजन प्रयोगशाला, भैरहवा, रूपन्देही			१२०८				०	१०२३.२७	२५६३.१७	०.००	३५८६.४४	१६७.६६०	४९९.५९०	०.०००	६६८.२५०		
४	प्रदेश बीउविजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, हेटौडा			६२१				५१६४.२९					१६३४	११५.९५०	१५९.१४०	२७५.०९०		
५	प्रदेश बीउविजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, पोखरा	४३२	२०९	६४१	२८.६	११.९	४८१	५२१.८	३०३.९	३७५	३.३	३४४.७	२८.६	११.९	४८१.३	५२१.८		
६	बीउ विजन प्रयोगशाला, जलेश्वर, महोत्तरी	७४९	०	७४९	५२३.८	८९०.१	७०३८	८४५१.९	२०१.८०	३४९.१०	२७३२.८४	३२८३.७४	५२३.८	८९०.१	७०३८	८४५१.९०		११,५२
७	बीउ विजन प्रयोगशाला, झुम्का, सुनसरी			०				०										
८	बीउ विजन प्रयोगशाला, सुर्खेत	२५३	२१	२७४	३४.४८	०	६११	६४५.७१	२७.६१	०.००	२०.२५	४७.८६	३१.५०३	०.०००	०.०००	३१.५०३	८५०	७६६५१.१
९	केन्द्रीय प्रयोगशाला			०				०										
१०	बीउ विजन गुणस्तर नि केन्द्र			०				०										
कुल जम्मा		२९००	४७०	४५७८	१५१७	१९९३	१९४९८	२३००८.२१७	१७२६	३६३३.९	४१८५.६	९५४५.४४	११३६.३	१८२०.७	७५१९.३	१०४७७.३४	१५६९२	२२२५४०१.६२

खण्ड घ
समस्या, निष्कर्ष तथा सुझावहरू

समस्या, निष्कर्ष तथा सुझावहरू

१. बीउ बिजन गुणस्तर तथा मापन सम्बन्धी कार्यलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तर अनुरूप सञ्चालन गर्नु पर्ने प्रावधान अनुसार निम्न कार्यक्रमहरू समावेश गरिनु पर्ने।
२. Plant Variety Protection Rights ऐन पारित गराउनु पर्ने।
३. यो केन्द्रीय प्रयोगशाला ISTA (International Seed Testing Association) र APSA (The Asia & Pacific Seed Association) को सदस्य निकाय भएको र नेपाल विश्व व्यापार संगठन (WTO) को सदस्य राष्ट्रको हैसियतले परीपालना गर्नु पर्ने बीउको DUS Test कार्य सम्पादनका लागि यस केन्द्र अन्तर्गत DUS (Distinctness, Uniformity & Stability) Test Centre स्थापना गर्नु पर्ने तथा थप दरबन्दीको व्यवस्था हुनु पर्ने।
४. हाल यस केन्द्र मै GMO Test सम्बन्धी Bio-technology lab स्थापना भैसकेको र अझै पूर्ण रूपमा संचालन गर्न विशेष जोड दिनु पर्ने। साथै यसका लागि थप बायोटेक्नोलोजिष्ट जनशक्ति र तालिमको व्यवस्था हुनु पर्ने।
५. यस केन्द्रमा भएका कार्यहरू प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्नको लागि कार्यक्षेत्रसँग सम्बन्धित कर्मचारीहरूको दक्षता, ज्ञान र सीपको वृद्धि गर्ने तालिमहरू जस्तै बीउको जातीय पहिचान परीक्षण, बीउ बिजन ऐन तथा नियमावली कार्यान्वयन, बीउ बिजन भण्डारण, बीउ उत्पादन आदि तालिमको अभाव भएको। तालिममा मनोनयन गर्दा पनि सम्बन्धित क्षेत्रमा संलग्न कार्यरत कर्मचारीलाई गराईएको खण्डमा उसले कामगर्दा भोगेका समस्याहरू तालिममा राखी समाधानको उपायखोज्न सजिलो हुनुको साथै निजको विशेषज्ञतापनमा वृद्धि भई कार्य क्षमतामा पनि वृद्धि हुने र संस्थाको विकासमा पनि ठोस योगदान पुग्न जाने हुन्छ।
६. गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रको सहभागिता मुख्य गरेर तरकारी बीउ उत्पादन तथा वितरणमा मात्र सीमित रहेकोमा आगामी दिनहरूमा जातीय विकास तथा सम्बर्धन र खाद्यान्न तथा तरकारी बीउ उत्पादन कार्यमा फराकिलो पादैँ लैजानु पर्ने महसुस भएको छ।
७. बीउ बजार अध्ययनको नतिजा हेर्दा बजारमा बिक्री वितरण भईरहेको बीउको गुणस्तर सन्तोषजनक देखिदैन। भारतबाट नेपाल भित्रिने बीउहरूमा गुणस्तर उल्लेख नभएको, प्लान्ट क्वारेन्टाईनबाट पनि यस प्रकारको प्रक्रियालाई नियन्त्रण गर्न नसकिएको, बीउ सम्बन्धी न्यूनतम चेतना समेत नभएका व्यक्तिहरू बीउ बिक्री वितरणमा संलग्न भएको जस्ता पक्षहरूलाई आगामी दिनहरूमा नियमित गराउन बीउ प्रमाणीकरण प्रणालीको अतिरिक्त गुणस्तर घोषित बीउ (Quality Declared Seed) प्रणाली साथै बीउ बिक्रेताहरूलाई इजाजतपत्र प्रदान गर्ने पूर्वाधार विकास गर्नु पर्ने देखिन्छ।
८. बीउ बिजन अनुसन्धान, उत्पादन, गुणस्तर नियन्त्रण तथा वितरणमा संलग्न सरकारी, अर्धसरकारी, निजी तथा गैरसरकारी निकायहरू बीचको समन्वयलाई केन्द्रीय, क्षेत्रिय तथा जिल्लास्तरमा समेत अझ सुदृढीकरण गर्दै लानु पर्ने देखिन्छ।
९. कृषि ज्ञान केन्द्र/कृषि विकास कार्यालय/एकिकृत कृषि विकास कार्यालय अन्तर्गत सञ्चालित बीज वृद्धि कार्यक्रमहरूको नमूना र स्थानीय रूपमा प्रयोग भएको बीउको गुणस्तर अध्ययनको नतिजाअनुसार यस प्रकारको बीउहरूमा गुणस्तर स्थिति सन्तोषजनक देखिदैन। खास गरेर, कृषकहरूलाई गुणस्तर सम्बन्धी ज्ञान नहुनु र उचित भण्डारणको अभावले बीउको गुणस्तर कमसल हुन गएको देखिन्छ। बीजवृद्धि कृषकहरूलाई बीउ भण्डारणको लागि मेटल सीड बीन सूपथ मुल्यमा उपलब्ध गराउन सके बीउको गुणस्तरमा सुधार हुन सक्ने अनुभव गरिएको छ।
१०. मुलुकका विभिन्न ६० भन्दा बढी स्रोत जिल्लाहरूमा सञ्चालित जिल्लास्तरीय बीउ बिजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम (DISSPRO) को लागि आवश्यक पूर्वाधारको विकास गरी प्रभावकारीरूपमा अगाडि बढाउनु पर्ने।

११. बीउको लट नम्बर राख्दा तोकिएको ढाँचा अनुसार नभएकोले सो अनिवार्य रूपमा राखिनु पर्ने।
१२. बीउ उत्पादनमा दिइदै आएको अनुदानलाई अझ केही वर्षसम्म निरन्तरता दिनुपर्ने, बीउ बाली बीमा व्यवस्था गर्नु पर्ने र बीउ बन्धकी प्रणाली (Seed pledging system) को लागि आवश्यक पुर्वाधारहरू तयार गर्नु पर्ने।
१३. बीउ उत्पादन, वितरण तथा बीउ सम्बन्धी अन्य तथ्याङ्कहरूको अभावमा बीजवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालनमा अष्टयारो महशुस गरिएकोले केन्द्र तथा बीउ बिजन प्रयोगशालाहरू बीच Seed Database Software तयार गरी Computer Networking को लागि आगामी वर्षहरूमा Seed Hub को लागि कार्यक्रम तय गर्नुपर्ने देखिन्छ।
१४. बीउ परीक्षण, बाली निरीक्षण, नमूना सङ्कलन जस्ता कार्यहरूलाई निजी क्षेत्रबाट समेत गर्न इजाजतपत्र दिनको लागि पुर्वाधार तयार गर्ने कार्य अविलम्ब शुरु गर्नु पर्ने।
१५. Pasture Seed को न्युनतम गुणस्तर र परीक्षण विधि निर्धारण गर्ने कार्य शुरुवात भएकोमा सो कार्य अगाडि बढाइनु पर्ने।
१६. फार्म-केन्द्रमा रहेको Threshing floor, Storage Structure लाई सुव्यवस्थित नगर्दा बीउको गुणस्तरमा असर पुग्ने हुँदा सो कार्यलाई व्यवस्थित गरिनु पर्ने।

"Seed, A horse of hunger, a source of life"

**खण्ड डः
विविध पक्ष**

५.१ निजीस्तरमा ईजाजत प्राप्त प्रयोगशाला तथा सरकारी प्रयोगशालाहरूको विवरण

क्र.स.	नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं	ईमेल	कैफियत
१.	केन्द्रीय कृषि प्रयोगशाला	हरहरभवन, लतलिपुर	०१-५५५०१६७	centralaglab.sspp@gmail.com centralaglab.gov.np	सरकारी
२.	बीउ बिजन प्रयोगशाला	झुम्का, सुनसरी	०२५-५६२००४	rstl@ntc.net.np	सरकारी
३.	बीउ बिजन प्रयोगशाला	जलेश्वर, महोत्तरी	९८५४०२२४२५	seedlabprovince2@gmail.com	सरकारी
४.	बीउ बिजन प्रयोगशाला	हटौडा, मकवानपुर	०५७-४१२५५१	seedlabhetauda@yahoo.com seedlab.bagamati.gov.np	सरकारी
५.	बीउ बिजन प्रयोगशाला	पोखरा, कास्की	०६१-४६८१०१	seedlabgandaki@gmail.com seedlabgandaki.gov.np	सरकारी
६.	बीउ बिजन प्रयोगशाला	भैरहवा, रूपन्देही	०७१-५२१०२०	seedlabhirahawa@gmail.com seedlabbhwa.gov.np	सरकारी
७.	बीउ बिजन प्रयोगशाला	खजुरा, बाँके	०८१-६२१२१६	seed_rstlk@wlink.com.np seedlabkhajura.gov.np	सरकारी
८.	बीउ बिजन प्रयोगशाला	सुन्दरपुर, महेन्द्रनगर	०९९-५२०५८४	rstlseed@yahoo.com seedlab.sudurpashchim.gov.np	सरकारी
९.	एकिकृत कृषि प्रयोगशाला	सुर्खेत	०८३-५२४८६७	seedlabsurkhet@gmail.com	सरकारी
१०.	सितोष्ण तरकारी बीउ उत्पादन केन्द्र	रुकुम	०८८-६८०१५०	rukumfarm@gmail.com	सरकारी
११.	राईजोवियम तथा बीउ बिजन प्रयोगशाला	जनकपुर	०४१-५२१६८६	seeddhanusa@dls.gov.np	सरकारी
१२.	बीउ विज्ञान प्रविधि महाशाखा	खुमालटार, ललितपुर	०१-५५२३०४०	seedtechnaec@gmail.com	सरकारी
१३.	राष्ट्रिय कृषि अनुवांशिक श्रोत केन्द्र	खुमालटार, ललितपुर	०१-५७२५७३१ /५७२७५३२	narc.genebank@gmail.com	सरकारी
१४.	क्षेत्रिय कृषि अनुसन्धान केन्द्र	लुम्ले, कास्की	०६१-६२२१७४	rarslumle@gmail.com	सरकारी
१५.	कृषि तथा वन विश्वविद्यालय	रामपुर, चितवन	०५६-५९१६५५ /५९१७७७	admin@afu.edu.np	सरकारी
१६.	सिप्रेड प्रयोगशाला	ललितपुर	०१-५५४६५४२ /५५२०२७२	info@ceapred.org.np	निजीस्तर
१७.	सियान सिड सर्भिस सेन्टर प्रा लि	थानकोट	०१-४३१०२४५	seanseed@ntc.net.np	निजीस्तर
१८.	युनिक सिड कम्पनी	धनगढी, कैलाली	९८५८४२०५६०	seedunique@gmail.com	निजीस्तर
१९.	लुम्बिनी सिड कम्पनी	शिद्वार्थनगर, रूपन्देही	०७१-५२४४५५ ९८४७०५०८०२	lscpvlt2002@gmail.com lumbiniseed.com	निजीस्तर

५.२ PBS पूर्व मूल (प्रजनन) बीउ आलु उत्पादन प्रयोगशाला (Tissue Culture Lab) हरू सरकारी तथा निजीस्तरमा PBS पूर्व मूल बीउ आलु दाना उत्पादकको नाम, ठेगाना र सम्पर्क नम्बर

PBS पुर्व मूल बीउ आलु दाना उत्पादकको नाम, ठेगाना र सम्पर्क नम्बर											
S.N.	PBS Seed Producer	Address	Lab Address	प्रोपराइटको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर	इमेल आडी	जारी साल	टाइप
१.	National Potato Research Program	Khumaltar, Lalitpur	Khumaltar, Lalitpur	अनुजा रिजाल	Khumaltar, Lalitpur	९८४९४३६५१९	निरु त्रिपाठी	९८६१८११२९५	nprp.khumaltar@gmail.com	२०८०/०८१	सरकारी
२.	Potato Development Centre	Nigale, Sindhu palchowk	Nigale, Sindhu palchowk	प्रमुख	Nigale, Sindhu palchowk	९८५१२३५८१६	सुनिल चौधरी		nigalefarm@gmail.com	२०७९/०८०	सरकारी
३.	Shreeram Niketan Biotech Pvt. Ltd.	Batisputali, Kathmandu-29	Noudanda, Godawari N.P.3, Lalitpur	मन्जु अग्रवाल	Naxal, Kathmandu-1	९८०२०३९८३९	नितिन केडिया	९८०२०३९८३९	nitin@mcnepal.com	२०७८/०७९	निजी
४.	Kushal Agriculture Research and Development Centre Pvt. Ltd.	Koteshwor, Kathmandu-32	Bashgadhi N.P.8, Bardiya	राम भरोस नेपाल	गोदावरी न.पा. १, ललितपुर	९८४१२४३१६०	राम भरोस नेपाल	९८४१२४३१६०	nspcgodawari@gmail.com	२०७९/०८०	निजी
									kardc.nepal@gmail.com		
५.	खाद्यान्न तथा बीउ आलु अलैची फलफूल नर्सरी उद्योग	Khusadevi, Panouti n.p.3-Kavre	Khusadevi, Panouti n.p.3-Kavre	राजेन्द्र थापा	Khusadevi, Panouti n.p.3-Kavre	९८६०९३५१०७	राजेन्द्र थापा	९८६०९३५१०७	kushadevipbs@gmail.com	२०७८/०७९	निजी
६.	प्रगतिशिल युवा कृषि कृषक समूह	नाला, बनेपा न.पा.३, काभ्रे	नाला, बनेपा न.पा.३, काभ्रे	रोशन श्रेष्ठ	नाला, बनेपा न.पा.३, काभ्रे	९८४१६०१२८३	रोशन श्रेष्ठ	९८४१६०१२८३	stha.roshanchha@gmail.com		निजी

PBS पुर्व मूल बीउ आलु दाना उत्पादकको नाम, ठेगाना र सम्पर्क नम्बर											
S.N.	PBS Seed Producer	Address	Lab Address	प्रोपराइटको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर	इमेल आडी	जारी साल	टाइप
७.	Apex Bio-tech and Agroforestry Research Centre Pvt.Ltd.	Arjundhara-3, Jhapa	Arjundhara-3, Jhapa	प्रसोधन निरौला	Arjundhara-3, Jhapa	९८५१०३७३११	प्रसोधन निरौला	९८५१०३७३११	prasodhan@gmail.com	२०८०/०८१	निजी
८.	Ficus Biotech Pvt. Ltd	बुढानिलकण्ठ न.पा.२, काठमाडौं	गौरादह न.पा.२, झापा	अनुप मानन्धर	बुढानिलकण्ठ न.पा.२, काठमाडौं	९८५११७६५४८	दुर्लब कार्की	९८०१०५६७७६	marketing.ficus@gmail.com	२०७९/०८०	निजी

५.३ बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, हरिहरभवन, ललितुरबाट हालसम्म मूल बीउ अनुमतिपत्र लिएका संस्थाहरूको विवरण

मूल बीउ उत्पादक दर्ता नं.	समूह, सहकारी तथा कम्पनीको नाम	ठेगाना	जिल्ला	अनुमति लिएको मिति	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं	Email
१	श्री लुम्बिनी सीड कम्पनी प्रा.लि.	सिद्धार्थनगर, नेपाल	रूपन्देही	२०६२.०२.१८	सुभास उपाध्याय	९८४७०३८५९४	lscpvtltd2002@gmail.com
३	श्री कृषि सामग्री कम्पनी लि.	केन्द्रीय कार्यालय, कुलेखर	काठमाण्डौ	२०६२.०७.२७	headoffice@kscl.gov.np	०१-४२७९५८७, ४२७८४५३, ४२७९२०७	madhuojha5539@gmail.com
४	श्री सियान सीड सर्भिस सेन्टर लिमिटेड	थानकोट, काठमाण्डौ, नेपाल	काठमाण्डौ	२०६२.११.०१/२०७५.०१.३०	दुर्गा प्रसाद अधिकारी	९८५१०६६९४६/ ०१-४३१०२४५	ssscseed@gmail.com
५	श्री यूनिसर्सल सीड कम्पनी प्रा.लि.	सिद्धार्थनगर-८, लुम्बिनी रोड	रूपन्देही	२०६३.०१.१७	बिरेन्द्र प्र. यादव	९८५७०२२९०६	universalseed.co@gmail.com

मूल बीउ उत्पादक दर्ता नं.	समूह, सहकारी तथा कम्पनीको नाम	ठेगाना	जिल्ला	अनुमति लिएको मिति	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं	Email
८	श्री कालिका सीड कम्पनी प्रा.लि.	सिद्धार्थनगर-११, नेपाल	रूपन्देही,	२०६४.०२.२७/ २०७५.०३.२४	रामजी यादव	९८५७०१५४५२/ ०७१-५२६२४६	guddumishra15@yahoo.com
९	श्री साल्ट ट्रेडिङ्ग कर्पोरेशन लिमिटेड	काठमाडौं	काठमाडौं	२०६४.०६.१०	कृष्ण कुमार खडका	०१-४२७०९९४/ ९८५११०७३७६	salt@stcnepal.com
१०	श्री उन्नत बिज वृद्धि समूह	भरतपुर मनपा-१४, पटिहानी	चितवन	२०६४.०८.०९/ २०७५.०३.१७	उमानाथ पौडेल	९८५५०६०१३७/ ०५६-६२१४५६	info@unnatbij.com.np
११	श्री युनिक बीउ उद्योग	धनगढी -१३	कैलाली	२०६६.०१.१४	लक्ष्मी कान्त ढकाल	९८५८४२०५६०	seedunique@gmail.com
१३	श्री इन्टरनेशनल एग्रो सिड प्रा.लि.	तौलिहवा -३	कपिलवस्तु	२०६६.१०.१०	अमजद शाह	९८४७०४००१७ ९८२७४१०१७२	iabbpvtltd@gmail.com
१५	श्री पञ्च शक्ति बीउ कम्पनी प्रा.लि.	धनगढी	कैलाली	२०६८.०१.१६	ओम प्रकाश पनेरु	९८५८४२५३४१	panchashakti2064@gmail.com
१६	श्री अनमोल बीउ प्रा.लि.	भरतपुर मनपा-१२	चितवन	२०६९.०१.३१	महेश शर्मा	९८५४०४५५४७/ ९८४५१४३१२६	info@anamolbiu.com
१७	श्री अन्नपूर्ण बीउ उत्पादक सहकारी संस्था लि.	सितलपाटी, मानपकडी -५	रूपन्देही	२०७५.०३.०१	निर ब. राना	९८४७०४९९७२	seedannapurna@gmail.com
१९	श्री शिव शक्ति बीउ विजन सहकारी संस्था लिमिटेड	पोखराथोक-८ छतिवन	पाल्पा	२०७५.०२.२०	लेखनाथ रौरे	९८४७१५५३०४	gaireramharil@gmail.com
२०	श्री सामुहिक बीउ वृद्धि कम्पनी प्रा. लि.	डुमरिया २	रौतहट	२०७१.०४.२८	भक्त प्रसाद तिमिल्सिना	९८५५०२३६३६ ०५५- ६२०३७५	timilsinabhakta@gmail.com
२१	श्री कुशवाहा खाद्य बीज भण्डार	देवानगंज-२	सुनसरी	२०७२.११.०५	रामवृद्ध मेहता	९८४२५०६१२४ ९८०७३३८६८९	kushwahakhabdijbhandar40@gmail.com
२२	श्री हिमालय बीउ कम्पनी प्रा.लि.	धनगढी-११	कैलाली	२०७८.१२.२२	लोकेश सिंह भट्ट	९८५८४२३२२२	biuhimalaya@gmail.com
२४	श्री आदित्य कृषि सहकारी संस्था लि.	धकधई-३	रूपन्देही	२०७३.०४.०४	मनोज कुमार यादव	९८४७०२०४४१	ashakari125@gmail.com

मूल बीउ उत्पादक दर्ता नं.	समूह, सहकारी तथा कम्पनीको नाम	ठेगाना	जिल्ला	अनुमति लिएको मिति	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं	Email
२७	श्री इष्ट वेष्ट सीड नेपाल प्रा.लि. (सि. जि.एन.एस.)	कोशी गा.पा.	सुनसरी,	२०७५.०५.०६	सतिस घिमिरे	०१-४२२१२६० ९८५११०२९६८	info.cgnseeds@blc.com.np
२८	श्री गुप्तेश्वरी कृषि सहकारी संस्था लि.	हेटौटा १३	मकवानपुर	२०७५.०३.३२	बसुन्धरा लामा	९८४५५३७६१४/ ९८०६८०७७२९	lamabasundhara@gmail.com
२९	श्री पवित्र जनकल्याण कृषि सहकारी संस्था	मेहेलकुना -१	सुर्खेत	२०७४.०२.२४	नौलसिंह खत्री	९८५८०३१५८१/ ९८४८७०२०९० ०८३- ४१००६२	pavitracooperative@gmail.com
३१	श्री मुस्कान सिड कम्पनि प्रा.लि.	कपिलवस्तु न.पा.-९	कपिलवस्तु	२०७४.०५.२८	बृजबिहारी कुर्मी	९७४७००८२१६/ ९८२१९७६३३३	muskansseedcompany@gmail.com
३२	श्री नेपाल एग्रो सिड्स एण्ड इन्पुट्स कम्पनि प्रा.लि.	भरतपुर-४	चितवन	२०७४.०३.२९	हरिराज भट्टराइ	९८५५०५७३४६/ ०५६-५७२४९८	nasic2008@gmail.com
३३	श्री बुद्ध सिड कम्पनि प्रा.लि.	रामग्राम-५	नवलपरासी	२०७४.१२.०७	उमाशंकर चौधरी	९८४७०८०४४४	buddhaseednp@gmail.com
३४	श्री सारङ्गपाल विज वृद्धि कम्पनी प्रा. लि.	भरतपुर मनपा-२१ भानुदोल	चितवन	२०७४.१२.०८	पुन्य प्रसाद अधिकारी	९८५५०८२८२६ ९८४५११०१९०	stbbs@gmail.com
३६	श्री विजवृद्धि कृषक सहकारी संस्था लि.	जानकी गा.पा.४, मुनुवा	कैलाली	२०७५.०८.२५	रामफल वडायत गोविन्द राउत	९८४८५०२३६६ ९८४८५०२२४९	munuwabizbriddhi@gmail.com
३७	श्री काठमाण्डौ एग्रो कन्सर्न प्रा.लि.	लगनखेल	ललितपुर	२०७५.०८.२५	गणेश बानियाँ	९८४१२८६३०५	kathmanduseed@ntc.net.np
३८	श्री राधाकृष्ण बीउ विजन उत्पादक कृषक समूह	शुद्धोधन गा.पा. -५	रूपन्देही	२०७५.१०.०६	नारदमुनि यादव	९८४७०२१८९७	radhakrishnaspg2059@gmail.com
३९	श्री महारानीझोडा साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	गौरादह-५	झापा	२०७५.१०.२०	मीना कुमारी ढकाल	०२३-४१९०१० ९८४२६८६५३३	sfacimaharani@gmail.com
४०	श्री जनसेवा बहुमुखी सहकारी संस्था लि.	बाणगंगा ४, गजेहडा	कपिलवस्तु	२०७६.०१.१२	द्रोण सुवेदी	९८५७०२९७५१	janasewa2050@gmail.com

मूल बीउ उत्पादक दर्ता नं.	समूह, सहकारी तथा कम्पनीको नाम	ठेगाना	जिल्ला	अनुमति लिएको मिति	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं	Email
४१	श्री बुढान कृषक सहकारी संस्था लि.	बार बर्दिया न.पा.-५	बर्दिया	२०७६.०१.१९	नवराज सुवेदी रामगोपाल थारु	९८५८०२४८६३/ ९८६८१०७७६२	budhansahakari2058@gmail.com
४३	श्री चित्रवन इन्भेस्टमेन्ट प्रा.लि.	खजुरा-३	बाँके	२०७६.०१.१९	निर प्र लामिछाने	९८५५०५६६१५/ ९८६६१०३१०३	nirlamichhane@live.com
४४	श्री कृषि विकास फार्म	चन्द्रडाँगी, शिवसताक्षी-७	झापा	२०७५.१०.२०	प्रमुख विरेन्द्र पराजुली	९८५१२६६१८८ ९८५२६५५८७०	adfhandradangi@gmail.com
४५	श्री सिम्रिक कृषि सहकारी संस्था लि.	मोतिपुर-८, बुटवल-१७	रूपन्देही	२०७५.०३.०१	गणेश वहादुर गाहा	९८४७०४८६१६/ ९८४७४०७७९८	seedsimrik17@gmail.com
४६	श्री कृष्ण महिला कृषि सहकारी संस्था लि.	नजरपुर, चन्द्रपुर न.पा.-९	रौतहट	२०७६.०९.२४	अम्बिका तिमलसीना	९८४५२३०७३९	mahila.krishi@gmail.com
४७	श्री सूर्योदय कृषक बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	मटेरिया देखुरी, राजपुर गा.पा.-२	दाङ	२०७७.०२.१४	मोहन कुमार खनाल	९८५७८४०४९१	suryodaykmc@gmail.com
४८	श्री बाँसखर्क कृषि सहकारी संस्था लि.	सिमीचौर, रेसुङ्गा न.पा.-१०	गुल्मी	२०७७.०३.२२	देवीराम पाण्डे	९८४७३३९०१७	pande.deviram033@gmail.com
४९	श्री विशाल ट्रेडिङ्ग	जितपुर सिमरा उ.म.न.पा.-९	बारा	२०७७.०६.२९	रोहित प्र. यादव	९८५५०२५६१५ ९८२५२७७११९	bishaltrading615@gmail.com
५१	श्री संकल्प कृषि सहकारी संस्था लि.	बिष्णु गा.पा.-८	सर्लाही	२०७७.०८.२१	तेजो मूर्ति यादव	९८४४०८९६४५	mdy1192@gmail.com
५२	श्री लालिमा कृषि सहकारी संस्था लि.	देवचुली न.पा.-३	नवलपुर	२०७७.०९.२६	सुर्य प्रसाद पोखेल	९८४७०७३५२५/ ९८५७०४१३२६	nbhandari36.nb@gmail.com
५३	श्री जागरुक कृषि सहकारी संस्था लि.	शिवपुर गा.पा.-८	नुवाकोट	२०७७.१०.०९	विमल पाण्डे	९८५१०९८१४/ ९८४९१३३००१	srnjagaruksahakari@gmail.com
५५	श्री झकलक कृषि सहकारी संस्था लि.,	फलेबास न.पा.-५	पर्वत	२०७७.१२.३१	नर वहादुर क्षेत्री	९८४७६२५९७०	tiwaridevi421@gmail.com

मूल बीउ उत्पादक दर्ती नं.	समूह, सहकारी तथा कम्पनीको नाम	ठेगाना	जिल्ला	अनुमति लिएको मिति	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं	Email
५६	श्री सगुन सीड कम्पनी प्रा.लि.	लुम्बिनी साँस्कृतिक नपा-५	रूपन्देही	२०७८.०३.१५	जयप्रकाश लाल श्रीवास्तव	९८४७०२०८२३	infoshagun2020@gmail.com
५७	श्री उग्रतारा सीड कम्पनी प्रा.लि.	धनगढी नपा-४	कैलाली	२०७८.०४.१०	लक्ष्मण न्युरे	९८४८४२९९३९	seedugratar70@gmail.com
५८	श्री हरियाली बीउ उद्योग, खरिहानी	सबैला नपा-१०	धनुषा	२०७८.०४.१५	संजय कु. पजियार	९८५४०२५५४८	sanjaypajiyar548@gmail.com
५९	श्री रत्नोवल एग्रीटेक नेपाल प्रा.लि.	बैजनाथ गा.पा.-६	बाँके	२०७८.०४.२५	टिकाराम उपाध्याय	९८५८०३२२०७	gatenepalbanke@gmail.com
६०	श्री साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	बरहथवा न.पा.-७	सर्लाही	२०७८.०५.१६	शुसिल प्रसाद श्रेष्ठ	९८५४०३६५२५	sanakisan.barahathawa@gmail.com
६१	श्री रौतहट सिड्स	चन्द्रपुर न.पा.-१० बालचनपुर	रौतहट	२०७८.०५.१६	बलिराम साह	९८५५०२६४१२	br.shah 11@gmail.com
६२	श्री हरितकान्ति कृषि सहकारी संस्था लि.	लमही न.पा.-२, केरानिया	दाङ्ग	२०७८.०७.०७	कासी प्रसाद चौधरी	९८४७९०३४९२/ ९८५७८४०४०७	harikranti2@gmail.com
६३	श्री भूमि सीड कम्पनी प्रा.लि.	विराटनगर म.न.पा.-१९	मोरङ्ग	२०७८.०९.१८	रेवती रमण ओझा	९८५२०७५५२५	bhumiseed.brt.np@gmail.com
६४	श्री अम्बिका बीउ विजन केन्द्र	वृन्दावन न.पा.-७, धमौरा	रौतहट	२०७८.०६.१०	जगरनाथ भेडिहर	९८४५२३८६५७	
६५	श्री क्षेत्रिय बीउ विजन कम्पनी प्रा. लि.	चन्द्रपुर न.पा.-५	रौतहट	२०७८.०६.१०	श्याम कुमार यादव	९८४५१२१००९	shyamdesilva 1@gmail.com
६६	श्री साथी सीड कम्पनी प्रा.लि.	बैजनाथ गा.पा.-६	बाँके	२०७८.११.१८	मिलन सापकोटा	९८५८०७०७१८/ ९८४५३३९६५६	sathiseednepal@gmail.com
६७	श्री इन्टर नेपाल एग्रोभेट कम्पनी प्रा. लि.	भरतपुर मनपा-०३	चितवन	२०७८.१२.०४	मित्रराज दवाडी	९८५५०५५१८४/ ०५६५९६५८४	dawadimr 2065@gmail.com
६८	श्री एग्रो टाइम्स कृषि फर्म	देवचुली न.पा.-१५, वर्दघाट सुस्तापूर्व	नवलपुर	२०७९.०१.२६	त्रिलोचन भट्टराई	९८६७२२४५५९	trilochanbhattarai2072@gmail.com
६९	श्री नमूना एकिकृत सहकारी खेती बीउ उत्पादन समूह	गौरादह-५	झापा	२०७९.०२.२६	बेदनिधी चापागाँई	९८४२६२०४४२	namunakheti@gmail.com

मूल बीउ उत्पादक दर्ता नं.	समूह, सहकारी तथा कम्पनीको नाम	ठेगाना	जिल्ला	अनुमति लिएको मिति	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं	Email
७०	श्री गणेशबाबा एग्रो सिड कम्पनी लिमिटेड	राजापुर नपा.-०८	बर्दिया	२०७९.०५.१०	पाहारी चौधरी	९८५८०२६४४३	chaudharypahari@gmail.com
७१	श्री साकार कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	राप्ती सोनारी गा.पा.-०६	बाँके	२०७९.०५.१०	बल बहादुर सुनार	९८५८०८८८९०२/ ९८४८२६०५००	sakarkrishni 752@gmail.com/ bhartkc921@gmail.com
७२	श्री फस्ट चवाईस फूड्स प्रा.लि.	बुटवल उप.म.न.पा.-१३	रूपन्देही	२०७९.०८.१४	कृष्ण प्रसाद पौडेल	९८५७०२०१०६/ ९८०२६७३०११	info@icffoods.com
७३	श्री गढीमाई बिउ उद्योग	चन्द्रपुर नगरपालिका-०९	रौतहट	२०७९.११.१०	सन्तोष कुमार साह	९८४०४६९९६५	sahsatoshteli@gmail.com
७४	श्री विकास सीड कम्पनी	कपिलवस्तु नगरपालिका-०२	कपिलवस्तु	२०७९.११.१७	जगदीश मुराउ	९८४७०४०४६१/ ९८५७०५१०५६	bikashseedcompany2073@gmail.com
७६	श्री कलश सिड्स कम्पनी प्रा.लि.	कृष्णपुर नगरपालिका-५	कञ्चनपुर	२०८०.०३.१२	पुनी राम चौधरी	९८४८४९७२२४	kalashseeds076@gmail.com
७७	श्री आरोही सिड्स प्रा.लि.	रामग्राम नगरपालिका-१२	नवलपरासी ब.सु.प.	२०८०.०१.०६	नरेश जैसवाल (कलवार)	९८५७०४५८७७/ ९८५७०४७५१२	pbt520512@gmail.com/ saurabthakur@mail.com
७८	श्री ग्रीन जोन इको प्रा.लि.	भिमदत्त नपा-२, कञ्चनपुर	कञ्चनपुर	२०८०.०३.१२	भवराज रेग्मी	९८५८७५०१२८	regmibhawwa@gmail.com
७९	श्री जिर्मुहा शित भण्डार सहकारी संस्था लिमिटेड	गल्याड ११ स्याङ्जा	स्याङ्जा	२०८१.०६.१८	रुमलाल केँडेल	९८५६०५१०६०	acacgalyang@gmail.com
८०	श्री रौनक बीउ विजन उद्योग,	चन्द्रपुर -९, रौतहट	रौतहट	२०८१.०६.१८	विजय साह	९८५५०४७७०५	raunakbiubijanudhog2022@gmail.com
८१	श्री बिमल एग्रो फर्म एण्ड रिसर्च सेन्टर	भरतपुर म.न. पा. ६ चितवन	चितवन	२०८१.०६.१८	बिमल सुवेदी	९८४५२४५९८८	tirthasubedi.bes@gmail.com
८२	श्री एग्रो नाईन कम्पनी प्रा.लि.	माडी न.पा. ५	चितवन	२०८१.०६.१८	तुकनारायण पौडेल	९८४५०६४७२८	tnpoude120@gmail.com
८३	श्री गोर्खा सिड कम्पनी प्रा.लि.	काठमाण्डौ म.न. पा. कलंकी	कलंकी	२०८१.०६.१८	बसन्तचन्द्र मरहट्टा	९८५१०६४९२३	gorkhaseed@gmail.com

मूल बीउ उत्पादक दर्ता नं.	समूह, सहकारी तथा कम्पनीको नाम	ठेगाना	जिल्ला	अनुमति लिएको मिति	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं	Email
८४	श्री मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लिमिटेड	बसुन्धरा काठमाण्डौ	काठमाण्डौ	२०८१.०६.१८	भरतराज ढकाल		info@muktinathkrishi.com
८५	श्री किसान मातृभुमी कृषि कम्पनी प्रा.लि	शिवनगर चितवन	चितवन	२०८१.०६.१८	भूपति दाहाल	९८५५०५३०४८	kmkcp@gmail.com
८६	श्री साना किसान कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड,	लम्कीचुहा ८ कैलाली	कैलाली	२०८१.०६.१८	पूर्ण बहादुर बिष्ट	९८४८५१८१७०	sfacibauniya@gmail.com
८७	श्री क्रियटिभ एग्रीकल्चर साईन्स टेक्नोलोजी एण्ड रिसर्च	टिकापुर-१, वनगाउँ	कैलाली	२०८१.०६.१८	लिला बहादुर चौधरी	९८४८४२५६९९	chaudharylila2071@gmail.com
८८	श्री जय कृष्ण बीउ उत्पादक कृषक समूह	बरियापट्टी ५ सिरहा	सिरहा	२०८१.०६.१८	शिव नारायण महतो	९८२५७९५४७२	shivnaravany619@gmail.com
८९	श्री कञ्चन विउ उत्पादन उद्योग प्रा. लि.	मेचीनगर नगरपालिका-१०	झापा	२०८२.०३.१३	बुद्धि नाथ निरौला	९८५२६७४३९१	buddhiniraula28@gmail.com
९०	श्री साना किसान सहकारी संस्था लिमिटेड	करैयामाई गाउँपालिका-५	बारा	२०८२.०३.१३	मिश्रीलाल सहनी मलाल	९८४५१२८३६५	sanakisantariya@gmail.com

५.४ बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, हरिहरभवन, ललितुरबाट हालसम्म बीउ प्रशोधन कारखाना नम्बर लिएका संस्थाहरूको विवरण

बीउ प्रशोधन कारखाना नं.	समूह, सहकारी तथा कम्पनीको नाम	ठेगाना	जिल्ला	प्रदेश	अनुमति लिएको मिति	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं
१	श्री बीउ बिजन कम्पनी	ईटहरी	सुनसरी	प्रदेश नं. १			
२	श्री बीउ बिजन कम्पनी	जनकपुर	धनुषा	मधेश			
३	श्री बीउ बिजन कम्पनी	हेटौडा	मकवानपुर	बागमती			
४	श्री बीउ बिजन कम्पनी	भैरहवा	रूपन्देही	लुम्बिनी			
५	श्री बीउ बिजन कम्पनी	नेपालगञ्ज	बाँके	लुम्बिनी			
६	श्री बीउ बिजन कम्पनी	दाङ्ग	दाङ्ग	लुम्बिनी			

बीउ प्रशोधन कारखाना नं.	समूह, सहकारी तथा कम्पनीको नाम	ठेगाना	जिल्ला	प्रदेश	अनुमति लिएको मिति	सम्पर्क व्यक्ती	सम्पर्क नं
७	श्री बीउ विजन कम्पनी	धनगढी	कैलाली	सुदुरपश्चिम			
८	श्री क्षेत्रिय कृषि अनुसन्धान केन्द्र	तरहरा	सुनसरी	प्रदेश नं. १			
९	श्री क्षेत्रिय कृषि अनुसन्धान केन्द्र	परवानीपुर	बारा	मधेश			
१०	श्री राष्ट्रिय मकैवाली अनुसन्धान केन्द्र	रामपुर	चितवन	बागमती			
११	श्री राष्ट्रिय गहुँवाली अनुसन्धान केन्द्र	भैरहवा	रूपन्देही	लुम्बिनी			
१२	श्री राष्ट्रिय बाली विज्ञान अनुसन्धान केन्द्र	खुमलटार	ललितपुर	बागमती			
१३	श्री लुम्बिनी सीड कम्पनी प्रा.ली	भैरहवा	रूपन्देही	लुम्बिनी		सुभास उपाध्याय	९८४७०३८५९४
१४	श्री राष्ट्रिय बीउ विजन कम्पनी	विरजङ्ग	पर्सा	मधेश			
१५	श्री क्षेत्रिय कृषि अनुसन्धान केन्द्र	लुम्ले	कास्की	गण्डकी			
१६	श्री बीउ एग्रो	भरतपुर	चितवन	बागमती			
१७	श्री बीउ एग्रो	भरतपुर	चितवन	बागमती			
१८	श्री राष्ट्रिय धानवाली अनुसन्धान केन्द्र	हर्दिनाथ	धनुषा	मधेश			
१९	श्री राष्ट्रिय कोशेवाली अनुसन्धान केन्द्र	रामपुर	चितवन	बागमती			
२०	श्री सान्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन लि.	हेटौडा	मकवानपुर	बागमती			
२१	श्री बीजवृद्धि कृषक समूह	पिठुवा	चितवन	बागमती			
२२	श्री मल्ल बीज सप्लायर्स	टाँडी	चितवन	बागमती			
२३	श्री वातावरण तथा कृषि नीति अनुसन्धान प्रसार एंव विकास केन्द्र (सिप्रेड) नेपाल	सानेपा	ललितपुर	बागमती		जितेन्द्र कुमार साह सौनियार	०१-५५२०२७२
२४	श्री सामुहिक बीउ वृद्धि कम्पनी प्रा.लि.	डुमरिया २	रौतहट	मधेश		भक्त प्रसाद तिमिल्सिना	९८५५०२३६३६
२५	श्री मनोज इन्टरनेशनल	विरजङ्ग	पर्सा	मधेश			
२६	श्री एभरेष्ट सीड कम्पनी प्रा.लि	नेपाल	काठमाण्डौ,	बागमती			
२७	श्री युनिक बीउ उद्योग	धनगढी -१३	कैलाली	सूदुर पश्चिम	२०६६.०८.२८	लक्ष्मी कान्त ढकाल	९८५८४२०५६०
२८	श्री राष्ट्रिय पहाडीवाली अनुसन्धान कार्यक्रम	कात्रे	दोलखा	बागमती	२०६६.११.१३		

बीउ प्रशोधन कारखाना नं.	समूह, सहकारी तथा कम्पनीको नाम	ठेगाना	जिल्ला	प्रदेश	अनुमति लिएको मिति	सम्पर्क व्यक्ती	सम्पर्क नं
२९	श्री कालिका सीड कम्पनी प्रा.लि	सिद्धार्थनगर-११, नेपाल	रूपन्देही,	लुम्बिनी	२०६७.०१.३०	रामजी यादव ९८४७०२२९०६	०७१-५२६२४६
३०	श्री उन्नत बिज वृद्धि समूह	पटिहानी	चितवन	बागमति	२०६७.१२.२७	उमानाथ पौडेल	९८५५०६०१३७ ०५६-६२१४५६
३१	श्री पञ्च शक्ति बीउ कम्पनी प्रा.लि.	धनगढी	कैलाली	सूदूर पश्चिम	२०६८.०२.०५	ओम प्रकाश पनेरु	९७५९००२०७४
३२	श्री इन्टरनेशनल एग्रो सिड प्रा.लि.	तौलिहवा -३	कपिलवस्तु	लुम्बिनी	२०६९.०३.०५	अमजद शाह	९८४७०४००१७
३३	श्री सियान सीड सर्भिस सेन्टर लिमिटेड	थानकोट, काठमाण्डौ, नेपाल	काठमाण्डौ	बागमती	२०७०.०२.०९	दुर्गा प्रसाद अधिकारी	९८५१०६६९४६ ०१-४३१०२४५
३४	श्री यूनिसर्सल सीड कम्पनी प्रा.लि	सिद्धार्थनगर-८, लुम्बिनी रोड	रूपन्देही	लुम्बिनी	२०७१.०२.१४	बिरेन्द्र प्र. यादव	९८५७०१२९०६
३५	श्री न्यू श्रीराम बीज वृद्धि मल्टिपर्पोज कम्पनी प्रा.लि.	पार्वतीपुर	चितवन	बागमती	२०७१.०७.२०	प्रकाश रावल	९८५५०६३४१३/ ९८४५०४५९९७
३६	श्री अन्नपूर्ण बीउ उत्पादक सहकारी संस्था लि.	सितलपाटी, मानपकडी -५	रूपन्देही	लुम्बिनी	२०७१.०८.०३	निर व. राना	९८४७०४९९७२
३७	श्री क्षेत्रिय बीउ बिजन प्रयोगशाला श्रोत बीउ उत्पादन फार्म	सुन्दरपुर	कञ्चनपुर	सुदूरपश्चिम	२०७१.११.२२		
३८	श्री हिमालय बीउ कम्पनी प्रा.लि.	धनगढी	कैलाली	सूदूर पश्चिम	२०७१.१२.२५	लोकेन्द्र सिंह भट्ट	९८५८४२३२२२
३९	श्री साईपाल बिजवृद्धि कम्पनी प्रा.लि.	पार्वतीपुर	चितवन	बागमती	२०७३.०३.०६	पुन्य प्रसाद पराजुली	९८५५०८२८२६
४०	श्री ग्लोबल एग्रीटेक नेपाल प्रा.लि.	बनकटुवा -९	बाँके	लुम्बिनी	२०७३.०१.२१	टिकाराम उपाध्याय	९८५८०३२२०७
४१	श्री नेपाल एग्रो सिड्स एण्ड इन्पुट्स कम्पनी प्रा.लि.,	शारदानगर	चितवन/दाङ्ग		२०७३.०१.२१	हरिराज भट्टराइ	९८५५०५७३४६/ ०५६-५७२४९८
४२	श्री विकास सिड कम्पनी प्रा.लि.	कपिलवस्तु न.पा.-७	कपिलवस्तु	लुम्बिनी	२०७४.०३.०२	खुसेद अहमद	९८५७०५१०५६
४३	श्री मुस्कान सिड कम्पनी प्रा.लि.	कपिलवस्तु न.पा.-९	कपिलवस्तु	लुम्बिनी	२०७४.०३.०२	वृजबिहारी कुर्मी	९८२१९७६३३३
४४	श्री कृषि तथा वन विज्ञान विद्यालय	रामपुर	चितवन	बागमती			
४५	श्री पवित्र बीउ उद्योग	गुर्माकोट नपा.-७, मेहेलकुना	सुर्खेत	कर्णाली	२०७५.०८.२६	नौलसिंह खत्री	९८४८७०२०९०
४६	श्री ओमश्री बीज वृद्धि कम्पनी प्रा.लि.	भरतपुर मनपा.-२१	चितवन	बागमती	२०७५.०८.२६		

बीउ प्रशोधन कारखाना नं.	समूह, सहकारी तथा कम्पनीको नाम	ठेगाना	जिल्ला	प्रदेश	अनुमति लिएको मिति	सम्पर्क व्यक्ती	सम्पर्क नं
४७	श्री विजवृद्धि कृषक सहकारी संस्था लि.	जानकी गा.पा.४, मुनुवा	कैलाली	सूदूर पश्चिम	२०७६.०१.२३	रामफल वडायत गोविन्द राउत	९८४८५०२३६६, ९८४८५०२२४९
४८	श्री चित्रवन इन्भेस्टमेन्ट प्रा.लि.	खजुरा ३	बाँके	लुम्बिनी	२०७६.०१.२३	निर प्र लामिछाने	९८५५०५६६१५, ९८४६१०३१०३
४९	श्री नमूना कृषक बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.	टिकापुर नपा.-१	कैलाली	सूदूर पश्चिम	२०७६.०८.१२	जीत बहादुर चौधरी	९८४८५०११४८
५०	श्री जनसेवा बहुमुखी सहकारी संस्था लि.	बाणगांगा ४, गजेहडा	कपिलवस्तु	लुम्बिनी	२०७६.०८.२०	द्रोण सुवेदी	९८५७०२९७५१
५१	श्री सिम्पिक कृषि सहकारी संस्था लि.,	मोतिपुर-८, बुटवल-१७	रूपन्देही	लुम्बिनी	२०७६.०८.२०	गणेश बहादुर गाहा	९८४७०४८६१६
५२	श्री उज्यालो बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.	टिकापुर नपा.-७	कैलाली	सूदूर पश्चिम	२०७६.०८.१२	रामकृष्ण चौधरी	९८६६४७३३७९/ ९८०४६०६०७१
५३	श्री कुशवाहा खाद्य बीज भण्डार	देवानगंज-२	सुनसरी	प्रदेश नं. १	२०७६.०९.२८	रामवृक्ष मेहता	९८४२५०६१२४
५४	श्री जिल्ला सहकारी संघ	ईनरुवा नपा.-२	सुनसरी	प्रदेश नं. १	२०७७.०६.०६	बिन्देश्वरी मेहता	९८४२०३४५४४
५५	श्री बागेश्वरी एगो सिडस प्रा.लि.	नेपालगन्ज १९	बाँके	लुम्बिनी	२०७७.०६.२८	सचिदानन्द उपाध्याय	९८५८०३६६७७
५६	श्री विशाल ट्रेडिङ्ग	जितपुर सिमरा उ.म.न.पा.-९	बारा	मधेश	२०७७.०६.२८	रोहित प्र. यादव	९८५५०२५६१५/ ९८२५२७७११९
५७	श्री घोडाघोडी सीड कम्पनी प्रा.लि.	गौरीगंगा न.पा.-९	कैलाली	सूदूर पश्चिम	२०७७.०८.२६	कुमार न्युरे	९८५८४२३३१३
५८	संकल्प कृषि सहकारी संस्था लि.	विष्णु गा.पा.-८	सर्लाही	मधेश	२०७७.०८.२६	तेजो मूर्ति यादव	९८४४०८९६४५
५९	श्री शिखरधुरा बीउ बिजन केन्द्र	अमरगढी नपा.-५, बागबजार	डडेल्धुरा	सूदूर पश्चिम	२०७७.०८.२६	कर्ण बहादुर सावद	९८५८७५१६७५
६०	श्री लालिमा कृषि सहकारी संस्था लि.	देवचुली न.पा.-३	नवलपुर	लुम्बिनी	२०७७.०९.२६	सुर्य प्रसाद पोखेल	९८४७०७३५२५/ ९८५७०४१३२६
६१	श्री जागरुक कृषि सहकारी संस्था लि.	शिवपुर गा.पा.-८	नुवाकोट	बागमती	२०७७.१०.०९	विमल पाण्डे	९८५११०९८१४/ ९८४९१३३००१
६२	श्री बुद्ध सिड कम्पनि प्रा.लि.	रामग्राम-५,	नवलपरासी	लुम्बिनी	२०७७.१०.२८	उमाशंकर चौधरी	९८४७०८०४४४
६३	श्री झकलक कृषि सहकारी संस्था लि.,	फलेबास न.पा.-५	पर्वत	गण्डकी	२०७७.१२.३१	नर बहादुर क्षेत्री	९८४७६२५९७०

बीउ प्रशोधन कारखाना नं.	समूह, सहकारी तथा कम्पनीको नाम	ठेगाना	जिल्ला	प्रदेश	अनुमति लिएको मिति	सम्पर्क व्यक्ती	सम्पर्क नं
६४	श्री सगुन सीड कम्पनी प्रा.लि.	लुम्बिनी साँस्कृति नपा-५	रूपन्देही	लुम्बिनी	२०७८.०३.१५	जयप्रकाश लाल श्रीवास्तव	९८४७०२०८२३
६५	श्री उग्रतारा सीड कम्पनी प्रा.लि.	धनगढी नपा-४	कैलाली	सुदूर पश्चिम	२०७८.०४.१०	लक्ष्मण न्युरे	९८४८४२९९३९
६६	श्री हरियाली बीउ उद्योग, खिरहानी	सबैला नपा-१०	धनुषा	मधेश	२०७८.०४.१५	संजय कु. पंजियार	९८४४०२५५४८
६७	श्री साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	बरहथवा न.पा.-७	सर्लाही	मधेश	२०७८.०५.१६	शुसिल प्रसाद श्रेष्ठ	९८४४०३६५२५
६८	श्री कृष्ण महिला कृषि सहकारी संस्था लि.	नजरपुर, चन्द्रपुर न.पा.-९	रौतहट	मधेश	२०७८.०५.१६	अम्बिका तिमलसीना	९८४४२३०७३९
६९	श्री रौतहट सिङ्स	चन्द्रपुर न.पा.-१०, बालचनपुर	रौतहट	मधेश	२०७८.०५.१६	बलिराम साह	९८४५०२६४१२
७०	श्री हरितक्रान्ति कृषि सहकारी संस्था लि.	लमही न.पा.-२, केरुनिया	दाङ	लुम्बिनी प्रदेश	२०७८.०७.०७	कासी प्रसाद चौधरी	९८४७९०३४९२
७१	श्री भूमि सीड कम्पनी प्रा.लि.	विराटनगर म.न.पा.-१९	मोरङ	प्रदेश नं. १	२०७८.०९.१८	रेवती रमण ओझा	९८४२०७५५२५
७२	श्री अम्बिका बीउ बिजन केन्द्र	वृन्दावन न.पा.-७, धमौरा	रौतहट	मधेश	२०७८.१०.०६	जगरनाथ भेडिहर	९८४५२३६६५७
७३	श्री क्षेत्रिय बीउ बिजन कम्पनी प्रा.लि.	चन्द्रपुर न.पा.-५	रौतहट	मधेश	२०७८.१०.०७	श्याम कुमार यादव	९८४५१२१००९
७४	श्री साथी सीड कम्पनी प्रा.लि.	वैजनाथ गा.पा.-६	बाँके	लुम्बिनी प्रदेश	२०७८.११.१८	मिलन सापकोटा	९८५८०७०७१८/ ९८४५३३१६५६
७५	श्री इन्टर नेपाल एग्रोभेट कम्पनी प्रा.लि.	भरतपुर मनपा-२६	चितवन	वागमती	२०७८.१२.२२	मित्रराज देवाडी	९८५५०५५१८४/ ०५६-५९६५८४
७६	श्री एग्रो टाइम्स कृषि फर्म	देवचुली न.पा.-१५, वर्दघाट सुरतापूर्व	नवलपुर	लुम्बिनी प्रदेश	२०७९.०१.२६	त्रिलोचन भट्टराई	९८६७२२४५५९
७७	श्री नमूना एकिकृत सहकारी खेती बीउ उत्पादन समूह	गौरादह-५	झापा	प्रदेश नं. १	२०७९.०२.२६	बेदनिधी चापागाँई	९८४२६२०४४२
७८	श्री गणेशबाबा एग्रो सिड कम्पनी लिमिटेड	राजापुर नपा.-०८	बर्दिया	लुम्बिनी प्रदेश	२०७९.०५.१०	पाहारी चौधरी	९८५८०२६४४३
७९	श्री साकार कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	राप्ती सोनारी गा.पा.-०६	बाँके	लुम्बिनी प्रदेश	२०७९.०५.१०	बल बहादुर सुनार	९८५८०८८९०२/ ९८४८२६०५००
८०	श्री गढीमाई बिउ उद्योग	चन्द्रपुर नगरपालिका-०९	रौतहट	मधेश	२०७९.११.१०	सन्तोष कुमार साह	९८४०४६९९६५

बीउ प्रशोधन कारखाना नं.	समूह, सहकारी तथा कम्पनीको नाम	ठेगाना	जिल्ला	प्रदेश	अनुमति लिएको मिति	सम्पर्क व्यक्ती	सम्पर्क नं
८२	श्री कलश सिड्स कम्पनी प्रा.लि.	कृष्णपुर नगरपालिका-५	कञ्चनपुर	सूदूर पश्चिम	२०८०.०३.१२	पुनी राम चौधरी	९८४८४९७२२४
८३	श्री आरोही सिड्स प्रा.लि.	रामग्राम नगरपालिका-१२	नवलपरासी ब.सु.प.	लुम्बिनी प्रदेश	२०८०.०१.०६	नरेश जैसवाल (कलवार)	९८५७०४५८७७/ ९८५७०४७५१२
८४	श्री ग्रीन जोन इको प्रा.लि.	भिमदत्त नगरपालिका-२, कञ्चनपुर	कञ्चनपुर	सूदूर पश्चिम	२०८०.०३.१२	भवरार्ज रेग्मी	९८५८७५०१२८
८५	श्री अपि हिमालय एग्रो एण्ड लाईभस्टक कम्पनी प्रा.लि.	धनगढी उपमहानगरपालिका-११, कैलाली	कैलाली	सूदूर पश्चिम	२०८०.०५.२६	कमला पाण्डेय	९७४४२८९२५०
८६	श्री कृषि विकास स्रोत केन्द्र	वालिङ नगरपालिका-०१, त्रियासी	स्याङ्जा	गण्डकी	२०८१.०४.२३		
८७	श्री बि.जी. नेपाल मल्टिपर्वोज कम्पनी प्रा.लि.	भरतपुर महानगरपालिका-१४	चितवन	बागमती			
८८	श्री जिमुहाँ शित भण्डार सहकारी संस्था लिमिटेड	गल्याङ नगरपालिका-११, जिमुहाँ	स्याङ्जा	गण्डकी	२०८१.०५.३०	रुमलाल केँडेल	९८५६०५१०६०
८९	श्री रौनक बिउ विजन उद्योग	चन्द्रपुर नगरपालिका-०९, डुमरिया	रौतहट	मधेश	२०८१.०४.२३	विजय साह	९८५५०४७७०५
९०	श्री विजय बिउ विजन उद्योग	चन्द्रपुर नगरपालिका-०९, डुमरिया	रौतहट	मधेश	२०८१.०४.२३	राम एकवाल तेली	९८४५२५३८०३
९१	श्री किसान बीउ उद्योग	गढीमाई नगरपालिका-१, समनपुर	रौतहट	मधेश	२०८१.०४.२३	रामानन्द साह तेली	९८४०४६९९६५
९२	श्री एग्रो नाईन कम्पनी प्रा.लि.	माडी नगरपालिका-५, बेलुवा	चितवन	बागमती	२०८१.०४.२४	टुक नारायण पौडेल	९८४५०६४७२८
९३	श्री साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	बर्दगोरिया नगरपालिका-०२, बौनिया	कैलाली	सूदूर पश्चिम	२०८१.०४.२४	पूर्ण बहादुर विष्ट	९८४८४१३६०४
९४	श्री क्रियाटिभ एग्रीकल्चर साईन्स टेक्नोलोजि एण्ड रिसर्च	टिकापुर नगरपालिका-१, वनगाउँ	कैलाली	सूदूर पश्चिम	२०८१.०४.२४	लिता बहादुर चौधरी	९७०३१४५९६४/ ९८४८४२५६९९

बीउ प्रशोधन कारखाना नं.	समूह, सहकारी तथा कम्पनीको नाम	ठेगाना	जिल्ला	प्रदेश	अनुमति लिएको मिति	सम्पर्क व्यक्ती	सम्पर्क नं
९५	श्री किसान मातृभूमि कृषि कम्पनी	भरतपुर महानगरपालिका-१४, शिवनगर	चितवन	बागमती	२०८१.०५.३०	भूपति दाहाल	९८५५०५३०४८
९६	श्री मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लिमिटेड	काठमाडौं महानगरपालिका-०३, बसुन्धरा	काठमाडौं	बागमती	२०८१.०५.३०	भरतराज ढकाल	९८५६०२७३५४
९७	श्री बुढान साना किसान कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	बारबर्दिया नगरपालिका-०४, पदनाहा	बर्दिया	बागमती	२०८१.०५.३१	राम गोपाल थारु	
९८	श्री महारानीझोडा साना किसान कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	गौरदह नगरपालिका-०५, महारानीझोडा	झापा	कोशी	२०८१.०५.३१	मिना ढकाल	९८४२६८६५३३
९९	श्री विमल एग्रो फर्म रिसर्च सेन्टर	भरतपुर महानगरपालिका-०६, देवनगर	चितवन	बागमती	२०८१.०५.३०	विमल सुवेदी	९८४५०८८८४९
१००	श्री जय कृष्ण बीउ उत्पादक कृषक समूह	वरियापट्टी गाउँपालिका-०१, जिझौल	सिरहा	मधेश	२०८१.०५.३०	शिव नारायण यादव	९८२५७९५४७२
१०१	श्री सूर्योदय कृषक बहुउद्देशीय सहकारी संस्था	राजपुर गाउँपालिका-०२, मटेरिया	दाङ	लुम्बिनी	२०८१.०५.३१	मोहन कुमार खनाल	
१०२	श्री गोरखा सिड कम्पनी प्रा.लि.	काठमाण्डौ महानगरपालिका कलंकी	कलंकी	बागमती	२०८१.०६.१८	वसन्तचन्द्र मरहट्टा	९८५१०६४९२३
१०३	श्री कञ्चन विउ उत्पादन उद्योग प्रा.लि.	मेचीनगर नगरपालिका-१०	झापा	कोशी	२०८२.०३.१३	बुद्धि नाथ निरौला	९८५२६७४३९१
१०४	श्री साना किसान सहकारी संस्था लिमिटेड	करैया गाउँपालिका-५ बारा	बारा	मधेश	२०८२.०३.१३	मिश्रीलाल सहनी मलाल	९८४५१२८३६५

"Seed does not cost, but it pays"

"बीउ एक आवश्यक कृषि सामग्री मध्ये महत्वपूर्ण एवं कम मूल्यको साधन हो"

Cereals

Registered variety and their authenetic importers

SN	SQCC SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
1	18	Maize	Rajkumar, F1	Hybrid	Bio Seed Research India Pvt. Ltd., India	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
2	50	Maize	TX 369, F1	Hybrid	Shriram Bioseed Genetics, India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
3	84	Maize	9784, F1	Hybrid	Shriram Bioseed Genetics, India	Nimbus International Company Ltd, India
4	17	Maize	Bio 9681	Hybrid	Bio Seed Research India Pvt. Ltd., India	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
5	49	Maize	9220, F1	Hybrid	Shriram Bioseed Genetics, India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
6	71	Maize	3033, F1	Hybrid	Rasi Seeds Pvt. Ltd., India	Agro International, Birgunj
7	38	Maize	Bisco 940 New	Hybrid	Bisco Bio Science Pvt. Ltd, India	Neha Agro Traders, Bara
8	41	Maize	DMH 7314	Hybrid	Dhanya Seed Ltd., India	Dawadi Agro Enterprises, Chitwan
9	43	Maize	MM 1107	Hybrid	Dhanya Seed Ltd., India	Dawadi Agro Enterprises, Chitwan
10	85	Maize	951 Super	Hybrid	Chand Hybrid Seed Co. India	Kushwaha Beej Bhandar, Bara
11	22	Maize	All Rounder, F1	Hybrid	Monsanto India Ltd., India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
12	44	Maize	Dekalb Double, F1	Hybrid	Monsanto India Ltd., India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
13	74	Maize	900 M Gold, F1	Hybrid	Monsanto India Ltd., India	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
14	89	Maize	JKMH 502, F1	Hybrid	JK Agri genetics Ltd, India	Dawadi Agro Enterprises, Chitwan
15	65	Maize	GK 3140	Hybrid	Ganga Kaveri Seeds Pvt. Ltd., India	New Friendly Agro Business, Bara
16	66	Maize	GK 3114	Hybrid	Ganga Kaveri Seeds Pvt. Ltd., India	New Friendly Agro Business, Bara
17	66	Maize	GK 3254	Hybrid	Ganga Kaveri Seeds Pvt. Ltd., India	New Friendly Agro Business, Bara
18	81	Maize	PL 3300	Hybrid	Proline Seeds Com.P.Ltd, India	Neha Agro Traders, Bara
19	82	Maize	PL 3331	Hybrid	Proline Seeds Com.P.Ltd, India	Neha Agro Traders, Bara
20	83	Maize	Hp 222	Hybrid	Proline Seeds Com.P.Ltd, India	Neha Agro Traders, Bara
21	36	Maize	Aditya 929	Hybrid	Ashwarya Seeds India Pvt. Ltd.	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
22	40	Maize	10 V 10, F1	Hybrid	Delta Agri Genetic Pvt.Ltd., India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
23	39	Maize	CP 838	Hybrid	Charoan Pokphand Seeds, India	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
24	28	Maize	CP 808	Hybrid	Charoan Pokphand Seeds, India	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
25	29	Maize	CP 666	Hybrid	Charoan Pokphand Seeds, India	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
26	69	Maize	P 3396, F1	Hybrid	PHI Seeds, India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
27	47	Maize	Pioneer 3522, F1	Hybrid	Pioneer, India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
28	19	Maize	Nutan (KH 101)	Hybrid	Kanchan Ganga Seed Com. Pvt. Ltd, India	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
29	30	Maize	Godawari 989	Hybrid	Aishwariya Seeds India Pvt. Ltd, India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
30	31	Maize	Early 2	Hybrid	Aishwariya Seeds India Pvt. Ltd, India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
31	46	Maize	NMH 731, F1	Hybrid	Nuziveedu seeds Ltd., India	Arbind Agro Centre, Bara
32	100	Maize	Star 9	Hybrid	Star Agrotech Pvt.Ltd., India	A.S. Nepal Agri-tech Pvt Ltd., Bara
33	26	Maize	Bisco 940	Hybrid	Bisco Bio Science Pvt. Ltd, India	Jha Seed Concern, Bara

SN	SQCC SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
34	73	Maize	Bisco 97 Gold, F1	Hybrid	Bisco Bio Science Pvt. Ltd, India	Neha Agro Traders, Bara
35	98	Maize	Bisco Kanak 51	Hybrid	Bisco Bio Science Pvt. Ltd, India	Neha Agro Traders, Bara
36	94	Maize	NMH 3355	Hybrid	NU Genes Pvt Ltd, India	Sagarmatha Agro International, Biratnagar
37	68	Maize	NMH 1247	Hybrid	Nuziveedu seeds Ltd., India	Arbind Agro Centre, Bara
38	67	Maize	NMH 713	Hybrid	Nuziveedu seeds Ltd., India	Arbind Agro Centre, Bara
39	96	Maize	P 3355	Hybrid	Pioneer Hybrid Pvt. Ltd, India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
40	21	Maize	DKC 9081, F1	Hybrid	Monsanto India Ltd., India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
41	101	Maize	TMMH 806	Hybrid	Trimurti Plant Science Pvt. Ltd., India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
42	95	Maize	NMH 589 (Suvarna)	Hybrid	Nuziveedu seeds Ltd., India	Arbind Agro Centre, Bara
43	97	Maize	MM 2562	Hybrid	Mahindra Agri Solutions Ltd, India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
44	99	Maize	K.M.H.- 1311	Hybrid	Kaveri Seed Com. Pvt. Ltd., India	Nimbus International Company Ltd, India
45	106	Maize	NMH 8352, F1	Hybrid	Nuziveedu seeds Ltd., India	Arbind Agro Centre, Bara
46		Maize	Siri 4456, F1	Hybrid	Siri Seed (India) Pvt.Ltd., India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
47		Maize	RMH 567, F1	Hybrid	Crystal Crop Protection Ltd, India	Kisan Agrovet Center, Parsa
48		Maize	TMMH 2858, F1	Hybrid	Trimurti Plant Science Pvt. Ltd., India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
49		Maize	MBS 1155, F1	Hybrid	Matrix India Crop Care Pvt.Ltd., India	Gaindakot Agro Concern, Nawalparasi
50		Maize	Super King 4455, F1	Hybrid	Rizwan Seed Company, India	Green Land Traders, Jhapa
51		Maize	NMH 8392, F1	Hybrid	Nuziveedu seeds Ltd., India	Arbind Agro Centre, Bara
52		Maize	RMH 999	Hybrid	Crystal Crop Protection India	Kisan Agrovet Center, Parsa
53		Maize	RMH 1899 Super	Hybrid	Crystal Crop Protection India	Kisan Agrovet Center, Parsa
54		Maize	MAAN 131	Hybrid	Experts Seed Pvt.Ltd, India	Ganapati Agro, Bara
55		Maize	Hero No. 1	Hybrid	Experts Seed Pvt.Ltd, India	Ganapati Agro, Bara
56		Maize	TMMH 846	Hybrid	Trimurti Plant Science Pvt. Ltd., India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
57		Maize	NK 6607	Hybrid	Syngenta India Pvt. Ltd, India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
58		Maize	NMH 4040	Hybrid	Nuziveedu seeds Ltd., India	Arbind Agro Centre, Bara
59		Maize	3499	Hybrid	Rashi Seeds Pvt. Ltd., India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
60		Maize	Super 9090	Hybrid	Super Seeds Pvt.Ltd., India	Chitwan Vet Centre, Banke
61		Maize	Kiran 5566	Hybrid	Hallmark Industries Pvt.Ltd.	Kisan Agro Suppliers, Sunsari
62		Maize	Chandra 4455	Hybrid	Chandra Seeds Pvt.Ltd.	Kisan Agrovet Center, Parsa
63		Maize	ADV 756	Hybrid	Advanta Enterprises Ltd.	Muktinath Krishi Com.Ltd., Kathmandu
64		Maize	DKC 9150	Hybrid	Bayer Crop Science Ltd.	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
65		Maize	Rakshya 4455	Hybrid	Harlal Seeds Pvt.Ltd.	Neha Agro Traders, Bara
66		Maize	Samrat 3122	Hybrid	Headway Agri Science	Nandlal Khad Bhandar, Bara
67		Maize	Bahubali (VMH 1695)	Hybrid	Vasudha Seeds Pvt.Ltd	Krishak Beej Bhandar, Rautahat
68		Maize	Paras 3055	Hybrid	Uttam Paras Bioseeds Pvt.Ltd.	Raj Agro, Bara
69		Maize	9788	Hybrid	Shriram Bioseed Genetics, India	Nimbus International Company Ltd, Kathmandu
70	60	Paddy	US 312, F1	Hybrid	Seed Works International Pvt. Ltd., India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar

SN	SQCC SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
71	104	Paddy	Sava 127, F1	Hybrid	Savannah Seeds Pvt. Ltd, India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
72	105	Paddy	Sava 134, F1	Hybrid	Savannah Seeds Pvt. Ltd, India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
73	96	Paddy	HJG 1	Hybrid	High-Tech Seed Company Limited, China	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
74	79	Paddy	DRH 775	Hybrid	Metahelix Life Sciences, India	Dawadi Agro Enterprises, Chitwan
75	80	Paddy	DRH 748, F1	Hybrid	Metahelix Life Sciences, India	Dawadi Agro Enterprises, Chitwan
76	115	Paddy	Arize Idea	Hybrid	Bayer crop Science, India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
77	76	Paddy	Delta Rani	OP	Deltra Agri Genetic Pvt.Ltd., India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
78	86	Paddy	Shanti, F1	Hybrid	Deltra Agri Genetic Pvt.Ltd., India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
79	87	Paddy	Sudha, F1	Hybrid	Deltra Agri Genetic Pvt.Ltd., India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
80	67	Paddy	Reshma 786	Hybrid	Bio Seed Research India Pvt. Ltd., India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
81	89	Paddy	US 382, F1	Hybrid	Seed Works International Pvt. Ltd., India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
82	116	Paddy	Ultra Super Sampurna	OP	GPA Green Plant Agri-Tech Pvt. Ltd, India	Kalika Seed Company, Rupandehi
83	83	Paddy	Gk 5017	Hybrid	Ganga Kaveri Seeds Pvt. Ltd., India	New Friendly Agro Business, Bara
84	45	Paddy	DY18	Hybrid	Chongchin Joh E Seed Company	Kasthamandap Trade Point, Kathmandu
85	98	Paddy	HJG 10	Hybrid	High-Tech Seed Company Limited, China	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
86	61	Paddy	Champion (NPH 207)	Hybrid	Nuziveedu seeds Ltd., India	Arbind Agro Centre, Bara
87	62	Paddy	Raja	Hybrid	Nuziveedu seeds Ltd., India	Arbind Agro Centre, Bara
88	81	Paddy	Arize 6444 Gold, F1	Hybrid	Bayer Bio-Sciences (P) Ltd. India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
89	97	Paddy	HJG 5	Hybrid	High-Tech Seed Company Limited, China	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
90	108	Paddy	VNR 2233, F1	Hybrid	VNR Seeds, India	Chitwan Vet Centre, Banke
91	109	Paddy	VNR 2245, F1	Hybrid	VNR Seeds, India	Chitwan Vet Centre, Banke
92	82	Paddy	Arize Tej Gold, F1	Hybrid	Bayer Bio-Sciences (P) Ltd. India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
93	59	Paddy	PHB 71, F1	Hybrid	Pioneer, India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
94	94	Paddy	JKRH 2082, F1	Hybrid	JK Agri genetics Ltd, India	Dawadi Agro Enterprises, Chitwan
95	123	Paddy	Super China 601, F1	Hybrid	Anhui Longping High-Tech Seed Co., Ltd, China	Green Seeds Pvt.Ltd., Kathmandu
96	66	Paddy	PAC 801	Hybrid	Advanta India Ltd., India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
97	127	Paddy	US 305	Hybrid	Seed Works International Pvt. Ltd., India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
98	118	Paddy	TMRV 1626	OP	Trimurti Plant Science Pvt. Ltd., India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
99	65	Paddy	Loknath 505	Hybrid	Nath Bio-Genes India Ltd., India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
100	124	Paddy	Tahalka, F1	Hybrid	Nath Bio-Genes India Ltd., India	Gaindakot Agro Concern, Nawalparasi
101	126	Paddy	27 P 63	Hybrid	Pioneer Hybrid Pvt. Ltd, India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
102	125	Paddy	Maharaja, F1	Hybrid	Star Agrotech Pvt.Ltd., India	A.S. Nepal Agri-tech Pvt Ltd., Bara
103	122	Paddy	Sarju 52	OP	NA	Unique Seed Company Ltd, Dhangadi

SN	SQCC SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
104	114	Paddy	Shreeram Khusbhu	Hybrid	Shriram Fertilizer& Chemical Ltd, India	Raju Traders, Dhanusha
105	121	Paddy	Sawa Mansuli	OP	Na	Lumbini Seed Company Pvt. Ltd, Bhairahawa
106	119	Paddy	Mukabala 23	OP	Tirupathi Agri Genetics Pvt. Ltd, India	Sunrise Agriculture Research Center Pvt. Ltd, Dang
107	95	Paddy	JKRH 3333, F1	Hybrid	JK Agri genetics Ltd, India	Dawadi Agro Enterprises, Chitwan
108	106	Paddy	Arize 6129 Gold, F1	Hybrid	Bayer crop Science, India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
109	117	Paddy	Ankur Jyotika	OP	Ankur Seed Pvt. Ltd, India	Sahaj Agro-Traders, Chitwan
110	111	Paddy	DY 79	Hybrid	Deyue Seed Company Pvt.Ltd, China	Kasthamandap Trade Point, Kathmandu
111	128	Paddy	9444, F1	Hybrid	Chand Hybrid Seed Co. India	A.S. Nepal Agri-tech Pvt Ltd., Bara
112	131	Paddy	MRP 5569, F1	Hybrid	Mahyco Private Limited, India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
113	132	Paddy	MRP 5566 Upaj, F1	Hybrid	Mahyco Private Limited, India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
114	139	Paddy	TMRH 124, F1	Hybrid	Trimurti Plant Science Pvt. Ltd., India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
115	140	Paddy	MP 3030, F1	Hybrid	Mahindra Agri Solutions Ltd, India	Krishak Beej Bhandar, Parsa
116	141	Paddy	Arize AZ 6633 ST, F1	Hybrid	Bayer Bio-Sciences Pvt Ltd. India	Krishak Beej Bhandar, Parsa
117	142	Paddy	27P22, F1	Hybrid	Pioneer Hybrid Pvt. Ltd, India	Krishak Beej Bhandar, Parsa
118	143	Paddy	RHR 111, F1	Hybrid	Rasi Seeds Pvt. Ltd., India	Agro International, Parsa
119	144	Paddy	MPR 505, OP	OP	Mahindra Agri Solutions Ltd, India	Krishak Beej Bhandar, Parsa
120	152	Paddy	PAC 8744+	Hybrid	UPL Advanta , India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
121	153	Paddy	ADV 8577	Hybrid	UPL Advanta , India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar
122	154	Paddy	MR 8333	Hybrid	Rallis India Ltd, India	Chitwan Vet Centre, Banke
123	155	Paddy	NPH-567 (Winner)	Hybrid	Nuziveedu seeds Ltd., India	Arbind Agro Centre, Bara
124	162	Paddy	Arize AZ 8433 DT	Hybrid	Bayer Bio Science Pvt. Ltd, India	Krishak Beej Bhandar, Parsa
125		Paddy	HQ 002	Hybrid	Jiangsu Hongqi Seed Co. Ltd., China	Panchkhal Beej Bhandar and Agro Centre, Kavre
126		Paddy	Bioseed 301	OP	Shriram Bioseed Genetics/Bioseed Research, India	Everest Agro International, Chitwan
127		Paddy	MP 3020	Hybrid	Mahindra Agri Solutions, India	Krishak Beej Bhandar, Parsa
128		Paddy	MPR 606	OP	Mahindra Agri Solutions, India	Krishak Beej Bhandar, Parsa
129		Paddy	PAN 2112 Gold	Hybrid	Pan Seeds Pvt.Ltd, India	Krishak Beej Bhandar, Parsa
130		Paddy	S 4001	Hybrid	Syngenta India Pvt. Ltd, India	Krishak Beej Bhandar, Parsa
131		Paddy	NS 111	OP	Namdhari Seeds Pvt.Ltd, India	Aarohi Seed Com.Pvt.Ltd., Nawalparasi
132		Paddy	NPH X5	Hybrid	Nuziveedu seeds Ltd., India	Arbind Agro Centre, Bara
133		Paddy	TMRH 5786	Hybrid	Trimurti Plant Science Pvt. Ltd., India	East West Seed Company Pvt.Ltd., Biratnagar

Vegetables

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
1	Asparagus	Merry Washington 500 W	OP	Kaneko Seed Company Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
2	Bean (Simi)	Long Green Bean	OP	Wuhan Hanyan Seeds Sci-Tech Co.,Ltd	Green Seeds Pvt.Ltd., Kathmandu
3	Bean (Simi)	Semi Light Long	OP	Wuhan Hanyan Seeds Sci-Tech Co.,Ltd	Green Seeds Pvt.Ltd., Kathmandu
4	Beet root	Madhur	OP	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
5	Bitter Gourd	NS 1024	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
6	Bitter Gourd	NS 434, F1	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
7	Bitter Gourd	Palee, F1	Hybrid	East West Seed International, thailand	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
8	Bitter Gourd	Maya	Hybrid	East West Seed International, thailand	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
9	Bitter Gourd	CG 01	Hybrid	North South Seed Ltd, Bangladesh	CGNS Seeds Pvt Ltd, Kathmandu
10	Bitter Gourd	Harit, F1	Hybrid	Nobel seed Pvt Ltd, India	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
11	Bitter Gourd	Komal, F1	Hybrid	Chai Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
12	Bitter Gourd	NS 454, F1	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
13	Bitter Gourd	Pipal, F1	Hybrid	Chai Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
14	Bitter Gourd	CG 02	Hybrid	CG Seeds and Fertilizer Ltd, Nepal and North South Seed Ltd, Bangladesh	CGNS Seeds Pvt Ltd, Kathmandu
15	Bottle gourd	Anamol	Hybrid	East West Seed International, thailand	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
16	Bottle gourd	Kaveri, F1	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
17	Bottle gourd	NS 421, F1	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
18	Bottle gourd	NS 443, F1	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
19	Brinjal	Shamli, F1	Hybrid	Monsanto Holdings Pvt Ltd, India	Krishak Beej Bhandar, Birgunj
20	Brinjal	NS 797, F1	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
21	Brinjal	Runako, F1	Hybrid	East West Seed International, thailand	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
22	Brinjal	Mayalu 555	Hybrid	Chai Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
23	Brinjal	Laboni, F1	Hybrid	Lal Teer Seed Ltd., Bangladesh	CGNS Seeds Pvt Ltd, Sunsari
24	Brinjal	TV 01	OP	Frontier Seed Company Ltd., Japan	Sean seed Service Center
25	Brocauli	Centauro, F1	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
26	Brocauli	Early You, F1	Hybrid	Asia Seed Company, Korea	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
27	Brocauli	Nok Guk, F1	Hybrid	Asia Seed Company, Korea	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
28	Brocauli	King Dome, F1	Hybrid	Asia Seed Company, Korea	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
29	Brocauli	Sakura, F1	Hybrid	Tokita Seed Co. Ltd., Japan	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
30	Brocauli	Green Pia, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
31	Brocauli	Everest Green, F1	Hybrid	Nozaki Saishujo Ltd., Japan	Timilsina Seed concern, Kathmandu
32	Cabbage	Green Coronet, F1	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
33	Cabbage	Green Top, F1	Hybrid	Nozaki Saishujo Ltd., Japan	Timilsina Seed concern, Kathmandu
34	Cabbage	Asia Express, F1	Hybrid	Asia Seed Company, Korea	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
35	Cabbage	Green Hero, F1	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
36	Cabbage	T 621	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
37	Cabbage	Ruby King, F1	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
38	Cabbage	YR Honam, F1	Hybrid	Asia Seed Company, Korea	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
39	Cabbage	Green Crown, F1	Hybrid	Tokita Seed Co. Ltd., Japan	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
40	Cabbage	Green Hot, F1	Hybrid	Asia Seed Company, Korea	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
41	Cabbage	Nepa Green 777, F1	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
42	Cabbage	N 766, F1	Hybrid	Nozaki Saishujo Ltd., Japan	Timilsina Seed concern, Kathmandu

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
43	Cabbage	Nepa Magic	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
44	Cabbage	Super Green, F1	Hybrid	Kaneko Seed Company Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
45	Cabbage	Rare Ball, F1	Hybrid	Kaneko Seed Company Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
46	Cabbage	Big Sun 171	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
47	Cabbage	NSR	Hybrid	Nozaki Saishujo Ltd., Japan	Timilsina Seed concern, Kathmandu
48	Cabbage	KF 65, F1	Hybrid	Nozaki Saishujo Ltd., Japan	Timilsina Seed concern, Kathmandu
49	Cabbage	Rishi, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
50	Cabbage	Nepa Round, F1	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
51	Cabbage	Nepa Star, F1	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
52	Cabbage	Wonder Ball, F1	Hybrid	Monsanto Holdings Pvt Ltd, India	Nepal Agro Center, Dhanusha
53	Cabbage	Green Challenger Monsanto	Hybrid	Monsanto Holdings Pvt Ltd, India	Nepal Agro Center, Dhanusha
54	Cabbage	Milenium 111	Hybrid	Monsanto Holdings Pvt Ltd, India	Nepal Agro Center, Dhanusha
55	Carrot	New Kuroda, OP	OP	Musashino Seed Co. Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
56	Carrot	Sigma, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
57	Carrot	Nepa Dream	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
58	Cauliflower	Snow Mystique	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
59	Cauliflower	Silver Cup 60	Hybrid	Tokita Seed Co. Ltd., Japan	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
60	Cauliflower	Snow Wave, F1	Hybrid	Lal Teer Seed Ltd., Bangladesh	CGNS Seeds Pvt Ltd, Kathmandu
61	Cauliflower	White Top	Hybrid	Nozaki Saishujo Ltd., Japan	Timilsina Seed concern, Kathmandu
62	Cauliflower	Super White Top	Hybrid	Nozaki Saishujo Ltd., Japan	Timilsina Seed concern, Kathmandu
63	Cauliflower	Damy, F1	Hybrid	Ching Long Seed Company Ltd, Taiwan	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
64	Cauliflower	Fujiyama, F1	Hybrid	Tokita Seed Co. Ltd., Japan	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
65	Cauliflower	Snow Crown, F1	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
66	Cauliflower	White Diamond, F1	Hybrid	Nozaki Saishujo Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
67	Cauliflower	White Cup, F1	Hybrid	Nozaki Saishujo Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
68	Cauliflower	Snow Moon, F1	Hybrid	Tokita Seed Co. Ltd., Japan	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
69	Cauliflower	Snow Grace, F1	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
70	Cauliflower	Devi 2, F1	Hybrid	Nozaki Saishujo Ltd., Japan	Timilsina Seed concern, Kathmandu
71	Cauliflower	Nimpu, F1	Hybrid	Nozaki Saishujo Ltd., Japan	Timilsina Seed concern, Kathmandu
72	Cauliflower	NS 60 N	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
73	Cauliflower	Remi	Hybrid	Daehnfeldt Co, Denmark	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
74	Cauliflower	Anna 90, F1	Hybrid	Ching Long Seed Company Ltd, Taiwan	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
75	Cauliflower	N 22, F1	Hybrid	Nozaki Saishujo Ltd., Japan	Timilsina Seed concern, Kathmandu
76	Cauliflower	Nepa 60	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
77	Cauliflower	White Moon, F1	Hybrid	Nozaki Saishujo Ltd., Japan	Timilsina Seed concern, Kathmandu
78	Cauliflower	NS 106, F1	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
79	Cauliflower	Barkha	Hybrid	Monsanto Holdings Pvt Ltd, India	Nepal Agro Center, Dhanusha
80	Cauliflower	Girija, F1	Hybrid	Monsanto Holdings Pvt Ltd, India	Nepal Agro Center, Dhanusha
81	Cauliflower	Anna Cup, F1	Hybrid	Ching Long Seed Company Ltd, Taiwan	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
82	Chinese Cabbage	Blues, F1	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
83	Chinese Cabbage	Spring Sun 60	OP	Tokita Seed Co. Ltd., Japan	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
84	Coriander	XML No 465, F1	Hybrid	Guangdong Helinong Seeds Co., Ltd, China (previously company name -Linong Quality Seed Co., China)	Gorkha Seeds Company Pvt. Ltd. Kathmandu
85	Coriander	American Long Standing, OP	OP	Suba Seeds Company, Italy	Sean seed Service Center

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
86	Coriander	Ramses, F1	Hybrid	East West Seed International, thailand	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
87	Coriander	Lotus, OP	OP	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
88	Coriander	Surabhi, OP	OP	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
89	Cowpea	Double Harvest	OP	Hefei Fengle Seed Co. Ltd., China	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
90	Cucumber	Majesty, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
91	Cucumber	Ns 404, F1	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
92	Cucumber	NS 408, F1	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
93	Cucumber	Dynasty, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
94	Cucumber	Kanena, F1	Hybrid	East West Seed International, thailand	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
95	Cucumber	Ninja 179, F1	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
96	Cucumber	Gauri 757, F1	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
97	Cucumber	Sita 888, F1	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
98	Cucumber	Shahini 2	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
99	Cucumber	Shahini 1	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
100	Cucumber	Simran, F1	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
101	Cucumber	Chadani, F1	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
102	Cucumber	Raja	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
103	Cucumber	Garima, F1	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
104	Cucumber	Dady 2231	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
105	Cucumber	Beli, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
106	Cucumber	Nepa Tushi 103	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
107	Cucumber	Himal	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
108	Cucumber	Karma	Hybrid	Chai Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
109	Cucumber	NO 129, F1	Hybrid	Gangdong Helinong Seed Company Ltd., China	Gorkha Seeds Company Pvt. Ltd. Kathmandu
110	Cucumber	82AX9A19	Hybrid	Saitama Genshu Ikuseikai Co.Ltd., Japan	Utpadak Group Pvt.Ltd, Lalitpur
111	Cucumber	82CDN	Female	Saitama Genshu Ikuseikai Co.Ltd., Japan	Utpadak Group Pvt.Ltd, Lalitpur
112	Cucumber	9A19	Male	Saitama Genshu Ikuseikai Co.Ltd., Japan	Utpadak Group Pvt.Ltd, Lalitpur
113	French Bean (Ghui Simi)	Mandir	OP	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
114	Hot Pepper	NS 1701, F1	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
115	Hot Pepper	NS 1101, F1	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
116	Hot Pepper	Big Mama 3, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
117	Hot Pepper	Premium, F1	Hybrid	Lal Teer Seed Ltd., Bangladesh	CGNS Seeds Pvt Ltd, Kathmandu
118	Hot Pepper	Super Tara, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
119	Hot Pepper	Anna 3, F1	Hybrid	Hefei Fengle Seed Co. Ltd., China	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
120	Hot Pepper	Karma 747	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
121	Hot Pepper	Nepa Hot, F1	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
122	Hot Pepper	Omega, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
123	Hot Pepper	Akash	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
124	Hot Pepper	Marshal, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
125	Hot Pepper	Karma 777	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
126	Hot Pepper	Goli	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
127	Hot Pepper	Fire Camp, F1	Hybrid	Mahyco Pvt. Ltd., India	Jay Bageswori Seed Company Pvt.Ltd, Banke
128	Hot Pepper	Hot Shot, F1	Hybrid	Mahyco Pvt. Ltd., India	Jay Bageswori Seed Company Pvt.Ltd, Banke
129	Kholrabi	Nepa Ball, F1	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
130	Lady Finger	Arka Anamika, OP	OP	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
131	Lady Finger	Green Finger, F1	Hybrid	Lal Teer Seed Ltd, Bangladesh	CGNS Seeds Pvt Ltd, Kathmandu
132	Lettuce	Green Wave, OP	OP	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
133	Lettuce	New Red Fire, OP	OP	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
134	Lettuce	Green Span, OP	OP	Kaneko Seed Company Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
135	Broad Leaf Mustard	Mike Gaint, OP	OP	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
136	Broad Leaf Mustard	Red Giant, OP	OP	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
137	Onion	TI 172	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
138	Onion	Venus, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
139	Onion	Suprex	Hybrid	Taki & Co. Ltd., Japan	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
140	Onion	Red Creole	OP	NA	NA
141	Onion	Nasik 53	OP	NA	NA
142	Pakchoi	NO 416, F1	Hybrid	Guangdong Helinong Seeds Co., Ltd, China (previously company name -Linong Quality Seed Co., China)	Gorkha Seeds Company Pvt. Ltd. Kathmandu
143	Pakchoi	Tasty Green	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
144	Pakchoi	Choko, OP	OP	Tokita Seed Co. Ltd., Japan	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
145	Pea	New line	OP	NA	NA
146	Pumpkin	Sonar 022, F1	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
147	Radish	Mino Early Long White, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
148	Radish	BN 429, F1	Hybrid	Koregaon Company Ltd, South Korea	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
149	Radish	Green Bow, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
150	Radish	All Season White, OP	OP	Seminis Korea Inc	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
151	Radish	YR Spring White	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
152	Radish	Tropical Cross, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
153	Radish	Long White Minong, F1	Hybrid	Koregon Company Ltd, South Korea	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
154	Radish	Rockey 45	OP	Lal Teer Seed Ltd, Bangladesh	CGNS Seeds Pvt Ltd, Kathmandu
155	Ridge Gourd	Huay Kiu 501	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
156	Ridge Gourd	Ns 401, F1	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
157	Snake Gourd	Karnali, F1	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
158	Spinach	W king	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
159	Sponge Gourd	NS 445, F1	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
160	Sponge Gourd	NS 441, F1	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
161	Sponge Gourd	Sindhu, F1	Hybrid	Dhanya Seed Ltd., India	Dawadi Agro Enterprises, Chitwan

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
162	Sponge Gourd	Sarita, F1	Hybrid	Dhanya Seed Ltd., India	Dawadi Agro Enterprises, Chitwan
163	Sponge Gourd	New Narayani, F1	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
164	Squash	Long Green, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
165	Squash	Sunny House, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
166	Squash	Anna 202, F1	Hybrid	CNUS Vegetables Seeds, China	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
167	Squash	Anna 303, F1	Hybrid	CNUS Vegetables Seeds, China	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
168	Squash	Gray Zucchini	OP	Suba Seeds Company, Italy	Sean seed Service Center
169	Squash	Sondo V, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
170	Squash	Honey Dessert, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
171	Squash	Anna 101, F1	Hybrid	CNUS Vegetables Seeds, China	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
172	Squash	Devinch,	Hybrid	Asia Seed Company Ltd, Korea	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
173	Squash	Star OI Zuchini	Hybrid	Asia Seed Company Ltd, Korea	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
174	Squash	Super Squash Ball	Hybrid	Wuhan Hyan Seed Science Technology Company Ltd, China	Green Seeds Pvt.Ltd., Kathmandu
175	Squash	KS 3209	Hybrid	Vilmorin Mikado Co.Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar Pvt. Ltd., Kathmandu
176	Squash	SK 210	Female	Vilmorin Mikado Co.Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar Pvt. Ltd., Kathmandu
177	Squash	SK 209	Male	Vilmorin Mikado Co.Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar Pvt. Ltd., Kathmandu
178	Squash	KS3201	Hybrid	Vilmorin Mikado Co.Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar Pvt. Ltd., Kathmandu
179	Squash	SK 202	Female	Vilmorin Mikado Co.Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar Pvt. Ltd., Kathmandu
180	Squash	SK 201	Male	Vilmorin Mikado Co.Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar Pvt. Ltd., Kathmandu
181	Sweet Pepper	NS 632	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
182	Sweet Pepper	california	OP	NA	NA
183	Sweet Pepper	Sagar	OP	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
184	Sweet Pepper	CR-01	Hybrid	Frontier Seed Company Ltd., Japan	Sean seed Service Center
185	Sweet Pepper	DP-22-2	Female	Frontier Seed Company Ltd., Japan	Sean seed Service Center
186	Sweet Pepper	TB-23-1	Male	Frontier Seed Company Ltd., Japan	Sean seed Service Center
187	Swiss Chard	Sushag	OP	NA	NA
188	Teosinte	Makaichari 1	OP	NA	NA
189	Tomato	VL 443, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
190	Tomato	Sens, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
191	Tomato	Soraksha	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
192	Tomato	NS 53, F1	Hybrid	Namdhari Seeds Pvt Ltd, India	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
193	Tomato	Mintoo, F1	Hybrid	Lal Teer Seed Ltd., Bangladesh	CGNS Seeds Pvt Ltd, Kathmandu
194	Tomato	Surya 111	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
195	Tomato	Gaurabh 555, F1	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
196	Tomato	Dalila, F1	Hybrid	East West Seed International, thailand	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
197	Tomato	Ceres, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
198	Tomato	Marina, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
199	Tomato	Ahmita, F1	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
200	Tomato	Nova, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur
201	Tomato	Astra 717, F1	Hybrid	Nongwoo Bio Co. Ltd, Korea	Nepal Seed Company Pvt Ltd, Lalitpur

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
202	Tomato	Makis, F1	Hybrid	East West Seed International, thailand	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
203	Tomato	Abhilash	Hybrid	Monsanto Holdings Pvt Ltd, India	Nepal Agro Center, Dhanusha
204	Tomato	Red Cover, F1	Hybrid	Mahyco Pvt. Ltd., India	Jay Bageswori Seed Company Pvt.Ltd, Banke
205	Tomato	Red Glory, F1	Hybrid	Mahyco Pvt. Ltd., India	Jay Bageswori Seed Company Pvt.Ltd, Banke
206	Tomato	AS 167	Hybrid	Asahi Agria Co.Ltd., Japan	Sean seed Service Center
207	Tomato	AS167-F-1	Female	Asahi Agria Co.Ltd., Japan	Sean seed Service Center
208	Tomato	AS167-M-1	Male	Asahi Agria Co.Ltd., Japan	Sean seed Service Center
209	Tomato	AS 371	Hybrid	Asahi Agria Co.Ltd., Japan	Sean seed Service Center
210	Tomato	AS371-F-2	Female	Asahi Agria Co.Ltd., Japan	Sean seed Service Center
211	Tomato	AS371-M-2	Male	Asahi Agria Co.Ltd., Japan	Sean seed Service Center
212	Tomato	AS 373	Hybrid	Asahi Agria Co.Ltd., Japan	Sean seed Service Center
213	Tomato	AS373-F-3	Female	Asahi Agria Co.Ltd., Japan	Sean seed Service Center
214	Tomato	AS373-M-3	Male	Asahi Agria Co.Ltd., Japan	Sean seed Service Center
215	Tomato	TH-243	Hybrid	Kurume Seed Co.Ltd., Japan	Sean seed Service Center
216	Tomato	TN-1	Female	Kurume Seed Co.Ltd., Japan	Sean seed Service Center
217	Tomato	TN-2	Male	Kurume Seed Co.Ltd., Japan	Sean seed Service Center
218	Tomato	TH-443	Hybrid	Kurume Seed Co.Ltd., Japan	Sean seed Service Center
219	Tomato	TK-510	Female	Kurume Seed Co.Ltd., Japan	Sean seed Service Center
220	Tomato	TK-551	Male	Kurume Seed Co.Ltd., Japan	Sean seed Service Center
221	Turnip	Fuyunoshio, F1	Hybrid	Kaneko Seed Company Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar, Kathmandu
222	Turnip	Purple top	OP	NA	NA
223	Water Melon	Laxmi 747	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
224	Water Melon	Laxmi 767	Hybrid	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
225	Water Melon	W 30	Hybrid	Vilmorin Mikado Co.Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar Pvt. Ltd., Kathmandu
226	Water Melon	WNM 31	Female	Vilmorin Mikado Co.Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar Pvt. Ltd., Kathmandu
227	Water Melon	WNM 32	Male	Vilmorin Mikado Co.Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar Pvt. Ltd., Kathmandu
228	Water Melon	W 4J	Hybrid	Vilmorin Mikado Co.Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar Pvt. Ltd., Kathmandu
229	Water Melon	WNM 5J	Female	Vilmorin Mikado Co.Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar Pvt. Ltd., Kathmandu
230	Water Melon	WNM 4J	Male	Vilmorin Mikado Co.Ltd, Japan	Annapurna Beej bhandar Pvt. Ltd., Kathmandu
231	Yardlong Bean	NO 324, OP	OP	Guangdong Helinong Seeds Co., Ltd, China (previously company name -Linong Quality Seed Co., China)	Gorkha Seeds Company Pvt. Ltd. Kathmandu
232	Yardlong Bean	Sela - 464, OP	OP	East West Seed International, thailand	Jay Kisan Seed Centre, Kathmandu
233	Yardlong Bean	Chandra 041	OP	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
234	Yardlong Bean	Karma Stickless	OP	Chia Tai Company Ltd, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt. Ltd., Kathmandu
235	Yardlong Bean	Great Wall 02	OP	Wuhan Hyan Seed Science Technology Company Ltd, China	Green Seeds Pvt.Ltd., Kathmandu
236	Yardlong Bean	Great Wall 03	OP	Wuhan Hyan Seed Science Technology Company Ltd, China	Green Seeds Pvt.Ltd., Kathmandu

Fruits

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
1	Apple	Gala 16316 (Prov. PBR) mema	Hybrid	Vivai Nischler di Nischler Georg S.R.L.,Italy	Agro Manang Pvt.Ltd., Manang
2	Apple	Golden 1895(PBR) mema	Hybrid	Vivai Nischler di Nischler Georg S.R.L.,Italy	Agro Manang Pvt.Ltd., Manang
3	Apple	Roat (Prov.PBR) King Red Delicious	Hybrid	Vivai Nischler di Nischler Georg S.R.L.,Italy	Agro Manang Pvt.Ltd., Manang
4	Apple	Wiltens Star (PBR) Red Jonaprince Select	Hybrid	Vivai Nischler di Nischler Georg S.R.L.,Italy	Agro Manang Pvt.Ltd., Manang
5	Apple	Granny Smith	Hybrid	Canceviz Fidan Ithalat Inracat, Ticaret Limited Sirketi,Turkey	Swarnim Multinational Trade Pvt.Ltd., Lalitpur
6	Apple	Scarlet Spur	Hybrid	Canceviz Fidan Ithalat Inracat, Ticaret Limited Sirketi,Turkey	Swarnim Multinational Trade Pvt.Ltd., Lalitpur
7	Apple	Galaxy Gala	Hybrid	Canceviz Fidan Ithalat Inracat, Ticaret Limited Sirketi,Turkey	Swarnim Multinational Trade Pvt.Ltd., Lalitpur
8	Apple	Fuji Kiku Fubrax	Hybrid	Gruber Genetti Andreas.,Italy	Tech Depot Pvt.Ltd., Kathmandu
9	Apple	Gala Schnico Red	Hybrid	Gruber Genetti Andreas.,Italy	Tech Depot Pvt.Ltd., Kathmandu
10	Apple	Golden Parsi Da Rosa	Hybrid	Gruber Genetti Andreas.,Italy	Tech Depot Pvt.Ltd., Kathmandu
11	Apple	King Grofn Fuji Standard	Hybrid	Gruber Genetti Andreas.,Italy	Tech Depot Pvt.Ltd., Kathmandu
12	Apple	King Roat Red Delicious	Hybrid	Gruber Genetti Andreas.,Italy	Tech Depot Pvt.Ltd., Kathmandu
13	Apple	Pinova	Hybrid	Gruber Genetti Andreas.,Italy	Tech Depot Pvt.Ltd., Kathmandu
14	Apple	Wiltens Star (PBR) Red Jonaprince	Hybrid	Gruber Genetti Andreas.,Italy	Tech Depot Pvt.Ltd., Kathmandu
15	Apple	Gala GR 2018 RedLum	Hybrid	Vivai Griba Cooperativa Societa Agricola,Italy	Utpadak Group Pvt.Ltd., Lalitpur
16	Apple	Rubelit	Hybrid	Vivai Griba Cooperativa Societa Agricola,Italy	Utpadak Group Pvt.Ltd., Lalitpur
17	Apple	Red Delicious Stark GR 2018 Red Velox	Hybrid	Vivai Griba Cooperativa Societa Agricola,Italy	Utpadak Group Pvt.Ltd., Lalitpur
18	Apple	Gala 2013 Dark Baron	Hybrid	Vivai Griba Cooperativa Societa Agricola,Italy	Utpadak Group Pvt.Ltd., Lalitpur
19	Papaya	Royal Lady	Hybrid	Known-You Seed Co.Ltd.,Taiwan	Gorkha Seed and Agro Traders,Kathmandu
20	Papaya	Red Lady	Hybrid	Known-You Seed Co.Ltd.,Taiwan	Gorkha Seed and Agro Traders,Kathmandu
21	Papaya	Red Baby	Hybrid	Known-You Seed Co.Ltd.,Taiwan	Gorkha Seed and Agro Traders,Kathmandu
22	Papaya	Golden Lady	Hybrid	Known-You Seed Co.Ltd.,Taiwan	Gorkha Seed and Agro Traders,Kathmandu
23	Papaya	Sapna	Hybrid	East West Seeds India Pvt.Ltd, India	Jay Kishan Seed Centre, Kathmandu
24	Walnut	Chandler	Hybrid	Canceviz Fidan Ithalat Inracat, Ticaret Limited Sirketi,Turkey	Swarnim Multinational Trade Pvt.Ltd., Lalitpur
25	Walnut	Fernor	Hybrid	Canceviz Fidan Ithalat Inracat, Ticaret Limited Sirketi,Turkey	Swarnim Multinational Trade Pvt.Ltd., Lalitpur Metropolitan City-8, Lalitpur
26	Walnut	Franquette	Hybrid	Canceviz Fidan Ithalat Inracat, Ticaret Limited Sirketi,Turkey	Swarnim Multinational Trade Pvt.Ltd., Lalitpur Metropolitan City-8, Lalitpur
27	Walnut	Fernette	Hybrid	Canceviz Fidan Ithalat Inracat, Ticaret Limited Sirketi,Turkey	Swarnim Multinational Trade Pvt.Ltd., Lalitpur Metropolitan City-8, Lalitpur

Fodder Crops

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
1	Bajra	Protine- X-511	Hybrid	Besst Agri Science Pvt.Ltd.	A.S. Nepal Agrotech Pvt.Ltd., Bara
2	Bajra	Provita Feed	Hybrid	Star AgroTech Pvt.Ltd	A.S. Nepal Agrotech Pvt.Ltd., Bara
3	Bajra	Milkon	Hybrid	Crystal Crop Protection Ltd, India	Kisan Agrovet Centre, Parsa
4	Bajra	Multicut-01	OP	Green Regnum Agro Pvt.Ltd.	Aarohi Seeds Pvt.Ltd., Nawalparasi
5	Bajra	Nutrifeed	Hybrid	Advanta Enterprises Ltd, India	East West Seed Company Pvt.Ltd, Morang
6	Bajra	Vittagraze (TMFH 1251)	Hybrid	Trimurti Plant Sciences, India	East West Seed Company Pvt.Ltd, Morang
7	Bajra	Nutrifast	Hybrid	Trimurti Plant Sciences, India	Muktinath Krishi Company Pvt.Ltd, Kathmandu
8	Bajra	Mahaposhak	Hybrid	Mahindra Agri Solutions Ltd, India	Unique Agro Centre and Vet Pharma, Kapilvastu
9	Bajra	Faster	Hybrid	Chand Hybrid Seed Co., India	Crop Care Nepal Pvt.Ltd., Kathmandu
10	Berseem	Dairy Express	OP	Durga Seed Farm (REGD), India	Kisan Agrovet Centre, Parsa
11	Sorghum	Srikar Gold	Hybrid	Eldorado Agri Tech Pvt.Ltd.	Nepal Agrocentre, Dhanusha
12	Sorghum	SX 17	Hybrid	Crystal Crop Protection Ltd, India	Nepal Agrocentre, Dhanusha
13	Sorghum	Dairy Green	Hybrid	Crystal Crop Protection Ltd, India	Nepal Agrocentre, Dhanusha
14	Sorghum	Jumbo Super	Hybrid	Advanta Enterprises Ltd, India	East West Seed Company Pvt.Ltd, Morang
15	Sorghum	Jumbo	Hybrid	Advanta Enterprises Ltd, India	East West Seed Company Pvt.Ltd, Morang
16	Sorghum	MFSH-4 (Raseela)	Hybrid	Mahyco Pvt. Ltd, India	East West Seed Company Pvt.Ltd, Morang
17	Sorghum	Jumbo Honey	Hybrid	Chand Hybrid Seed Co., India	Crop Care Nepal Pvt.Ltd., Kathmandu
18	Sorghum	Goru-505	Hybrid	Skygrow Seeds (OPC) Pvt.Ltd, India	Himalayan Seed Traders, Chitwan
19	Sorghum	Shriram Soft Gold	Hybrid	DCM Shriram Ltd/Shriram Fertilizer and Chemicals, India	Raju Traders, Dhanusha
20	Sweet Sorghum	Delta Madhur	Hybrid	Delta Agri Genetics Pvt.Ltd.	Nepal Agrocentre, Dhanusha
21	Sweet Sorghum	Mega Sweet	Hybrid	Advanta Enterprises Ltd, India	East West Seed Company Pvt.Ltd, Morang
22	Sweet Sorghum	Sugargraze	Hybrid	Advanta Enterprises Ltd, India	Muktinath Krishi Company Pvt.Ltd, Kathmandu
23	Sweet Sorghum	Sweetmaxx	Hybrid	Mahindra Agri Solutions Ltd, India	Unique Agro Centre and Vet Pharma, Kapilvastu
24	Sweet Sorghum	TMFH 1275 (Top Dairy)		Trimurti Plant Sciences Pvt.Ltd, India	Himalayan Seed Traders, Chitwan
25	Sorghum Sudan	GR-1001	OP	Green Regnum Agro Pvt.Ltd.	Aarohi Seeds Pvt.Ltd., Nawalparasi
26	Sorghum Sudan	Poshan	Hybrid	Durga Seed Farm (REGD), India	Kisan Agrovet Centre, Parsa
27	Sorghum Sudan	Rashbhari Lal	Hybrid	Crystal Crop Protection Ltd, India	Kisan Agrovet Centre, Parsa
28	Sorghum Sudan	Nabina Plus	Hybrid	GMS Agritech Pvt. Ltd, India	Kisan Agrovet Centre, Parsa
29	Sorghum Sudan	Annapurna	Hybrid	DNA Agri Seeds Pvt. Ltd, India	Kisan Agrovet Centre, Parsa
30	Sorghum Sudan	Paras Sudan	Hybrid	Uttam Paras Bio Seed Pvt. Ltd., India	Raj Agro Pvt.Ltd., Bara
31	Sorghum Sudan	Surekshya 33	Hybrid	Kalash Seeds Pvt.Ltd., India	Gorkha Seed and Agro Traders, Kathmandu
32	Sorghum Sudan	Bikram 11	Hybrid	Kalash Seeds Pvt.Ltd., India	Gorkha Seed and Agro Traders, Kathmandu
33	Sorghum Sudan	Charu (TMSH 1201)	Hybrid	Trimurti Plant Sciences, India	East West Seed Company Pvt.Ltd, Morang
34	Sorghum Sudan	Jumbo White	Hybrid	Advanta Enterprises Ltd, India	Muktinath Krishi Company Pvt.Ltd, Kathmandu
35	Sorghum Sudan	MSG-8008	Hybrid	Mahindra Agri Solutions Ltd, India	Unique Agro Centre and Vet Pharma, Kapilvastu
36	Sorghum Sudan	PSC-1010	Hybrid	Proline Seeds Company (India) Pvt. Ltd, India	Neha Agro Traders, Bara
37	Sorghum Sudan	Sudha	Hybrid	Ayush Agritech, India	Green Land Traders, Jhapa
38	Sorghum Sudan	TMFH 3211 (Samata)	Hybrid	Trimurti Plant Sciences Pvt.Ltd, India	Himalayan Seed Traders, Chitwan
39	Sorghum Sudan	Super Gold (White)	Hybrid	Sahyadri Seeds Pvt.Ltd., India	G Agro Trade , Banke
40	Sorghum Sudan	Deccan Red	Hybrid	Sahyadri Seeds Pvt.Ltd., India	G Agro Trade , Banke
41	Sudan	Dudharu	Hybrid	Star AgroTech Pvt.Ltd.	A.S. Nepal Agrotech Pvt.Ltd., Bara
42	Sudan	Everest	Hybrid	Besst Agri Science Pvt.Ltd.	A.S. Nepal Agrotech Pvt.Ltd., Bara
43	Sudan	Himalaya	Hybrid	Besst Agri Science Pvt.Ltd.	A.S. Nepal Agrotech Pvt.Ltd., Bara

Flowers

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
1	Aster	Azumi XL	OP	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
2	Aster	Bonita	OP	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
3	Aster	Kurenai	OP	Taki and Co. Ltd, Japan	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
4	Aster	Fujimi	OP	Taki and Co. Ltd, Japan	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
5	Aster	Princess	OP	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
6	Aster	Gala	OP	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
7	Aster	Matador	OP	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
8	Aster	Fan	OP	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
9	Aster	Sonita Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
10	Alyssum	Mystic Heaven	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
11	Alyssum	Mistral Mix	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
12	Aquilegia	Double Wink	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
13	Adenium	Aganium	OP	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
14	Antirrhinum	Sunnet	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
15	Antirrhinum	Flower Shower	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
16	Antirrhinum	Floral Bloom Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
17	Antirrhinum	Neston Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
18	Antirrhinum	Butterfly Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
19	Aerica Palm	S1	Hybrid	Om Gupta Agro Suppliers, India	Satya Sai Nursery Pvt.Ltd., Rupandehi
20	Astilbe	Morning Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
21	Araucaria	Exelsa	OP	Evanthia B.V. Netheland,	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
22	Asparagus Flower	Meyerii	OP	Evanthia B.V. Netheland,	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
23	Asparagus Flower	Myriocladus	OP	Evanthia B.V. Netheland,	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
24	Asparagus Flower	Plumosus	OP	Evanthia B.V. Netheland,	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
25	Bellis	Rumbella	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
26	Begonia	Mega	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
27	Begonia	Nonstop	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
28	Begonia	Fortune	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
29	Begonia	Aga Ruff	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
30	Begonia	Aga Rose	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
31	Begonia	Barkos	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
32	Begonia	Bersewa	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
33	Begonia	Baladin	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
34	Begonia	Borias	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
35	Begonia	Rebecca	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
36	Begonia	Reina XL	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
37	Begonia	Revita	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
38	Begonia	Riley	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
39	Begonia	Romance	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
40	Begonia	Sweetie White	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
41	Begonia	Sweetie Red	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
42	Begonia	Sweetie Orange	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
43	Begonia	Sweetie Yellow	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
44	Begonia	Sweetie Salmon	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
45	Begonia	Sweetie Pink	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
46	Begonia	Halo	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
47	Begonia	Mocca Orange	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
48	Begonia	Belove Peach	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
49	Begonia	Belove Yellow	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
50	Begonia	Belove Red	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
51	Begonia	Belove Rose	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
52	Begonia	Belove Cherry	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
53	Begonia	Flourish Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
54	Carnation	Kilimanjaro	Hybrid	Rise N' Shine Biofarms International LLP., India	Floriculture Cooperative Ltd, Kathmandu
55	Carnation	Eskimo	Hybrid	Rise N' Shine Biofarms International LLP., India	Floriculture Cooperative Ltd, Kathmandu
56	Carnation	Kleos	Hybrid	Rise N' Shine Biofarms International LLP., India	Floriculture Cooperative Ltd, Kathmandu
57	Carnation	Bizet	Hybrid	Rise N' Shine Biofarms International LLP., India	Floriculture Cooperative Ltd, Kathmandu
58	Carnation	Diana	Hybrid	Hem Genetics, Netherland	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
59	Carnation	Elegance	Hybrid	Hem Genetics, Netherland	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
60	Crossandra	Tropic	OP	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
61	Chrysanthemum	Grandiflora	Hybrid	Selecta Trading S.R.L., Italy	Shreejana Flower Nursery, Bhaktapur
62	Chrysanthemum	Mutiflora	Hybrid	Selecta Trading S.R.L., Italy	Shreejana Flower Nursery, Bhaktapur
63	Celosia	Kimono	OP	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
64	Celosia	Century	OP	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
65	Celosia	Chief	OP	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
66	Celosia	Glow	OP	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
67	Celosia	Citadel	OP	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
68	Celosia	Glory	OP	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
69	Celosia	Aga Look	OP	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
70	Celosia	Castle	OP	Taki and Co. Ltd, Japan	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
71	Celosia	Armor	OP	Taki and Co. Ltd, Japan	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
72	Celosia	Glorious	OP	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
73	Celosia	Pink Astral	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
74	Celosia	Red Astral	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
75	Celosia	Yellow Astral	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
76	Celosia	Orange Astral	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
77	Celosia	Red Hat	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
78	Celosia	Moniko Mix	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
79	Cyclamen	Super Serie	Hybrid	Schoneveld Breeding B.V., Netherlands	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
80	Cyclamen	Bravo	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
81	Coleus	Fairway	OP	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
82	Coleus	Superfine Rainbow	OP	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
83	Coleus	Magus	OP	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
84	Coleus	Wizard	OP	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
85	Coleus	Wayfair Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
86	Cosmos	Lady Bird	OP	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
87	Cosmos	Comic	OP	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
88	Cosmos	Honey Sun Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
89	Cosmos	Casanova	OP	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
90	Cosmos	Cosmic	OP	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
91	Camellia	Japonica	OP	Evanthia B.V. Netheland,	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
92	Chamaedorea	Metallica	OP	Evanthia B.V. Netheland,	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
93	Chamaedorea	Seifrizii	OP	Evanthia B.V. Netheland,	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
94	Chamaedorea	Collinea	OP	Evanthia B.V. Netheland,	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
95	Canna	Oasis	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
96	Canna	Tropical	OP	Taki and Co. Ltd, Japan	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
97	Calceolaria	Tida Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
98	Calendula	Asarfi	OP	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
99	Calendula	Super Star	OP	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
100	Calendula	Red Spark	OP	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
101	Calendula	Gitana Mix	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
102	Calendula	Princess Mix	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
103	Cineraria	Prime Bloom	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
104	Dahlia	Figaro	OP	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
105	Dahlia	Dalaya	Hybrid	Selecta Trading S.R.L., Italy	Shreejana Flower Nursery, Bhaktapur
106	Dahlia	Vincaro	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
107	Dahlia	Labella	Hybrid	Beekenkamp Plants B.V., Netherlands	Shreejana Flower Nursery, Bhaktapur
108	Dahlia	Hello Mix	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
109	Dypsis	Lutescens	OP	Evanthia B.V. Netheland,	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
110	Dianthus	Super Trouper	Hybrid	Selecta Trading S.R.L., Italy	Shreejana Flower Nursery, Bhaktapur
111	Dianthus	Prime	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
112	Dianthus	Silver Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
113	Dianthus	Blade Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
114	Delphinium	Dreamwell	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
115	Delphinium	Crystal	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
116	Flowering Cabbage	Okaso Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
117	Flowering Cabbage	Gonaya Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
118	Fuchsia	Bella Fuchsia	Hybrid	Beekenkamp Plants B.V., Netherlands	Shreejana Flower Nursery, Bhaktapur
119	Ficus	Green G1	Hybrid	Om Gupta Agro Suppliers, India	Satya Sai Nursery Pvt.Ltd., Rupandehi
120	Ficus	Black G1	Hybrid	Om Gupta Agro Suppliers, India	Satya Sai Nursery Pvt.Ltd., Rupandehi
121	Gazania	Enorma	Hybrid	Hem Genetics, Netherland	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
122	Gazania	Gaza	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
123	Gardenia	Crown Jewel	Hybrid	Om Gupta Agro Suppliers, India	Satya Sai Nursery Pvt.Ltd., Rupandehi

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
124	Gotedia	Artemis Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
125	Gerbera	Aclatraz	Hybrid	Rise N' Shine Biofarms International LLP., India	Floriculture Cooperative Ltd,Kathmandu
126	Gerbera	Breakdance	Hybrid	Rise N' Shine Biofarms International LLP., India	Floriculture Cooperative Ltd,Kathmandu
127	Gerbera	Petali	Hybrid	Rise N' Shine Biofarms International LLP., India	Floriculture Cooperative Ltd,Kathmandu
128	Gerbera	Livia	Hybrid	Rise N' Shine Biofarms International LLP., India	Floriculture Cooperative Ltd,Kathmandu
129	Gerbera	Mega Revolution	Hybrid	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
130	Gerbera	Joybera	Hybrid	Schoneveld Breeding B.V., Netherlands	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
131	Gerbera	Stanza	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
132	Gerbera	Ankur	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
133	Gerbera	Balance	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
134	Gerbera	Brilliance	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
135	Gerbera	Dana Ellen	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
136	Gerbera	Dune	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
137	Gerbera	Eureka	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
138	Gerbera	Goliath	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
139	Gerbera	Intense	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
140	Gerbera	Pre Intenz	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
141	Gerbera	Ritmo	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
142	Gerbera	Rosalin	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
143	Gerbera	Silvester	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
144	Gerbera	White House	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
145	Gypsophila	Blossom	Hybrid	Rise N' Shine Biofarms International LLP., India	Floriculture Cooperative Ltd,Kathmandu
146	Gypsophila	Cassiopeia	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
147	Gypsophila	Xlence	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
148	Gloxinia	Avanti	Hybrid	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
149	Gloxinia	Brocade	Hybrid	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
150	Gloxinia	Double Brox Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
151	Gomphrena	Pingpong	OP	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
152	Gomphrena	Gnome	OP	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
153	Gomphrena	Buddy	OP	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
154	Gomphrena	Ting Mix	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
155	Gomphrena	Haze Purple	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
156	Geranium	Maveric Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
157	Holly Hock	Blossom	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
158	Hibiscus	Adonicus Apricot	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
159	Hibiscus	Adonicus Db. Orange	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
160	Hibiscus	Adonicus Orange	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
161	Hibiscus	Adonicus Db. Pink	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
162	Hibiscus	Eris HQ-105	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd.,Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
163	Hibiscus	Adonicus Pink	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
164	Hibiscus	HQ-230	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
165	Hibiscus	Juno Pink	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
166	Hibiscus	Afrodite	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
167	Hibiscus	Volcano	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
168	Hibiscus	Adonicus Yellow	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
169	Hibiscus	Adonicus Db. Yellow	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
170	Hibiscus	Adonicus White	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
171	Hibiscus	Adonicus Db. White	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
172	Hibiscus	New Apollo	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
173	Hibiscus	Apollo Garden	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
174	Hibiscus	Grace 3	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
175	Hibiscus	Apollo Double	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
176	Hibiscus	Cato	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
177	Hibiscus	Dark Grace	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
178	Hibiscus	Boreas Yellow	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
179	Hibiscus	Boreas White	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
180	Hibiscus	Medusa	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
181	Hibiscus	Adonicus Db. Rosa	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
182	Hibiscus	Adonicus Rosa	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
183	Hibiscus	Light Pink	Hybrid	Om Gupta Agro Suppliers, India	Satya Sai Nursery Pvt.Ltd., Rupandehi
184	Hibiscus	Yellow Shaded	Hybrid	Om Gupta Agro Suppliers, India	Satya Sai Nursery Pvt.Ltd., Rupandehi
185	Hibiscus	White Ice	Hybrid	Om Gupta Agro Suppliers, India	Satya Sai Nursery Pvt.Ltd., Rupandehi
186	Impatiens	Haven	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
187	Impatiens	Beacon	Hybrid	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
188	Impatiens	Color Power	Hybrid	Selecta Trading S.R.L., Italy	Shreejana Flower Nursery, Bhaktapur
189	Ixora	Maui Red	Hybrid	Om Gupta Agro Suppliers, India	Satya Sai Nursery Pvt.Ltd., Rupandehi
190	Ixora	Pink Malay	Hybrid	Om Gupta Agro Suppliers, India	Satya Sai Nursery Pvt.Ltd., Rupandehi
191	Kalanchoe	Double Flower	Hybrid	Selecta Trading S.R.L., Italy	Shreejana Flower Nursery, Bhaktapur
192	Kalanchoe	African Ruby	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
193	Kalanchoe	Agnes	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
194	Kalanchoe	Augusta	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
195	Kalanchoe	Cameron	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
196	Kalanchoe	Cecilie	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
197	Kalanchoe	Claraq 2	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
198	Kalanchoe	Elyse	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
199	Kalanchoe	Esme	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
200	Kalanchoe	Geneva	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
201	Kalanchoe	Greta	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
202	Kalanchoe	Katie	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
203	Kalanchoe	Lena	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
204	Kalanchoe	Noelle	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
205	Kalanchoe	Penelope	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
206	Kalanchoe	Prague	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
207	Kalanchoe	Raelynn	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
208	Kalanchoe	Ruth	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
209	Kalanchoe	Savannah	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
210	Kalanchoe	Stinna	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
211	Kalanchoe	Twiggy	Hybrid	Dalat Hasfarm. Ltd., Vietnam	Bagmati Flora Pvt.Ltd, Kathmandu
212	Limonium	Deep Lavender	Hybrid	Rise N' Shine Biofarms International LLP., India	Floriculture Cooperative Ltd, Kathmandu
213	Limonium	Preety Wings	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
214	Limonium	Starlight Wings	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
215	Limonium	White Starlight Wings	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
216	Limonium	Levis Wings	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
217	Limonium	Heart Wings	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
218	Limonium	Happy Wings	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
219	Limonium	Ocean Wings	Hybrid	KF Bioplants Pvt.Ltd., India	Siam Floritech Nepal Pvt.Ltd., Lalitpur
220	Lisianthus	Mariachi	Hybrid	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
221	Lisianthus	Holly Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
222	Lisianthus	Karnic Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
223	Lavender	Blanca	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
224	Lavender	Felicity Pink	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
225	Lobelia	Lera Mix	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
226	Machera	Green G1	Hybrid	Om Gupta Agro Suppliers, India	Satya Sai Nursery Pvt.Ltd., Rupandehi
227	Mimulus	Ticmy Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
228	Monstrea Deliciosa	Taurii	OP	Evanthia B.V. Netheland,	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
229	Melampodium	Goldmine	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
230	Melampodium	Jackpot Gold	OP	Taki and Co. Ltd, Japan	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
231	Marigold	Sky-709	Hybrid	Skygrow Seeds (OPC) Pvt. Ltd., India	Himalayan Seed Traders, Chitwan
232	Marigold	Sky-303	Hybrid	Skygrow Seeds (OPC) Pvt. Ltd., India	Himalayan Seed Traders, Chitwan
233	Marigold	LHM-Anand Yellow	Hybrid	Laxmi Inputs (India) Pvt. Ltd., India	Himalayan Seed Traders, Chitwan
234	Marigold	LHM-Anand Orange	Hybrid	Laxmi Inputs (India) Pvt. Ltd., India	Himalayan Seed Traders, Chitwan
235	Marigold	Super Hero	OP	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
236	Marigold	Discovery	Hybrid	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
237	Marigold	Little Hero	OP	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
238	Marigold	Safari	OP	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
239	Marigold	EZ Mrunal Orange	Hybrid	Enza Zaden India Pvt.Ltd., India	Dawadi Agro Enterprises, Chitwan
240	Marigold	EZ Ketaki Yellow	Hybrid	Enza Zaden India Pvt.Ltd., India	Dawadi Agro Enterprises, Chitwan
241	Marigold	Aastha	Hybrid	Enza Zaden India Pvt.Ltd., India	Dawadi Agro Enterprises, Chitwan
242	Marigold	SW 502	Hybrid	SeedWorks International Ltd, India	East West Seed Com. Pvt. Ltd., Morang
243	Marigold	SW 504	Hybrid	SeedWorks International Ltd, India	East West Seed Com. Pvt. Ltd., Morang
244	Marigold	Nepal Orange	Hybrid	East West Seeds India Pvt. Ltd, India	Jay Kishan Seed Centre, Kathmandu
245	Marigold	Karma-111 Orange	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
246	Marigold	Karma-555 Orange	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
247	Marigold	Sun Orange	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
248	Marigold	Sun Gold	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
249	Marigold	Sun Yellow	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
250	Marigold	Karma 666 Orange	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
251	Marigold	Karma 666 Gold	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
252	Marigold	Karma 666 Yellow	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
253	Marigold	Full Sun Yellow	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
254	Marigold	Full Sun Orange	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
255	Marigold	Sonam-555 Orange	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
256	Marigold	Sonam-555 Yellow	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
257	Marigold	Karma-1 Orange	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
258	Marigold	Zabon Mix	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
259	Marigold	Giant Lucifer Mix	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
260	Marigold	Orange Star	Hybrid	Thai- Siam Seed Company, India	A.S.Nepal Agritech Pvt.Ltd., Bara
261	Marigold	Thai Yellow	Hybrid	Thai- Siam Seed Company, India	A.S.Nepal Agritech Pvt.Ltd., Bara
262	Marigold	Yellow Karina	Hybrid	Sagar Biotech Pvt.Ltd., India	A.S.Nepal Agritech Pvt.Ltd., Bara
263	Marigold	Royal Orange	Hybrid	Sagar Biotech Pvt.Ltd., India	A.S.Nepal Agritech Pvt.Ltd., Bara
264	Marigold	Marvel II	Hybrid	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
265	Marigold	Bonanza	OP	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
266	Marigold	Flamenco	OP	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
267	Marigold	Xochi	Hybrid	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
268	Marigold	Fireball	Hybrid	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
269	Marigold	Bali	Hybrid	Ameri Seed International Co.Ltd., Thailand	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
270	Marigold	Little Duck	Hybrid	Ameri Seed International Co.Ltd., Thailand	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
271	Marigold	Big Duck	Hybrid	Ameri Seed International Co.Ltd., Thailand	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
272	Marigold	Chedi	Hybrid	Ameri Seed International Co.Ltd., Thailand	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
273	Marigold	Bindi	Hybrid	Ameri Seed International Co.Ltd., Thailand	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
274	Marigold	Sumati	Hybrid	Ameri Seed International Co.Ltd., Thailand	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
275	Marigold	Baby Swan	Hybrid	Ameri Seed International Co.Ltd., Thailand	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
276	Marigold	White Swan	Hybrid	Ameri Seed International Co.Ltd., Thailand	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
277	Marigold	Narai	Hybrid	Ameri Seed International Co.Ltd., Thailand	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
278	Marigold	Big Swan	Hybrid	Ameri Seed International Co.Ltd., Thailand	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
279	Marigold	Bambam	OP	Ameri Seed International Co.Ltd., Thailand	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
280	Marigold	Hornet	OP	Ameri Seed International Co.Ltd., Thailand	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
281	Marigold	Orange King	Hybrid	I and B Seeds Pvt. Ltd., India	Kisan Agrovat Centre, Parsa
282	Marigold	Lalsha	Hybrid	I and B Seeds Pvt. Ltd., India	Kisan Agrovat Centre, Parsa
283	Marigold	Queen	Hybrid	I and B Seeds Pvt. Ltd., India	Kisan Agrovat Centre, Parsa
284	Marigold	Marigold 55 F1	Hybrid	Kalash Seeds Pvt.Ltd.,India	Gorkha Seed and Agro Traders, Kathmandu

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
285	Marigold	Marigold 65 F1	Hybrid	Kalash Seeds Pvt.Ltd.,India	Gorkha Seed and Agro Traders, Kathmandu
286	Marigold	Marigold 75 F1	Hybrid	Kalash Seeds Pvt.Ltd.,India	Gorkha Seed and Agro Traders, Kathmandu
287	Marigold	G- Marigold Orange-2	Hybrid	Known-You Seed Co.Ltd.,Taiwan	Gorkha Seed and Agro Traders, Kathmandu
288	Marigold	G- Marigold Orange-1	Hybrid	Known-You Seed Co.Ltd.,Taiwan	Gorkha Seed and Agro Traders, Kathmandu
289	Marigold	G- Marigold Yellow	Hybrid	Known-You Seed Co.Ltd.,Taiwan	Gorkha Seed and Agro Traders, Kathmandu
290	Marigold	Sundara	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
291	Marigold	Canon	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
292	Marigold	Aga Cuties	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
293	Marigold	Kumari	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
294	Marigold	Mala Imp	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
295	Marigold	Mira	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
296	Marigold	Prime	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
297	Marigold	Sun Shine	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
298	Marigold	Gala	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
299	Marigold	Flameball	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
300	Marigold	Chica	Hybrid	Hem Genetics, Netherland	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
301	Marigold	SW 507 IMP	Hybrid	US Agriseeds , India	Muktinath Krishi Company Ltd, Kathmandu
302	Marigold	SW 510	Hybrid	US Agriseeds , India	Muktinath Krishi Company Ltd, Kathmandu
303	Marigold	SW 511	Hybrid	US Agriseeds , India	Muktinath Krishi Company Ltd, Kathmandu
304	Marigold	SW 515	Hybrid	US Agriseeds , India	Muktinath Krishi Company Ltd, Kathmandu
305	Nimesia	Labun Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
306	Nicotiana	Aratega Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
307	Osteospermum	Akila	Hybrid	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal,Kathmandu
308	Osteospermum	Akira	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
309	Phlox	Tury Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
310	Pelargonium	Moon Light	Hybrid	Selecta Trading S.R.L., Italy	Shreejana Flower Nursery, Bhaktapur
311	Petunia	Double Glory	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
312	Petunia	Jumbo	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
313	Petunia	Double Super Fare Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
314	Petunia	Super Sta Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
315	Petunia	Super Jumbo Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
316	Petunia	Super Jumbo Frost Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
317	Petunia	Ramblin Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
318	Petunia	Gradis Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
319	Petunia	Limbo GP	Hybrid	Hem Genetics, Netherland	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
320	Petunia	Tango	Hybrid	Hem Genetics, Netherland	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
321	Petunia	Grandiflora Nana	Hybrid	Cerny Seed S.R.O., Czech Republic	Shreejana Flower Nursery, Bhaktapur
322	Petunia	Famous	Hybrid	Selecta Trading S.R.L., Italy	Shreejana Flower Nursery, Bhaktapur
323	Pansy	Trumpet	Hybrid	Hem Genetics, Netherland	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
324	Pansy	Cello	Hybrid	Hem Genetics, Netherland	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
325	Pansy	Trump	OP	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
326	Pansy	Majestic Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
327	Pansy	Ultima	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
328	Pansy	Surf Mix	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
329	Pentas	Graff	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
330	Pentas	Starluck	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
331	Portulaca	Sandy	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
332	Portulaca	Chill	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
333	Portulaca	Happy Hour	Hybrid	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
334	Portulaca	Stopwatch	Hybrid	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
335	Portulaca	Sundial	Hybrid	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
336	Primula	Paradiso	Hybrid	Schoneveld Breeding B.V., Netherlands	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
337	Primula	Touch Me	Hybrid	Schoneveld Breeding B.V., Netherlands	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
338	Primula	Prime Rose	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
339	Primula	Hornet Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
340	Rudbeckia	Toco	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
341	Rudbeckia	Misha	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
342	Rudbeckia	Toto	OP	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
343	Rudbeckia	Maya	OP	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
344	Rudbeckia	Saya Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
345	Rudbeckia	Toot Mix	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
346	Radermachera	Sinica	OP	Evanthia B.V. Netheland,	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
347	Ranunculus	Sprinkles	Hybrid	Schoneveld Breeding B.V., Netherlands	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
348	Ranunculus	Bloom Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
349	Snapdragon	Twinny	Hybrid	Hem Genetics, Netherland	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
350	Snapdragon	Snappy	Hybrid	Hem Genetics, Netherland	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
351	Snapdragon	Double Shot	Hybrid	Hem Genetics, Netherland	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
352	Salvia	Reddy	Hybrid	Hem Genetics, Netherland	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
353	Salvia	Horizon	OP	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
354	Salvia	Vista	OP	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
355	Salvia	Drem Red	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
356	Salvia	Mexi	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
357	Salvia	Spiky Mix	OP	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
358	Sunflower	Vincent's	Hybrid	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
359	Sunflower	Windmill	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
360	Strelitzia	Nicolai	OP	Evanthia B.V. Netheland,	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
361	Strelitzia	Reginae	OP	Evanthia B.V. Netheland,	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu

SN	Crop	Variety	Type	Exporter	Registered in Nepal by
362	Statice	Kiss	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
363	Shasta Daisy	Snow	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
364	Stock	Brella Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
365	Tupidanthus	Calyptrata	OP	Evanthia B.V. Netheland,	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
366	Torenia	Kauai	Hybrid	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
367	Torenia	Little Kiss	Hybrid	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
368	Torenia	Temptation Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
369	Thuja	Yellow Light	Hybrid	Om Gupta Agro Suppliers, India	Satya Sai Nursery Pvt.Ltd., Rupandehi
370	Verbena	Drums	Hybrid	Selecta Trading S.R.L., Italy	Shreejana Flower Nursery, Bhaktapur
371	Verbena	Silvaris	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
372	Verbena	Belog Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
373	Viola	Corina	Hybrid	Hem Genetics, Netherland	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
374	Viola	Perfect	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
375	Viola	Fetto Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
376	Viola	Sorbet	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
377	Vinca	Tattoo	OP	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
378	Vinca	Pacifica	OP	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
379	Vinca	Azura	OP	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
380	Vinca	Skyline	OP	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
381	Vinca	Heatwave	OP	Hem Genetics, Netherland	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
382	Vinca	Victory	OP	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
383	Vinca	Medi Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
384	Vinca	Blooms Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
385	Vinca	Pictro Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
386	Wisteria	Sinensis	OP	Evanthia B.V. Netheland,	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
387	Washingtonia	Fan Palm		Om Gupta Agro Suppliers, India	Satya Sai Nursery Pvt.Ltd., Rupandehi
388	Zinnia	Profusion	OP	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
389	Zinnia	Profusion Double	OP	Sakata Seed Corporation, Japan	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
390	Zinnia	Avalar	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
391	Zinnia	Skyview	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
392	Zinnia	Zuzu Double	Hybrid	Aga Agro Co.Ltd. Thailand	Kumari Agro Pvt.Ltd., Kathmandu
393	Zinnia	Zahara Double	OP	Pan American Seed, USA	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
394	Zinnia	Dreamland	Hybrid	Taki and Co. Ltd, Japan	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
395	Zinnia	Benary's Giant	OP	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
396	Zinnia	Oklahoma	OP	Ernst Benary Samenzucht GmbH, Germany	Crop Pro-Tech Nepal, Kathmandu
397	Zinnia	Queen Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
398	Zinnia	Samiya Double Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu
399	Zinnia	Neon Double Mix	Hybrid	Panna Seed Limited Partnership, Thailand	Karma and Sons Traders Pvt.Ltd, Kathmandu

